

ЕД О'КОНЪР НАЙ-ДЪЛГАТА НОЩ В ГОДИНАТА

Част 1 от „Андъруд и Декстър“

Превод от английски: Надежда Розова, 2004

chitanka.info

На мама, татко и Аликс

*Обвеян от въздишки, пленен от
сълзи*

*аз идвам тук да дия пролетта,
и моите очи и моите уши
намират утеха, мехлем за
болката.*

Из: „Градината
Туикнъм“, Джон Дон

ПЪРВА ЧАСТ
ПЪЛНА СЪС СЪЛЗИ ВАНА

9 декември 2000 г.

Дрезгавината внезапно се оттече от небето. Под краката му бе влажно. От декемврийските ветрове пръстта беше изстинала, но не бе замръзнала. Кроуън Фрейн се бе надявал на по-твърда почва. Замръзналата земя не издава никакъв звук, а калта жвака и полепва като неприятен спомен. Както и да е. Фрейн се зачуди дали да не притисне лицето си към земята, за да го отпечата в пръстта. Хрумването му се стори забавно. Можеше да надникне долу, в света на мъртвите, както бог наблюдава отвисоко живите.

Тази вечер чуваше музика, изтръгнати от дълбините на времето гласове. Сякаш струните на пианото в главата му бяха духовете на мъртвите и при всяко леко докосване на клавишите той извличаше прелестни, натежали от болка тонове.

Избрал си бе добро укритие в основата на тъмна група брястове. Виждаше къщата съвсем ясно. Лампите вътре светнаха един час преди това. Полуосветената градина беше малка и спретната. Лехите с цветя се гушеха до дъсчената ограда. През пролетта щяха да избуят в пъстри цветове, но сега изглеждаха като жалки скелети.

Фрейн различаваше очертанията на женска фигура зад прозорците. Млада, висока, стройна. Сигурно беше силна. Трябваше да действа предпазливо. Сякаш самото провидение му помогна да я открие. Случайността му бе предоставила неочаквана и великолепна възможност. Получил бе Луси Харингтън в пощенската си кутия.

Погледна часовника си. Още малко. Не можеше да повери подробностите на случайността. Сега най-важна бе прецизността. Къщата беше стара, наскоро обновена сграда от деветнайсети век. Задната врата беше паянтова и имаше старинна брава. Вече беше проверил. Лесно щеше да се справи с ключалката. Нито една от съседните къщи нямаше пряк изглед към градината. Щеше да разполага с нужното усамотение.

И с време. Тя би трябвало да излезе до осем без десет. Приемът щеше да продължи поне два часа. Достатъчно дълго. Осветен прозорец

на горния етаж хвърляше квадратно отражение върху потъналата в мрак моравата. Кроуън Фрейн стисна цветето в лявата си ръка, докато пръстите му се обагриха в лилаво. Извади един скалпел от набора си с медицински инструменти и рязна кожата под лявото си око. На лицето му цъфна кърваво петно. Докато една-единствена тъмна сълза се търкаляше по бузата му, той изрече бързо и тихо:

*Нека оттук запрата
сълзите си в лицето ти.*

Думите се изпариха заедно с дъха му в студения въздух. Застина неподвижно. Дупка в нощта.

Вечерната рокля ѝ стоеше великолепно, но Луси Харингтън не беше доволна. Раменете ѝ бяха твърде широки, а гърдите — твърде малки. Зачуди се дали нямаше да е по-добре да бе станала колоездачка вместо плувкиня. Някоя блуза би била по-подходяща, не толкова безпощадна. Погледна часовника. 7:52. Нямаше време. Приемът започваше в осем, а Ню Болдън се намираще на десет минути път с кола. Трябваше да остане с роклята. Пооправи меките ѝ дипли и сложи на шията си малко от любимия си парфюм „Иси Мияке“. Доволна, грабна ключовете на колата и забързано заслиза по стълбите.

Фрейн притаи дъх, когато предната врата се отвори и силуетът на Луси Харингтън се очерта на фона на светлината от коридора. Знаеше, че тя не може да го види, но въпреки това се чувстваше изложен на показ. Сякаш жаркото му вълнение променяше тъканта на нощта. Тя се обърна, заключи два пъти входната врата (той знаеше, че ще го направи) и бързо се отправи към колата си. Дъхът ѝ се изви като призрак срещу прозорците на автомобила, докато отключваше вратата.

Това вдъхнови Фрейн. Спомни си как Дон бе предал възгледа на Тома Аквински, че ангелите са духовни същности, които си създават тела от въздух, за да станат видими. Как беше точно?

*Сетне като ангел с лик и криле
от въздух, с одеяние от чистота...*

Може би Луси Харингтън ще стане ангел. Той щеше да ѝ помогне.

Фаровете обвинително блеснаха към него. Фрейн се прилепи толкова плътно към земята, че се уплаши, да не би да го погълне жив. Моторът на колата забоботи и запрати светлина към старата завеса на гората. В колата Луси Харингтън прокле суетата си, когато обувките ѝ с високи токчета се плъзнаха по педала на съединителя и двигателят се задави. Накрая жълтият фиат потегли и след миг мина съвсем близо до мястото, което Кроуън Фрейн току-що бе освободил.

Това беше хитрост, която използваша крадците с взлом. Вършеше работа само в по-старите къщи. Новите обикновено имаха секретни брави и изискваша различен подход. В този случай обаче проучването, което Кроуън Фрейн беше направил предишната нощ, се оказа правилно.

Коленичи пред задната врата. Студеният камък одраска коляното му. С бързи движения извади едно картонче от чантата с инструментите си и го пъкна точно под бравата. След това внимателно мушна в ключалката тънък стоманен шиш за месо, докато опря в ключа от другата страна. Задържа шиша неподвижно с лявата си ръка, а с дясната взе чук. Удари силно шиша и доволен чу как вътре ключът пада от ключалката. Усмехнат, много внимателно издърпа картончето през пролуката под вратата. Ключът бавно се показа. Фрейн го грабна, пъкна го в бравата и го завъртя. Цялата операция му отне по-малко от минута. Беше вътре.

Топлината го блъсна в лицето като средиземноморска вълна. Вратата щракна и се затвори зад гърба му. Заклучи я и за пръв път изпита страх. Кроуън Фрейн прибра опасенията си в кутийка — щеше да я отвори по-късно.

Общинският център бе претъпкан с журналисти, местни хора и известни личности. Беше горещо и не достигаше въздух. Обстановката задушаваше Луси Харингтън. Но нали се бе стремилa към това! Всички онези самотни зимни сутрини в плувния басейн на Ню Болдън, мъчителното вдигане на тежести, жертването на личния живот. Опитва да се почувства приятно и да се съсредоточи върху речта на кмета:

— Малко области могат да се похвалят, че имат златни медалисти на цялата Британска общност. — Плешивият кмет на Ню Болдън направи пауза, за да подсили ефекта от думите си и да си поеме дъх. — Постиженията на Луси поставиха градчето ни върху картата.

В залата лумна истински фойерверк от светкавиците на фотоапаратите, а Луси се усмихна стеснително и притеснено. Кметът продължи с лъснало от пот чело заради прожекторите:

— Наистина, това е лично постижение, но всички ние можем да го споделим с голяма доза гордост. Както подсказва името, Ню Болдън е ново градче, а Луси първа от неговото ново поколение млади хора стана истинска световна знаменитост. Затова ви приканвам да вдигнем чаши в чест на новия шампион на Британската общност в дисциплината плуване на сто метра свободен стил... Луси Харингтън.

Шумен тост. Вълна от аплодисменти. Луси Харингтън се изправи притеснено и впери в публиката изпълнените си с благодарност сини очи.

— Предполагам, че един плувец не би трябвало да излиза от познатите си дълбини, а и говоренето пред публика винаги ме е ужасявало. — Снизходителен смях. — Реших речта ми да не трае повече от участието ми в състезанието, което означава, че разполагам с около минута, за да благодаря на всички. Плуването понякога е самотен спорт и за плувците е почти задължително да бъдат егоисти. Но когато миналата седмица се изправих на почетната стълбичка, знаех, че всички от Ню Болдън са там заедно с мен. Едва ли има нещо по-хубаво от това чувство.

Луси Харингтън замълча и огледа стаята — стената от непознати лица, светкавиците от фотоапаратите на журналистите. Изведнъж се почувства много изморена.

Беше 11:07. Очакваше вече да се е върнала. Въпреки това Фрейн не се притесняваше — прибирането винаги е променливата величина и той беше подготвен. До този момент времето бе минавало бързо. Беше опознал къщата. Два пъти беше проверил инструментите си. Сега седеше и четеше. Спалнята на Луси Харингтън ухаеше леко на цветя и ванилия. Отвън избоботи автомобил.

Кроуън Фрейн прибра книгата.

Луси Харингтън уморено затръшна входната врата под носа на студа. Пусна ключовете си върху масичката в коридора и изрита обувките си. Облегна се на вратата за миг, когато умората започна да се трупа зад очите ѝ. И тогава, тъкмо когато се канеше да влезе в кухнята, чу шуртенето на вода. Ваната. Сигурно е оставила кранчето да тече. Тихо изруга, забърза по стълбите и влетя в банята, защото очакваше помещението да е наводнено. Не беше. Водата шумно шуртеше от кранчето за студената вода, но ваната беше пълна по-малко от една трета. Поколеба се. Да не би да полудяваше?

Когато тя се наведе и спря кранчето, Кроуън Фрейн бързо пристъпи зад нея и стовари чука върху тила ѝ. По плочките плисна кръв, а Луси Харингтън се строполи на пода. Той я удари отново, по-силно. Трябваше да е сигурен.

Всичко свърши за броени секунди и тя не издаде почти никакъв звук. Фрейн действаше бързо. Беше отрепетирал старателно. Обърна я по гръб и вдигна левия ѝ клепач. Зеницата беше разширена, черна и невиждаща. Внесе кутийката с инструментите си и извади скалпел, ножица и форцепс. Предстоеше му най-сериозното изпитание. Не очакваше да се сблъска с проблем, докато отстранява клепача, но щеше да му е трудно да среже страничните мускули, които придържаха окото в ямката. Не искаше да повреди очната ябълка. Това беше жизненоважно. В мъртвата черна зеница на Луси Харингтън зърна подпухналото отражение на собственото си лице. Тихо заговори на мрака:

*Върху кръглото кълбо
майсторът изкусен може да постави*

*Европа, Африка и Азия
и мигом да превърне доскоро нищото във всичко.*

Помещението беше тясно и той се нуждаеше от повече светлина. В спалнята имаше желязна настолна лампа. Не бързаше. Разполагаше с предостатъчно време.

10 декември

Дъждът барабанеше по прозорците на спалнята. През пролуката между пердетата Андъруд наблюдаваше как капчиците се сливат, потичат надолу и понякога проблясват, осветени от жълтеникавата светлина на ярките улични лампи. Беше доволен, че има парно отопление, но се потеше под фланелката си. Изритал беше завивката още преди час, но това не помогна особено. Дишаше учестено. През деня почти не го забелязваше, освен когато трябваше да преодолее стълбите до столовата на управлението. Обаче нощем в задушната и отоплявана с парно стая все по-често не му достигаше въздух. Сънят навестяваше инспектор Джон Андъруд рядко и трудно. От мрака насреща му политаха кошмарни сънища. Трудно му беше да заспива сам и напълно невъзможно, когато бе ядосан.

Будилникът се блещеше срещу него. 3:17. Джулия трябваше да се прибере към полунощ. За последен път опита да позвъни на мобилния ѝ телефон преди час. Беше изключен, а това винаги бе лош знак. Знаеше, че тя го наказва, но не проумяваше за какво. Може би точно защото не можеше да разбере причината. Осемнайсетте години брак явно ги бяха отчуждили още повече. Оpozнаването бе породило не само презрение. Породило беше отчуждение.

Започваше да изпитва раздразнение, и то предимно към самия себе си. Размислите подхранват безсънието. Веднъж включил генератора за тревоги, Андъруд знаеше, че накрая ще се окаже в положението да следи с поглед неравностите по боята на тавана. Понякога му провървяваше — вълните на изтощението отмиваха тези неравности и той потъваше в сън, ала не и тази нощ. Гърлото му беше пресъхнало. Пресегна се за кутийката пепси, която държеше на нощното си шкафче.

Отвън спря кола. Надникна през пролуката между пердетата. Такси — още един лош знак. Къде може да е била до три и седемнайсет? Ню Болдън не е Монте Карло. След като кръчмите затворят към единайсет и половина, оставаше да работи само караваната за кебап. Мислеше трескаво. Нито една от възможностите не му допадна. Джулия се показва от колата и бързо влезе.

Чу я да се качва по стълбите. Опитваше се да не вдига шум. Той броеше стъпките ѝ. Четвъртото стъпало скърцаше, но този път не се чу никакъв звук. Сигурно го бе прескочила. Стараеше се да не го събуди. Защо? Мислите рикошираха в главата му.

Минава три часа през нощта. Тя не иска да разбере кога се е прибрала. Защо? Защото омъжените жени не остават навън до това време, освен ако не се търкалят с някого в леглото. Не иска да ме събуди, за да може утре да излъже кога се е прибрала. Защо ще ме лъже? Защото не желае да предизвиква подозренията ми. Но ако ме лъже, значи имам всички основания да съм подозрителен, мамка му!

Ключът на осветлението в банята щракна. Чу как бликнаха силните струи на душа. Много лош знак. Беше си взела душ, преди да излезе. Защо ще се къпе два пъти за една нощ? Разсъжденията му кръжаха по спирала и все се връщаха към една и съща тревожна мисъл. Андъруд се опита да я прогони от главата си. Нямахше да си позволи да разсъждава по този начин. *Две плюс две не е равно на шест. Не спирай наддаването. Не се задоволявай с двеста лири.*

Душът спря. Джулия отвори вратата на спалнята все така тихо. Опипом потърси нощницата си в долния край на леглото и приглушено изруга. Андъруд усети миризмата на вино. Постара се да диша със заучена равномерност. Леглото леко изскърца, когато Джулия се пъкна под завивките. След това застина неподвижно като мъртвец, докато дишането му не я убеди, че наистина спи. Доволна, тя най-сетне си позволи да се отпусне. Стомахът на Андъруд се бе свил на стегнато кълбо от безсилие. Съпругата му си играеше игрички с него. И миришеше като непознат човек. Отново изпита жажда, но знаеше, че ако се пресегне за пепсито, ще изгуби тактическото си превъзходство. Затова остана да лежи с полуотворени очи и опита да се съсредоточи върху хаотичните сблъсъци на дъждовните капки по черното стъкло.

3

Закуската беше напрегната. Андъруд поглъщаше горчивото нес кафе. Джулия се криеше зад днешния брой на „Дейли Телеграф“. Той знаеше, че вече е само въпрос на време. Часовникът отмерваше последните мигове на брака им. Какво щеше да прави след това? Почувства се като ранено животно — искаше му се да пропълзи някъде и да прегърне утехата на забравата. Тази мисъл му се струваше все по-привлекателна.

— Кога се прибра снощи?

Постара се първата му забележка да прозвучи небрежно. Настана кратка пауза. Усети как съпругата му събира мислите си зад вестника.

— Честно казано, не съм сигурна. Доста късно. Може би към един и половина, два.

Умно — признание за дребна вина, за да прикриеш по-голямата лъжа. Кажи на водещия разпита онова, което иска да чуе, и успокой положението. Хитро. Чувал го бе хиляди пъти, при това от поизпечени лъжци, отколкото беше съпругата му. Все пак трябваше да признае, че с всеки изминал ден тя лъжеше все по-умело, и това продължаваше от седмици.

— Хм... доста късно. Сигурно си гроги. Къде беше?

— С Маделин ходихме на концерт на Хайдн в „Сейнт Питърс“ — пиано трио „Белини“. Вечеряхме в „Марко“ към десет и след това отидохме у тях на бутилка вино. — Джулия свали вестника и го погледна право в очите. — Напихме се и заспахме във всекидневната.

Звучеше безусловно правдоподобно. Маделин несъмнено обичаше да си пийва. Джулия нарочно бе срещнала погледа му, за да може думите ѝ да прозвучат по-искрено. Поредицата от събития обаче бе твърде добре подредена. Напомни на Андъруд за добре обмислените и нереалистично стройни алибита, които му предлагаха неопитните престъпници. Надяваше се да греши. Знаеше, че в ужасния хаос на живота вината обикновено се крие в подробностите.

— Какво вечеряхте?

Иззвъня телефонът. Джулия леко се сепна.

— Фусили „Алфредо“.

Дали не отговори прекалено бързо? Мислите на Андъруд не течаха съвсем гладко. Изправи се. Стори му се, че Джулия отрони тиха въздишка на облекчение. Усещаше как, докато той прекосява кухнята, тя го проследява с поглед като напрегната котка, която очаква нападение. В стомаха му се разлепиха киселини. Вдигна слушалката.

— Шест, шест, две, четири.

— Сър, обажда се Декстър.

Сержант Декстър имаше остър и силен лондонски акцент. Андъруд леко се намръщи. Очакваше лоши новини.

— Добро утро, Декс. Какво има?

— Денят започва зле, сър. Имаме събитие.

Андъруд беше прекалено изморен, за да пусне очевидната шега. Освен това знаеше, че човек не бива да флиртува с Алисън Декстър — все едно да паднеш в бодлив храсталак. Във всеки случай, ако се пошегува по този начин с помощничката си, би изгубил моралното си преимущество пред Джулия, а не му се искаше да става така. Това беше последната игра в брака им. Можеше да разчита единствено на тактиката.

— Мъж или жена?

— Жена. На около двацет и пет години.

— Свързано ли е със секс?

— Още не сме сигурни. — След кратка пауза тя продължи: — Елате бързо, сър. Мисля, че става въпрос за онази Харингтън.

— Плувкинята? — Андъруд изпъшка наум. Чел беше вестниците. Героинята на Ню Болдън бързо се превръщаше в национална знаменитост. Този случай щеше да бъде кошмарен.

— Да, Някой здравата я е накълцал.

— Добре, Декс. Изолирай мястото. Викни съдебния лекар. Журналистите ще налетят отвсякъде като мухи на мед. Опитай се да ги обуздаеш.

— Няма да е лесно, сър. Вече са там.

Андъруд си записа адреса и грабна дебелото синьо яке, с което ходеше на работа. Изгълта остатъка от кафето си и се обърна с лице към Джулия. Тя продължаваше да се крие зад вестника с широко отворени очи, без да чете.

— Три и седемнайсет — каза той.

— Съжалявам, не...?

— Аз също.

Наблюдаваше го, докато излиза. Заля я вълна от горчива вина и безсилие. Вече нямаше сили да плува срещу нея. Джулия Андъруд беше на края на силите си.

Хартфийлд Роуд лъкатушеше от по-богатите покрайнини на Ню Болдън към безрадостния равнинен пейзаж на Кеймбриджшър. Над Фенс се стелеше студена мъгла. Андъруд подкара на север към Илай и се опита да прогони предишната нощ от мислите си. Усещаше някакво стягане в гърдите. Влагата не му помагаше да се почувства по-добре.

Пътуването до Фоли Клоус му отне десет минути. Четирите стари къщи бяха сгушени в южния край на горите на Фоли. По-рано в тях бяха живели селскостопански работници, но няколко години по-рано предприемчив собственик бе обновил постройките. Те бяха продадени на млади семейни двойки, преди всичко чиновници и учители, които работеха в Ню Болдън или Кеймбридж. Луси Харингтън се бе нанесла неотдавна благодарение на паричната награда, отпусната ѝ от държавната лотария.

Полицейска кола с хипнотично въртящи се сини лампи преграждаше пътя към задънената уличка. Наблизо се бяха скупчили неколцина зяпачи. Андъруд паркира на главния път. Пред една от къщите забеляза сержант Декстър с безмилостно подстриганата ѝ тъмна коса. Сякаш цялата бе настръхнала от компетентност. Декстър боравеше само с безспорни факти. Андъруд ѝ завиждаше.

Безмилостният въздух прорязва дробовете му, докато се приближаваше. Имаше локви, а отстрани на пътя се виждаха сплескани от калта листа, които усещаше меки под стъпките си. Андъруд болезнено се закашля, докато приближаваше.

— Лоша работа, сър. — Светлозелените очи на Декстър бяха насълзени от студа.

— Така е. Остарявам.

— Вие вече сте стар.

Андъруд оцени шегата въпреки неразположението си. Може би бе признак на близост.

— Благодаря, сержант. Е, какво имаме вътре?

— Пълна бъркотия. В седем и половина сутринта някой позвънил по телефона на журналист от „Ню Болдън Екоу“. Мъжки глас му

съобщил, че Луси Харингтън е мъртва, и му дал този адрес. Журналистът се обади на дежурния сержант.

— Мъжът имал ли е акцент?

— Нищо характерно. Журналистът е ей там, ако искате да говорите с него.

— По-късно. Друго?

— Пристигнахме след осем. Колата ѝ е на алеята. — Тя посочи фиата на Харингтън. — Звънихме на вратата и по телефона, но без резултат. Затова влязохме.

— Някакви следи от проникване с взлом?

— Никакви. Освен нашите, разбира се — Криминалните следователи на Ню Болдън — опустошители на интериора.

Андъруд се усмихна. Декс беше като оголена жица. От централното управление бяха прави за нея. Тя се почувства насърчена да продължи:

— Вътре е пълна каша. Тялото е в банята. В момента там е съдебният лекар. Навсякъде има кръв. Истинска касапница. Убиецът е оставил кранчетата на ваната пуснати, затова навсякъде е мокро. Горният етаж е наводнен. Ще бъде същински кошмар да съберем прилични веществени доказателства.

— Умно, ако го е направил умишлено — замислено изрече Андъруд. Декстър изглеждаше неспокойна.

— Има още нещо, сър.

На петнайсетина километра оттам. Малка къща от редица еднакви постройки. Отпред има саксии, но цветята са увехнали и мъртви. Завесите са дръпнати, за да осигурят усамотение, уважение и възможност за празнуване. Кроуън Фрейн е върху шарения килим в дневната. Седи с кръстосани крака като дете. Под лявото му око се вижда лепенка. Все още има кръв под ноктите. Ще трябва пак да се изкъпе. Изморен е, но ликува безмълвно.

Пред него има снимка на възрастна жена. Усмивка се. Ръката ѝ почива върху рамото на момче, което може и да е Кроуън Фрейн. До рамката на снимката има африканска теменужка с наситен цвят. Сам я е отгледал. Някои от цветчетата са опадали. Върху килима са пръснати теменужени венчелистчета.

Фрейн вади полирана дървена кутийка от вътрешния джоб на сакото си. Върху капака са завинтени малки месингови букви, с които е изписано: „В. А. Фрейн“. Внимателно поставя кутийката върху килима. Отвътре е подплатена с пурпурна коприна. Там е поставено лявото око на Луси Харингтън. В кутийката има две празни места. Фрейн е доволен. Очната ябълка е повредена отзад и отстрани. Форцепсът му е издълбал в нея грозни белези. Рискове на професията. Първата му операция. Следващия път ще пипа по-чисто.

Затваря очи. Озовава се на пустинната планета, където обича да се крие. Заобиколен е от пясък, планини, скали и небе. Пясъкът е черен, а планините имат очи — скалите говорят, когато небето им продума. Пред него на пясъка лежи огромен компас. Острите му стоманени стрелки блестят, макар да няма слънце, Фрейн се покатерва върху компаса и отива до гигантската бълха, която мига вътре. Голяма е колкото цяла сграда, пурпурна и издута от кръвта на милиарди невинни жертви. Бълхата бълва кръв.

— Слож ми знак — казва тя.

Бълхата скача върху огромен роял, който мени цвета си като пясъка. Столчето пред него е високо два метра, Фрейн се покатерва и стъпва върху белите клавиши, които се размекват като лепило.

Капакът е много тежък, все едно да повдигнеш океан. Най-сетне успява да го открехне и надниква вътре. Милиарди души, проснати и пицящи, извисяват към него песента на агонията и абсурдността си. Капакът се затръшва.

Отново е в дневната си и държи в ръка окото на Луси Харингтън. Близва гладката му повърхност, като че ли е полиран скъпоценен камък.

Андъруд закрепил за обувките си обичайните пластмасови торби и влезе в къщата. Обстановката беше старовремска — боядисани в бяло стени и тъмни оголени греди. Килимът жвакаше неприятно под краката му. Погледна нагоре по стълбите. Стичаше се примесена с кръв вода. Някога синият килим бе ужасно замърсен и изпъстрен с кървави петна. Никога не бе виждал подобна бъркотия на местопрестъплението. Вонята беше непоносима — мъртвешка влага с дъх на плесен. Декстър имаше право — шансовете да намерят косъм или друг материал за ДНК проба на убиеца бяха нищожни.

Полицейският патолог Роджър Лийч стоеше до стълбите на вратата на банята. Беше едър и набит мъж с брада. Обикновено свирепото му изражение леко се смекчи, когато видя Андъруд да се изкачва предпазливо по тясното стълбище.

— Да ти помогна ли? — ухили се Лийч. — Май се затрудняваш.

— Възрастта си казва думата — задъхано отвърна Андъруд.

— По-млад си от мен.

— Съвсем малко. — От килима бликна още кръв. Андъруд се намръщи. — Прилича на сцена от филм на ужасите.

— Боя се, че и тук вътре не е по-добре. Никога не съм виждал подобно нещо. — Лийч чу хрипливото дишане на Андъруд. — Май си се поотпуснал, старче. Може да се наложи да надникна във вътрешностите ти, ако не поспортуваш малко.

Андъруд най-сетне се добра до него на входа и погледна вътре.

— Исусе Христе!

— И аз казах горе-долу същото. — Лийч внимателно пристъпи в банята. Андъруд остана на прага.

Луси Харингтън лежеше по гръб, все още облечена в черната вечерна рокля от предишната вечер. Беше просната в отвратителната смес от кръв и вода, заляла цялото помещение. Банята бе пълна с вода, макар кранчетата най-сетне да бяха спрени. Лицето на Харингтън беше неузнаваемо, разкривено и покрито с червени драскотини. Дясното ѝ

око бе изцъклено към тавана. Лявото липсваше, а ямката беше пълна с черна кръв.

Андъруд усети как стомахът му се свива. Прехапа устни. Долови вонята. Вдигна поглед от трупа. Върху задната стена на банята убиецът беше написал, изглежда с кръв, кратко изречение. Буквите се бяха разтекли по белите плочки и Андъруд с мъка разчете думите:

— Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо — тихо прочете той.

— Откачено, нали? Досуц като Джак Изкормвача. — Лийч се бе привел над тялото и внимателно разглеждаше раната в тила на Харингтън.

— Имаш ли представа какво означава това?

Декстър беше дошла в банята.

— Сигурно е някаква смахната гадост от Библията. Око за око или нещо подобно — каза тя не особено въодушевено.

— На мен ми прилича повече на Шекспир — отговори Лийч.

— Какво друго имаме тук, Роджър? — Андъруд се чувстваше все по-неприятно. Искаше му се по-скоро да се махне от къщата.

Лийч се отпусна назад на бедрата си и се замисли за момент.

— Всичко това, разбира се, ще проучим при аутопсията. — Внимателно завъртя главата на Харингтън, за да им покаже раната на тила ѝ. — Причина за смъртта: силен удар по черепа с тъп предмет. Сигурно е железен, щом е предизвикал такива поражения. Входящата рана е с нащърбени ръбове, но като цяло е кръгла, около четири сантиметра в диаметър. Допускам, че е използвал чук. Или стоманена тръба. Вашият човек е размазал задната част на мозъка ѝ.

— Един ли е ударът?

— Два, може би три. Според мен е починала веднага след това. Като гледам кървавите следи по плочките, предполагам, че е била наведена над ваната, когато я е ударил. Паднала е напред, първо по лице, а след това я е обърнал.

— Ами окото?

— Трудно ми е да кажа — изтръгнал е по-голямата част от него. Ако съдя по пораженията върху очната ямка, бих предположил, че е започнал да пипа много внимателно, но постепенно е изгубил търпение. Процедурата е сложна, а нашият човек не е хирург. Срязал е

очните мускули доста чисто, но в крайна сметка е изтръгнал очната ябълка от ямката. Останал е зрителният нерв и парче от очната ябълка.

Андъруд се намръщи:

— Значи не смяташ, че е лекар?

— Не. В най-добрия случай е начетен ентузиазиран аматьор.

— Време на смъртта? — Декстър зададе очевидния въпрос, който Андъруд беше пропуснал.

— Според мнението ми на скъпо обучен експерт — преди осем до десет часа. Не мога да съм сигурен преди аутопсията. Водата е оплескала работата с телесната ѝ температура. Всъщност, с моята също.

— Била е извън къщи на някакъв прием докъм единайсет — отбеляза Декстър. — Вероятно се е прибрала у дома към единайсет и половина. Ако допуснем, че преди това не е спирала никъде.

Андъруд беше видял достатъчно.

— Добре. Ще смятаме, че смъртта е настъпила към полунощ, докато не получим резултатите от аутопсията. Ще наредя на Харисън да започне да разпитва съседите.

— Джон, трябва да знаеш, че събирането на надеждни доказателства ще бъде почти невъзможно. Марти Фаръл снима отпечатъци навсякъде, където е възможно, но не храня големи надежди. Никога не съм виждал такава бъркотия на местопрестъплението. Който го е направил, е умен — отчаяно се огледа Лийч — и много болен.

— Направете каквото можете. Декс, препиши това, преди да се разтече по стената. Провери какво означава. Той се опитва да ни каже нещо.

— Възможно е. — Декстър отвори бележника си и внимателно преписа странния текст.

— Отивам да намеря онзи журналист. — Андъруд метна последен поглед към кървавата пихтия, в която се бе превърнало тялото на Луси Харингтън, и предпазливо заслиза по стълбите.

Джордж Гардинър стоеше пред къщите и вече усещаше дъжда върху плешивата си глава. Опитваше се да превъзмogne нетърпението си, като си повтаряше, че е непосредствен участник в най-сензационното събитие, случвало се някога в Ню Болдън. Край на автомобилните катастрофи и на престъпленията срещу котки, които обикновено отразяваше. Утеши се с цигара от пакета „Марлборо Лайтс“ и се облегна на капака на една полицейска кола. От къщата излезе Андъруд.

— Вие ли сте Джордж Гардинър? — попита инспекторът.

— Крайно време беше, по дяволите — размаха към него запалената си цигара журналистът. — Чакам вече час, направо се смръзнах. Без мен вие дори нямаше да сте тук, нещастници такива.

Андъруд усети как димът пари на дробовете му и драска гърлото му. Закашля се. Гардинър се ухили.

— Ами тогава ми кажете какво се е случило — започваше да губи търпение и инспекторът.

— Обадиха ми се в редакцията на новините в седем и половина. Някои хора работят целодневно.

— Давайте по същество.

— Онзи тип ме потърси по име.

— Защо точно вас? Криминален репортер ли сте?

— Не. В редакцията на новините сме само четирима. Не е като в „Ню Йорк Таймс“. Може да му е харесал стилът ми на писане. Вдигнах слушалката и този ненормалник ми каза, че Луси Харингтън е мъртва и ми даде адреса ѝ. — Гардинър вдигна поглед към къщата. — Това място. Попитах го за името, но той ми каза, че трябва да се съсредоточа върху големия му замисъл.

— Замисъл ли?

— Така каза. Стори ми се нагло копеле.

— Имаше ли акцент?

— Не забелязах. А и той не каза много. Затвори, а аз се скъсах да ви звъня. — Гардинър извади бележника си. Ако сте приключили, бих

искал да ви задам няколко въпроса. И аз трябва да си върша работата.

— Това ще почака. Искам да поговорите с някой от служителите ми, за да запишат точните думи, които ви е казал онзи тип. Познавате ли сержант Декстър?

— Дето прилича на обратна ли?

— Това ще го премълча пред нея.

— Както искате — рече Гардинър и издуха цигарен дим в студеното утро на Източна Англия.

— Просто повторете пред нея онова, което казахте на мен — нареди Андъруд и се отдалечи. Чувстваше се изтощен, а бе едва девет и половина.

— Между другото, благодаря ви — провикна се журналистът. — Много ви благодаря за щедрата помощ!

Андъруд обаче вече си бе отишъл.

До къщата имаше тясна странична алея, притисната между стената на кухнята и високата дървена ограда на градината. Андъруд се промъкна от задната страна на къщата и си даде сметка, че наистина трябва да отслабне малко. Порази го простотата на градината — морави и цветни лехи. Не се нуждаеха от почти никаква поддръжка. Очевидно Луси Харингтън не си падаше особено по градинарството.

Всички задни прозорци бяха непокътнати и затворени. Нямаше видими признаци за влизане с взлом. Задната врата беше заключена отвътре. Замисли се. Убиецът на Луси Харингтън я бе изненадал на горния етаж. Не бе влязъл през прозорците, нито през предната врата. Нямаше друг начин да се промъкне в къщата — би трябвало да е използвал задния вход. Само че той беше заключен. И какво всъщност доказваше това? Само, че убиецът не си е тръгнал оттам. Може да е намерил друг ключ някъде. Андъруд потърси с очи разклатено паве или тухла, под които Луси Харингтън би могла да държи скрит резервен ключ. Не забеляза нищо такова. Отхвърли предположението. Жена, която живее сама, едва ли ще оставя ключ някъде навън. Отново насочи погледа си към задната врата.

Беше масивна и се нуждаеше от пребойдисване. Имаше едноединствено голямо стъкло. Къщата бе разположена малко по-високо от нивото на градината. Андъруд се изкачи по трите циментови стъпала. Разгледа ги внимателно. Дъждът сигурно бе отмил калта, която би останала от обувките на убиеца. Във всеки случай, в къщата никъде не бе видял кал. Клекна на най-горното стъпало и забеляза пролуката между долния ръб на вратата и кухненския под. Нещо привлече погледа му. В основата на рамката на вратата се бе заклецило малко мораво венчелистче. Дали беше нещо важно? Едва ли. Андъруд се замисли за собствената си къща — какви ли не боклуци се заклещваха под вратите, особено под онези към градината. Все пак и това бе нещо. Плъзна поглед по оградата към лишените от багри цветни лехи — не бе от там. Вдигна венчелистчето с палеца и показалеца си и го пъкна в найлоново пликче.

— Хрумна ли ви нещо, сър? — Декстър се появи без всякакво усилие откъм тясната алея.

— Ако приемем, че не го е пустила да влезе през предната врата, а аз съм почти убеден, че е така, той е трябвало да влезе оттук. Само че вратата е заключена. Имаш ли молив?

Декстър му подаде един от малките моливи в бележника си. Винаги си носеше по два. Андъруд го взе и го пъкна в ключалката. Беше тясна и той се притесни да не би моливът да се счупи. Ръчка несръчно известно време и накрая успя да вклини крайчето под върха на ключа. На третия път му се удаде да го повдигне като с лост и да го избути от ключалката. От вътрешната страна на вратата се чу тихо подрънкване, когато ключът падна на пода. Точно както бе станало десет часа преди това.

— Бинго! — възкликна Андъруд.

— Това е стар номер, сър — не се впечатли особено Декстър. — Защо просто да не счупи някой прозорец? Опасността да му се запъне нещо е по-малка.

— Но е по-вероятно тя да забележи, когато се прибере. Планирал е всичко много внимателно. Искал е да я изчака в къщата. Искал е тя да се качи на горния етаж. Ако се прибере и забележи, че има счупен прозорец, твърде вероятно е да заподозре, че нещо не е наред.

— Звучи логично. — Декстър се подразни, че не се бе сетила за това. Тревожеше я нещо друго. — Откъде е знаел, че тя живее тук? Може да я е познавал, да ѝ е бил любовник или познат.

— Да не мислиш, че някой ревнив любовник ще си даде целия този труд да ѝ извади окото? — пренебрежително попита Андъруд. — Или да пише тези глупости по стената?

— Защо не? Може да се опитва да ни заблуди. — Декстър погледна към няколкото съседни къщи. — Искам да кажа, че ако не я е познавал, едва ли е щял да дойде да търси жертвата си точно тук, нали? Това място е доста забутано.

Андъруд усети инстинктивно, че убиецът не е познавал Луси Харингтън лично. Логичната му мисъл потърси причината за това усещане. Времето. Ако я е познавал, разсъди инспекторът, убиецът би могъл, когато си поиска да почука на входната врата и да влезе. Защо да чака нощта, когато, както всички в Ню Болдън знаеха, Луси

Харингтън ще бъде на друго място, и да влиза с взлом? Всички в Ню Болдън. Тази мисъл го загложди.

— Не публикуваха ли наскоро една статия за нея? — попита той.

— Много статии, не една. Всички медии пуснаха материали за златния ѝ медал. Това е голяма новина за малко градче като Ню Болдън.

Андъруд си помисли, че у Декстър все още бе останало нещо от снобизма на столицата.

— Не толкова голяма, колкото тази — подметна той.

— Много писаха и за приема — продължи Декстър. — Всеки в Ню Болдън, който може да чете, е знаел, че Луси Харингтън ще бъде в залата на общината в осем вечерта. Така че извън подозрение оставаме само вие, аз и кметът.

— Дръж се прилично.

— Извинявайте, шефе, обаче не разбирам накъде биете.

— Според мен убиецът не я е познавал. Тук става нещо друго. Той следва някакъв налудничав план. Мисля, че е прочел статията в някой вестник, навил си го е на пръста и е започнал да се подготвя. Той изпилва всяка подробност. Не оставя нищо на случайността. Ние трябва да постъпим по същия начин. Направи ми списък на роднините и на приятелите ѝ. Всички, които е познавала, всички, с които е тренирала.

Андъруд погледна към гъстите дървета, сплели клони над оградата в задния двор. Декстър прочете мислите му.

— В гората има пътеки, нали? — каза тя. — Едни водят до пътя за Лондон, други не водят доникъде, а по трети се стига до Хартфийлд Роуд. Не бих искала да ми се наложи да минавам оттам в тъмното. Смятате, че е дошъл от тази посока, нали?

Андъруд вече пресичаше моравата, забол поглед в тревата.

— Със сигурност смятам, че си е тръгнал оттам. Спомняш ли си онази статия за въображаемите карти и за престъпните деяния, която полицейският психолог разпрати до всички ни?

— Смътно. — Декстър се обърна наляво и се загледа някъде пред себе си, както правеше винаги, когато се мъчеше да си припомни нещо. — Беше нещо за това, как хората си чертаят мислени карти на района, където живеят, и че мястото изглежда различно от собствената ти гледна точка. — Разпалваше се, колкото повече си припомняше

статията. — Затова, ако накараш един лондончанин да ти нарисува карта на Лондон, той ще разположи собствения си квартал по-близо до центъра, отколкото трябва, и ще представи Темза по-права, без завои, защото според него е точно такава.

— Нещо подобно. Повечето изнасилвания стават в радиус от седем-осем километра от дома на извършителя.

— Доколкото ни е известно обаче, в случая нямаме изнасилване.

— Не, но откъде човек ще познава тези гори и пътеки, ако...

— ... ако не е местен — довърши изречението му Декстър.

Огледаха оградата по-внимателно. Откриха съвсем малко кръв, една тънка ивичка в ъгъла. Андъруд я посочи и каза:

— Излязъл е оттук и е тръгнал през гората. По някакъв начин е узнал къде живее тя. Знаел е, че ще излезе към осем вечерта и че ще се забави. А това му е осигурило предостатъчно време да се занимае със задната врата, да влезе вътре и да се подготви, каквото и да значи това.

— Може би да обуе бикините ѝ и да потанцува.

— Нареди на униформените да претърсят пътеките зад къщата. Може пък нашият човек да е изпуснал нещо, докато се е измъквал. Струва ми се малко вероятно, но е било тъмно, а той е бързал. Да претърсят внимателно пътеките, които водят към шосетата за Лондон и за Хартфийлд. Да проверят къде може да е паркирал колата си. Все някой е забелязал нещо.

Андъруд се задъха. Студеният въздух отново проряза гърдите му. Изкашля се болезнено и закри уста с шепите си. Очите му се насълзиха. Декстър внимателно го изглежда, преди тактично да се отдалечи към къщата. Андъруд отново се закашля. Този път ръцете му се опръскаха с кръв. Но не с кръвта на Луси Харингтън.

Колежът „Саутуел“ в Кеймбридж означаваше различни неща за различните хора. За Шели той представляваше „средновековна посредственост“. За туристите обширните му градини и интересният параклис го превръщаха в приятно отклонение на път за Копър Кетъл. За студентите той бе нещо като бароков лагер за почивка. На д-р Хедър Стасман колежът носеше признание. Или поне бе важна крачка към признанието.

Огледа старата преподавателска столова, където се хранеха лекторите от колежа. Дори сега, на обяд, помещението изглеждаше мрачно и потискащо. Икономът бе разпалил буен огън в скулптираната каменна камина, който хвърляше причудливи сенки по облицованите с дъбова ламперия стени. Стасман седеше твърде близо до огъня и вече започваше да ѝ става неприятно горещо под преподавателската тога. Храната бе силно подправена и тя усещаше как сърцето ѝ ускорява ритъма си. От мрачните маслени портрети я гледаха неодобрително предишни декани на колежа. В „Саутуел“ имаше само още една жена преподавател, специалистка по физика на елементарните частици, но тя се появяваше много рядко и Стасман предположи, че местните женомразци я бяха отблъснали. Професорите се отнасяха към самата нея със смесица от пренебрежение и нещо като ужасено любопитство. Е, беше очаквала известна враждебност.

— Коя сте вие? — изгърмя от отсрещната страна на масата гласът на професор Диксън с вълчите очи, които надничаха над очилата с половинки стъкла.

— Хедър Стасман. Запознахме се миналата седмица, професор Диксън. На коктейла на декана.

— Нашият декан ли имате предвид? — учудено попита Диксън.

— Много приятен човек — отвърна Стасман. — Много ми помогна.

— Разбира се, той е шантав педал — осведомено заяви Диксън. — Противен хомо. Гласувах за него само поради някаква неуместна

ирония. За жалост, така постъпиха и всички останали и сега трябва да търпим дъртия мошеник.

Стасман усети, че друг преподавател, д-р Маккензи, я оглежда, дъвчейки своите *noisettes de chevreuit. Cumberland*. Приличаше ѝ на хиена, която гложга мърша.

— Вие ли сте новият преподавател по английска литература? Жената, нали така? — попита той между малките си халки.

— Точно така.

— Странен свят, не мислиш ли, Роджър? — попита той Диксън. — Американка изследва английската литература.

— Явно светът се развива. Вече не сме разделени от общия си език — тихо отвърна Стасман. Яката ѝ беше тясна и неудобна.

— Знаете ли как наричаме тук преподавателките? — ухили се Маккензи. Стасман усети как хиените затягат обръча си около нея. Другите преподаватели започваха да се включват в разговора им.

— Боя се, че не.

— Фелатио! — победоносно изграчи Маккензи. Разнесе се вълна от смях. Дори Стасман успя да се усмихне.

— Всъщност се произнася „фелацио“ — отвърна тя. — Но вероятно не сте добре запознат със значението на думата.

— Вие обаче явно сте.

— В какво точно специализирате? — попита Диксън. Все още бе объркан.

— Поетите метафизици, по-конкретно Джон Дон — отвърна Стасман и остави вилицата си. Първият ѝ официален обяд никак не ѝ се нравеше.

— Книгата ви предизвика доста спорове — отбеляза Маккензи.

— Не можеш да направиш омлет, без да счупиш няколко яйца — опита се да се пошегува тя. Отвърнаха ѝ с безизразни лица. — Учудена съм, че сте я чели, д-р Маккензи.

Маккензи ръсеше сол върху зеленчуковото си соте.

— О, не! Мили боже! — ужаси се той. — Стигнах само до трета глава.

— И какво е мнението ви?

Въпросът беше глупав и Стасман веднага съжали.

— Мисля, че наивността ви е трогателна.

С това разговорът приключи. Маккензи се извърна, несъмнено наслаждавайки се на остротата на сарказма си. Стасман кипеше вътрешно и се опита да се утеши с мисълта, че тези нетърпими хора са просто средство за постигане на целите ѝ. В една академична биография Кеймбридж все още тежеше повече, отколкото университетът в Уисконсин — поне засега. Насочи мислите си към темата на серията от лекции, които предстоеше да изнесе — песните и сонетите на Дон. „Мислите са добро убежище — бе ѝ казал веднъж баща ѝ, — но мислите на един поет са още по-добро“.

*Сърцето ми смири, Трисъци боже,
що блъска, диша, свети и копней да тури край.
Със силата си Ти сломи ме, изгори ме, обнови ме.*

Не за пръв път се възхищаваше от езиковото майсторство на Дон и от умението му да борави с метриката. Отново се залови със своите *noisettes de chevreuit Cumberland*.

Декстър организира залата за разследване с присъщата си бързина и прецизност. Способността ѝ да се съсредоточава направо плашеше Андъруд. Превъзхождаше я единствено с опита си, а Декстър стопяваше преднината с всеки изминал ден. Андъруд знаеше, че съвсем скоро тя ще поиска повишение и ще осъзнае, че той ѝ пречи да се развива. Питаше се дали и Джулия не се чувства по същия начин. Може би просто си внушаваше. Със сигурност обаче се страхуваше. Страхуваше се да остане сам. Андъруд никога досега не бе оставал сам. Знаеше, че скоро ще стане така — ще остане сам със себе си.

Стаята бързо се пълнеше с хора. Декстър беше взела трима души за разпитите на съседите и две секретарки, които да обслужват телефоните и да засичат получените данни. В единия край на стаята бе сложена голяма бяла дъска. Там беше забола снимката на Луси Харингтън, която бе получила от родителите на плувкинята в Питърбърг, а до нея бяха окачени полицейски снимки от местопрестъплението. Винаги правеше така, когато разследваха убийство. Искаше хората да не забравят, че жертвата е била човек от плът и кръв, а не просто име или няколко смразяващи кръвта снимки. Това беше умен психологически ход, но контрастът караше Андъруд да се чувства неловко. Декстър беше закачила на таблото и изрезки от наскоро излезли във вестниците статии за спечеления от Харингтън златен медал. Над тях имаше голям син лист, на който бяха написани известните до този момент факти по случая. Андъруд и Лийч стояха в центъра на полукръга, очертан от пластмасовите бюра. В стаята се носеше приглушен шум от вежливи разговори. Един от следователите, Марти Фаръл, се бе облегал на радиатора. Предложи на Декстър цигара. Тя отказа.

Андъруд установи, че му става все по-трудно да подреди мислите си. Джулия бе заразила съзнанието му като вирус. Един бог знае откъде инспекторът почерпи сили и се обърна към присъстващите:

— Да започваме. Луси Харингтън, двайсет и шест годишна, известна плувкиня и местна знаменитост. Снощи си тръгва от приема в

общината към единайсет часа. Прибира се у дома с колата си. Пътят ѝ отнема петнайсет минути, при положение че не е спирала никъде. Смятаме, че не е. В дома си е нападната в гръб и убита. Тялото е открито в банята ѝ тази сутрин след обаждане, вероятно от страна на убиеца, получено от репортер във вестник „Ню Болдън Екоу“. Помолих сержант Декстър да изготви списък с имената на роднините и приятелите на Харингтън. Нападението обаче е крайно необичайно, почти ритуално, съдейки по някои от особеностите. Възможно е дори да си имаме работа със сериен убиец.

Андъруд кимна на Лийч, който се прокашля и започна да докладва:

— Аутопсията потвърди, че смъртта е настъпила между единайсет и един часа през нощта. Трупът бе отчасти потопен във вода. Причината за смъртта е масивна мозъчна травма, получена вследствие на най-малко два силни удара в задната част на черепа. — Той вдигна една смразяваща кръвта снимка на тила на Луси Харингтън. — Тилната кост е ударена тук, почти на една линия с ламбдоидалната сутура. Диаметърът на раната е приблизително пет сантиметра. Допускам, че оръжието, с което е извършено убийството, е стоманен чук, метална тръба или нещо подобно. Смъртта е настъпила почти мигновено. Предвид на случилото се после, мисля, че трябва да сме благодарни поне за това. След като е нанесъл ударите в тила, убиецът е обърнал тялото на жертвата и е извадил лявото ѝ око по хирургически път. Операцията сигурно му е отнела известно време. — Лийч избърса потта от челото си и продължи: — Отначало се е опитал да подходи научно, но след това е прибягнал до груба сила. Допускам, че са му били необходими един или два часа. Вероятно след като е извършил операцията, убиецът е пуснал и двете кранчета и е наводнил банята. Събирането на улики продължава, но не храним големи надежди.

Някой вдигна ръка. Полицай Дженсън — беше руса и привлекателна. Главите на всички бързо се завъртяха към нея.

— Имало ли е сексуален акт, сър? — попита тя Андъруд.

— Изглежда не — отвърна той.

— Жертвата е била намерена напълно облечена и няма признаци на сексуално насилие. Не сме открили следи от ухапвания, сперма или

слюнка от убиеца. Трябва обаче да изтъкна, че водата ни пречи да направим окончателен извод — добави Лийч.

Андъруд отново пое нещата в свои ръце:

— Зад къщата има гора. Според мен убиецът е излязъл през предната врата и се е измъкнал през градината отзад, покатерил се е по оградата (на нея има следи от кръвта на Луси) и е избягал през гората пеша. — Спря, за да си поеме дъх. — Полицайте претърсват околността, но засега удрят на камък. — Инспекторът се приближи към голямата карта на околността, която Декстър бе закачила на дъската в далечния край на стаята. — Пътеките през гората свършват на ето тези места — посочи той към деветте червени звезди на картата — Две излизат на пътя за Лондон и две на пътя за Хартфийлд, тук и тук. Ако се е измъкнал с автомобил — а понеже след убийството целият е бил опръскан с кръв, явно е бил принуден да го направи, — трябва да е паркирал в близост до някое от тези места. Искам да разпитате местните жители и да разберете дали някой не е забелязал кола или микробус, паркирани наблизо.

Сержант Харисън старателно си водеше бележки, а по лицето му се появяваха все по-дълбоки бръчки, предизвикани от объркването му. Вдигна поглед към Андъруд:

— Шефе, нищо не схващам. Какъв е бил мотивът му? Явно не става дума за обир, който се е изпортил. Доколкото ни е известно, не е и сексуално насилие. Ако е искал просто да я убие — обезумял близък или нещо подобно, — има много по-лесни начини. И защо е направил тази гадост с окото ѝ? Лекарят каза, че операцията отнема време. А времето означава опасност. Явно окото наистина му е трябвало.

— Трофей — предположи Декстър. — Чела съм, че някои от тези извратени копелета обичат да вземат по нещо, принадлежало на жертвата им, за да може после отново да преживеят всичко.

Харисън обаче не беше убеден:

— Добре, но защо не кичур от косата ѝ или някоя дреха? Би било много по-лесно и далеч не толкова кърваво. Според мен този тип има наистина извратено въображение. Смятам, че ще го направи отново.

Андъруд кимна и рече:

— Окото явно има специално значение за него. Убиецът е написал с кръвта на жертвата и някакъв текст на стената на банята. Открихме ли вече какво означава той, Декс?

— Още не, сър. — Тя отвори бележника си и прочете на глас: — Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо.

— Вода — отбеляза Харисън. — Наводнил е всичко, нали така? Може би целта му не е била само да заличи уликите. Да ме удавят в твоето кълбо. „Кълбо“ може да означава око. Не надигай водите, за да ме удавят в твоите очи. Не ме удавяй в сълзите си. Звучи като любовна песен.

В съзнанието на Андъруд светкавично се яви образът на пълната с черна съсирена кръв очна ямка и мръсната, гъста вода. Очи. Вода. Кръв. Харисън беше напипал някаква връзка. Това вече беше нещо. Бяха поели нанякъде.

— Декс, нека Харисън ти помогне да откриете откъде е текстът.

Декстър кимна и метна мрачен поглед към Харисън. Подразни се, че той бе направил връзка, която ѝ беше убягнала. Молбата на Андъруд означаваше, че според него е по-вероятно Харисън, а не тя, да открие откъде е текстът. А това я измъчваше. Все пак сега, когато жестоките подробности, свързани с убийството, ѝ се бяха доизяснили, Декстър наистина бе съгласна с Харисън в едно — това беше само началото.

Хедър Стасман напусна стаята си в Осбърн Корт на колежа „Саутуел“ и се отправи към портиерната. Беше късно следобед. Неизменният английски дъждец най-сетне бе престанал. През разкъсващите се сиви облаци започваше да прониква слънчева светлина, която блещукаше в големите локви дъждовна вода, образували се в ъгъла на двора. Дъждът бе подплашил туристите и старият колеж бе приятно притихнал. Въздухът беше прозрачен и бистър като току-що изсечено стъкло — може би всичко започваше да се съживява.

Господин Джонсън, главният портиер, я поздрави с кратко кимване, когато Стасман се появи във фойето. Не продума. Вероятно не бе особено впечатлен от нея, точно както не бяха впечатлени Маккензи и Диксън по време на обяда. Кутията ѝ бе препълнена с поща: университетски брошури, реклами за музикални рецитали, писмо от издателя ѝ, две лични писма — едното от майка ѝ в Америка, а другото, написано с непознат за нея витиеват почерк. Пъкна купчината хартия в раницата си и се запъти от общежитието нагоре по Трампингтън стрийт. Зави наляво на кръстовището със Силвър стрийт и прекоси реката по моста в края на Силвър стрийт, като пътем улови миризмата на бира от „Котвата“.

Поредицата от лекции на тема „Реконструиране на Дон“, които трябваше да изнесе, се основаваше на наскоро излязлата ѝ книга. Стасман бе нападнала традиционния академичен подход към поетите метафизизи с настървеност, за която вече започваше да съжالياва. Рецензията в литературната притурка на вестник „Ню Йорк Таймс“ за книгата ѝ до голяма степен отразяваше критичната реакция: „Стасман ожесточено напада традиционно възприетия подход към проблема“. Другите не бяха по-добри. „Дано не срещнете д-р Стасман на някоя тъмна интелектуална пресечка, защото язвителността ѝ е смъртоносна от десет крачки разстояние“, предупреждаваше „Уошингтън Поуст“.

И двете рецензии бяха все пак за предпочитане пред публикуваната в „Сънди Телеграф“, която я описваше като „лишена от

способност за емпатия, изкусително предизвикваща собственото си заклеяване и вероятно освидетелствана луда“. Полемиката бе причината да се продадат повече книги, отколкото някога си бе мечтала. Лекциите ѝ се радваха на изключително висока посещаемост. Явно обаче беловласите преподаватели от факултета по английска литература не я одобряваха, защото ѝ бяха дали крайно непопулярния час от пет следобед. Може би просто си внушаваше. Едва ли.

Факултетът по литература в Кеймбридж представляваше стъписващ архитектурен ужас. Ансамбълът от сурови сгради приличаше на стара военна болница в някогашния Източен блок. Лекционните зали не бяха подобри. Бяха малки, непроветриви и неудобни. Стасман си мечтаеше за просторната аудитория в университета в Уисконсин, където имаше прожекционен апарат с дистанционно управление и озвучителна система. Все пак, поне стаята беше пълна, а не бяха много лекторите, които можеха да се похвалят с това. Забеляза, че вече втора седмица слушателите ѝ са предимно мъже. Следващия път щеше да си облече панталон.

— Миналата седмица говорихме за интелектуалния контекст на метафизичната поезия. Обсъдихме връзката ѝ с религиозната несигурност през шестнайсети и в началото на седемнайсети век и с възхода на хуманистичната философия през Ренесанса. Днес бих искала да се спра на анатомията на метафизичната поезия. И най-вече на интелектуалните и на стилистичните средства, използвани от поетите за внушаване на идеите им. Ако приемем възгледа, че много от тези произведения са писани за крайно специфична и отбрана аудитория, трябва да разберем какво е търсела тази публика. Един от най-разпространените литературни похвати е кончетото. Кой може да ни обясни какво означава това?

Разнесе се шум от мърдащи крака и няколко притеснени покашляния. Очакваше го. Британските студенти бяха пословични със своята мълчаливост. Посочи един слаб младеж на първия ред, който сякаш се бе поизправил на стола си.

— Кончетото е нещо като метафора. Остроумно изграден образ, който се използва за доказване на някаква спорна теза.

— Добре. Кончетото е метафора или сравнение, което на пръв поглед е необикновено, невероятно и дори шокиращо. Но колкото повече поетът доразвива образа, читателят все повече се убеждава в неговата интелектуална стойност.

Чу как няколко студенти започнаха да си водят бележки. Този звук винаги ѝ носеше удовлетворение. *Майната им на онези от литературната притурка на „Ню Йорк Таймс“!*

— Едно от прочутите сравнения на Джон Дон е между смирена бълха и брачно ложе. Той се опитва да съблазни една жена и горко се оплаква, че понеже бълхата е смукала неговата кръв и тази на любимата му, тя се е наслаждавала на по-голяма интимност с нея, отколкото той.

Химикалките продължиха да дращят по листовете. Започваше да се отпуска. Следващата седмица ще се опита да пусне някоя шега.

Стасман си тръгна от факултета по тъмно. Отраженията от светлините на Куинс Колидж леко се поклащаха върху черните води на река Кам, докато на връщане отново мина по моста на Силвър стрийт. Уличното движение в Кеймбридж беше много натоварено, много повече, отколкото заслужаваше малкото градче, затова докато пристигне в квартирата си, Стасман беше цялата опръскана от локвите покрай платното. Чуваше как зад вратата телефонът ѝ пронизително звъни. Пъхна ключа, бързо влезе и успя да стигне до разхвърляното си бюро тъкмо навреме.

— Хедър Стасман.

Разнесе се леко електрическо пращане. След това чу гласа, който щеше да населява злокобно тихите пространства на живота ѝ.

— Книгата ти е обещаваща.

— Моля?

— Вестниците са объркали оригиналността ти с небрежност. Тъжното обаче е, че си в плен на желанието за логическа яснота, което явно е притъпило умението ти да се вживяваш.

— Извинете, кой се обажда?

— Получи ли писмото ми?

— Ако не ми кажете името си, няма как да знам дали писмото ви е пристигнало.

— Би трябвало да е пристигнало тази сутрин — рече гласът.

Стасман замълча. Това започваше да става доста странно. Прехвърляше наум възможностите: шега, може би. Сигурно беше Марк, неин бивш приятел от Уисконсин, който в момента изследваше Милтън в Единбург. Той умееше да имитира всякакви смешни говори. Бръкна в раницата и извади отвътре все още неотворения плик, който бе получила по-рано същия ден. Притисна слушалката между дясната си буза и ключицата си и разкъса плика. Вътре имаше прилежно сгънат лист за писма.

— Какво пише в писмото? — попита Кроуън Фрейн.

— Един стих.

— Разпознаваш го, нали?

Това някаква шега ли е? Ако си ти, Марк, лошо ти се пише.

— Отговори ми — настоя гласът. Стасман усещаше как я обзема безсилие.

— Това е откъс от „Сбогуване: За сълзите“ от Джон Дон.

— Познат ли ти е?

— Всичко го има в книгата, смешнико. Може би трябва да я прочетеш по-внимателно.

— Прочетох я на един дъх — каза Фрейн. — Аз съм поет. Гледай вечерните новини.

— Кой се обажда?

Търпението не бе сред силните качества на Стасман, а сега внезапният прилив на раздразнение напълно я лиши от него. Който и да бе този човек, със сигурност не беше Марк.

— Обясни на полицията.

Връзката прекъсна. Стасман гневно стовари слушалката и затвори вратата на квартирата си. Сигурно някой студент се опитваше да ѝ изкара ангелите. Или някое от приятелчетата на Маккензи. Погледна през малкото си прозорче към слабо осветения двор на колежа „Саутуел“ и глъчката на заговорническите студенти. Фаровете на колите не спираха да пълзят по Трампингтън стрийт, докато натовареното улично движение в ранната вечер затягаше примката си около стария град.

Хедър Стасман се почувства много самотна.

Андъруд седеше зад едно бюро в залата за разследвания. Пред него лежеше списък с известните приятели и с местните познати на Луси Харингтън. Родителите ѝ бяха им помогнали да го съставят следобед, преди да заминат обратно за Питърбърг. Нито едно име не му се стори особено обещаващо. Повечето бяха жени и нито една от тях нямаше криминално досие. Луси Харингтън беше сериозна спортистка, затова кръгът от познатите ѝ бе крайно ограничен и се състоеше предимно от съотборничките ѝ. Андъруд си даде сметка, че интригуващите и жестоки обстоятелства, свързани с този случай, ще наложат доста по-сложен подход. Бяха по следите на истински хищник.

Срещу него седеше Декстър, която усърдно пишеше доклада за местопрестъплението. Беше си донесла настолна лампа от вкъщи, чиято бяла светлина действаше хипнотично на Андъруд. Чувстваше се като заек, попаднал в светлината от фаровете на Декстър. Тя го изморяваше и той с мъка успяваше да се съсредоточи. Краткият му разговор с Джулия десетина минути преди това никак не подобри настроението му. Щяла да ходи на кино със сестра си.

Андъруд не ѝ вярваше. Стомахът му отново се сви. Трябваше да разбере какво става. Беше се научил да се отнася предпазливо към баналното, да бъде подозрителен към правдоподобното. Съпругата му беше добър лъжец, всъщност твърде изкусен. Андъруд непрекъснато си имаше работа с лъжци, затова разпознаваше симптомите.

— Имате ли минутка, сър?

До него стоеше Дженсън. Декстър видимо се напрегна. Андъруд за миг се запита дали сержантът не ревнува, но бързо прогони тази мисъл. *За какво да го ревнува? Не се ласкай, приятелю!*

— Продължаваме разпитите на съседите, сър, но засега не сме открили нищо. Ще направим няколко от онези големи табели с надпис „Видяхте ли нещо?“, както се постъпва в спешни случаи, и ще ги поставим на пътя за Хартфийлд за шофьорите — осведоми го Дженсън.

— И на пътя за Лондон — стреля Декстър между веждите на Дженсън, без да вдига поглед. Дженсън пренебрегна забележката на сержанта и продължи:

— Проверихме и всички статии, които са били отпечатани, след като Харингтън е спечелила златния медал.

Декстър беззвучно изруга — бе възнамерявала тя да направи това.

— Има една статия в „Екоу“, сър — размаха Дженсън вестника пред него. — Може ли да ви прочета нещо?

— Давай.

— Всъщност е само един параграф. — Дженсън седна на ръба на бюрото на Декстър и зачете на глас: — „Днес Луси Харингтън се завърна у дома след триумфална победа в игрите на Британската лига. Луси спечели плуването на сто метра свободен стил и постави нов европейски рекорд, като изпревари с малка преднина австралийската световна шампионка Сузи Бейкър-Дъглас. Луси от Хартфийлд Роуд във Фоли ще бъде почетен гост на общинския прием на девети декември. Билети можете да закупите от общината“.

— Е и? — категорично остави писалката си Декстър. — Сигурно всички пишат горе-долу едно и също.

— Всъщност не е така — дари я Дженсън с чаровна усмивка. — Само тук е съобщено къде живее.

— Не са дали адреса й обаче. Хартфийлд Роуд е дълъг километри. А тя живее в една глуха улица, пресечка на пътя — пренебрежително отбеляза Декстър. — А това изобщо не е споменато.

Андъруд поклати глава. Започваше да схваща.

— Помисли си — Хартфийлд Роуд, Фоли. — Изправи се и се приближи към окачената карта. — Фоли не е нито град, нито село. Районът се казва така заради гората Фоли — посочи той към зеленото петно на картата, което представляваше гората зад къщата на Луси Харингтън. — Статията оставя убеждението, че Харингтън живее някъде близо да Хартфийлд Роуд, където пътят пресича гората. Ако се вгледате, има само две групи къщи в този отрязък — Фоли Клоус и Шърлинг Драйв. На нашия човек едва ли му е било нужно много време, за да разбере къде точно живее тя.

Декстър се замисли за миг и попита:

— Кой е писал статията?

Дженсън провери и отвърна:

— Джордж Гардинър.

— Това е журналистът, на когото се е обадил убиецът тази сутрин — отбеляза Декстър.

— Добра работа, Дженсън — похвали я Андъруд и се загледа след нея, докато се отдалечава. В душата му мрачно се завъртя двойната спирала на желанието и отчаянието. Опита се да потисне чувствата си. — Декс, трябва да съберем сведения за арестуваните за влизане с взлом в околността през последните пет години. Начинът, по който нашият човек е влязъл в къщата, ми подсказва, че го е правил и преди. Ако е местен, трябва да е в нашия компютър.

— Добре, обаче списъкът ще е дълъг — сковано отвърна тя.

— Какво има. Декс? Дженсън май ти поразроши перушината, а? — попита Андъруд.

— Неофициално?

— Разбира се.

— Дженсън е уличница. Ляга си с всеки срещнат. Въобразява си, че всичко ѝ е ясно. Умна е, обаче само да я видите извън службата — разгорещи се Декстър. — Мъкне се из кръчмите с цигара в едната ръка и с двоен джин в другата.

— Което не я прави лош човек.

— Но я прави лош *полицай*. Не можеш да накараш момчетата да те приемат, като се чукаш с тях. Поведението ѝ се отразява на начина, по който останалите полицаи гледат на мен.

— Въобразяваш си.

— Когато бях униформен полицай в Лондон, всички колеги единодушно ме изпратиха в Ковънтри, защото не исках да си легна с никого от тях. Това е отношението, с което сме принудени да се борим. Реших, че ако искам да стана сериозно ченге, трябва да се държа като такова. Ако един мъж си ляга с всяка срещната, възприемат го като герой. Ако една жена прави същото, съсипва репутацията си и прави живота на нас, останалите, два пъти по-труден.

Андъруд замълча. Отново се замисли за Джулия — студена и безразлична. Спи с друг мъж и това ѝ харесва. Присмива му се. Ядоса се, че кой знае защо тази мисъл го възбуди — сякаш вдъхна живот в секналия им сексуален живот. Декстър долови промяната в

настроението на шефа си и насочи разговора в друга посока. Вече се бе научила как да се държи с него.

— Този случай, сър. Сблъскали ли сте се с нещо подобно досега?

— Не съм. — Андъруд се изправи и дръпна сакото си от облегалката на стола. — Имам чувството обаче, че ни чака дълга зима.

Декстър го наблюдаваше как си тръгва. И двамата се движеха на сляпо. Щеше да се наложи да се учат заедно.

Железопътната линия пресича северните покрайнини на Ню Болдън, минава през новите търговски и промишлени райони на града и след това стига до гара „Паркуей“. През последните години линията е станала много натоварена, понеже Ню Болдън се е разраснал и като търговски, и като делови център. В града са се появили много софтуерни и логистични компании, възползвайки се от новото строителство и от финансовите инициативи, предоставени им от общината на града. Техните модерни сгради с матови стъкла покрай железопътната линия отразяват лицата на уморените пътници от профучаващите край тях претъпкани влакове за Лондон.

Линията е стара и не е подходяща за нарасналото движение. Оградата е ръждясала и на места е счупена. Тук-там е напълно изчезнала. Понякога, в празничните дни или през ваканциите, децата се крият в избуялите покрай релсите храсталаци и замерват с камъни влаковете, които ускоряват на излизане от Ню Болдън.

Днес обаче местността е пуста, ако не броим няколко лястовици върху един стоманен пилон, притиснати една до друга, за да се топят, и Кроуън Фрейн, който върви по средата на водещата на юг линия. Почти девет часа вечерта е.

Този отрязък от линията е дълъг и прав. Вижда се на около три километра и в двете посоки. Има предостатъчно време, за да избегне приближаващите влакове. Съществува известна опасност да срещне работници по поддръжката на релсите, но това не го притеснява. Под подметките му скърцат късчета гранит. Кроуън Фрейн е вперил поглед напред. И от двете му страни има само мрак. Мрак има и горе. Единствено пътят пред него е осветен, а релсите се точат безкрайно до хоризонта. Изминал е повече от шест километра от дома си и вече наближава целта си. Реши да не отива с кола. Автомобилът му не бие на очи, но не иска да привлича ничие внимание. Очите са навсякъде. Мъртвите също.

Гробището на Ню Болдън се намира до основната линия. Това е обширно поле, което съществува отпреди новия град. Според Фрейн

близостта му до релсите е неприятна. Представя си как под земята мъртвите се разтрисат при преминаването на всеки експрес — по два влака на час и в двете посоки. Петнайсет минути блажено забвение помежду всяко нарушаване на покоя. Стига до една рушаща се ограда, до половината обрасла в храсталак. Бързо я прескача и се озовава вътре. Гробището е тъмно и огромно. Дърветата сякаш болезнено усещат студа. Повечето гробове са безобразно обрасли. Избуялата и неподдържана трева закрива надписите на много от надгробните камъни.

Кроуън Фрейн се плъзга като призрак по тъмните алеи. Не се страхува. Активното присъствие на природата му вдъхва свежи сили. Тук са съсредоточени всички първични стихии: болести, войни, огън, наводнения, живот, раждане, смърт. Усеща присъствието на странна енергия, сякаш безброй мъртъвци са станали от гроба и са се надигнали редом до него. Колкото по-навътре навлиза, толкова по-тихо става. Кроуън Фрейн вдига поглед към обсипаното със звезди небе. Познава съзвездията и светлите петна на планетите. Вслушва се в хармонията. На това място понякога успява да долови *Harmoniae Mundorum* — музиката на планетите.

Познава трудовете на Питагор и на Аристотел. Допада му идеята, че всяка планета издава определен музикален тон, който зависи от отдалечеността ѝ от Земята. Тази небесна музика е най-красивия звук, който човек може да си представи, и е толкова невероятна, толкова чиста, че е непосилна за сетивата на обикновените смъртни. Изследвал е Питагоровата идея за музикалните интервали, изразени като прости цифрови съотношения на първите четири цели числа: октава 2:1, квинта 3:2 и кварта 4:3. В този контекст относителното разстояние между планетите отговаря на един музикален интервал.

Фрейн си спомня за опитите на Кеплер да „съгради великолепното построение на хармонията“ и как веднъж дори самият той се опита да възпроизведе този звук. Доста време посвети на създаването на интервали, които могат да бъдат изпълнени с клавишите на пианото. Приложи същата логика към най-големите астероиди в Слънчевата система — Церера, Палада, Юнона и Веста — и дори се опита да работи с променливи величини като орбиталната скорост, които не са били достъпни за Кеплер през

седемнайсети век. Обзет от неистово вълнение, той организира нотите в повтарящи се музикални теми и ги записва. Резултатът се оказва отчайваща дисхармония — накъсана и разпадаща се какофония. Отдаде провала на грешка в математическите изчисления и е решен да поправи допуснатите неточности. Все пак отвъд тишината на това място понякога той чува откъси от музиката на вселената — мимолетна, далечна и пленително красива.

Гробът на баба му се намира в отдалечената част на гробището. В един от по-новите парцели. Тук още не е обрасло с плевели, но Кроуън Фрейн изтръгва всяко буренче от пръстта. Цветните изяжда. Той е редовен посетител. Надгробният камък е от черен мрамор и върху него със златни букви пише: „Вайълит Фрейн 1908–1999, обичана майка и баба. След кратък сън очи отваряме за вечността и вече няма смърт. Смърт, ти ще умреш“. Кроуън Фрейн лично избра надписа.

Разговаря с баба си известно време, приклепнал на студената земя. По навик ѝ рецитира по памет едно-две от любимите ѝ стихотворения и я осведомява за напредъка на собствените си проучвания. Усеща как тя се пресяга към него и придърпва ръката му във влажната почва колкото може по-дълбоко. Музиката вече звучи доста по-силно, а величествената красота напирва у него и раздира душата му. Разридава се. Чува гласа на Вайълит — насърчителен и разбирац — да се носи между тоновете на пространството и времето. Скоро ще отиде при нея.

Зад гърба му изтрещява влак, докато Кроуън Фрейн заглажда пръстта, която е разровил. Минал е цял час. Време е да си тръгва. Трябва да планира много неща — хиляди променливи височини и тонове. На тръгване прескача нечий друг гроб. Забранява си да прочете името на надгробната плоча. Опитва се да прогони лошите спомени, които се надигат от земята и драцят глезените му.

Андъруд излезе от участъка и шофира до алеята пред дома си. Виждаше ясно входната врата на къщата, но остана в колата. Чакаше. Радио 4 излъчваше дискусия за етиката в генното инженерство. Слушаше, без да чува нищо. Малко след девет пред къщата спря такси и Джулия излезе. Не можеше да види с какво е облечена, но забеляза как най-хубавото ѝ колие проблесна за кратко на светлината от лампата над покрития вход. Таксито потегли и в края на улицата даде ляв мигач. Андъруд се замисли за миг. Изпитваше странна възбуда от преживяването. Запали двигателя и последва таксито.

Опита се да си обясни чувствата си. Усещаше се донякъде виновен и дори се срамуваше, че е паднал толкова ниско, че се съмнява в думите на собствената си съпруга. Въпреки това справедливостта на каузата му го задължаваше да действа. Това щеше да изясни фактите. Останалото бе свързано със съвестта, а той знаеше как да се справи с нея. Фаровете на таксито светеха пред него. Пазеше разумна дистанция, но не се чувстваше неудобно. Знаеше, че Джулия не очаква някой да я следи.

Таксито се насочи към центъра на Ню Болдън. Андъруд знаеше, че киното се намира на Арджил стрийт. Улицата беше еднопосочна, затова в края ѝ трябваше да завият наляво. Таксито наистина даде мигач и бързо се включи в движението. Андъруд изостана две коли по-назад. Най-сетне осветеното кино изникна пред очите му и таксито спря пред фоайето. Андъруд бързо сви по една пресечка. Спря на прилично разстояние от киното. Джулия излезе от таксито и се втурна вътре. Андъруд се облегна на седалката и внезапно си даде сметка, че ризата му е подгизнала от пот. Значи му бе казала истината. Сърцето му леко се сви. Не беше сигурен дали изпитва срам или облекчение, и двете или абсолютно нищо.

Запали двигателя и тъкмо се канеше да потегли, когато Джулия отново се появи пред киното и влезе в таксито. Колата веднага се включи в движението и се отдалечи. Андъруд се слиса. Усети, че му прилошава, натисна педала на газта и рязко се вля в потока от коли

сред пронизителна какофония от клаксони и свирене на гуми. Настигна таксито. Шофьорът се бе престоил в дясното платно на двулентовия път. Умът на Андъруд работеше на високи обороти, докато се опитваше да прецени евентуалните посоки и обяснения. Може би сестрата на Джулия не бе дошла и тя отиваше да я вземе. Само че Сара живееше в южния край на града, а те пътуваха на североизток. Какво имаше там? Всъщност нищо. Беше богат жилищен квартал — самостоятелни къщи и ландроувъри.

Движението постепенно се облекчи, когато двете коли се отдалечиха от центъра на града. Андъруд се стараяше да спазва дистанция. Широки булеварди с дървета от двете страни замениха двулентовия път и Андъруд си даде сметка, че се намират само на два-три километра от гората на Фоли. Замисли се за Луси Харингтън — за разрязаното ѝ тяло върху масата на моргата. Би трябвало да търси убиеца ѝ, а не да следи съпругата си.

Проклетата да си, Джулия, задето ме принуждаваш да правя това — да се промъквам тайно, да се унижавам. Превърна ме в толкова жалко същество.

Таксито спря на стотина метра пред него. Андъруд паркира пред една голяма къща в псевдотюдоров стил. Ужасна безвкусица. Двойният гараж сякаш му се ухили подигравателно. Наблюдаваше как жена му излиза от таксито. Плати на шофьора и се запъти по скъпата застлана с чакъл алея, без да изчака рестото. Този път таксито си тръгна.

Андъруд излезе от колата си и бързо се запъти към отсрещната страна на улицата. Внимаваше да не се показва на светло. Дърветата му осигуряваха сенчесто прикритие от уличните лампи. Стигна срещу къщата точно навреме, за да види как Джулия натиска копчето на звънеца. Гърдите на Андъруд горяха, но не посмя да се закашля, само стоеше и наблюдаваше като омагьосан. Вратата се отвори. На входа се появи мъж. Бързо се приведе, за да притисне Джулия в голямата си прегръдка, и я придърпа вътре. Вратата се затвори. Андъруд беше ужасен, най-мрачните му страхове се бяха потвърдили. Да се изправи ли срещу тях, да почука ли на вратата и да поиска да види жена си? Грозеше ли я опасност? Трябваше ли да се бори за нея? Струваше ли си да се бори за някого, който очевидно вече не го обича? Не. Имаше и други начини. Сега поне имаше предимство. Играта приближаваше към края си. Излезе от сенките и пресече улицата. На алеята беше

паркирано синьо беемве. Извади бележника си и записа регистрационния номер.

Лампите на горния етаж светнаха. Андъруд гледаше, а когато в мислите му нахлуха ужасни образи, повърна на улицата. Предусети, че те могат напълно да го завладеят, изкашля слюзта от гърлото си и се запъти обратно към колата си. Защо не можеше да заплаче? Чувстваше, че би трябвало да го направи. Вече знаеше със сигурност, че с брака му бе свършено. Че годините на съвместния му живот с Джулия са били напълно безсмислени. Усещаше единствено празнота и горещата искра на гнева. Отключи колата си и влезе вътре. Вдигна поглед към огледалото за обратно виждане.

Оттам го погледна обезобразеното лице на Луси Харингтън.

Почти по същото време Декстър зави по Фоли Клоус и паркира. Лампите в три от четирите къщи светеха. Само домът на Луси Харингтън бе обгърнат в мрак. Къщата все още бе оградена с полицейски кордон, беше заключена и запечатана.

Декстър не възнамеряваше да влиза вътре. Умът ѝ работеше напрегнато, откакто Дженсън им бе показала статията във вестника, от която ставаше ясно приблизително къде живее Харингтън. Както бе отбелязал Андъруд, в района имаше два пътя, които отговаряха на дадената в статията информация: Шърлинг Драйв и Фоли Клоус. Декстър се опита да се постави на мястото на убиеца. „Имам най-общи сведения къде живее бъдещата ми жертва, но нищо конкретно. Знам, че живее на една от двете улици, но трябва да разбера на коя точно, а след това да открия и къщата. Луси Харингтън не е регистрирана в телефонния указател.“. Декстър отново погледна картата. Шърлинг Драйв имаше два входа и десетина къщи. Във Фоли Клоус се влизаше само от една страна и имаше четири къщи. „Шансовете ми са петдесет на петдесет, но едната улица е много по-лесна за наблюдение от другата. Най-напред бих избрала Фоли Клоус, защото ако тя живее тук, ще трябва да наблюдавам само четири къщи.“

Логиката беше убедителна и Декстър пое към дома на Луси Харингтън, тласкана от моментна прищявка. Ставаше късно. Нямаше улични лампи и тя трябваше да разчита единствено на светлината от околните къщи и на фенерчето си. Тръгна от входната врата и се отправи към сляпата алея през гората от другата страна. „Ако наблюдавах пътя — каза си тя, — къде бих се скрила? Трябва да имам добра видимост и в двете посоки и трябва да виждам входовете и на четирите къщи.“ Излезе на улицата. Застана в центъра на полукръга, описван от четирите постройките, с лице към Хартфийлд Роуд и гората отвъд него. „Нашият човек познава горите“. Спомни си — и усети как я обзема лек страх, — че серийните убийци често се връщат на местопрестъплението, за да преживеят отново всичко в мислите си.

Дърветата ѝ се сториха огромни и зловещи. Гората винаги я караше да се чувства неловко. Но след като се бе захванала...

Пресече Хартфийлд Роуд и застана до оградата, която отделяше къщата от дърветата. На петнайсетина метра по-надолу няколко стъпала водеха към обществената алея през гората. Изключи района в непосредствена близост до нея. Убиецът със сигурност би предпочел да стои по-настрани. Погледна наляво. Храсталаците бяха доста гъсти, но той би могъл да пропълзи навсякъде. Прехвърли се през оградата. Студената кал изджвака под работните ѝ обувки.

— Мамка му!

За хиляден път изруга провинцията и погледна към входа на Фоли Клоус. Внезапно се почувства уязвима сред голямата тъмна гора зад гърба си. Може би идеята ѝ не беше толкова добра.

Един кошмар бе преследвал Декстър като малка и не я бе напускал оттогава. Тя тичаше през някакво поле, което постепенно се превърна в гора. Гората ставаше все по-тъмна и по-тъмна, колкото по-надълбоко в нея навлизаше. Дърветата бяха високи, толкова високи, че не можеше да види върховете им. Кората им бе разкривена и загниваше. Гората се превърна в нещо отвратително. Насекоми се блъскаха в краката ѝ, почвата стана лепкава и тя не можеше да тича. И тогава го чу. Ужасният шум зад себе си — разбутваше клоните, крещеше и ръмжеше. Не се осмели да се обърне, но усещаше, че преследвачът ѝ я настига. Метна се към едно дърво, а кората му се натроши между пръстите ѝ и тя непрекъснато се плъзгаше, докато се опитваше да се покатери по ствола. Онова нещо бе точно зад нея и пресягаше да я стисне за глезените — усещаше дъха му върху кожата си. Когато най-сетне успя да стигне върха на дървото, погледна надолу към страховитото същество и... падна. Шумно полетя между клоните, устремно понесла се към земята.

И в този момент се събуди.

Сега обаче беше съвсем будна. Освети с фенерчето около себе си. Нищо. От мястото си виждаше само две от къщите. Не беше подходящо. Внимателно продължи покрай оградата, като се препъваше леко по неравната земя. Показа се третата къща. Декстър отмести назад една млада клонка и заобиколи някакъв пън. Най-сетне се появи тъмният силует на къщата на Луси Харингтън.

Укритието беше добро. Декстър освети пръстта с фенерчето си. Клонки, листа, кал. Пред нея и малко вдясно имаше нисък храст, притиснат към дървената ограда. Някои от клонките му бяха прекършени и лежаха в калта. Приближи се към тях.

Над нея се извиси голям бук с дебел корен, вкопчен в пръстта до храста. Облегна се на дървото. Кората му беше влажна и грапава. Усети студения ѝ и мръсен допир до кожата си. Декстър огледа повнимателно корените. Бяха разкривени и осеяни с пъпчици от старост. Дъждовна вода се бе събрала в тъмна локвичка в едно разклонение на корена. Освети я с фенерчето си — по повърхността ѝ плуваха тъмни листенца. Взе едно, беше венчелистче на цвете.

Декстър си спомни, че на задната врата на къщата Андъруд бе намерил и бе опаковал като веществено доказателство едно венчелистче. Съвпадение ли беше? Убиецът ли бе оставил тези листенца след себе си? Доколкото виждаше, около дървото нямаше никакви цветя. Съмняваше се вятърът да е довял листенцата — основата на ствола беше на завет, заобиколена от други дървета и от храсталака. Извади от джоба си найлоново пликче за съхранение на веществени доказателства и внимателно пхна венчелистчетата вътре. Все пак беше нещо.

Студът и мракът започваха да ѝ влияят, стори ѝ се, че дърветата я обграждат по-плътно. Спомни си своя кошмар. Време бе да тръгва. Декстър имаше неумолим и рационален ум и не се плашеше лесно, но въпреки това започваше да се чувства все по-напрегната. Възможно най-бързо се промъкна покрай оградата и прекоси улицата към колата си. Беше едновременно уплашена и въодушевена. Страхът може да сполети човека изведнъж. Провери дали някой луд не се е спотаил на задната седалка на автомобила ѝ и потегли.

Отне ѝ десет минути да стигне до участъка. По това време в стаята нямаше да има никой. Декстър бързо изкачи стълбите. Щеше да сравни намерените от нея венчелистчета с онези, които Андъруд бе вдигнал от земята. Ами ако се окажеха еднакви? Какво доказваше това? Че убиецът обича цветя? Мисълта ѝ се стори абсурдна. Отвори вратата на залата и извади пликчето с намерените от Андъруд листенца от шкафа в дъното на стаята. Сложи двете пликчета на бюрото си и светна настолната лампа. С помощта на пинсети, които държеше в горното си чекмедже, тя внимателно извади по едно венчелистче от

всяко пликче. Бяха еднакви. Или поне бяха еднакви на цвят. Пурпурни. Знаеше, че вероятно нямаше да могат да снемат отпечатък от нито едно от двете листенца, но я завладя победоносно чувство. Ако убиецът бе оставил след себе си листенцата, явно не бе очаквал те да ги намерят. Беше допуснал грешка.

Доволна, тя отново запечата уликите, прибра ги в шкафа и излезе от стаята. Заклучи вратата и се запъти по коридора. В кабинета на Андъруд светеше. Вратата беше открената и тя надникна вътре. Той спеше. Беше се привел напред над бюрото и лежеше, положил глава върху ръцете си. Декстър се поколеба дали да го събуди. Минаваше десет часа.

— Шефе... — тихо го повика тя.

Никакъв отговор. Декстър го наблюдава за малко. Шефът й дишаше тежко, а дъхът му излизаше хрипливо от гърдите. Ще го остави на спокойствие. Андъруд леко потрепери — може би сънуваше нещо. Декстър се надяваше сънят му да е хубав.

Стаята беше топла и разточително обзаведена. Джулия Андъруд седеше с чаша южноафрикански совиньон в ръка. Виното би трябвало да я накара да се отпусне, но всъщност се почувства още по-неприятно. Музиката също не помагаше. Много обичаше ноктюрните на Шопен и подозираше, че Пол ги бе избрал нарочно. Разпозна Опус № 15 във фа мажор. Изпълнението на Моравек на пианото беше изключително, тоновете се сипеха през времето като сълзи върху слонова кост. Според прочутото описание на Равел ноктюрните бяха „прочувствени поеми на отчаянието“. Днес обаче те ѝ причиняваха дълбока болка и тя знаеше защо.

Какво ни причинява болка? Съжалението? Гневът? Разочарованието? Нещата, които правим. Нещата, които никога нямаме направим. Хората, които изоставяме. Хората, които вземаме със себе си. Нещата, които казваме. И онези, които заравяме дълбоко в себе си. Страданието, което причиняваме на другите. Страданието, което ни причиняват те. Отслабването на телата ни. Укрепването на предразсъдъците ни. Животът ни съобразно нашите очаквания. Превъзможването на провалите. И Времето. Това Джулия знаеше със сигурност. Времето, което сме пропилили, и онова, което все още имаме за пропиляване. Дали щеше да спаси бъдещето си, или напълно щеше да го разруши? Продължаваше да дъвче тази мисъл като ядосана риба, която е захапала въдицата и кукичката се забива все по-дълбоко в мозъка ѝ.

Имаше любовна връзка. Беше една от жените, за които четем по списанията и на чиито нещастия се подсмивахме. Знаеше, че съпругът ѝ подозира нещо нередно. Въпреки недостатъците му — неговата безчувственост, неговото твърдоглавие, небрежността му по отношение на себе си и на другите — тя знаеше, че Джон Андъруд може да бъде заблуден само за известно време.

— Трябва да му кажеш — сякаш прочете мислите ѝ Пол. — Това вече е единственият начин.

— Знам, но не е толкова лесно.

— Нищо, което си струва, не е лесно.

Взе ръката ѝ в своята. Джулия потръпна. Усети топлината му. Пол Хейър. Беше ѝ любовник. НЕЙНИЯТ ЛЮБОВНИК. Вече бе жена на средна възраст. Хора като нея обикновено нямаха любовни връзки. Имаха главоболие и градинарски ръкавици.

— Това са осемнайсет години, Пол. Не мога да ги захвърля толкова лесно.

Той започваше да губи търпение.

— Вече си го направила, Джулия. С брака ти е свършено. Останалото е само въпрос на документи. И на смелост.

— Ти вече си преживял всичко това. — Не се чувстваше никак смела. Направо ѝ се повдигаше от мисълта, че трябва да каже на Джон, че вече не го обича. Разплака се. — За мен обаче това е съвсем непознато. Не знам какво да правя.

Той ѝ се усмихна меко:

— Права си, преживял съм го и наистина е ужасно. Но ще ти кажа едно — никога не съм съжалявал. Ако си болен от рак, не се преструваш, че всичко е наред и не чакаш проблемът да се разреши от само себе си, а изрязваш тумора. — Видя, че тя бе съгласна с него. — Не можем да продължаваме повече така, нали? Омръзна ми от всички тези лъжи и от цялото кривне.

— На мен също. Той усеща, че нещо не е наред, сигурна съм. Прекалено умен е, за да не е забелязал нищо.

— Още една причина да му кажеш. Рано или късно ще разбере. Не е ли по-добре ти да ръководиш нещата?

— Ти не разбираш, Пол. Той не е добре. Потиснат е. Не знам как ще се справи без мен. Джон е безнадежден случай. Понякога е същинско дете.

— Не бива да разсъждаваш по този начин. Непоносимо ми е да те гледам в това състояние. Да си кажем нещата направо: няма защо да се притесняваш за пари или че няма къде да отидеш. Трябва просто да проявиш смелост.

Говореше тихо, но настоятелно. Пол Хейър беше търпелив човек и беше влюбен — но бе твърде възрастен, за да си позволи да допусне грешка. Животът е като бизнеса — или печелиш, или губиш. Тя или иска да е с него, или не. Джулия обхвана чашата си с ръка и неспокойно погледна към часовника.

Будилникът до леглото на Хедър Стасман звънна веднъж в полунощ. Тя лежеше будна и разтревожена. Беше гледала новините и не знаеше как да реагира. Сега онова телефонно обаждане ѝ изглеждаше някак нереално. Искаше ѝ се да си мисли, че не се е случило. Страхуваше се. Два пъти провери ключалките на входната врата. Знаеше, че се намира в безопасност. Какво да направи? Опита да се свърже с Марк и с майка си, но не успя. Трябваше сама да намери решение.

Беше ѝ се обадил някакъв мъж, беше ѝ казал да гледа новините и да обясни на полицията.

Първоначално го бе взела за някаква откачалка, за ненормален шегаджия или за досаден колега. Но след това бе гледала новините. Убито бе местно момиче. Това ли бе имал предвид мъжът? Не направи връзката веднага. Кадрите от къщата, от полицейските коли и от линейката просто се бяха изредили на екрана на телевизора ѝ. Просветна ѝ едва когато говорителят спомена името на Луси Харингтън за втори път. Тогава разбра, че ще трябва да позвъни в полицията.

11 декември

Андъруд се разбуди бавно и мъчително, несигурен къде се намира. Звънеше телефонът. Не му обърна внимание. Болеше го вратът и усещаше хроничните бодежи в лявата си ръка. Изправи се от бюрото. Вече беше сутрин. Усети движение навън, в коридора. Харисън отвори вратата. Изглеждаше изненадан.

— Извинявай, шефе, не знаех, че си тук.

— Почти не съм.

— Не исках да нахълтвам така. Чух, че телефонът звъни, а не очаквах да си дошъл толкова рано.

— Колко е часът?

Телефонът престана да звъни.

— Седем без петнайсет.

— Боже! Винаги ли ставаш в тъмни зори?

Андъруд усещаше очите си като тухли, вклинени в главата му.

— Повечето пъти. Бягам, а после си взимам душ тук.

Джо Харисън беше висок и имаше спортно тяло. Беше единственият чернокож криминален полицейски инспектор в Ню Болдън. Андъруд знаеше, че в миналото Харисън е страдал от расистки предразсъдъци сред полицаите. На негово място мнозина биха се обезсърчили, но Харисън като че ли бе станал по-силен и по-решен да успее. Беше година-две по-млад от Декстър, още един беглец от големия град. Някой ден щяха да станат страхотни партньори — ако преди това не се изпотрепят.

— Бягаш ли? Защо?

— Всъщност по навик — продължи Харисън. — Не спя добре. Искаш ли кафе?

— С мляко и с две захарчета.

Харисън се втурна навън. Андъруд си припомни събитията от изминалата вечер. Немоощна тъга загриза сърцето му. Наистина ли му пукаше? Питаше се къде е прекарала нощта Джулия и какво е правила с мъжа, когото бе видял. Андъруд сякаш пропадеше в някаква бездна,

вкопчвайки се в клони, които не можеха да издържат тежестта му. Трябваше да избистри мислите си. Кой изобщо беше този мъж? Кой беше този скапан тип, който чукаше жена му? Отвори бележника си и погледна регистрационния номер на автомобила: S245QXY. Това не беше просто номер. Беше кодът на нещастията му. Реши, че не му пука. Много. Очертаваше се един дълъг ден за всички.

Харисън се върна с две димящи чаши с кафе в ръка. Остави едната на бюрото. Андъруд го наблюдаваше внимателно.

— Някакви резултати от разпита на съседите? Някой да е забелязал нещо? — попита инспекторът.

— Почти нищо — отговори Харисън. — Само една жена, която живее на Ландън Роуд — сещаш ли се, в една от къщите, разположени като полумесец? — Андъруд кимна и отпи от кафето си. — Та тя твърди, че бял микробус е бил паркиран на улицата от седем часа същата вечер, а на следващата сутрин го е нямало. Питаме и в другите къщи, но никой не е забелязал нищо.

Андъруд се намръщи:

— Кафето е отвратително. Жената видяла ли е шофьора? Може ли да го опише?

— Не.

— Прекрасно. Знае ли каква марка е бил микробусът? Може ли да си спомни регистрационния номер?

— Помни само, че приличал на микробус на Службата за защита на животните. Притеснила се, че може да са дошли за котката ѝ.

— Какви микробуси карат инспекторите от тази служба? Онези малки „Шерпа“ ли?

— Не съм сигурен, шефе. Ще проверя. — Харисън дръпна едно малко листче от стека на Андъруд и си записа.

— Не е бог знае какво, но е някакво начало. Ако има такъв микробус, може да е водопроводчик или дърводелец.

— Ако изобщо е нашият човек — със съмнение отбеляза Харисън.

— А нещо за онова шантаво стихотворение? Текстът на стената? Там има ли напредък?

Харисън поклати глава и отвърна:

— Декстър ще ходи в библиотеката тази сутрин. Явно има някакво старо гадже, което работи там. Оставих поезията на нея.

Стори ми се малко напрегната. Не исках да я настъпвам — рече той без повече обяснения. Андъруд схвана посланието. — По-добре да тръгвам, шефе.

Сержантът се изправи и се протегна. Все още беше облечен със спортния си екип.

— Преди да си тръгнеш, вземи това — каза Андъруд и му подаде листчето с номера на колата на Пол Хейър. — Обадиха се снощи, след като всички си бяха тръгнали. Беше жена, но не искаше да си каже името. Каза, че видяла някаква кола да минава по Хартфийлд Роуд късно вечерта в понеделник. Според нея било беемве. Наложило й се да завие рязко, за да избегне удара. Може да е просто някоя откачалка, която си пробва конските сили, но все пак си струва да се провери.

— Малко е странно, че е запомнила целия номер толкова късно през нощта.

— Откъде да сме сигурни обаче, че го е видяла правилно? Вече ти казах, че се съмнявам да излезе нещо, но трябва да го проверим.

— Така е. Ще го пусна в компютъра. — Харисън излезе от стаята и затвори вратата зад гърба си.

Андъруд се подсмихна вътрешно. Поемаше премерен риск. Но все пак, ако Харисън му дадеше някое име, щеше да извика мъжа на разпит и да го посплаши малко. Щеше да му е интересно да чуе алибито му за понеделник вечерта. Във всичко това имаше някаква жестока симетрия, която го забавляваше. Опипа брадичката си. Трябваше да се обръсне. Навън бе мрачно. Небето започваше да просветлява. Телефонът отново извъня. Андъруд се изправи, излезе от кабинета си и се запъти по коридора към мъжката тоалетна. Телефонът продължи да дрънчи приглушено, след като той затвори вратата на кабинета си. След три дни имаха годишнина от сватбата. Може би тогава щеше да й поиска развод — отново симетрия. Андъруд усети как в гърлото му се надига слюз и по сухия му език започва да се стича слюнка. Наведе се над тоалетната и повърна.

Декстър потегли от паркинга пред библиотеката. Познатият ѝ библиотекар, Дан, ѝ беше бивш любовник и бе доста по-непривлекателен, отколкото си го спомняше. Усмихна се горчиво на самата себе си и се запита защо съдбата все ѝ подхвърля подобни типове. Въпреки невзрачността си обаче Дан се оказа изключително полезен — веднага разпозна текста и изрецитира стихотворението до края. Изперчи се с интелигентността си. Беше откъс от произведението на писател, чието име тя никога не бе чувала. Всъщност не разбра нищо друго, но поне научиха източника.

Декстър се почуди дали да звънне на Андъруд от мобилния си телефон, но реши да не го прави. Струваше ѝ се, че трябва да му го съобщи лично. Имаше усещането, че ако му каже по телефона, това ще намали значението на откритото от нея. В нейно отсъствие Андъруд сигурно щеше да повика Харисън да обсъдят информацията, а това щеше да размие отговорността за сдобиването с това доказателство. Нямахме да получи полагащото ѝ се признание. В полицията жените се нуждаеха от признание повече от мъжете. Те бяха принудени да преодоляват повече препятствия — трябваше много по-категорично да изтъкват успехите си. Декстър се запита дали просто не си търси оправдание.

Винаги бе изпитвала необяснима нужда да се доказва пред Андъруд. *Да се доказва.* Правилно ли се изрази? Не. Искаше не толкова да се докаже пред него, колкото да му се хареса. Потрепери при тази мисъл. Беше се постарала да се освободи от флиртуването, от прилепчивостта, заради която презираше други жени полицейски служителки.

Зави по двулентовия път, който минаваше покрай полицейския участък на Ню Болдън. Дали всъщност не приличаше на Дженсън? Тя открито флиртуваше с колегите си и дори спеше с някои от тях. Дали желанието на Декстър да се хареса на Андъруд не се дължеше на същата емоционална причина? Питаше се какво точно представлява то. Несигурност? Чувство за непълноценност? Липсата на бащино

влияние? Почти се засмя на последното си предположение. Декстър не познаваше баща си, затова не се смяташе за специалист. Така или иначе обаче, Андъруд не притежаваше много бащински качества. Беше слабохарактерен и дори много уязвим характер. Декстър често имаше чувството, че го превежда през несигурността и неуспехите и му помага да се справи с тях. Съзнанието ѝ се занима с този въпрос. Вероятно се дължеше на някакъв неин погрешно насочен майчински инстинкт. Потръпна от тази мисъл. Зачуди се дали не полудява.

Декстър се опита да прочисти мислите си и да се съсредоточи върху други неща. Винаги ѝ бе трудно да се концентрира рано сутрин. Може би защото все още я съпътстваха сънищата и кошмарите от предната нощ и продължаваха да плуват близо до повърхността на подсъзнанието ѝ. Рано сутринта главата ѝ направо щеше да се пръсне — разпилени мисли и чувства без всякакво значение, някога красиви представи, които сега се бяха натрошили на парчета.

Съсредоточи се. Загледа се през зацапаното предно стъкло към белите линии, които се точеха под колата ѝ и към ивицата сив асфалт, която извиваше наляво отпред. Опита се да изгради логично построение. Винаги постъпваше така с нещата, които не успяваше да проумее. *Момичето е било убито с чук. Защо? Защото така е по-лесно.*

Удар с чук в тила несъмнено ще повали жертвата бързо. Вероятно дори ще я убие на място. Това се е случило с Луси Харингтън. Била е силно момиче, спортистка. Може би убиецът не би имал шанс, застанал лице в лице с нея. Дали не е физически слаб? Смъртоносният удар вероятно е бил нанесен много бързо. Може би не го възбужда самият акт на убийството. Окото. Заради това я бе убил. Това е ключът към всичко.

Декстър спря на светофара. Някакъв мърляв на вид мъж със сребърна обица на ноздрата продаваше рози отстрани до платното — пет за три лири. *Цветя. Цветята са важни за него. Да не би да разнася цветя? Така ли е намерил Луси Харингтън? Отхвърли това предположение. Беше твърде очевидно, твърде лесно за проследяване, а убиецът беше доста по-умен. Остава и стихът. Написан с кръв на стената от бели плочки. Много мелодраматично. Почти клише. Убиецът иска да прочетем стихотворението. Защо? Какво значение може да има едно стихотворение, написано преди близо*

четиристотин години? Очи, цветя и поезия — поредният особняк, поредният побъркан импотентен глупак. Зад нея се разнесе клаксон. Светлините на светофара се бяха сменили.

Отново се върна на окото на Луси Харингтън, издълбано от ямката му. Спря и се поправи. Не беше издълбано. Какво беше казал патологът Лийч? Убиецът се бе опитал да го отстрани хирургически, но накрая бе прибягнал до груба сила. В лудостта му се забелязваше някаква методичност. Внимателно бе проучил нещата. *Какви инструменти се използват, за да извадиш едно око? Скалпел за рязане и форцепс, за да се измъкне очната ябълка от кухнята. Какво друго? Според Лийч убиецът не беше лекар, но тогава откъде се бе снабдил с нужните инструменти? Дали нямаше лекари в семейството му? Не беше много вероятно, но все пак би могло. Откъде може да се купят хирургически инструменти? Има ли специални магазини? Търговски панаири, може би? Отбеляза си наум да провери.*

Декстър спря пред участъка и забързано влезе. Сержантът на рецепцията ѝ кимна, докато тя прокарваше през апарата картата си и пое нагоре по стълбите. Кабинетът на Андъруд се намираше на третия етаж и тя малко се позачерви, докато стигне дотам. Андъруд седеше с гръб към вратата и гледаше през прозореца. Беше облякъл сакото си. Декстър не пропусна да забележи, че косата му е рошава.

— Добре ли сте, сър? — попита тя.

Андъруд се обърна и леко се усмихна. Ръбчетата на клепачите му бяха потъмнели и той изглеждаше изтощен.

— Добре съм, Декс. Сигурно е грип.

— Да, напоследък върлува грип.

— Винаги е така.

Декстър се подготви за това, което предстоеше.

— Нося добри новини, сър — каза тя и извади едно сгънато листче от джоба си. — За написаното на стената в дома на Луси Харингтън. — Наслаждаваше се на триумфа си и внимателно наблюдаваше лицето на Андъруд, докато говореше. — Това е откъс от едно стихотворение. Приятелят ми в библиотеката ми направи копие. Заглавието е „Сбогуване“...

— „Сбогуване: За сълзите“ — прекъсна я той. Взе едно листче от бюрото си и го прочете на глас: — Написано е около 1620 г. от Джон Дон.

Вдигна поглед към нея. Декстър се опита да прикрие разочарованието си, но не успя.

— Извинете, че ви питам, сър, но откъде, по дяволите, разбрахте?

Декстър беше бясна. Животът винаги ѝ отмъкваше нещо под носа точно когато то започваше да изпълва сърцето ѝ с вълнение.

— Ще ти кажа в колата. — Взе ключовете от бюрото си и ги подхвърли на Декстър. — Ти ще караш.

Колата изпълзя от натовареното движение в Ню Болдън и се насочи към Кеймбридж. Андъруд седеше на предната седалка и усещаше как гърбът му се облива в пот. Чувстваше се празен — сякаш единственото нещо, което го определяше сега, бе болестта и изтощението. Значи така се чувства човек, когато най-сетне разбере, че животът му е безсмислен. От години се подготвяше за този момент, но въпреки това той го ужили като стършел. Мислите му се лутаха през събитията от предната вечер. По-късно щеше да се обади на Харисън за регистрационния номер на колата. Декстър леко се извърна към него, когато най-сетне излязоха от натовареното движение и потеглиха с удобната скорост от сто и десет километра в час.

— Ще ми кажете ли какво става, сър?

— Тази сутрин към осем часа ми се обади д-р Хедър Стасман. Тя чете лекции в университета. Беше доста уплашена. Смята, че вчера ѝ е позвънил убиецът на Луси Харингтън.

Декстър с мъка успяваше да следи пътя.

— Вчера по пощата получила писмо с един стих. Следобед ѝ се обадил някакъв мъж, попитал я дали е получила писмото му и ѝ казал да гледа новините. Не споменал за Луси Харингтън, но познай кое било стихчето...

— Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо?

— Позна.

— Но написаното на стената още не е огласено. Как е разбрала, че нашият човек говори за Луси Харингтън?

— Добър въпрос. Струва ми се, че скоро ще узнаем.

— Защо се е обадил на нея? Коя е тя?

— Специалист. Преподавател в колежа „Саутуел“. Миналата година е издала книга за поезията на Джон Дон. Доста важна клечка. Американка. — Андъруд се намръщи, когато отстрани изникна огромното туловище на електроцентралата на Ню Болдън. — Казал й да гледа новините и да обясни всичко на полицията.

— Да обясни на нас ли?

— Смахнато, нали?

Наближиха Кеймбридж от север, влязоха през входа за колежа „Гъртън“ и след това завиха наляво по Честъртън Роуд. Бавно заобиколиха града по околоръстния път, като Декстър енергично лъкатушеше, за да избягва велосипедистите, докато не завиха надясно на Паркърс Пийс и не се озоваха на Ленсфийлд Роуд. Колежът „Саутуел“ се намираше в южния край на града и задната му страна бе обърната към реката. Андъруд накара Декстър да паркира пред Музея „Фицуилям“ и двамата изкачиха стълбите към портиерната на „Саутуел“. Декстър потрепери. По това време на годината в Кеймбридж винаги беше студено, точно като в източната част на Лондон.

Колежът „Саутуел“ представляваше смесица от архитектурни стилове, която бе резултат от хаотичното разрастване на сградите през вековете. Първата четириъгълна постройка от шестнайсети век бе обградена от саксии и бе много по-приятна на вид от мрачната викторианска сграда, издигната отзад. Както бе в много други колежи, нуждата от малко повече удобства бе предизвикала появата на по-модерната сграда на общежитията, която неловко стърчеше до градината като неканен посетител на семейно събиране.

Портиерът насочи Андъруд и Декстър към стаите на Стасман във втората сграда. Декстър тактично забави ход в основата на старото дървено стълбище и пусна Андъруд да мине пръв. Знаеше, че изкачването ще бъде по-трудно за него, отколкото за нея. Стасман ги бе чула да приближават и вече ги очакваше на вратата на апартамента си на площадката на първия етаж.

— Инспектор Андъруд? — протегна ръка тя.

Андъруд остана впечатлен. Стасман имаше гъста, дълга до раменете черна коса и искрящи бистри сини очи. Освен това

ръкостискането ѝ беше крепко.

— Радвам се да се запознаем, д-р Стасман — постара се да не зяпне Андъруд. — Това е сержант Декстър.

— Приятно ми е да се запознаем, сержант — каза Стасман, но не протегна ръка. Декстър не се засегна, беше свикнала с това. Стасман ги въведе вътре. В дневната цареше обичайното за един научен кабинет безредие. Една от стените бе отредена само за книги, от пода до тавана. Декстър прокара поглед по заглавията: много книги с поезия и биографии. Повечето не ѝ бяха познати. Върху бюрото на Стасман имаше огромна купчина хартия, която заплашваше всеки момент да се разпилее на килима. Компютърът ѝ беше старомоден „Макинтош“, който изглежда усещаше тежестта на годините. Имаше две кресла и Андъруд признателно се отпусна в едното. Декстър остана права.

Стасман се облегна на бюрото си. Очите на Андъруд се плъзнаха по очертанятията на стегнатите ѝ крака. Джулия също имаше великолепно крака. Желанието и отчаянието отново го завладяха — двойната спирала пак пламна в сърцето му. Прокашля се.

— Д-р Стасман, бихте ли запознали сержант Декстър и мен с вчерашните събития и бихте ли ни обяснили защо ни се обадохте?

— Разбира се. Вчера получих това писмо. — Тя подаде плика на Андъруд. Той внимателно го хвана за крайчеца. Стасман продължи: — Не го отворих веднага. Телефонното обаждане дойде след шест часа вечерта, когато се прибрах от лекция. — Тя си запали цигара. Ръцете ѝ леко трепереха. — Мъжът ме попита дали съм получила писмото му. Досетих се, че говори за това писмо, извадих го от чантата си и го отворих. Попита ме дали разпознавам текста. Казах, че го разпознавам и че е от „Сбогуване: За сълзите“. — Стасман погледна към Декстър и поясни: — Това е стихотворение от Джон Дон.

— Знам — остро отвърна Декстър.

— Каза ми да гледам новините и да обясня на полицията. После затвори.

— Имаше ли акцент? — попита Андъруд.

— Беше британец. Не бих могла да кажа нищо по-конкретно.

— А какво си помислихте тогава? — попита Декстър.

— Ами... боя се, че не беше нищо особено. В академичния свят има много злоба, сержант Декстър. Моята работа предизвика доста

спорове. Предположих, че някой просто се опитва да ме уплаши. А после гледах късните новини.

— За Луси Харингтън ли? — внимателно я наблюдаваше Андъруд.

— Да. И изпаднах в паника. Разбирате ли, името Луси Харингтън е важно в контекста на поезията на Джон Дон.

— Как така? — започна да си записва Декстър.

— Дон е от групата английски поети, творили в края на шестнайсети и началото на седемнайсети век. Впоследствие те стават известни като поетите метафизици.

— А това е областта, в която вие специализирате, така ли? — попита Андъруд и погледът му се плъзна настрана.

— Да. Докторската ми дисертация беше посветена на стилистичните различия между Дон и неговия съвременник Джордж Хърбърт. Наскоро публикувах книга върху живота на Дон.

— Какво точно означава „метафизик“? — Декстър явно бе объркана.

— Буквално означава „отвъд физиката“. През Ренесанса се извършва културна революция, която насърчава писателите и философите да поставят под съмнение общоприетите принципи на научната и на религиозната мисъл. — Стасман забеляза, че Декстър престана да си записва. — Поетите метафизици се опитват да се занимават с интелектуални проблеми, които науката не може да обясни.

— Например?

— Любовта, животът, духовността, Бог, смъртта. Каквото се сетите. Творбите им представляват аргументи и изследване на идеите, с които са свързани тези „метафизични концепции“. Джон Дон е най-известният и най-талантливият поет метафизик.

— Споменахте, че тези произведения са аргументи — опитваше се да проумее Андъруд.

— Да, повечето от тях. Не забравяйте, че през шестнайсети и седемнайсети век писаното слово е имало по-малко значение от изговореното. Всъщност малцина са умеели да четат. Произведенията на Дон са били публикувани едва след смъртта му. Докато е бил жив, те са били четени предимно пред приятели и групи от интелектуалци съмишленици.

— Споменахте, че името на Луси Харингтън е важно? — попита Декстър.

— То ми помогна да направя връзката. Разбирате ли, Луси Харингтън, или по-точно Луси Харингтън, графинята на Бедфорд, ако трябва да използваме пълната ѝ титла, е била една от покровителките на Дон. Принадлежала е към групата на духовните му съмишленици, така да се каже. Когато научих, че името на убитото момиче е Луси Харингтън, веднага си дадох сметка, че мъжът по телефона иска да разбере точно това. Уплаших се и веднага ви се обадох.

При тези думи по гърба на Андъруд пробягаха тръпки. Това бе първият намек, че убиецът е избрал Луси Харингтън целенасочено. Изборът на жертвата бе смущавал Андъруд — беше пълно с по-лесни мишени: ученичките, проститутките зад гарата на Ню Болдън. Защо да рискува да напада толкова известна личност, ако тя няма особено значение? Внезапно му се стори, че везните са се наклонили е тяхна полза. Но дали наистина беше така? В крайна сметка, убиецът бе искал да се случи точно това.

— Д-р Стасман, бих искал да ни изготвите списък на хора от обкръжението на Дон. На хора като Луси Харингтън — покровители, приятелки, негови близки.

— Няма проблем.

— Стихчето, което ви е изпратил, беше написано и на стената на банята на Луси Харингтън. Това още не е разгласено. Запазете го в тайна — каза Андъруд.

— Мили боже! — потрепери Стасман. — Смятате ли, че този извратен тип ще започне да преследва и мен?

— Сецате ли за някой свой познат — за студент или за някой друг, — комуто би хрумнало подобно нещо?

Стасман поклати глава:

— Не. Имам няколко остроумни бивши приятели...

— Не се съмнявам — ненужно вметна Декстър. Андъруд я изпепели с поглед и тя побърза да добави: — Нима това не важи за всички ни?

— Мъжът, който ви се е обадил, ви е помолил да ни обясните стихотворението. Бихте ли го направили? Може това да ни помогне някак. Имайте предвид, че и двамата не разбираме от тези неща — каза Андъруд.

Стасман се обърна и взе два листа от бюрото си. Подаде единия на Декстър, а другия — на Андъруд. Опита се да събере мислите си.

— Това е текстът на стихотворението. Ще ви го прочета, а вие следете текста. Както ви казах, творбите на Дон са писани, за да бъдат четени на глас.

Стасман започна да рецитира стихотворението по памет. Погледът ѝ се зарея през прозореца, докато говореше, и се спря на шпила на параклиса на колежа.

*Нека оттук запратя
сълзите си в лицето ти.*

*Като монети ги изсича твоят лик и твоя образ
кроят.*

*Така създадени, добиват смисъл
и ти си*

в бременната им утроба.

*Плод са на дълбока скръб и знак за още по-дълбока,
когато са от теб отронени.*

Затуй тук, на брега, сме нищо, аз и ти.

Върху кръглото кълбо

майсторът изкусен може да постави

Европа, Африка и Азия

и мигом да превърне доскоро нищото във всичко.

Тъй всяка капка от твоите очи

*в кълбо превръща се, в нов свят, роден от този
образ,*

*докато сълзите ти, слети с моите, не потопят
с изпратени от теб води света и моите небеса.*

О, ти, що повече си от луна,

не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо

не ме убивай с мъката си,

не смущавай сърдечните ми глъбини.

Смири ти вихъра

на своята скръб,

*че дишаме с теб с едно дихание
и всеки е раним и наранява.
Един твой дъх — и край на моето съществуване.*

Декстър погледна към Андъруд и сви рамене. Стасман улови жеста ѝ с ъгълчето на очите си и си пое дълбоко въздух.

— Това е произведение, с което поетът се разделя с някого. С това стихотворение Дон казва сбогом на обичан от него човек. Целият текст е изграден около едно кончето — разгърнатата метафора. Това е разпространен похват сред поетите метафизици. В този случай кончетото е, че сълзите на всеки влюбен крият образа на човека, завладял сърцето му. Обърнете внимание на началните стихове: Нека отгук запратя/сълзите си в лицето ти./Като монети ги изсича твой лик и твой образ крият. С други думи Дон казва: „Остави ме да плача, сълзите ми ще добият смисъл, защото в тях се крие твоето отражение“.

Стасман отпи глътка кафе от чашата на бюрото си и седна на свободния стол. Сега се намираше точно срещу Андъруд и адресира анализа си към него:

— Но Дон не спира дотук. Той развива идеята. Това е поетичният аргумент, за който ви споменах преди малко. Той включва един сексуален образ: ... и ти се криеш в бременната им утроба — сълзите са преизпълнени с образа на неговата любима. Представете си силуета на бременна жена. А след това като презрелия плод на болката (Плод са на дълбока скръб...) те се отронват на земята. — Погледна Андъруд право в очите. — Следите ли мисълта ми?

— Горедолу — излъга той.

— Във втория стих аргументът преминава в следващата фаза. Знаете ли какво означава микрокосмос?

Андъруд поклати глава. Веднъж Джулия му каза, че в интелектуално ниво е примат. Не че имаше представа какво точно означава това.

— Това е миниатюрно копие на нещо голямо — например стая, която представя целия свят, или, както виждаме във втория куплет, една сълза, символизираща цяла планета. Дон твърди, че майсторът изкусен може... да превърне доскоро нищото във всичко. С други думи, през призмата на неговите аргументи сълзите могат да се

разглеждат като планети, като отделни светове. След това Дон прокара идеята, че когато сълзите на влюбените се слоят, въображаемият свят, който са създали, бива разрушен от нещо подобно на библейския потоп: ... докато сълзите ти, слети с моите, не потопят/ с изпратени от теб води света и моите небеса.

— Библейски потоп ли? — Андъруд си спомни невъобразимата бъркотия, която цареше в дома на Луси Харингтън — кървавата вода, която бе отмила и съсипала всички веществени доказателства. Харисън бе изложил сходна идея предния ден. Андъруд се вгледа в страницата и насочи вниманието си към третия куплет.

— Последният куплет съдържа стиха, който бе написал на стената: Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо. — Опитва се да проумее значението му. — Да не би да твърди, че любимата му е като луната и влияе на приливите?

Стасман кимна.

— Почти. Дон твърди, че любимата му е по-могъща от луната, че силата на волята ѝ е по-голяма от мощта на природата, че тя може да събере океани от сълзи, които са в състояние да унищожат цели светове.

— Очи. Вода. Кръв — тихо изрече Декстър.

Стасман се обърна към нея:

— Това ще ви помогне ли? Искам да кажа, думите ми имат ли нещо общо със случилото се с онова момиче?

— Може би. Има някои общи черти — отвърна Декстър, избягвайки погледа ѝ.

— Какво например? Ако ми кажете, може би ще успея да ви помогна — настоя Стасман.

— Съмнявам се. Във всеки случай, не можем да правим важни подробности от важно разследване достояние на обществото — заяви Декстър, а погледът ѝ остана прикован върху страницата с бележки, които не проумяваше.

— Аз не съм обществото. Освен това в мой личен интерес е да успеете да заловите този тип. В крайна сметка той знае къде живеея. Вече ме е избрал.

Този път гласът на Стасман прозвуча по-остро. Декстър го забеляза. Андъруд също.

— Искам да ви попитам нещо, д-р Стасман — обади се инспекторът. — Очите имат ли някакъв специален смисъл или значение в метафизичната поезия?

— Очите ли? — поколеба се за миг Стасман върху въпроса на инспектора. — Да, по най-различен начин. Вече ви споменах за концепцията за микрокосмоса. В „Сбогуване: За сълзите“ микрокосмосът са сълзите на двамата влюбени. Дон използва очите със същото значение и в други свои произведения. Цели вселени или планети се побират в очите на любимия човек. Едно от стихотворенията му се нарича „Щастливото утро“, например. Дон се събужда и съзира собственото си отражение в очите на любимата си: Лицето ми е във очите ти, а твоето е в моите/ сърцето се оглежда във лицето./във двете прелестни полукълба/без ледения Север и чезнещия Запад. Разбирате ли какво се опитва да ни внуши?

Андъруд поклати глава. Стасман продължи:

— Всяко око е полукълбо — половината свят. Заедно двете отражения представляват цял нов свят, едно съвършено образуване без враждебността на скования от ледове Север или залезите на „чезнещия Запад“.

— Напомня на песните на „Спандау Балей“, ако питате мен — заяви Декстър.

— Какво друго, д-р Стасман? — попита Андъруд. Водеше си подробни бележки и не очакваше с нетърпение момента, когато по-късно трябваше да седне да обмисли всичко.

— Още нещо ми прави впечатление — Помните ли стиха от „Сбогуване: За сълзите“, който ми бе изпратен? Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо... Както вече ви казах, тук става дума за силата на човешката воля. За разлика от системите за вяра в божественото, хуманистичната мисъл през Ренесанса подчертава значението на рационалното у човека. В стихотворението „Изгрев“ Дон лежи в леглото заедно с любимата си и говори на слънцето. Опитва се да внуши, че неговата воля, представена от затворените му очи, е по-могъща от слънцето: Лъчите ти, тъй силни и свещени!/Какво си си въобразило?/Аз мога да те затъмня с едно примигване,/ала очите ми не искат от нея да се отделят. Може би вашият убиец смята, че с помощта на рационалния си ум ще успее да създаде един нов свят.

— Един рационален ум не би направил онова, което е извършил той — пренебрежително подметна Декстър. — Този тип е смахнат.

— Не го подценявай. Той е много внимателен, дори педантичен — намеси се Андъруд. — Смята, че действа рационално. Засега всичко става така, както иска той. Може би се мисли за природна стихия. Ние сме тук, нали? По негова воля. Това наистина се случи.

— А дали ще изчезна, ако той реши, че вече не му трябва? — попита Стасман.

Андъруд се замисли за миг.

— Честно казано, не знам. Инстинктът ми подсказва да ви отговоря отрицателно. Който и да е този човек, той е решил да общува с нас чрез вас. По някаква причина смята, че вие разбирате какво е намислил. Искам да останете тук. Може да се опита отново да се свърже с вас. От съображения за сигурност ще разпоредя от днес следобед пред стаята ви да пази униформен полицаи. Ще наредим на портиерите да заключват вратите на колежа рано и да пускат само хора, които познават. Съобщете им имената на посетителите си предварително, за да могат да ги проверят, когато дойдат. Стаята ви е безопасна. Намира се на първия етаж и има само един изход. Препоръчвам ви да прекарвате максимално дълго време в колежа. Това приемливо ли е за вас?

— Да, струва ми се — размисли Стасман. — Налага се да излизам единствено за лекциите си, а следващата ми лекция е чак в средата на другата седмица. Мога да се храня в колежа.

— Направете го. — Андъруд написа три телефонни номера на лист хартия и ѝ го подаде. — На първите два номера можете да се свържете с мен или със сержант Декстър, ако той отново ви позвъни или ако ви хрумне още нещо. Третият е номерът на факса ни. Веднага ще се свържем с полицейското управление на Кеймбридж и ще наредим да поставят охрана пред стаята ви още днес. Съгласна ли сте?

Стасман погледна телефонните номера на листа.

— Не съм, но изглежда нямам особен избор.

— Всичко ще бъде наред. Ако преценим, че сте изложена на опасност, ако този тип ви заплаши по телефона или нещо подобно, ще ви настаним в хотел или на друго сигурно място. — Андъруд се изправи. — Благодаря ви за помощта. Няма да се преструвам, че разбрах всичко, което ни казахте, но схванах основното.

— Ако се сетя за още нещо, ще ви уведомя.

Стасман внезапно се почувства съвсем мъничка и уязвима. Андъруд вероятно усети това, защото отново стисна ръката ѝ, този път с повече внимание. Задържа я в своята малко по-дълго, сякаш омагьосан за миг от тези бистри сини очи. Декстър се обърна и отривисто напусна стаята. За части от секундата Андъруд изпита усещането, че на света вероятно все пак има мъничко красота, отразена в прекрасните очи насреща му. Сетне се извърна и си тръгна с надеждата убиецът на Луси Харингтън да не е виждал снимка на Хедър Стасман.

Харисън пиеше вече петото си кафе, а още не бе станало обяд. Сутринта бе относително успешна и той си даваше ясна сметка за ползата от съвместната си работа по случая с полицай Дженсън. Освен чисто естетическите преимущества, тя работеше със сърце и изгаряше от желание да направи добро впечатление. Освен това с удоволствие ходеше за капучино. Скоро ще я покани да изпият по бира — приличаше на човек, който обича да ходи на кръчма. Харисън се питаше дали кокетниченето ѝ няма някой ден да я вкара в беля — надяваше се да е наблизко, когато това се случи.

През последните три часа двамата бяха проверявали сведенията от предварителните разпити на съседите. Госпожа Едит Джаксън, възрастна дама от една от разположените в полумесеца къщи на Ландън Роуд, беше споменала пред Харисън, че си спомня за бял микробус като използваните от Службата за защита на животните, който бил паркиран пред къщата ѝ в нощта на убийството на Луси Харингтън. На следващата сутрин вече го нямало. Сутринта Дженсън разговаря със Службата и установи, че хората им обикновено използват бял „Форд ескорт“ 1.8. Свали снимка на колата от страницата в Интернет на един търговец на автомобили „Форд“ и по съвет на Харисън я занесе в къщата на старата дама. Госпожа Джаксън не беше сигурна, но потвърди, че забелязаният от нея микробус много прилича на колата от снимката.

Все пак беше нещо, макар че Харисън не се въодушеви особено. Дори ако това беше микробусът на убиеца на Луси Харингтън, не разполагаха с нищо друго — нито с регистрационния номер, нито с описание на убиеца. В страната имаше хиляди бели микробуси „Форд“, само в района на Ню Болдън бяха стотици. Сведението на Андъруд за синьото беемве, забелязано на Хартфийлд Роуд, не беше по-обещаващо. Беше се обадил в Агенцията по пътищата и превозните средства и ги бе помолил да пуснат номера в компютъра си. Така се бе сдобил с име и адрес в Ню Болдън — Пол Хейър, Блосъмс, номер 17. Харисън познаваше района — имаше предимно самостоятелни къщи

на заможни бизнесмени, които се намираха на около три километра от дома на Луси Харингтън.

Потърси данни за Хейър и в полицейските управления в Ню Болдън и в Кеймбридж. През последните пет години го бяха глобявали два пъти за незначителни нарушения, свързани с превишена скорост. Едва ли можеше да се нареди в списъка на първите десетима най-вероятно кандидати. Според данните Хейър се занимаваше с недвижима собственост и беше диригент на камерния оркестър на Ню Болдън. „Стълб на обществото“, каза си Харисън и прецени следата като задънена улица. Той обаче беше твърде опитен, за да не допусне очевидното — ако Хейър е бил в околността същата вечер, можеше да е забелязал нещо. Струваше си да поговори с него.

По нареждане на Декстър, Дженсън бе започнала да изготвя списък на всички, които бяха арестувани за влизане с взлом в района на Ню Болдън и на Кеймбридж през последните пет години. Списъкът беше доста дълъг и обхващаше Питърбърг, Кеймбридж, Ню Болдън и Илай, както и околните села. Почти стотина заподозрени с арести все още живееха в околността. Щеше да отнеме време да проверят всички. Дженсън реши да изчака и лично да съобщи на Андъруд. Щеше да провери дали някой от тях не притежава бял микробус „Форд“. Вероятно всички имаха.

Дженсън започна да пресява и огромната купчина с извършените обири, като се опитваше да намери прилики с начина, по който убиецът бе влязъл в дома на Луси Харингтън. Задачата бе досадна и Харисън с радост се бе отървал от нея. Много от докладите за престъпленията бяха съвсем повърхностни или съдържаха само откъслечни подробности. Трудно щяха да успеят да направят връзките. Дженсън обаче отбеляза най-големия успех тази сутрин. Бяха ѝ се обадили от лабораторията и бяха съобщили, че намерените от Декстър венчелистчета миналата вечер съвпадат с откритите от Андъруд под задната врата на дома на Луси Харингтън. Бяха от цветето *Saintraulia ionantha* — африканска теменужка. Харисън вече знаеше със сигурност онова, което Декстър и Андъруд бяха подозирали — че убиецът на Луси Харингтън се бе скрил в гората зад къщата ѝ и бе чакал тя да излезе, а след това бе влязъл през задната врата.

— Но защо е носил цветя, сержант? — попита Дженсън. — Не мислите ли, че е имал да мисли за по-важни неща?

— Майка ми отглежда африкански теменужки — отвърна Харисън. — Типично занимание за стари хора, нали?

— Не ме питай. Аз познавам само розите — подсмихна се Дженсън.

— Значи си свикнала с малките бодилчета, така ли?

— Налага се, след като работя тук.

Дженсън имаше остър ум, а това допаднаше на Харисън. Реши да я понатисне още малко:

— Явно се движиш не с когото трябва.

Този път Дженсън само му се усмихна. Харисън не помнеше откога работата не му бе доставяла такова удоволствие.

— Тогава ще събера още сведения за тези цветя — каза тя, — ще проверя къде могат да се купят тук и така нататък.

Дженсън отново се превърна във въплъщение на деловитостта. Харисън усещаше кога е време да се оттегли. Не бързаше. Преследването беше много по-приятно от основното събитие. Телефонът иззвъня. Дженсън вдигна и подаде слушалката на Харисън:

— Андъруд е, сержант. Май се обажда от мобилния.

Харисън пое слушалката:

— Сър? Нещо интересно?

— Объркващо — отговори Андъруд. — Провървя ли ви с микробуса или с номера на онази кола?

— Почти сигурни сме, че става дума за „Форд Ескорт“ 1.8. Останалото са само догадки. Никой друг не е забелязал копелето.

— Ами онова беемве? — попита Андъруд малко по-тихо.

— Регистрирано е на името на някой си Пол Хейър, Блосъмс, номер 17. Местен бизнесмен. Има няколко глоби за превишена скорост, но нищо по-сериозно.

— Повикайте го.

— Сигурен ли сте, шефе? На мен ми се струва ялова работа.

— Ще го разпитам днес следобед. Доведете го двамата с Дженсън.

На около трийсетина километра от участъка Андъруд изключи мобилния си телефон. Значи съперникът му се казваше Пол Хейър. Господин и госпожа Пол Хейър. Тази мисъл рикошира в главата му

като топка за скуош. Затвори очи. Пол и Джулия Хейър. Джулия сигурно вече се тревожеше за него и се питаше къде е, защо не се е прибрал и не се е обадил. *Майната ѝ, нека да страда*, горчиво си рече той. Мъките едва сега започваха и той щеше да се възползва максимално. Останало му бе единствено страданието. Следобед щеше да погледне в очите мъжа, който спеше с жена му. Андъруд се запита какъв ли кошмарен свят би могъл да създаде от отраженията, които щеше да види в тези очи.

Джулия Андъруд лежеше във ваната. Усещаше болка зад очите си и гняв в стомаха си. Почти не бе мигнала. Подскачаше при всяка минаваща кола, при всяко изскърцване и подрънкване в старата къща. Предишната вечер се бе върнала от дома на Пол преди единайсет, обзета от решителност, готова за сблъсък, който той я бе накарал да предприеме. Само че Джон го нямаше. Напредъкът се постига с болка. Тя съзнаваше това. Новият живот започва с болка, точно както е при раждането. Джулия знаеше, че вероятно за нея е вече твърде късно — някога сигурно ѝ се бе искало да има деца, но сега се радваше, че няма. Потръпна при мисълта за усложненията, които едно дете би предизвикало в сегашното положение.

Мисълта за самоубийство често я бе спохождала в най-мрачните и отчаяни мигове през последните шест месеца. Понякога, докато стоеше на перона на гарата, си представяше как се хвърля пред приближаващия влак. Напредъкът се постига с болка. Беше мислила да погълне хапчета — в кухнята имаше две шишенца с парацетамол, а Джон винаги държеше в шкафа бутилка водка. Беше мислила дали да не си пререже вените — във ваната, за да се разширят кръвоносните съдове. Последната възможност ѝ допаднаше най-много. Съзираше някаква красива ирония в това, да напуснеш света, както си се появил на него — сред кръв и вода. Измъчвана от страх и съмнения, разкъсвана между отговорността и чувствата си, тя не бе предприела нищо. И точно това я плашеше най-много — безполезността на живота ѝ, безполезността на смъртта ѝ. От осемнайсет години беше сама. Щеше да сложи край на това. Беше прочела в някакво женско списание, че „ако можете да спасите нечий живот, нека да бъде вашият собствен“.

Беше звънила на съпруга си четири пъти през последните двайсет и четири часа. Два пъти в кабинета му и веднъж на мобилния му телефон. Беше оставила съобщения на гласовата му поща, беше му пуснала и текстови съобщения. Никакъв отговор. Джулия съзнаваше какво става. Джон винаги избягваше конфликта очи в очи. Вместо да

участва в открит спор, той предпочиташе да подхване интелектуална война, което обикновено означаваше продължителни отсъствия или мълчание, на моменти прекъсвани от залпове от обиди. Това продължаваше вече осемнайсет години и ѝ бе дошло до гуша. В споровете поне има победители и победени. А във войната на изтощение, в която се бе превърнал бракът ѝ, всички бяха губещи.

Джулия погледна тялото си. След пет месеца щеше да навърши четирийсет години. Човек може да познае възрастта на дървото, като среже ствола и преброи линиите. Джулия също можеше съвсем лесно да преброи своите линии. Понякога имаше чувството, че е затворена в чуждо, непознато тяло, в тялото на друг човек. Не че беше дебела — теглото ѝ варираше, но никога не бе излизало извън контрол. Просто изглеждаше изтощена, занемарена и изтощена. Изглеждаше като смачкан костюм, който някой е оставил в гардероба преди осемнайсет години.

Когато започна да се среща с Пол, Джулия избягваше да се издокарва прекалено. Избираше най-семплите, най-елегантните и най-несексапилните си дрехи. От началото на връзката им — боже, как мразеше тази дума! — едновременно си бе мечтала да спи с него и се бе страхувала. Страхувала се бе от мига, в който ще я види гола, боеше се, че може да се почувства подведен или да остане с усещането, че е допуснал огромна грешка. Реши, че ако се облича старомодно, поне няма да го подведе. Нямахше от какво да се притеснява.

Запозна се с Пол на един концерт в театъра в Ню Болдън. Беше някакво благотворително мероприятие. Оркестърът изпълни оркестрация на Равел на „Картини от една изложба“ на Мусоргски. Пол ѝ се представи през почивката. Дирижираше оркестъра. Разговаряха за Мусоргски. Джулия си спомняше някои неща за композитора от ученическите си години, но Пол разказваше свободно за раните години от живота на Мусоргски в Санкт Петербург и за обучението му при Балакирев. В този момент Джулия усети, че в живота ѝ се случва нещо ново — беше забелязана, той бе доловил, че е интелигентна, бе проявил интерес и ѝ бе отворил вратата към един съвършено различен свят. Към един изтънчен свят на музика и разговори. Това я обърка напълно. В края на концерта Пол я покани на рецитал на „Песни и танци за смъртта“ от Мусоргски през следващата

седмица в Кеймбридж. Не ѝ се стори особено романтично, но я заинтригува. Той беше учтив и приятен събеседник. Прие поканата.

И ето докъде беше стигнала. Шест месеца по-късно бе изправена пред раздяла със съпруга си. Питаше се какво точно вече знае Джон. Той имаше мрачен и чувствителен ум, това ѝ бе много добре известно. Ясно бе, че подозира нещо, и вероятно с присъщия си песимизъм допускаше най-лошото. Джулия излезе от ваната и се подсуши. Намаза краката си с крем — кожата ѝ винаги изсъхваше много бързо, — загърна се в халата си и се качи горе. Дрехите ѝ лежах на леглото, което беше споделяла с Джон осемнайсет години и в което вече нито той, нито тя можеха да спят.

Бързо се облече и прибра в една чанта малко дрехи и тоалетните си принадлежности. Портмонето и паспортът ѝ бяха в чекмеджето до леглото. Извади ги заедно с мобилния си телефон. Сложи един запечатан плик върху покривката на леглото, огледа се за последен път и напусна дома си. Помисли си с горчивина, че цели осемнайсет години се побират в един куфар. Тази нощ щеше да остане при Пол, а след това да се настани при майка си в Уорчестър за няколко седмици. Трябваше да проясни мислите си и да обмисли какво да прави оттук нататък. Напред с цената на болка.

Андъруд се опитваше да съедини разнообразните нишки на мислите си. Срещата му със Стасман се запечата в съзнанието му по две причини: самата Стасман и причината убиецът да избере за своя жертва Луси Харингтън, която им бе съобщила тя. Андъруд просто не можеше да прогони мисълта за бистрите сини очи на американката от главата си. Погледът им го бе пронизвал с остра интелигентност, която обикновено намираще за плашеща. Тя говореше сериозно и пламенно за неща, които до този момент Андъруд бе смятал за запазена марка на възрастни професори и на очилати студенти. Излъчваше спокойната увереност, която се поражда единствено от съчетаването на природна интелигентност и усилена работа. Андъруд я разбираше и ѝ завиждаше — толкова млада, а владее съвършено материята, с която се занимава, и е изпълнена с толкова много живот.

После Стасман им бе обяснила за Луси Харингтън. Името бе важно. Преди сто години Луси Харингтън, графинята на Бедфорд, е била покровителка на Джон Дон. Убиецът бе избрал жертвата си заради името ѝ. Защо? Не виждаше смисъл. А и тези цветя. Африкански теменужки, както му бе съобщила усмихната Дженсън преди половин час. За какво ставаше дума? Фактът, че цветята винаги се свързват със смъртта, не му се струваше достатъчно смислен. Трябваше да има и още нещо. Освен това листенцата не бяха открити до трупа. Убиецът не бе възнамерявал да остават на местопрестъплението. Като че ли просто ги носеше със себе си. Защо? За утеха? Или защото харесваше аромата им?

Стасман каза нещо, което го поразя. Провери бележките си — внимателно бе записвал всичките ѝ коментари: „Може би убиецът смята, че с помощта на рационалния си ум може да създаде един нов свят“. Беше чел няколко статии, в които пишеше, че серийните убийци си изграждат свой измислен свят и след това възсъздават фантазиите си с нарастваща настървеност. Убиецът на Луси Харингтън бе извадил окото ѝ и бе написал стихче от поет, живял преди четиристотин години, поет, чиято покровителка се е казвала Луси Харингтън.

Очевидно съществуваше някаква закономерност, но към каква фантазия насочваше всичко това? Андъруд се отказа да гадае и отново се закашля.

На вратата се почука. Влезе Дженсън и изчака инспекторът да се успокои.

— Сър, проверихме в телефонната компания. Обаждането до д-р Стасман е направено от уличен телефон на шосе В692 северно от Кеймбридж. Марти Фаръл провери кабинката, но твърди, че няма отпечатъци. От полицията в Кеймбридж обещаха да държат под око телефона, в случай че убиецът отново се обади оттам.

— Няма да го направи — остро рече Андъруд. — Не е глупав.

— Сержант Харисън ме помоли да ви съобщя, че в стаята за разпит ви чака някой си господин Хейър.

— Благодаря, Дженсън.

Сърцето на Андъруд подскочи. *Значи е тук.* Андъруд се движеше по много тънък лед и се надяваше той да не се пропука под краката му. Може би щеше да е по-добре да остави Харисън да проведе разпита — да зададе няколкото дежурни въпроса на копелето и да го пусне да си ходи. После си помисли как Джулия се е отдавала на този мъж, който се опитваше да съсипе живота му. Завладя го нещо повече от мрачно любопитство, студена омраза смрази кръвта му. Разполагаше с власт. Разполагаше с предимство.

Пол Хейър беше объркан. Седеше сред клаустрофобичната белота на стаята за разпити и си блъскаше мозъка, за да открие причината, поради която е тук. Доколкото му бе известно, не бе извършил никакво престъпление. Имаше няколко глоби за превишена скорост, но това беше отдавна. Може би беше нещо, свързано с бизнеса му — понякога недвижимите имоти бяха доста сенчест бизнес, но той се стараеше винаги да действа почтено. Вероятно бе във връзка с негов клиент или с някой от служителите му. Сигурно беше така.

— Много време ли ще отнеме, сержант? — попита той Харисън.
— Не искам да нахалствам, но след един час трябва да бъда на съвещание в общината.

— Зависи, господин Хейър — отвърна Харисън.

— От какво зависи? Все още не знам защо съм тук.

— От инспектор Андъруд.

— Андъруд ли? — почувства се внезапно притеснен Хейър. За какво ставаше дума? Помисли си за Джулия. Вратата се отвори и Андъруд влезе в стаята. Харисън включи касетофона.

— Един и петдесет и пет следобед. Инспектор Андъруд влиза в залата за разпит.

Андъруд заобиколи масата и седна точно срещу Хейър. Беше едновременно уплашен, възбуден и отвратен. Значи този мъж спеше с жена му. Не беше нищо особено на външен вид. Слаб, немного добре сложен. Очевидно беше състоятелен. Андъруд погледна към ръцете на Хейър — гладки и без косъмчета. Запита се дали по тях е останал мирисът на съпругата му. Постара се да събере мислите си.

— Господин Пол Хейър? — попита Андъруд и забодде поглед в листовете пред себе си.

— Точно така.

— Адресът ви е Блосъм 17, Ню Болдън?

— Да.

— Знаете ли защо сте тук господин Хейър?

— Боя се, че нямам представа.

— Четете ли вестници?

— Редовно. Ще ми кажете ли защо е всичко това?

Хейър погледна към Харисън, чието лице остана безизразно.

— Значи сте прочели за Луси Харингтън.

— Разбира се — отвърна Хейър и замълча за миг. — Какво намеквате?

— Нищо не намеквам. Блосъмс значи? Обичате ли цветя, господин Хейър? Падате ли си по градинарство?

Харисън се приведе напред и се вгледа по-отблизо в Хейър. Стори му се доста напрегнат.

— Колкото всеки друг. За градинарство ли съм арестуван?

— Къде бяхте между единайсет и два през нощта на девети декември? — попита Андъруд и отново погледна в бележките си. Нямаше нужда да го прави. Хейър понечи да каже нещо, но след това се поколеба.

— Господин Хейър? — подкани го Харисън.

— Бях си у дома.

— У дома ли? — попита Андъруд. — Сигурен ли сте?

— Напълно.

— Може ли някой да потвърди това, господине? — попита вместо инспектора Харисън. Андъруд ухапа устни, за да не се усмихне. Челото на Хейър се покри с пот. Андъруд внезапно изпита желание да забие писалката си в окото му.

— Не. Бях сам.

— Можете ли да си спомните какво са давали по телевизията? — попита Харисън.

— Не. Не гледам телевизия. Цяла вечер слушах музика.

— В компанията на приятелка? — попита Харисън, вперил внимателен поглед в Хейър.

— Не. Както ви казах, бях сам.

— Много интересно. Знаете ли, вчера ни се обади човек, който ни съобщи, че е видял колата ви, синьо беемве с регистрационен номер S245QXY, на Хартфийлд Роуд много късно в понеделник през нощта — каза Андъруд. С напредването на разпита самоувереността му се бе върнала и той вече гледаше Пол Хейър право в очите. — Каза, че сте карали много бързо и се е наложило да отбие, за да не се блъснете.

— Това е абсолютно нелепо.

— Вече *имате* няколко глоби за превишена скорост, господин Хейър — добави Харисън и погледна в бележките си. — Може да сте били пийнали и да не си спомняте подробностите. Случва се. Знаем как става. Напоследък хората в деловата сфера работят под огромно напрежение.

— Слушайте — раздразни се Хейър, — имате някаква грешка. В понеделник прекарах цялата вечер у дома. Информацията ви не е вярна. Изобщо не съм излизал с колата. Можете да проверите телефонните ми разговори. Същата вечер имах няколко телефони разговора доста късно вечерта.

— Благодаря ви, господин Хейър, ще проверим — каза Харисън. Хейър се надяваше да не го правят. Едното от позвъняванията след единайсет часа беше, за да поръча такси на Джулия.

— Разбирате тревогата ни, нали, господин Хейър? — попита Андъруд. — Убито е известно момиче от околността, видели са колата ви наблизо, а вие всъщност нямате алиби.

— Станала е някаква грешка. Дойдох тук от добра воля. Не разбирам как е възможно това. — Макар да беше уплашен, Хейър

реши да се държи нападателно. Започваше да схваща как стоят нещата. Андъруд очевидно знаеше какво е правил в понеделник вечерта. Трябваше да поговори с Джулия. — Смятам, че ако искате да продължим с разпита, трябва да присъства и адвокатът ми.

— Няма нужда, господин Хейър — облегна се назад Андъруд. — Нямам повече въпроси. Много ни помогнахте. Ако ни дадете списък на телефонните си обаждания от онази вечер, ще ги проверим в телефонната компания. — Замълча, докато Хейър ставаше от мястото си. — Ще поддържахме връзка.

Хейър се обърна към него.

— Мисля, че някой ви разиграва, инспекторе.

— Знаете ли, най-смешното е, че и аз мисля същото.

Харисън изведе Хейър от стаята. Андъруд вдигна поглед към часовника на стената.

— Край на разпита в два часа и шест минути.

Бяха приятни десет минути. Наслади се на начина, по който Хейър се гърчеше на стола си — може и да беше изтъкната местна личност, но не го биваше в лъжите. Харисън следеше разпита внимателно и Андъруд бе сигурен, че този факт не му е убягнал. След няколко минути сержантът се върна в стаята. Изглеждаше замислен.

— Какво смятате, сержант? — попита го Андъруд.

— Крие нещо. Това е сигурно — отвърна Харисън. — Не знам, шефе. Не ми се струва такъв тип.

— Да не прибързваме с изводите. — Явно и сержантът подозираше, че Хейър крие нещо. — Да проверим телефонните му разговори и да видим дали не можем да изровим нещо за него — за бизнеса му, за приятелите му. Преди да го изключим като възможност, искам да сме надникнали под всеки камък в градината му.

— Добре.

Андъруд си помисли за Джулия, представи си как сакото на Хейър пази уханието на парфюма ѝ, как ръцете му докосват гладката ѝ бяла кожа. Усети да го пробужда ревност, но едновременно с това долови и странно спокойствие. Не изпитваше страх, а само студена омраза. А омразата е положително чувство. Тя е предвестник на действието. Може би вече беше време да поговори със съпругата си.

ВТОРА ЧАСТ УМНОЖАВАНЕ

Кроуън Фрейн спи на пресекулки целия следобед. Умът му мята искри като огнено колело. Лекият сън е царството на съновиденията и Кроуън Фрейн мъчително газии сред кошмари, които се прилепват за него и го теглят надолу. Намира се в дървен кораб, който се носи по водите на тъмно развълнувано море. Наблюдава небето. Чертае карта на звездите, размазани като водни капки на безкрайни черни стъкла. Измеренията и разстоянията болезнено измъчват съзнанието му — опитва се да открие някакъв модел и хармония, но такива няма. Вниманието му привлича астероидът Хирон. Той извършва пълна обиколка около слънцето веднъж на петдесет години, независимо от гравитационните вихри, които затрудняват движението му: ослепително ярко проблясва не, математическа пълнота в рамките на един човешки живот. Представя си музиката на Хирон като бляскаво и оглушително глосандо, едно пълно плъзгане, което се повтаря на всеки петдесет години.

Вижда далечните планети, съзвездия и звездни роеве, блещукащи звезди, които може би вече са мъртви. Може би самият той е мъртъв, може би сетивата и усещанията му са просто светлина и време, изкривени от безбрежното пространство. Други могат да начертаят и да запишат гаснещата му светлина, но той отдавна вече е преминал в забвение, което единствено математиката може да обясни. Умножаване след умножаване — горе, долу, отзад и отпред: наслаждане на необятността върху пустотата, върху хаоса и върху времето. Какво ни дава плътност? Самоосъзнаването ни? Волята ни? Съществуват съвсем микроскопични частици, които само математиката може да идентифицира: безкрайно деление и свиване. Бозоните на Хигс ни придават маса и форма. В крайна сметка съществуването ни е осезаемо само на податомно ниво. Кроуън Фрейн знае, че във въртенето на микроскопичните електрони, неутрони и кварки има музика. Тя е безкрайно тиха и остра като нажежено до бяло игла, забита в мозъка. За миг се събужда. Зимната светлина прорязва

очите му, но той може да я затъмни само с едно мигване; точно както пердетата закриват градината.

В градината има цветя и избуяла трева. Кроуън Фрейн е дете, което си играе само, нагазило до колене в тревите. Ние сме се появили от пръстта и пак в нея ще се върнем. Смъртта обогатява почвата. Нищо не умира, просто променя формата си — дори Исак Нютон. Кроуън Фрейн си проправя път през паяжината от въглерод и протеини, която ни опростява; през преплетените спирали на киселините, които ни свеждат до поредици от цифри. Всяко мъртво нещо се опростява в почвата, а после ние го всмукваме като частици храна и течност. Смъртта ни обогатява. Тя ни насища целите. Мъртвите са навсякъде: пропити са в тревите и цветята, във водите на реките, във въздуха, който дишаме. Те се преплитат с нас, свързват ни. Ние асимилираме молекулите на мъртвите в нови живи организми. Нищо не умира, просто променя формата си. Кроуън Фрейн долавя в себе си песента на молекулите на безброй мъртъвци. Ако масата може да съществува само на податомно ниво, той би трябвало да представлява милиарди мъртви същности, сплетени в нова същност, изковани в някаква цялост от математиката и от волята. Всяка мисъл, болка, спомен и инстинкт на мъртвите е вътре в него. Той е умножаване на всичко, което е било преди, на всеки, живял преди него. Смъртта живее вечно...

Вижда военния мемориал в старата част на гробището на Ню Болдън. Бяла мраморна стена, върху която са гравирани имената на загиналите в периода 1935–45 година. Обича понякога да ходи там. Пред монолитния къс има двайсетина надгробни плочи, кръстове, посивели под действието на киселинните дъждове и саждите от железопътната линия. Фрейн си е взел калемки от цветята, които растат тук — предимно червени като кръв и бели като кост рози. Научил е много имена и може да разговаря с тях като с приятели: сержант П. Уитакър, редник И. Плъм, капитан Дж. Вихър. Прашинки, отвори в забрава. Фрейн възприема политиката, войната и завоеванията като органична материя, не по-различни по своята същност от стада животни, които се блъскат и се борят за територии или храна. Акули, които разкъсват малки тюленчета: картечници, които разкъсват телата на войници. Испанската армада, която се носи по вятъра като болест, докато накрая той не

я запокити на дъното на морето. Човешките дела, които в крайна сметка се свеждат до основни органични функции: раждане, оцеляване, смърт. Останалото е поезия, математика и воля.

Кроуън Фрейн сяда в леглото и отмества полепналата по челото си коса. Тялото му е обляно в студена пот. Силата на рационалния му ум ще надигне затворената в него енергия. Ще бъде готов. Става и се приближава до бюрото си. Около работите му има *Saintraulia ionantha*. Пресади ги е на гроба на баба си от саксии, а оттам — отново в саксии. По това време са великолепно разцъфнали. Знае, че венчелистчетата и крехките стъбълца вече са до такава степен наситени с нейната форма, колкото самият той е пропит от спомена за нея. Когато докосва цветчетата, има усещането, че докосва ръката ѝ.

Сяда и насочва мислите си към събитията от деня. Стигна дотук благодарение на старателното планиране и на рационалната воля. Остават му само концентрацията и енергията. Вече е очертал съзвездията на вероятностите. След като провидението с Луси Харингтън прогърмя през съзнанието му, той започна да развива аргументите си. Не е сигурен къде живее следващата жена. Знае обаче къде работи, наблюдавал я е и е очертал схемата на вероятностите. Акулата надушва кръвта във водата от пет километра. За Кроуън Фрейн човешката уязвимост е още по-очевидна.

„Обичах те и два, и три пъти,/преди лика и името ти да узная“. Във „Въздухът и ангелите“ Дон твърди, че преди физическото си зачеване човешките души съществуват заедно като ангели. Смъртта връща душата към първичното ѝ ангелско състояние. Този цикъл вдъхновява Фрейн: красотата отново се превръща в красота чрез грозотата на съществуването.

Луси Харингтън вече отново можеше да се превърне в ангел. Провидението на името ѝ бе избухнало и бе пръснало шрапнелите на ужасяващи вероятности в съзнанието на Кроуън Фрейн. Беше провел задълбочено проучване, бе преровил книгите си и богатите си бележки върху творбите на Джон Дон. Възхищаваше се на собствената си интелектуална арогантност — на невероятното съчетаване на различни възможности. Може би Стасман щеше да разбере. Чудеше се дали всъщност е способна на това. Смайващо

оригиналното ѝ изследване на Дон бе изпълнило Фрейн с надежда и целеустременост, но той се съмняваше, че дори тя може да предположи какъв е замисълът на неговото кончето. Стасман боравеше умело с езика, тя беше блестящ и безмилостен хирург.

Сега разполагаше с няколко имена, между които да направи избора си. Очакваше скоро и Стасман да изготви подобен списък. Но определянето на този кръг от приближени на Дон просто предварваше същественото, както димът, гледан отдалеч, се кълби безмълвно от стрелящия пистолет, преди да се чуе изтрецяването и надпреварата да започне.

Елизабет Дръри щеше да стане ангел. Самото име бе съкрушеното сърце на жалостта. Трагична позната на Дон — петнайсетгодишната дъщеря на негов покровител, застигната от ранна смърт вследствие на някаква непозната болест. Сега Кроуън Фрейн щеше да даде ново значение на това име — да го възвеличае, както дори самият Дон не бе успял да направи в „Годишнина“.

Беше започнал да търси жена с името Елизабет Дръри още преди да посети Луси Харингтън. Най-силните аргументи са напълно изградени и осмислени още преди да бъдат изречени. В телефонния указател имаше шест души с фамилията „Дръри“, но собственото име на нито един не бе с инициала Е. Помисли дали да не се обади на всеки от тях и да потърси Елизабет с надеждата, че може да има дъщеря или съпруга с това име. Оцени подхода като тромав — трябваше да има и по-ефикасен начин. След това седна пред компютъра си и свали от Интернет програма за търсене на хора във Великобритания. Въведе „Елизабет Дръри“ и „Ню Болдън“ като параметри на търсенето. Издирването не даде резултат. Ако в областта имаше някоя Елизабет Дръри, тя със сигурност не бе лесно откриваема. Трябваше да прояви по-голяма изобретателност.

Библиотеката в Ню Болдън е внушителна триетажна сграда. Построена е в средата на осемдесетте години след поредица от дарения от страна на компютърни и логистични компании, завърнали се в града от Лондон. В предното фоайе има сива плоча, открита от незначителен член на кралското семейство при отварянето на сградата. Библиотеката е съвременна и има изключително богат

фонд. Кроуън Фрейн е неин редовен посетител. Няма читателска карта, защото предпочита да краде книгите, които предизвикват интереса му. Обикновено работи в справочния отдел — тиха странична зала на втория етаж, далеч от шумолящите пазарски чанти на пенсионерите, от острата кашлица на безработните и от полка ревящи бебета, които често изпълват Фрейн с желанието да си разпори корема със сгъваемия нож, неизменно присъстващ в джоба му.

Използва огромния библиотечен фонд с литературна критика и с някои исторически трудове за Ренесанса. Точно тук през една мъглива сутрин откри „Реконструиране на Дон“ с автор д-р Хедър Стасман от университета в Уисконсин. От вътрешната страна на задната корица имаше зашеметяваща снимка на Стасман. Заинтригуван, той изрови стари броеве на литературната притурка на „Таймс“ и на „Литературен преглед“, а накрая се добра и до критично изследване на книгата. Беше зловно и, според Фрейн, идиотско. Авторът му, професор Артър Спънк от университета в Ексетър, впоследствие получи по пощата човешки изпращания — старателно увити в метално фолио и поставени в красива кутия с копринена панделка. На съпътстващата кутията бележка пишеше само: „Задник“. Критичната статия на Спънк обаче му даде важна информация — през тази учебна година Стасман беше гост лектор в колежа „Саутуел“ в Кеймбридж. Фрейн се слиса от това откритие. Кеймбридж се намирал само на трийсетина километра.

Докато търсеше други публикации от Стасман, Фрейн попадна на д-р Елизабет Дръри. Наскоро в библиотеката беше инсталирана модерна компютърна система, която даваше възможност на читателите да търсят книги в мрежа, свързана с всички библиотеки в района — включително и в университетската библиотека в Кеймбридж, една от малкото, осигурявайки достъп до непубликувани трудове във Великобритания. Използвайки тази система, Фрейн узна заглавието на докторската дисертация на Стасман и се сдобил с копия от две научни статии, които беше писала още в Америка.

След успешното търсене с компютъра го осени една идея. Върна се на първата страница на програмата за намиране на книги и кликна два пъти върху прозорчето с името на автора. На екрана се появи рисунка на компютърна клавиатура. С помощта на мишката

той избра буквите от името „Елизабет Дръри“ и активира търсенето. Екранът примигна, а след това върху него се появи следната информация:

Автор: Дръри, Елизабет Дж.

Заглавие: Тежестта на очакванията: Пълнотата и представата за себе си

Сигнатура: 678.094'081

Година: 1992

Жанр: Научна литература

Език: Английски

Бройка: 1

Фрейн докосна листенцата в джоба на якето си и бързо си записа сигнатурата. Простотата на всичко направо го смая. Отиде в раздела за книги на здравна тематика в библиотеката и бързо намери „Тежестта на очакванията: Пълнотата и представата за себе си“. Беше дебела и явно много разлиствана книга с твърди корици, а на предната корица имаше снимка на млада жена, облечена с трико и стиснала в ръка огледало. Фрейн се запита дали по страниците няма следи от изцапани с шоколад пръсти. Снимката и придружаващият я текст за авторката му дадоха полезни сведения: „Д-р Елизабет Дръри завършва Юнивърсити Колидж в Оксфорд и Медицинския колеж «Гайс». Тя е водещ диетолог с международна известност и ръководи частната клиника «Дръри» в Лондон. Публикувала е поредица от статии за психологическите аспекти на пълнотата. «Тежестта на очакванията» е първата ѝ книга“. Последната част от справката обаче предизвика най-силно възмущение у Фрейн: „През последните десет години д-р Дръри живее в Кеймбриджшър“. Фрейн не разбираше защо авторите включват такива излишни лични подробности — вероятно д-р Дръри смяташе, че ако изрично бъде отбелязано, че живее в Кеймбриджшър, това ще я направи интелектуално по-благонадеждна. Във всеки случай сега той разполагаше с цялата му необходима информация, за да я открие — във водата бе цопнала първата капка кръв. Забеляза, че в книгата

има и подробна библиография, която също можеше да се окаже полезна.

В телефонния указател откри номера на клиника „Дръри“. Веднага се обади и попита за пощенския адрес на клиниката.

— Мейфеър Кресънт 17, SW1.

Жената имаше австралийски акцент и това му допадна. Не знаеше защо.

— Много ми помогнахте, благодаря. Там ли е съпругът на д-р Дръри? — попита Фрейн.

— Сигурно имате грешка, д-р Дръри не е омъжена.

— Моля да ме извините. Бъркам лекарите със зъболекарите — каза Фрейн.

— Няма проблем. Приятен ден.

Но Фрейн вече бе затворил.

На следващия ден се качи на влака от Ню Болдън за Лондон и след това взе метрото до Лайчестър Скуеър. След десетина минути бърз ход стигна до Мейфеър Кресънт. Беше натоварена улица, с много движение и облечени в скъпи дрехи професионалисти. От двете страни на улицата имаше двойна жълта линия. Досети се, че Дръри идва на работа с влака. Щом живееше в Кеймбриджшър, сигурно идваше по Ливърпул стрийт и след това прекосяваше града до централната линия на метрото. Явно беше доста заможна. Може пък да вземаше такси. Това би било проблем. Входът на клиниката беше внушителен. Бели дорийски колони с богато украсени трегери, вратата бе от матирано стъкло с позлатени дръжки. Клиентите на Дръри може и да имаха проблем с представата за себе си, обаче явно бяха богати.

Клиниката затваряше в шест следобед. Персоналът се състоеше от десетина човека, предимно секретарки, които си тръгваха малко след това. Фрейн видя Дръри едва в шест и половина. Излезе от сградата с друга жена и двете се разделиха с насърчаваща прегръдка. Сигурно беше нейна клиентка, разсъди Фрейн. Дръри се запъти към ъгъла на улицата и настойчиво се огледа в двете посоки за такси. Беше студена лондонска вечер и откъм Темза духаше остър вятър — пронизващ и силен.

Дръри изгуби търпение и закричи, Фрейн я последва на известно разстояние. Тя беше висока, руса и елегантна. Носеше тъмночервено

дълго палто и се открояваше въпреки тълпата от подранили купувачи на коледни подаръци. Мина по Хеймаркет към Пикадили и слезе в метрото на Пикадили Съркъс. Фрейн скъси разстоянието — тълпата беше гъста и той се изгуби сред нея. Видя образа си в един от охранителните монитори над ескалатора — вдигната яка, ниско нахлупена бейзболна шапка. Успя да сдържи усмивката си. Както бе очаквал, Дръри се качи на влака по северната линия към Холбърн и се прехвърли на централната линия. Фрейн се усмихна — Ливърпул стрийт.

Навалицата на Ливърпул стрийт представляваше хаос от потни, блъскащи се тела. Десетки уморени очи се вдигаха към таблото с обявените заминаващи влакове и мнозина примижваха, за да разчетат невъзможно малките букви. Дръри спря пред таблото до една група чуждестранни студенти, които седяха върху раниците си и ядяха багети. Видя влака си на таблото и бързо се отправи към пети перон, Фрейн забеляза, че влакът е за Кеймбридж. Дръри вървеше забързано пред него и внимателно влезе във вагона за първа класа — вече няколко пъти си бе чурила тока на стълбичките. Фрейн подмина, без да поглежда вътре, и се качи в съседния претъпкан вагон втора класа. Вътре се носеше миризмата на сандвичи с бифтек и на застояло. През изцапаните прозорци се виждаше първокласният вагон.

Влакът излезе от Лондон, движейки се бавно между изрисуваните с графити стени и рая за изнасилвачите — блатата Хакни. Скоро градът остана зад тях, а черното небе се спусна на земята като завеса. Влакът постепенно се изпразваше, но за Фрейн много по-важна от това допълнително удобство бе подобрената видимост. Подминаха Харлоу и скоро от двете страни се ширнаха равните черни полета на Кеймбриджшиър. Сигурно вече приближаваха. Дръри беше оставила вестника си и сякаш оглеждаше профила си в тъмното стъкло. Леко подръпна кожата в ъгълчето на челюстта си. След около час от влака започнаха да слизат малцината пътници за малките селца, сгушени в последния отрязък на пътя преди Кеймбриджшиър. Когато влакът шумно започнала намалява скорост в Афтън, Дръри стана и се запъти към вратата.

Внимателно слезе и токчетата ѝ зачаткаха бързо по перона. Между нея и Кроуън Фрейн имаше двама-трима души. Тя отиде на

паркинга и изключи с дистанционното управление алармата на своето „Ауди“.

Фрейн изостана и се престори, че подрънква с ключовете на собствената си кола до някакво „Рено Клио“. Двигателят на аудито изръмжа и скъпата кола потегли покрай редицата автомобили. Кроуън Фрейн се постара да не вдига поглед, преди колата да го отмине. След това записа върху дланта си регистрационния номер на Елизабет Дръри и се върна на гарата. Взе местния влак за Кеймбриджшиър и след това се прехвърли на влака за Ню Болдън.

Когато се прибра у дома, записа следните подробности: „Сряда, 6:30 тръгване от кабинета; 7:17 от Ливърпул стрийт, първа класа. Гара Афтън в 8:22. Сиво ауди, EDR92“.

— Добро утро. Казвам се д-р Томас Стиглиц. Колега съм на д-р Дръри.

— Боя се, че в момента има пациент.

— Може ли да си уговоря среща с нея? Ще бъда в Лондон за два дни през следващата седмица и бих искал да я посетя в клиниката. Обаждам се от Съединените щати.

— Ще погледна в програмата ѝ. Кой ден ще ви бъде удобно?

— Десети декември.

— В колко часа?

— В шест.

— Удобно е. Има пациент за пет и половина, но мога да го преместя в по-ранен час.

— Бъдете така добра. Веднага след срещата си с Елизабет летя за Лос Анджелис.

— Бихте ли ми казали точно как се пише името ви, господине?

— Стиглиц. — Фрейн погледна в библиографията на „Тежестта на очакванията“, която стоеше отворена пред него. — С-т-и-г-л-и-ц, от университета Бъркли, Лос Анджелис.

— Благодаря ви, господине. Всичко е уредено. Приятен ден.

Елизабет Дръри се учуди и се зарадва, когато видя новото име в програмата си.

— Стиги! Не съм го виждала от пет години!

— По телефона ми се стори много мил човек — отбеляза Сали от рецепцията зад вдигащата пара пластмасова чаша с кафе.

— Такъв е. И е много умен.

Елизабет Дръри се върна в стаята за консултации. На километри оттам Кроуън Фрейн затвори „Тежестта на очакванията“, която беше откраднал от библиотеката в Ню Болдън, и я изхвърли в кошчето.

Мина седмица, откакто Кроуън Фрейн си бе уредил срещата. През това време той не бездействаше — планираше, проучваше. Беше почистил напълно окото на Луси Харингтън и посвети много време да се наслаждава на мъртвата му синевина. Предната вечер доста дълго се бе борил да отстрани останалите мускули и назъбеността от повърхността на очната ябълка. Искаше да бъде гладка като стъкло.

Освен това беше измил и бе проверил колекцията си от лекарски инструменти. Когато в съзнанието му за пръв път се бе зародил бляскавият му замисъл, той бързо прегледа инструментите, с които разполагаше. Кухненските ножове и различните резци му се сториха тромави и глупави инструменти за подобно важно начинание. Прерови гаража на дядо си, за да намери по-деликатни инструменти, но вместо това откри два стоманени чука. Веднага разбра, че ще му влязат в работа. Единият беше достатъчно малък, за да се скрие в ръкава на якето му.

Въпросът за инструментите силно го тревожеше. Имаше нужда от малки, леки и остри като бръснач ножчета, а също и от други специализирани инструменти, например форцепс. В Ню Болдън нямаше магазини за медицински инструменти. Запита се дали няма да намери в Кеймбридж, където се намираше медицинският факултет и болницата „Аденбрук“. Бързо установи, че в региона няма доставчици на медицинско оборудване, които продават под тезгяха. Фрейн започна да се обезсърчава. Какъв избор имаше? Да открадне инструментите от болница или от университета беше възможност, която той бързо отхвърли. Това щеше да бъде много рисковано начинание — и на двете места винаги имаше много хора, а освен това той предполагаше, че сигурно имат охранителни камери. Рискът беше твърде голям.

И тогава го осени една идея. Спомни си, че същината на работата му се намира отвъд науката и историята и запълва

пролукуите в трансценденталното време. Или просто го обгръща. Включи компютъра си и влезе в Интернет. Зададе търсене на „старинни хирургически инструменти“ и веднага на екрана се появиха шест отговора. Един от тях му се стори особено обещаващ. Беше антикварен магазин в Хампстед в Лондон, който се казваше „Либерман“. На страницата на магазина в Интернет пишеше, че там могат да се намерят „старинни мебели, картини, произведения на изкуството, стъклени изделия и старинни хирургически инструменти“. Нещо повече, една част от страницата бе посветена изцяло на колекцията на Либерман от предмети, свързани с медицината и науката. Имаше снимки на три кутии с хирургически ножове от деветнайсети век и, за огромно удоволствие на Фрейн, фотография на офталмологичен хирургически комплект от 1840 година. Още същия следобед отиде с колата си в Лондон и след като близо час неуспешно се опитва да паркира в Хампстед, накрая остави микробуса си на паркинга на замъка на Джак Строу и се запъти пеша по главната улица на Хампстед към магазинчето на Либерман.

То се гушеше в една пресечка зад входа на станцията на метрото в Хампстед. Вътре имаше само една жена. Беше на средна възраст, дискретно елегантна, с побеляваща руса коса. Фрейн забеляза копринения ѝ шал — беше много красив с ажурни фигури, които подчертаваха порцелановосивите ѝ очи. Стресна се, когато внезапно прозвуча хрипливата ѝ кашлица на пушач. Смесицата от красиво и грозно го подразни. Използвайки сведенията, които бе получил от страницата в Интернет, Фрейн успя думите му да прозвучат като на познавач. Каза, че търси старинен хирургически комплект, за да го подари на баща си за рождения му ден — виден лондонски хирург офталмолог. Жената сама бе направила връзката и отвърна, че разполагат точно с каквото му трябва. Тя изчезна в потъмната и, съдейки по засилилата се кашлица, по-прашна част на магазина и се върна с малкия офталмологичен комплект, чиято снимка бе видял Фрейн.

Беше изработен през 1840 година от Джон Уайс (впоследствие „Уайс и синове“) от Странд в Лондон. Върху малката кутийка от черна кожа се виждаха името и гербът на Уайс. Вътрешността ѝ бе облицована с червена коприна и съдържаше дванайсет скалпела с дръжки от слонова кост, набор от зловещи хирургически ножици,

четири малки клампи за придържане на клепачите, няколко дълги игли, които завършваха с куки, един форцепс и два Г-образни инструмента за кюртаж. Имаше и комплект издължени метални хирургически лупи, които се закрепваха около главата на пациента и даваха възможност на хирурга да погледне дълбоко в окото. Наборът беше в безукорно състояние, уникална колекция. Фрейн взе един от скапелите. Почти не усещаше тежестта му — прилягаше великолепно в ръката му. Острието не бе добре наточено, но Фрейн можеше да се погрижи за това.

— Направо да те побият тръпки, нали? — усмихна се жената.
— Какво ли са преживявали горките хорица!

Фрейн учтиво се бе съгласил с нея и плати в брой исканата цена от осемстотин лири.

Тази нощ щеше да посети Елизабет Дръри в къщата ѝ близо до Афтън. Нямаше никакво намерение да спази уговорената за д-р Стиглиц среща в клиниката. Предполагаше обаче, че след като д-р Стиглиц не се появи, Елизабет Дръри ще бърза да хване влака в 7:17 от Ливърпул стрийт. Беше успял да освободи вечерта ѝ от ангажименти — нищо друго не я задържаше в Лондон и той можеше съвсем точно да предвиди разписанието ѝ. Щеше да бъде на паркинга в Афтън и да я чака. Преди това обаче трябваше внимателно да се съсредоточи върху поетическия изказ.

Дон бе отдал почит на ненавременната смърт на Дръри в „Годишнина“. Само че в „Треска“ поетът се бе опитал да се пребори със сходни концепции, и най-вече с възхвалата на мъртвата жена, с приравняването ѝ със звездите и с представянето на света просто като един скелет. „Треска“ беше по-кратко произведение, но бе свързано с Елизабет Дръри само по тематичното си съдържание, което бе в основни линии същото. Фрейн беше сигурен, че д-р Стасман ще успее да направи връзката. Ако не го стореше, той с удоволствие щеше да ѝ я обясни лично.

Когато Пол Хейър се прибра в три часа следобед, Джулия Андъруд вече го чакаше. Беше си сипала джин и тоник и седеше на ръба на дивана, а до нея жалко и обвинително се мъдреше куфарът ѝ. Скокна, когато чу ключът му да се превърта в ключалката, и се втурна да го прегърне.

— Пол! Толкова се притесних. Смятах, че ще те заваря тук — разтреперана каза тя.

— Аз също — отвърна той и се отдръпна от прегръдката ѝ.

— Къде беше? — попита тя, а очите ѝ търсеха да намерят отговора в лицето му.

Не беше сигурен как да ѝ отговори.

— Бях в залата за разпити в полицията, където мъжът ти ме въртя на шиш.

— Джон! Защо? — Джулия беше шокирана. Имаше чувството, че в корема ѝ се е стоварила огромна тежест.

— Не знам, по дяволите. По обяд се появи една полицейска кола. Помолиха ме да отида в участъка, където имах удоволствието да бъда разпитан от съпруга ти. Искаше да знае къде съм бил в понеделник вечерта.

Целият трепереше, предимно от гняв.

— Ти беше с мен в понеделник.

— Разбира се. Той знае, Джулия. Не виждаш ли? Играе си игрички, сигурно се опита да ни сплаши.

— Спомена ли за мен? Намекна ли нещо? — попита тя, а сърцето ѝ блъскаше в гърдите.

— Не. Непрекъснато ме питаше за убитото момиче, за онази плувкия. Каза, че същата вечер са видели колата ми на Хартфийлд Роуд. Намекваше, че съм заподозрян.

— Но ти беше тук с мен!

— Знам това. Измисля си, опитва се да ме изплаши. Трябваше да му кажеш, Джулия. Мисля, че нещата вече стигнаха твърде далеч. Съвсем е излязъл от равновесие.

— Днес му оставих бележка — каза Джулия, чувствайки се все по-нещастна. — Не отговаряше на обажданията ми.

— Крайно време беше.

— Откъде може да знае за нас? Никой не знае — разплака се тя.

— Нямам представа — каза Пол, наля си едно голямо уиски и жадно го изгълта. — Но съм сигурен, че знае. Прочетох го в погледа му — чистокръвна омраза. Измислил си е историята с колата, за да ме замъкне там. Иска да ме уплаши. Ако отново се опита, ще отида с адвокатата си и ще обвиним копелето в тормоз и във фабрикуване на улики. — В очите му се четеше гняв, какъвто Джулия не бе виждала у него до този момент. Уплаши се. — Каза, че си му оставила бележка.

— Да, но в нея не пише нищо за теб. Написах му, че между нас е свършено и че отивам у майка си.

— Трябва да говориш с него, Джулия. Нещата вече излязоха от контрол. Той просто не е на себе си. — Пол отпи още една голяма глътка скоч и леко съжали. Погледна към куфара и каза: — Е, поне си тук.

Седна до нея на дивана и я прегърна.

Цяла сутрин Хедър Стасман изготвяше списък с имена. Прегледа отново собственото си изследване върху творчеството на Дон и прелисти някои от по-добрите му биографии. Реши, че убиецът ще използва имена, свързани пряко с поезията на Дон, затова изключи някои от по-случайните познанства на поета. Но ако убиецът се бе спрял на най-близкото му обкръжение, на групата от негови съмишленици, не би ли включил и съвременници на Дон? Други поети като Джордж Хърбърт или Томас Карю? Ако беше така, списъкът щеше да бъде огромен.

Насочи вниманието си предимно към „Песни и сонети“, към писмата на Дон и към религиозните му стихотворения. Започна да разделя свързаните с тях на няколко групи: посвещения, покровители, роднини и сюжети. След около час състави следния списък:

Посвещения	Покровители	Роднини
Луси Харингтън	Луси Харингтън	—
		Ан Мур (съпруга)
		Луси Дон
Дж. Ескауйър		
Хенри Гудиър		
		Ан Дон (сестра)
Сесилия Бълстроуд		
	Сър Робърт Дръри	
Елизабет Дръри		
Сюзан Виър		
Роуланд Удуърд		
Хенри Утън		
Ан Станхоуп		

Списъкът не беше пълен. Не включваше дори най-близките до Дон хора, но доста точно обхващаше онези, които бяха пряко свързани с творчеството му.

Доволна от резултата, Стасман принтира списъка и излезе от жилището си. Пред вратата пазеше полицаи от управлението в Кеймбридж, което се намираще на Паркърс Пийс. Обясни му, че отива само до кабинета си в университета, и той я пусна да върви сама. Изпрати списъка на Андъруд по факса с кратка бележка: „Обсъждахме евентуалното значение на имената. Прилагам списък на някои от познатите на Дон. Хедър Стасман“.

На излизане от кабинета се натъкна на д-р Маккензи. Той изглежда се забавляваше:

— Така, така! Някой май е сгазил лука! Говори се, че цял следобед забавлявате полицията. Един неприлично привлекателен млад полицаи пази входа на жилището ви. Тук *наистина* страшно си падаме по униформите. В какво сте се забъркали, за бога?

— Стига, Маккензи, не съм в настроение.

Той продължи, без да обръща внимание на думите ѝ, а очите му я пронизваха като лазери:

— Професор Диксън смята, че сигурно е свързано с неплатени данъци. Аз подозирам, че става дума за престъпления срещу академичната общност. Да не би да сте под домашен арест? Да очакваме ли посещение от ФБР?

Стасман го избута, за да мине, а той се ухили на бягството ѝ като изгладнял пес:

— Кажете ми, ако мога да ви помогна с нещо. Ако се стигне до съда, имам приятели в Камарата на лордовете.

— Да го духаш, Маккензи!

Той се подсмихна — темпераментът ѝ си го биваше.

— Често го правя, миличка. Само че ще ми е по-приятно, ако и ти помогнеш малко.

Андъруд седеше в кабинета си. Беше набрал номера на Джулия на екрана на мобилния си телефон, но още не беше събрал смелост да ѝ се обади. Разпитът на Хейър му разкри много неща. Погледна този мъж в очите, същите очи, в които съпругата му бе съзряла някаква надежда, съзливна надежда, размекваща женските сърца, а той бе съзрял страх. Това му поддейства освежаващо, защото вече малцина се страхуваха от Андъруд. Хейър се боеше, защото криеше нещо и инспекторът прекрасно знаеше какво е то: предстоящото разпадане на брака на Андъруд, покварата на съпругата му. Достави му удоволствие да наблюдава как се гърчи Хейър, но сега трябваше да действа по-внимателно. Въпреки всичко обаче Андъруд усещаше в сърцето си тъга. Колкото и жлъчно да гледаше на създалото се положение, колкото и да се опитваше да прогони мисълта за него от главата си, Пол Хейър му се бе сторил съвсем почтен човек.

— Сър — повика го от прага Дженсън. — Имате ли минутка?

— Влизай.

— Съставих списък на хората от района, арестувани за влизане с взлом, който поискахте. Боя се, че е доста дълъг, над сто имена.

— Честно казано, смятах, че ще са повече — не особено заинтересовано отбеляза Андъруд. — Половината ни живот преминава в преследване на обири.

— Включих само обирите от последните пет години, сър. Списъкът ще стане много по-дълъг, ако удължа периода.

— Не, ще започнем с това. Изключи хората, които са под двайсет и пет и над четирийсет и пет години, и виж колко ще останат.

— По силата на каква логика, сър?

— Доколкото знам, повечето серийни убийци са на възраст между двайсет и пет и четирийсет години. Това, с което се занимават, изисква планиране и хладнокръвие, а това са качества на по-зрелите хора.

— Разбирам. — Дженсън се постара да не се усмихне и си записа нещо. — Всички го наричат сериен убиец, но засега е убил само

един човек, сър.

— За един знаем ние. Ще има и още, ако не се стегнем. — Андъруд се замисли за миг и добави: — Най-вероятно е бял, затова изключи от списъка и хора от етническите групи.

— Защо смятате така?

— Серийните убийци обикновено действат в рамките на собствената си среда.

— Веднага се залавям. Да пусна ли останалите имена през регистъра на пътна полиция, за да проверим дали някой от тях няма бял ескорт?

— Може, само че все още не знаем със сигурност, че нашият човек кара такава кола.

— Добре. Следователите идентифицираха цветчетата, сър — онези, които намерихте до задния вход на дома на Харингтън, и другите, които Декстър откри в горите зад къщата.

— И?

— Африкански теменужки.

— Теменужки ли?

— *Saintpaulia ionantha* — каза Дженсън, след като провери в бележника си. — Боя се, че са доста разпространени. Според Харисън възрастните дами си падат по тях.

— Има ли наоколо разсадници или цветарски магазини?

— Има няколко, сър. Струва ли си да ги проверим?

— Вероятно не, обаче ще си опитаме късмета. Обиколи ги, поразпитай. Може да успееш да изровиш нещо.

Декстър нахълта покрай Дженсън. Имаше този навик, когато Дженсън оставаше насаме с Андъруд в кабинета му.

— Извинете ме, сър — каза тя забързано и делово. — Току-що получихме факс от д-р Стасман с възможните имена.

— Това ли е всичко, Дженсън? — попита Андъруд.

— Да, сър — отвърна тя и след кратко колебание попита: — Имате ли нещо против да остана, сър? Интересно ми е да чуя какво е научила сержант Декстър — усмихна ѝ се мило тя.

— Както искаш — рече Андъруд.

Декстър настръхна. Заговори бързо с надеждата Дженсън да не успее да проследи нишката на логиката ѝ:

— Стасман твърди, че името на Луси Харингтън е важно. То е връзката с написаното на стената на банята — същия текст, който Стасман е получила по пощата. Преди четиристотин години жена на име Луси Харингтън е била покровителка на поета Джон Дон.

— Помолих Стасман да ни изпрати списък на други хора, които са били свързани с Джон Дон — поясни Андъруд на Дженсън.

— Тринайсет имена — подаде му Декстър списъка. — Осем от тях са на жени.

Андъруд прокара пръсти през косата си, сякаш се опитваше да прогони умората. Няколко косъма останаха между пръстите му.

— Нито едно от имената не се среща често — отбеляза той. — Това е добре. — Внимателно прегледа факса, след това поклати глава: — Не знам, Декс, това ми се струва доста невероятно — цялата тази работа с приближените и съмишлениците на Дон. Убиецът би поел голям риск, ако се придържа към този списък с имена. Вероятно се е досетил, че Стасман е направила същата връзка.

— Има две неща, сър — каза Декстър. — Според мен по някаква причина той *иска* Стасман да ни даде имената. Нали помните, че е настоял пред нея да обясни на полицията. Не би постъпил по този начин, ако това ще го направи уязвим.

— А какво е второто нещо?

— Ами той вече е убил един човек от този списък.

Андъруд се загледа навън. Смрачаваше се още в средата на следобед. Мразеше декември — най-тъмната и дълбока пропаст на годината.

— Да действаме — тихо каза той. — Двете заедно прегледайте списъка. Проверете дали в околността живеят хора с такива имена, използвайте телефонните указатели, избирателните списъци, полицейските досиета. Намерете някой да потърси имената във вестниците — нашият човек обича да чете вестници, нали така?

Декстър и Дженсън си размениха не особено щастливи погледи и се изнизиха. Андъруд погледна към списъка пред себе си. Старовремски имена. Забеляза, че името на Луси Харингтън се среща в две графи на таблицата, „Посвещения“ и „Покровители“. Прегледа списъка и установи, че няма друго име, което да е споменато на две места. Освен името на Дръри — сър Робърт Дръри и Елизабет Дръри. Дали беше важно? Потърси телефонния номер на Стасман върху

бюрото си, което изглеждаше така, сякаш по него бе вилняло торнадо. Намери листчето и набра номера. Тя вдигна след първото позвъняване:

— Хедър Стасман. — В гласа ѝ се усещаше известно напрежение.

— Д-р Стасман, обажда се Джон Андъруд от полицейското управление в Ню Болдън.

— Слава богу! — с явно облекчение възкликна тя. — Умирам от страх при всяко позвъняване на телефона.

— Значи нашият човек не ви се е обаждал? — попита Андъруд. Защо се чувстваше неспокоен?

— Не. Но колегите ви от Паркърс Пийс вече ми изпратиха пазач.

— Добре. Там сте в безопасност, Хедър.

Андъруд знаеше, че думите му не звучат убедително. Даде си сметка и за това, че я бе нарекъл с малкото ѝ име, и изпита немощно вълнение. Желание и отчаяние.

— Предполагам. Просто се чувствам гола и беззащитна...

— Искам да ви попитам нещо за списъка, който ни изпратихте. — Андъруд се постара да не мисли за голата Хедър Стасман, но представата беше твърде завладяваща.

— Питайте.

— Робърт Дръри и Елизабет Дръри — кръвни роднини ли са били или са били съпруг и съпруга?

— Баща и дъщеря. Важно ли е?

— Не съм сигурен. Дръри е единственото друго име, освен това на Харингтън, което се повтаря два пъти. Като имаме предвид случилото се с Луси Харингтън, ми се стори, че си струва да се провери.

— Добре. — Стасман замълча за миг, докато отпиваше от кафето си. — Всъщност това е една много тъжна история. Сър Робърт Дръри бил заможен земевладелец от Сафък, който взел участие в експедицията до Кадис — нали се сещате, изгарянето на брадата на краля на Испания и всичко останало. Поетите като Дон били зависими от богати покровители като Дръри или Луси Харингтън, затова Дон положил целенасочени усилия да спечели благоразположението на сър Робърт. През 1610 година петнайсетгодишната дъщеря на сър Робърт починала от някаква заразна болест — не се знае точно от каква.

Според някои изследователи Дон използвал смъртта на момичето, за да се сближи със сър Робърт.

— Като пише за нея?

— Да.

— Исусе Христе!

— Нещата идваха на мястото си. Стасман усети как ръката, с която държи телефонната слушалка, се изпотява.

— Мили боже, Джон! Смяташ ли, че той ще потърси жена на име Елизабет Дръри?

— Може би вече я е намерил. Трябва да затварям. Обади ми се, ако ти хрумне още нещо.

— Непременно.

Андъруд затвори. Стасман го привличаше, но вместо да го стимулира, това го накара още по-болезнено да почувства острието на собствената си безполезност. Спомни си една фраза: „Лесно е да се справиш с отчаянието, ала надеждата убива“. Кой го беше казал? Усети как го наляга огромна умора, потискащо примирение. Може би щеше да умре — казват, че животните искали да останат сами, когато усетят, че краят им приближава. Внезапно Андъруд бе обзет от желанието просто да се прибере у дома. Убиецът на Луси Харингтън играеше игра, която изискваше от него да впрегне всичките си сили, а той се чувстваше изцеден докрай. Прекоси отделената за разследването зала, където Декстър и Дженсън спореха как да си разпределят задълженията по откриването на хората от списъка. Андъруд им предаде накратко разговора си със Стасман и им нареди да насочат усилията си преди всичко към намирането на хора на име Робърт или Елизабет Дръри.

Декстър забеляза новопоявилата се у шефа й тъга, докато го наблюдаваше как се отдалечава — внезапно й се стори съвсем дребен, почти жалък. След като излезе от залата, Андъруд се опита да прогони Джулия от мислите си. Дали го чакаше у дома? Не можеше да понесе мисълта, че е била омърсена от някакъв непознат — само дето Хейър вече не беше непознат човек за него. За части от секундата Андъруд си представи, че се намира на мястото, където устните на Джулия бяха докосвали тези на Пол Хейър, и техният натиск го остави без дъх. Едва след като се върна в кабинета си и прочисти гърдите си, той си спомни, че Стасман се бе обърнала към него с малкото му име.

Декстър започна да проучва телефонния указател, точно както бе направил Кроуън Фрейн, и се добра до същите десет имена в Кеймбриджшър. За разлика от него обаче тя се обади на всеки един от тези хора. Процесът беше мъчителен и след час и половина бе успяла да се свърже едва с четири от десетте номера. Никъде нямаше Елизабет или Робърт, но навсякъде ѝ отвърщаха с объркване и враждебност. Обзе я раздражителна безпомощност, затова предаде задачата на Дженсън, която се зае неохотно и през остатъка на деня гневно слушаше как телефоните звънят в празните домове.

Декстър започна да преглежда избирателните списъци. Започна с Ню Болдън и след час стигна до задънена улица. Почти напълно отчаяна, тя насочи усилията си към Кеймбридж и най-сетне откри един Робърт Дръри, който живееше на Бентли Роуд. Веднага позвъни и научи от чистачката, че господин Дръри е приет в болницата „Аденбрук“, защото страда от бъбречна недостатъчност. Господин Дръри бил на осемдесет и шест години. Декстър продължи търсенето — знаеше, че в избирателните списъци има пропуски. Първо, те не бяха актуализирани от две години. Второ, макар да не изреждаха хората по семейства, те не включваха имената на малолетните, които нямаха право да гласуват. Андъруд ѝ бе казал, че истинската Елизабет Дръри е била едва на петнайсет, когато е починала.

След това се зае с полицейските досиета. И там нищо. „Спазват законите — каза си Декстър. — Няма дори крадец по магазините“. Замисли се за убиеца. Беше открил Луси Харингтън във вестника. Обществен източник на информация. Твърде вероятно бе той да потърси Елизабет Дръри, като използва други общодостъпни източници на информация, а така полицията щеше да се добере до него по-трудно. Сигурно използваше нещо като телефонен указател или вестник.

Декстър със закъснение си спомни молбата на Андъруд да потърси във вестниците. Окръжното полицейско управление в Хантингдън имаше достъп до компютърна програма, която провеждаше търсене на имена и заглавия в местната и в националната преса. Погледна часовника — вече минаваше шест. Информационното бюро сигурно беше затворено. Прокле се наум, задето беше забравила,

и остави съобщение на телефонния секретар, с което искаше рано сутринта на следващия ден да се проведе търсене за период от две години назад на имената Робърт Дръри и Елизабет Дръри. Декстър влезе в кабинета на Андъруд, за да му съобщи, че търсенето в пресата ще се забави, но там нямаше никой. Обърна се към общата зала и се вгледа в отражението си в стъклото — притъмнялото небе бе докоснало стъклото с меката си лапа. Може би Андъруд си бе тръгнал — надяваше се да е така, защото той изглеждаше съвсем съсипан. Декстър се приготви за една дълга нощ пред избирателните списъци на Илай, Питърбърг, Хантингдън и селските избирателни райони Уотърскил, Холтън, Ивбъри и Афтън.

Д-р Елизабет Дръри се отказа да чака Томас Стиглиц в седем без петнайсет вечерта. Беше разочарована, че няма да се срещне със своя отдавнашен познат, но нямаше намерение да седи сама цяла нощ в празната сграда и да го чака. Пък и Стиглиц бе казал на секретарката ѝ, че ще лети същата нощ — вероятно го бяха задържали някъде и той бе решил да отиде направо на летището. Все пак нямаше да е зле да се беше обадил. За щастие тя спря такси почти веднага пред сградата на клиниката. Успя да хване претъпкания влак и пътуването беше неприятно както винаги. Дръри изпита леко раздразнение, че хора, които явно имаха билети за втора класа, се бяха настанили в първа. Поне успя да седне.

С гръб към нея се бе изправил висок младеж с безизразен поглед. Опита се да не обръща внимание на монотонното електронно бръждене, което се носеше от слушалките на уокмена му, и раздразнително шумолеше с вестника си. Никъде нямаше спокойствие. Никъде нямаше нужната висота. Имаше чувството, че животът във Великобритания се е вулгаризирал до крайна степен — Националната галерия се бе напълнила с хора, които в нейните очи изглеждаха като тълпа футболни запаянковци. В днешно време да си купиш билет за първа класа означаваше да седиш в непоносимата и задушлива жега, до мъж, застанал с гръб към теб, който прекарва в това положение цял час и слуша музика, която размеква мозъка му. „Няма друга красота, освен вътрешната“, беше написала тя като заключение в книгата си „Тежестта на очакванията“ и все повече се убеждаваше в правотата си.

Студеният въздух и спокойствието на гарата в Афтън я накараха да изпита истинско облекчение — все едно се гмурваше в леденостудената вода на басейн в горещ летен ден. След претъпкания и задушен вагон дори седалката в аудито ѝ се стори като луксозен кожен фотьойл. Запали двигателя и преди да потегли си пусна музика: *Miserere mei, Deus* от Алегри. Затвори очи за секунда, когато зазвуча музиката — един от най-красивите хорали, които бе чувала. Сложи си колана и излезе от паркинга на заден. Жалко, че не успя да се види със

Стиги, каза си, докато потегляше. Работата му върху наследствеността на особеностите, водещи до напълняване, беше оказала силно влияние върху собствените ѝ схващания. Излезе от паркинга и зави наляво. На двайсетина метра зад нея Кроуън Фрейн включи фаровете на колата си.

Автомобилът на Дръри излезе от Афтън с висока скорост. Микробусът „Форд“ на Фрейн с мъка успяваше да я следва. Той не искаше да се приближава прекалено, но и не искаше да я изпуска от очи, тъй като нямаше никаква представа къде живее Дръри. Пътят стана по-тесен, когато двете коли излязоха на полето. Блайндманс Лейн се виеше и се катереше през обработваемите земи. Разораните ниви от двете страни приличаха на Фрейн на бездънни черни езера, но той знаеше, че в тях живеят хиляди поколения мъртъвци. Караше на около четиристотин метра зад Дръри, без да откъсва поглед от задните фарове на аудито ѝ пред себе си. Изведнъж те изчезнаха зад един завой. Фрейн ускори, не искаше да я изгуби сред лабиринта от тесни пътища. Вече и без друго не беше сигурен къде точно се намират.

Зави и видя, че аудито е поело по тясно отклонение вдясно от пътя и се приближава към голяма къща, която се издига някак нелепо сред откритото поле. Със сигурност беше преустроена ферма. Подмина и спря в началото на селскостопански път на около осемстотин метра по-нататък. Микробусът му не се виждаше от главния път. Пое премерения риск, че няма голяма вероятност някой да се появи на полето по това време на нощта. Напрегнато се взираше в мрака пред себе си — нямаше нито овце, нито други животни, просто голо поле.

Чувстваше се неспокоен. Беше открил сградата, но не знаеше нищо за нея. Толкова голяма и отдалечена къща със сигурност щеше да има алармена система, при това най-вероятно доста добра. Знаеше със сигурност, че Дръри разполага с доста пари. Фрейн реши да огледа къщата за последен път, преди да премине към действие. Можеше да се промъкне до сградата през полето. Не искаше да рискува да попадне в светлината на фаровете на някоя преминаваща кола. Между пътя и нивата имаше ниски храсти, които можеше да използва за прикритие. Нямаше защо да се тревожи. По Блайндманс Лейн се движеха

предимно селскостопански машини и той успя да се добере до алеята пред дома на Дръри, без да се натъкне на никакви автомобили.

Мракът му действаше успокояващо — проникваше в него и му вдъхваше сили. Самият той беше мрак — сляпата, обгръщаща всичко нощ. Беше мрачно и той не успяваше да различи нито едно от съзвездията, които толкова добре познаваше. Все пак ги чуваше — приглушени и затулени от безредно пръснатите сиви облаци, но несъмнено красиви. Спря поглед на къщата. Ясно виждаше долния етаж. Имаше порта, която водеше към застланата с чакъл алея пред къщата. Отпред се ширеше голяма моравя. От задната страна имаше групи дървета, които биха могли да му осигурят удобно укритие, но за да стигне дотам, трябваше или да прекоси моравата, или да си проправи път през съседната нива, която явно бе разорана наскоро. Фрейн отхвърли възможността да газии сляпо в лепкавата кал, понесъл инструментите си. Двата големи бука отляво на алеята му се струваха по-обещаващи. Зад тях имаше и редица ниски храсти. Ако се промъкнеше внимателно, щеше да бъде на практика незабележим на фона им, а и при нужда можеше да почине до всеки от буковете.

Фрейн пресече пътя и с мъка се прехвърли през дървената порта. Зави наляво и бързо се приближи към къщата, плътно притиснат до шумящата стена на един лигуструм. Вече виждаше къщата по-ясно. Беше голяма квадратна постройка с високи прозорци от две части и масивна дървена врата. Колата на Дръри беше паркирана пред къщата на двайсетина метра от входа. Приклезна в основата на единия бук, за да размисли как да постъпи. Смачка теменужените листенца в лявата си ръка, вдигна дланта към лицето си и вдъхна тежкия аромат. Положението не изглеждаше обещаващо — къщата изглеждаше добре обезопасена. Над входната врата се виждаше кутията на алармената система. Приближи се още повече, защото искаше да огледа по-подробно — знаеше, че някои хора слагат фалшиви кутии за сплашване на крадците, защото смятат, че самото наличие на алармена система е достатъчно за това. Стигна до втория бук, но все още не виждаше кутията ясно.

Кроуън Фрейн коленичи и се отпусна. Бяха го залавяли, докато се опитва да пререже жичките на алармена система. Много от съвременните аларми имаха вградена допълнителна фалшива система, която се включваше при първия опит да я докоснеш. Рискът беше

огромен. Трябваше да бъде сигурен. Промъкна се от задната страна на дървото и пристъпи напред. Изведнъж го обля ослепителна бяла светлина. Подскочи, хвърли се на чакъла и пропълъзя покрай колата на Елизабет Дръри. Не бе очаквал подобно нещо. Все пак автомобилът го скриваше от къщата. Зачака.

Елизабет Дръри хвърли един поглед през прозореца на дневната, когато алеята се обля в светлина. Вече бе свикнала с охранителните прожектори. Котките се боричкаха нощем и често задействаха алармата, а също и местните лисици, които редовно нападаха кофите ѝ за смет. Не видя нищо и отново се вгълби в книгата си.

Светлините угаснаха сякаш след цяла вечност. Кроуън Фрейн се успокои и си позволи да погледне по-отблизо към къщата през прозорците на колата. Виждаше кутията на алармената система и веднага забеляза, че е свързана с жици. За малко да изругае на глас, но се побоя, че дори дъхът му може да го издаде. Щеше да е изключително опасно да влезе през някоя врата или прозорец — Дръри можеше дори да има система, която безшумно да осъществяваше връзка с местното полицейско управление. Трябваше да измисли друг начин. Отново погледна към фасадата на къщата през скъпата призма на аудито. Отчаяно търсеше да открие някакви слаби места в охраната, но не успя. Тогава нещо на страничния прозорец на колата привлече вниманието му — някакъв стикер.

Доволен, че присъствието му е останало незабелязано, Фрейн побърза да се върне в относително безопасното укрытие на оградата и да прецени другите възможности. Имаше начин да осъществи намерението си, но щеше да му отнеме време и криеше известен риск. Вече минаваше девет часа. Реши да се върне в полунощ. Смяташе, че д-р Дръри става рано, защото ежедневно пътуваше на голямо разстояние. Прокрадна се покрай алеята, бързо прекоси пътя, промуши се през храстите и се запъти обратно към автомобила си.

В Афтън имаше само две кръчми, а Кейти Хънт беше непълнолетна. Стиви Райли беше едва на осемнайсет. Двамата прекара един час в „Младия фермер“, но скоро им писна да се наливат с кока-кола. Стиви предложи да се качат на колата и да си намерят по-добро местенце. Беше едва втората им среща. Целуваха се на паркинга пред кръчмата, след това отново в колата. Тя имаше вкус на лимон. Стиви се сети, че сигурно беше смукала лимоновите резенчета от чашата с кола.

Докато напускаха селото в мрака, Стиви трескаво прехвърляше възможностите през съзнанието си. Трудно успяваше да се съсредоточи с ръката на Кейти върху бедрото си, но се стараше. Спря за малко на кръстовището на главната улица на Афтън и Блайндманс Лейн, след това го осени вдъхновение, зави наляво и излезе от селото.

Кроуън Фрейн забеляза колата отдалеч — фаровете пронизаха мрака кратко и несигурно. Коленичи до храстите и зачака. Чу как боботенето на двигателя се усилва, а ръмженето му се носи във въздуха. Умът му работеше трескаво — по този път единствената видима спирка беше домът на Дръри. Ако тя очакваше гости, щеше да остави портата отворена. Не. Сигурно колата просто минаваше оттук. Зачака да го подмине. Две минути след това фаровете на фиестата на Стиви проблеснаха покрай мястото, където си криеше Фрейн, но пътниците не забелязаха нищо необичайно в мрака пред себе си. Фрейн тъкмо се изправяше на крака, когато чу колата да спира.

Стиви Райли зави по черния селскостопански път. Меката почва потъваше под гумите. Кейти се разкикоти, докато подскачаха по буците торф. Стиви намали и се вгледа през предното стъкло — фаровете му осветиха задните врати на белия микробус на Кроуън Фрейн.

— Май и друг е родил същата идея — отбеляза Стиви.

— Може колата им да се е развалила.

Стиви спря на няколко метра от ескорта и излезе от колата си. Заобиколи микробуса, движейки се в осветения от фаровете участък, надникна през задните прозорци. Вътре нямаше никого. Успя да различи няколко дървени сандъка отзад, но нямаше никакви признаци на живот. Обърна се назад, запъти се към автомобила си и сви рамене.

Кейти също сви рамене, макар той да не видя това. Стиви се върна в колата си.

— Няма никой. Сигурно е на някой от работниците. Мисля, че отзад има някакви инструменти — осведоми я Стиви. — Искаш ли да отидем другаде?

— Тук е добре.

Кейти се наведе напред и отново го целуна. Лимони. Стиви положи длан върху пуловера ѝ и побърза да обхване гърдите ѝ. Нямахме смисъл да губят време.

Кроуън Фрейн, дупка в мрака, ги наблюдаваше от десетина метра. Колебаеше се как да постъпи. Изкушаваше се да ги остави, но имаше вероятност да са запомнили микробуса му и регистрационния номер, а Фрейн още не беше готов да попадне в ръцете на полицията. Да рискува ли да ги остави на мира? По дяволите! Не беше планирал нещата около Дръри достатъчно внимателно. Не беше избрал безопасно място за подготовката и сега плановете му бяха разстроени. Имаше два варианта: да се откаже от Дръри, да изчака двойката да си тръгне и тихомълком да се прибере у дома. Или да действа незабавно. Стиви Райли беше сложил ръка върху ципа на джинсите на Кейти. В колата нямаше много място за маневриране, но той беше доволен от развитието на нещата. Устата ѝ откликваше живо и с желание, докато той я целуваше силно и продължително. Ухажваше я от месеци и вече хиляди пъти си бе представял този момент. Знаеше точно какво предстои да направи, но сигурно щеше да се наложи да свали изцяло седалката ѝ, за да успее. Пресегна се през Кейти и се опита да напипа лостчето. Тя хвана ръката му и леко го отблъсна.

— Стиви... — разкиска се тя. Това толкова му харесваше! — Трябва да се изпишкам.

— Майтапиш се.

— Съжалявам, но наистина се налага.

— Къде? Насред полето сме — не успя да скрие разочарованието си той. Не си бе представял подобно нещо.

— Ще намеря някой храст. Трябва да отида.

Кейти отвори вратата си, закопча джинсите си и показа краката си навън на студа. Колебливо пристъпи в мрака, присвила очи. Вляво,

на десетина метра зад колата се виждаше плоско тревисто плато. Не искаше Стиви да я вижда. Земята под краката ѝ бе труднопроходима и неравна. Кейти залитна. Най-сетне се добра до малкото тревисто възвишение, което си бе избрала, и разкопча панталона си. Още преди да коленичи, Кроуън Фрейн изникна от мрака и нанесе силен удар в тила ѝ. В главата ѝ изригна ярка светлина, сетне Кейти безмълвно се строполи на земята. Тялото ѝ потръпна, докато животът го напускаше. Фрейн коленичи над нея и отново я удари силно. Два пъти.

Измина около минута и Стиви започна да губи търпение. Изтри запотеното стъкло за обратно виждане и се опита да надникне през задното стъкло. Не можеше да види Кейти. Изведнъж му дожаля за нея — беше съвсем сама в тъмното. Беше постъпил егоистично. Отвори вратата на колата си и излезе навън.

— Кейти, добре ли си? — провикна се той.

— Кейти вече е добре — разнесе се тих глас зад гърба му.

Стиви се обърна по посока на гласа. Нещо го цапардоса, бърз удар по челото. Олюля се към страничната част на колата, политна назад и краката му се плъзнаха в калта. Пред себе си различи силуета на някакъв мъж. Знаеше, че ако той се наведе, това ще бъде краят му. Нещо просветна над него, стовари се върху лицето му и строши скулите му. Усети как зъбите му се чупят и как кръвта нахлува в непознатата острота, която усещаше в устата си. Ударът прекатури Стиви Райли в калта. Той се опита да се изправи, но върху му се стовари трети удар. Този път не помръдна.

Кроуън Фрейн замъкна мъртвото тяло на Стиви Райли обратно във фиестата и го стовари на задната седалка. Сигурно навсякъде имаше кръв. Добре, че нищо не се виждаше. Задъхваше се. Усилието бе изцедило силите му. Това беше грозно. В него нямаше никаква поезия. Отвори вратата на собствената си кола и извади фенерчето. Върна се до мястото, където беше убил момичето, и освети лицето ѝ. Очите ѝ бяха широко отворени от преживения шок. Бяха кафяви. Той прокле лошия си късмет и замъкна мъртвото момиче в колата. С усилие я стовари на задната седалка и напипа ключовете на таблото.

Беше изключително важно бързо да се освободи от телата. Запали двигателя и пое на заден ход по черния път.

Андъруд седеше сред развалините на живота си. Върху леглото, което сега беше само негово, той се почувства като абсолютно нищо. Писмото на Джулия беше забило още по-навътре ръждивия пирон, който и без друго усещаше между очите и в сърцето си.

Джон, за мен е очевидно, че с брака ни е свършено. За теб също щеше да бъде очевидно, ако си беше дал труд да погледнеш. Опитах се да ти позвъня, да поговоря с теб, но ти не ми даде тази възможност. Това е единственият начин.

Ще остана при майка си няколко седмици. След това ще се свържа с теб, за да обсъдим подробностите. Имам адвокат и ти препоръчвам ти също да си намериш. Това ще улесни нещата.

Не исках да стане така, Джон, но от известно време животът ми е празен. Може би щях да успея да се справя с теб, с несигурността и стреса, с които е свързана работата ти, ако ти бе направил някакво усилие да установиш връзка с мен. Не си единственият човек, който има чувства. Ти явно си се отказал от връзката ни. Аз обаче не съм го това да се откажа от себе си. Срецнах друг.

Моля те, отиди на лекар.

Джулия

Ето го последното доказателство за провала му. Неопровержимо доказателство. Написаните думи са жестоки и безмилостни — те намират човека като сноп ослепителна светлина. Всичко в главата на Андъруд вреше и пулсираше. Имаше чувството, че ще се пръсне. Беше се превърнал в една миниатюрна болка в огромната безсмислена вселена. Джон Андъруд се вгледа в едно изречение: „Срецнах друг“ —

епитафът на осемнайсетте години брак, двайсет и две от първата им среща. „Срещнах друг“ — просто и ефикасно като изстрел.

Очите му се спряха на халата на Джулия, който все още висеше на вратата на гардероба. Може би тя бе сметнала, че вече не ѝ трябва, може би онзи Хейър ѝ беше купил нов. Стана и отвори гардероба — вътре все още висеше цяла редица рокли на Джулия, а на дъното се виждаше батальон от обувки. Бельото ѝ все още беше в най-горното чекмедже на раклата — сигурно вече изобщо не ѝ беше нужно. Андъруд взе един куфар от съседната стая и започна да пъха дрехите в него. Отне му пет минути, а издутият куфар не искаше да се затвори както трябва. Замъкна го долу, хвърли го в багажника и затръшна капака.

5 ноември 1975 година. Денят, в който осъзна, че я обича. Познаваше я от една година. Учеа в едно и също училище, но тя бе с една година по-малка. Умно момиче, сигурно щеше да завърши университет. Права черна коса до раменете, големи сериозни очи. Беше звездата на училищната пиеса и той често я гледаше по време на репетициите, като се преструваше, че помага с декорите или с прожекторите. Джулия трябваше да изпее „Някъде отвъд дъгата“. Имаше красив глас, вземаше височините без всякакво усилие. Джон Андъруд седеше в кабинката на осветителите и я наблюдаваше, без тя да го вижда, застинал в страхопочитание. Най-сетне се реши да я покани на среща.

5 ноември 1975 година. Ноцта на големия огън. Бяха наклали огромна клада на неизползваемата спортна площадка зад гимнастическия салон, винаги отбелязваха пищно събитие — родители и ученици заедно. От кръжочка по рисуване дори бяха направили едно чучело, точно копие на директора. Джулия Купър дойде на празника заедно с родителите си. Джон беше сам. Купи си хотдог и тръгна да я търси сред огряната от огъня тълпа от бърборещи лица. Откри я съвсем близо до огъня — стоеше загледана в пламъците с големите си сериозни зелени очи, а лицето ѝ бе окъпано в топлото сияние. Родителите ѝ разговаряха с директора и със съпругата му — вероятно за приемните изпити в Кеймбридж. Джулия стоеше сама. Той хвърли сандвича си в огъня и се приближи

към нея, като триеше мазнината от брадичката си. Тя държеше картонена чашка с доматиена супа, от която между ръцете ѝ в ръкавици се издигаше приятна пара.

— Как си, Джулия?

— Здравей. Ти си Джон, нали? — леко изви кестенявите си вежди тя. Заинтересована ли беше, или беше смутена?

— Хубав огън.

— Страхотен.

— По-късно ще има фойерверки. Тази година са похарчили триста лири.

— Нямам търпение да ги видя.

— Това е господин Ходжис, нали? — посочи той към наклоненото на една страна горящо чучело, което предизвикваше огромно вълнение.

— Наистина е смешно. Много прилича на него. Само дето не е дебело.

Тя се засмя, погледна го право в очите и с него бе свършено.

Над главите им изсвистяха и загърмяха евтими фойерверки. Хората започнаха да се отдръпват от огъня и да се скупчват да наблюдават по-отблизо. Изведнъж Джулия се огледа неловко.

— Най-добре да вървя — каза тя.

— Да, разбира се. Едва ли ти се иска да изпуснеш зрелището. — Трябваше да действа бързо, да измисли нещо. — Много ми хареса как ня днес. Имаш наистина хубав глас.

— Благодаря ти. Ще дойдеш ли на репетицията утре? — Изобщо не изглеждаше смутена.

— Да, ще се видим там.

— Доскоро.

Джон не си даде труда да гледа фойерверките. Прибра се у дома с усещането, че бог бе запалил фитила на сърцето му. На следващия ден научи, че Джулия Купър се е натискала с Дани Линч след фойерверките. Това беше най-новата клюка в училището. Целият свят на Джон Андъруд се продъни. Плака за нея в училищните тоалетни. Беше изгубил, но не възнамеряваше да се предаде. Един месец след това, на последното представление на училищната пиеса, той я покани на среща.

Двайсет и пет години по-късно Джон Андъруд стоеше на алеята пред къщата на Пол Хейър в псевдотюдоров стил и изливаше едно шише парафин върху куфара, пълен с дрехите на съпругата му. Знаеше, че тя е вътре и вероятно гали с ръка проклета чаша с вино. Кучка! Дано да види това. Запали крайчеца на една от блузите ѝ със запалката си и отстъпи назад. Парафинът се възпламени с приятно съскане. В продължение на няколко секунди наблюдава как огънят се разпалва и скоро пламъците се издигнаха на около метър във въздуха. Цикълът се бе затворил. Джон Андъруд си тръгна и мракът бързо го погълна.

Минута след това Пол Хейър рязко отвори входната врата на дома си и изтича навън. Носеше купа с вода, която плисна върху горящия куфар. Във въздуха се носеше острата миризма на пушек и той се закашля, когато тя стигна до гърлото и до очите му. Джулия Андъруд го последва и изсипа една тенджера вода върху огъня. Успяха да го потушат с общи усилия. От купчината дрехи се носеше отровен дим. Тя разпозна етикетчето с адреса на куфара.

— Смахнат идиот! — изруга Пол.

— Мили боже! — закри устата си с ръка Джулия.

— Чуваш ли ме? — кресна Пол в мрака. — Ти си смахнат идиот!

Нощта просто го слушаше.

12 декември

Всичко отне почти два часа. Кроуън Фрейн беше шофирал повече от три километра, докато намери подходящо място. Не се натъкна на нито една кола. Нищо не бе нарушило напрегнатата монотонност, докато фаровете не осветиха стоманената порта. Фрейн излезе от колата и огледа полето отвън нея. Беше голямо и се простираше на около осемстотин метра надолу по склона. Стори му се, че далеч долу различава тъмното очертание на гора.

Като че ли беше пасище за крави или за овце. Отвори портата и прекара колата от другата страна. Отново я затвори — нямаше смисъл да поема излишни рискове. Отново хвърли бърз поглед надолу и нагоре по пътя, върна се в колата и угаси фаровете. Внимателно освободи съединителя и фиестата тромаво се наклони напред, започна да набира инерция надолу по склона и да подскача. Фрейн не виждаше почти нищо, но изживяването му се стори вълнуващо — летеше невидим през мрака. В жабката задрънчаха монети, докато колата се носеше по неравната земя. Фрейн видя, че очертанията на дърветата се приближават, и бавно натисна спирачката — тялото на Кейти Хънт се наклони напред и тупна на пода на автомобила. Фрейн включи фаровете за малко, за да провери къде се намира, и постепенно накара колата да спре.

Излезе навън и се залута между дърветата. Не беше точно гора, по-скоро група брястове, които разделяха две ниви. Имаше обаче дълбока около четири метра канавка, която остро се спускаше към малък поток. Фрейн се върна в колата и освободи ръчната спирачка. Натисна силно рамката на вратата откъм шофьорското място и след кратки усилия успя да преодолее съпротивлението на калта и фиестата потегли.

Когато стигна до по-твърдата почва близо до дърветата, колата набра скорост. Кроуън Фрейн я избута до брега на канавката и отстъпи назад задъхан, а фиестата заби предницата си в потока. Колата се скри от погледа му — не се виждаше от пътя и според Фрейн можеше да

бъде забелязана само ако човек застане над канавката. Доволен, той се затича нагоре по склона и отново премина през стоманената порта. Този път се покатери по нея и се запъти обратно към микробуса си, като се движеше по пътната настилка, но съвсем в края на шосето.

Отне му трийсет минути, за да се върне до микробуса си, а през това време покрай него мина само един автомобил, от който той успя да се скрие. Беше плувнал в пот, когато седна на шофьорското място на микробуса, но изпита странно облекчение — сякаш дрезгавата песен на сферите се бе усилила и се бе сляла с пулсиращата в главата му кръв. Беше взел необходимите мерки, за да съхрани целостта на своя поетичен замисъл.

Нима Дон не бе пожелвал ритмичната и стилистична красота, за да съхрани логическата последователност на творбите си? Малцина биха окарачили творчеството му като безукорно естетично. Тъкмо обратното — стилът му беше грапав, а езикът му бе почти грубо разговорен. Фрейн погледна в огледалото за обратно виждане. На челото му имаше пръски кръв и кал. Славата на Дон се дължеше на неговото остроумие и на логическата последователност на аргументите му — впрягането на невероятни крайности, бляскавото разнищване на метафизичните загадки. Историята беше простила на Дон грапавия му стил, а Фрейн беше уверен, че красотата на собственото му конче е останала ненакърнена. Стасман щеше да разбере. Замисълът му щеше да остане непокътнат като божите деца в пещта.

Запали фенерчето и се огледа целия. По предницата на якето му и по ръкавиците имаше още кръв. Ботушите му бяха покрити с лепкава кал. За щастие си носеше още един чифт горни дрехи в сака в багажника. Грозотата, от която се раждаше поезията, изискваше такива предпазни мерки. Свали ръкавиците и ги сложи в една празна найлонова торба. След това излезе от микробуса и съблече връхните си дрехи — нощният въздух хапеше кожата му, а ръцете му несръчно разкопчаваха окървавените копчета.

Държеше бутилка минерална вода в колата. Изля я върху ръцете и лицето си и успя да изчисти по-голямата част от кръвта и мръсотията. Зачуди се дали водата ще улесни някаква осмотична реакция по кожата му, ако податомните маркери на момчето и на момичето се бяха просмукали в него. Сега сигурно се боричкаха с

другите асимилирани мъртъвци за място в мозъка му. Двамата присъстваха отчетливо в мислите му, затова вероятно вече живееха вътре в него.

В сака имаше сив гащеризон, чиста бяла фланелка и бельо. Измръзна до мозъка на костите си и трябваше да мине известно време, преди тялото му да започне да възвръща топлината, която първоначално бе отдало на грубата материя. Събра мислите си. Щеше да има нужда от остро ножче, фенерче, чук, писалка и хартия. Кожените му ръкавици бяха мръсни, но все още вършеха работа. Така или иначе, щеше да използва гумени, за да свърши работата. Събра всичко в кутията за инструменти и излезе от колата. Вече беше късно и Фрейн знаеше, че едва ли ще има някакво движение по празния селски път.

Стъпи на черния макадам и с ритмична крачка се отправи надолу по склона към дома на Елизабет Дръри. Неударена сричка, ударена сричка, ритъмът на ямба: *Наметка от пурпур на теменуги/ като девици горди най-напред,/през пролетта, кога то няма други,/ала какво е после, с розата навред?* Осъзна, че е изрекъл думите гласно пред заслушания в тях мрак. Това беше куплет от некадърното стихотворение на Утън в чест на кралицата на Бохемия, но задаваше ритъм на движението му. *Сър Хенри Утън вие май сте,/поетът горд на калпави творби,/в главата ми сте най-напред,/в мрака, когато няма други,/но после що сте с ножа ми отпред?* А така.

Фрейн бързо се прехвърли през портата на градината на Елизабет Дръри и се прокрадна покрай оградата към колата й. Светлините в къщата вече бяха угасени и той не се притесняваше толкова, че може да предизвика включването на алармените светлини. Те потопиха предната градина в ярко сияние, когато Фрейн пробяга в мрака и застана на предишното си място зад колата на Елизабет Дръри. Използва светлината, за да си запише името и адреса от стикера на прозореца й. Успя точно преди светлината отново да угасне. Пъхна малкия си бележник и писалката обратно в предния джоб на гащеризона и извади ножчето от кутията с инструменти.

Елизабет Дръри спа неспокойно. Светлините на охранителната система не я бяха разбудили, но бяха причината да спи леко и да не се

почувства отморена. Сънува, че си прави липосукция, но машината не може да спре. Мъж без лице се надвеси над нея. Беше болезнено — уредът засмука краката ѝ, след това ръцете и гърдите ѝ, изтръгвайки мазнините от мускулите ѝ, мускулите от костите, костите от ставите им, органите от местата им. Болката ѝ достави страховито приятно облекчение. Машината замлъкна и тя се озова извън нея, плуваща в пълна с течна мазнина стъклена цистерна. Гледаше през стените ѝ към мъжа без лице. Не можеше да диша. Машината непрекъснато звънеше предупредително. Потокът смени посоката си, тя бе засмукана извън огромния буркан и се размаза на стената сред кървав хаос. Сепна се и се изправи в леглото. До нея неистово дрънчеше будилникът. Шест без петнайсет. Навън все още бе тъмно. Притаен сред една туфа храсти от другата страна на пътя срещу къщата, отвъд алеята и притихналия автомобил, Кроуън Фрейн видя как лампата в предната спалня светва.

Дръри си взе душ и лакомо излапа купа с мюсли. Котките ѝ гладно мяукаха и настояваха за храна и за вниманието ѝ.

— Такова прасе си, Мисти — промърмори сънено тя на най-настойчивото коте. — Ако я караш така, ще трябва да ти давам разхлабителни.

Дръри се усмихна, когато котката отново започна жално да мяука и да се търка в голите ѝ глезени. Защо се противеше? Котките знаеха как да получат това, което искат.

В шест и половина тя затвори входната врата, превъртя два пъти ключа и се запъти към колата си по чакълестата алея. Светлината на охранителната система се включи и тя забеляза, че аудито ѝ е леко килнато на една страна. Заобиколи предния капак, примижа и се загледа към гумите. И двете бяха съвсем спаднали. Изруга високо и се поколеба, докато се чудеше как да постъпи. Тъкмо се канеше отново да изругае на глас, когато си спомни за стоте лири на година, които плащаше на „Пътна помощ“. Извади мобилния си телефон от чантата и набра номера за спешна помощ, изписан върху стикера на страничния прозорец на автомобила.

— Пътна помощ — обади се мъжки глас.

— Здравейте. Две от гумите на колата ми са съвсем спаднали. Можете ли да изпратите някого?

— Името и адреса ви, моля?

— Елизабет Дръри. Резиденция „Буковете“, Блайндманс Лейн, Афтън, Кеймбриджшър.

— Значи имате спукана гума?

— Две. Бихте ли побързали? Имам среща в Лондон.

— Веднага ще пратя някой.

— Колко време ще отнеме? — попита тя и се запъти обратно към къщата, като търсеше ключовете в чантата си.

— Половин час.

— Добре, благодаря.

Елизабет Дръри отключи входната врата и влезе в къщата. Ядосана, тя изключи алармената система и затръшна вратата зад гърба си.

Недалеч оттам Кроуън Фрейн излезе от сенките и забърза към микробуса си.

На около шест километра оттам в една къща с покрита с кварцови късчета фасада в Ивбъри, Сузи Хънт се измъкна от самотното си двойно легло и нахлузи чехлите си. Прозя се, изхвърли сухите изпарения на махмурлука си и запали цигарата, която бе угасила недопушена предишната вечер. Димът я стопли, изостри сетивата ѝ и запали лампичките в главата ѝ. Беше си легнала много късно. Работеше на половин щат в „Коуч енд Хорсис“ на главната улица в Ивбъри и бе останала, след като заведението затвори. Половин бутилка водка, многото изпушени цигари и безстрастното чукане на дивана в бара със собственика му Дебелия Пит бяха раззинали празнота в гърдите ѝ. През цялото време госпожа Пит спеше на горния етаж пияна. Сузи си каза с горчивина, че това бе единственото възбуждащо нещо в цялото преживяване.

Четвъртък сутрин беше най-неприятното време за нея. Винаги оставаше до късно в кръчмата в сряда вечерта, а в четвъртък беше първа смяна в супермаркета в Ню Болдън. Смяната ѝ бе дълга и ѝ се струваше още по-дълга заради махмурлука. В четвъртък Сузи усещаше всяка една от своите трийсет и шест години, и дори някоя и друга в повече. Питаше се кога ли се е прибрала Кейти. „Малка мръсница! Непрекъснато се мотае навън досуц като майка си“. Сузи почти се усмихна, докато навличаше халата си и излизаше от спалнята. Площадката беше студена и само отчасти застлана с килим. Похлопа силно по вратата на Кейти, докато минаваше покрай нея.

Не последва отговор. Сузи се замъкна надолу по стълбите и напълни чайника. Шумът отекина болезнено в главата ѝ. Отиде до хладилника и отпи дълга глътка от половинлитровата бутилка с мляко. Студената течност се стече по гърлото ѝ и я накара да потръпне. Главата бе започнала да я боли силно, но бълбукането в чайника обещаващо незабавно облекчение. Гореще все още не се чуваше никакъв шум.

— Глезена госпожичка! — Сузи излезе от кухнята и се провикна нагоре: — Ставай, мързелива краво!

Водата в чайника завря и той се изключи. Сузи наля две чаши чай, пусна две бучки във всяка и изтощено се понесе нагоре по стълбите. Сложи едната чаша в банята и започна да пълни ваната. Другата отнесе в стаята на Кейти. Леглото беше непокътнато. Сузи Хънт усети как в гърдите ѝ пламва гняв.

Вдигна телефона в спалнята си и позвъни на мобилния на Кейти. Звъня цяла вечност, преди да се включи гласовата поща: „Това е услугата «Гласова поща» на «Водафон». В момента няма връзка с набрания от вас номер. Моля, оставете съобщение след сигнала“. Бий-й-йп.

— Къде си, по дяволите? Няма да ти се размине, когато се прибереш, момиче! Обади ми се веднага щом получиш съобщението, че иначе ще те спускам от бой!

Затвори и се почувства безполезна и тъжна. Мразеше да се приготвя сама за работа.

Елизабет Дръри барабанеше с пръсти по рамката на прозореца и вече изпитваше леко раздразнение. Минаха два̀сет, след това два̀сет и пет минути. Изяде две понички. Набра служебния си телефон и попадна на телефонния секретар на Сали.

— Сали, обажда се Елизабет. Сполетя ме истински кошмар. Двете гуми на аудито ми са спукани. Сега е осем без два̀сет. Няма начин да пристигна преди десет. Би ли се обадила на Даниел от издателството, за да отложиш срещата ни? Можеш да ме намериш на мобилния телефон, ако изникне нещо спешно.

Не разбираше как са се спукали гумите. Може да е минала по нещо остро на гарата — на паркинга като че ли винаги имаше килим от счупени стъкла. Но пък и двете гуми? Може би беше работа на хулигани, на деца, които бяха твърде големи, за да си стоят у дома, и твърде малки, за да ходят по кръчмите. Дали се бе прибрала с две спукани гуми? Цялата потрепери.

До портата спря микробус, а фаровете му хвърлиха сенки по моравата. Около трийсет и пет годишен мъж слезе от колата, махна резето, бутна стоманената порта и я застопори на място. Елизабет Дръри скочи на крака и остави чашата с кафето си на перваза в отвора между скъпо обзаведената ѝ нова дневна и скъпо обзаведената ѝ нова кухня. Чу как микробусът спира пред къщата и как се затръшва врата. По чакъла се разнесоха стъпки. През малкото грапаво стъкло на входната врата тя видя как мъжа от „Пътна помощ“ проверява гумите на колата ѝ. Отвори вратата. Мъжът се изправи.

— Госпожа Дръри?

— Госпожица.

— Извинете. Аз съм от „Пътна помощ“. Виждам, че ви се е случила неприятност.

Тя излезе на алеята на хапещия студ.

— Днес не ми върви с колата. Не разбирам случилото се. Гумите бяха наред, когато се прибрах снощи.

— Но са били спукани, когато сте излезли тази сутрин? Странно.
— Механикът легна отстрани до колата и провери под предния калник. Загледа се в чисто новите главини на колелото.

— Нямам фенерче. Вие имате ли? Забравил съм моето в сервиза.

— Ами... да, струва ми се. Трябва да е някъде в кухнята. Ще отнеме ли дълго?

— Зависи. Възможно е някой смешник просто да ги е изпуснал. Ако е така, ще ги напомним и можете да потегляте. Но ако и двете гуми са спукани, ще трябва да ги сменя. Ще видя по-добре с фенерчето.

Елизабет Дръри се върна по алеята в къщата и признателно посрещна топлината в антрето. Държеше едно силно фенерче в шкафа под кухненската мивка, защото в селските райони токът често спираше през зимата. Чу как входната врата се затваря и усети нечие присъствие зад гърба си. Бързо се изправи и срещна немигащите хищни очи на механика.

— Какво правите? Уплашихте ме — задъхано изрече тя, стиснала фенерчето. Очите ѝ не бяха съвсем сини. Бяха по-скоро сиви и приличаха на обли камъчета, съвършено изгладени от морските вълни.

— Тъгувам с овдовяла земя, но с второто ти раждане щастлив ще зазвъня — каза Кроуън Фрейн и стисна шията ѝ с облечената си в ръкавица дясна ръка.

Сивите очи на Елизабет Дръри се разшириха от страх, тя изпадна в паника, замахна с фенерчето и улучи Фрейн право в лицето. Той се олюля назад с разкървавен нос, а тя се шмугна покрай него и хукна по коридора, Фрейн я настигна непосредствено до входната врата и я задърпа към земята, докато тя риташе и пицеше. Дереше лицето му и го скубеше. Беше силна и му отне известно време, докато успее да я преобърне по корем и да притисне лицето ѝ към килима. Тя крещеше като бясна и размахваше ръце и крака. Едната ѝ обувка се изхлузи по време на борбата и Фрейн не можа да не се засмее на нелепия вид на обутите ѝ в чорапи крака. Сега обаче държеше нещата под контрол. Продължи да притиска лицето ѝ с лявата си ръка и успя да вдъхне дълбоко парфюма ѝ, преди да извади окървавения чук от джоба си. Тя застина неподвижно след четвъртия удар, тялото ѝ внезапно се отпусна, а тилът ѝ представляваше противна смес от кръв и строшени кости.

— Днес не ти върви и с косата — каза Кроуън Фрейн.

Отпусна се назад, изтощен от усилието. Планът с колата беше проработил. Позвъни в „Пътна помощ“ пет минути след Елизабет Дръри, представи се като съпругът ѝ и каза същия адрес. Обясни на телефонистката, че съпругата му е преувеличила нещата, че той сам ще наpomпа спадналите гуми и че в крайна сметка няма нужда да пращат микробуса на службата. Телефонистката му благодари, че се обажда толкова бързо, и му представи новия пакет от международни услуги на „Пътна помощ“, която осигурявала шофьорите в чужбина за „почти всякакви повреди“. Той я помоли да им изпратят подробностите по пощата.

Кроуън Фрейн беше прекарал дълга нощ, но умът му работеше неуморно, вдъхновен от разкрилите се пред него възможности. Вече се оформяше бляскавият и убедителен втори етап от неговото кончето. Усещаше го — скоро злото щеше да бъде поправено. Безбройните мъртъвци шумно акламираха смелостта му и всяка частица от съществуването му вибрираше от техните аплодисменти. Замъкна тялото на Елизабет Дръри в основата на стълбите. Една жълтоока котка го наблюдаваше възпитано през дървените пречки на парапета, наклонила любопитно главата си на една страна.

— Светът за нея е окрайнина,/микрокосмосът на съществуването ѝ — задъхано каза Кроуън Фрейн на котката.

— Тя е мъртва, мъртва е, но осъзнаеш ли това,/ще познаеш нищожеството жалко на човека — отвърна му котката.

Зората най-сетне бе започнала да разпокъсва нощното небе. Фрейн се опита да прочисти главата си, да се съсредоточи отново. Остави потрошеното тяло на Елизабет Дръри в основата на стълбите, отвори входната врата и излезе навън. Закара микробуса си отстрани на къщата, за да не се вижда от пътя, и бързо се върна вътре на топло, понесъл хирургическия си комплект. Трябваше да работи прецизно и бързо. Щяха да усетят липсата на Елизабет Дръри.

Декстър дойде на работа рано. Дори Харисън още не беше тук. Може би се бе успал — предната вечер Декстър бе видяла Дженсън да си тръгва с неговата кола. Завиждаше ли? Опита да се съсредоточи върху документите пред себе си.

Най-сетне се бяха свързали с всички Дръри в телефонния указател. Нито една Елизабет и само един Робърт, който беше много възрастен. Беше прегледала и почти всички избирателни списъци и сега й оставаха само Питърбърг, Ивбъри и Афтън. Погледна към часовника — информационният център на окръжното полицейско управление в Кеймбридж започваше работа в осем, а Декстър искаше да прегледа пресата, преди да се появи Андъруд. Обади се в осем и една минута. Телефонът звъня много дълго, преди някой най-сетне да вдигне.

— Ще отнеме двадесетина минути — каза уморен глас от отсрещната страна. — Искате ли да ви го изпратя по електронната поща?

— Да, но го изпратете и по факса. Спешно е.

— Всичко е спешно, миличка.

Декстър си купи отвратително кафе от машината и започна да преглежда избирателните списъци на Питърбърг. Дженсън и Харисън пристигнаха заедно в осем и десет. Декстър не вдигна поглед. Двамата си кискаха на някаква шега помежду си — сигурно беше за нейна сметка. Не им обърна внимание. Започнаха да пристигат и другите служители, в стаята се разнесе глъчката на разговори. Декстър запуши ушите си с ръце и опита да се съсредоточи. След това на екрана на компютъра й светна прозорче с надпис: „Имате поща“.

Цяла вечност отне на старата машина да я допусне в пощата й. Най-отгоре в списъка се мъдреше съобщение от Paul@Infocent_CamPHQ.org.net. Отвори изпратения като приложение документ. Вътре имаше четири статии, а търсената дума бе маркирана в получерно. Всяко заглавие имаше дата и бе съпътствано от името на

вестника, в който бе публикувано. Разгледа страницата, на която пишеше:

Плъхове нападат Кралския театър, Дръри Лейн:
Ивнинг Стандарт, 5.11.1998.

Оставка на кмета, Дръри, Мисури: *Интернешънъл Хералд енд Трибюн*, 6.6.1998.

Рецептата за успех на клиника „Дръри“: *Дейли Мейл*, 8.12.1998.

Цигуларят Робърт Дръри почина на 89 години: *Дейли Телеграф*, 4.2.1999.

На пръв поглед нищо. Декстър кликна с мишката върху третото заглавие и на екрана се появи статията. Преди да се зачете, тя отново отпи от кафето си и усети горчивината му в гърлото си — сигурно дъхът ѝ миришеше ужасно.

Пълните хора в страната се оказват източник на печалба за една лондонска клиника. Диетолозите консултанти от намиращата се в Падингтън клиника „Дръри“ се местят в по-здравословен офис на Мейфеър Кресънт в Лондон. Частната клиника е основана през 1993 година и вече може да се похвали, че сред клиентите ѝ са редица знаменитости от деловите среди.

Диетата на Дръри включва наръчник за психологическа самоподкрепа за хора, които имат проблеми с теглото. Клиниката предлага консултантски програми и групи за разговори, които спомагат за развитие на самоуважение у пациентите. След това пациентите изготвят свой собствен хранителен режим в сътрудничество с диетолог и психолог.

„Планът на Дръри промени живота ми — споделя Мелиса Уайът-Фокнър, водеща на телевизионното предаване «Не мога да спра да готвя» — Той ме запозна

със слабата жена, която винаги съм знаела, че нося в себе си. Пълнотата е проблем на съзнанието“.

Казват, че доказателството за качествата на един пудинг е неговото изяждане, а в клиника „Дръри“ явно са улучили успешната рецепта: офисите на компанията на Мейфеър Кресънт струват 2.6 милиона лири. „Това е премерен риск — заявява получилата образованието си в Кеймбридж д-р Елизабет Дръри, трийсет и седем годишна, — но това ще отведе клиниката в двайсет и първи век и ще даде възможност на клиентите ни да извлекат полза от едно лечебно заведение на световно ниво.“.

Декстър незабавно вдигна телефона и поиска номера на клиника „Дръри“ от „Справки“. Започваше да я обзема паника. Никой не отговори на обаждането ѝ. Включи се телефонен секретар: „Свързахте се с клиника «Дръри». Работното ни време е от девет сутринта до шест вечерта. Ако искате да си запишете час за преглед...“ Декстър затвори. Замисли се за миг и набра номера на мобилния телефон на Андъруд. Звъня цяла вечност, преди да чуе гласа на инспектора:

— Какво има?

— Сър, Декстър се обажда. Намерих Елизабет Дръри.

— Кой? — Звучеше махмурлия, полумъртъв.

— Името, което ни даде доктор Стасман. Има една Елизабет Дръри в Лондон. Ръководи клиника за дебели хора.

— Клиника ли?

— Да, но е учила в Кеймбридж. Може все още да живее наблизо.

— Има ли я в избирателните списъци?

— Не и в списъците от Кеймбридж и от Ню Болдън. Другите не съм прегледала докрай.

— Позвъни в клиниката и вземи телефонния ѝ номер.

— Вече позвъних, но отварят в девет.

— Ами обади им се пак тогава.

Линията прекъсна.

Следващият половин час се стори безкраен на Декстър. Накрая успя да се свърже с клиниката в девет без пет. Австралийката от рецепцията ѝ каза, че току-що получила съобщение от д-р Дръри, че

нещо я задържа вкъщи и ще закъснее. Мобилният ѝ телефон не отговарял, така че най-вероятно пътувала към клиниката. Декстър поиска адреса на Дръри. Служителката от рецепцията изведнъж зае отбранителна позиция и заяви, че не може да дава адреса на д-р Дръри по телефона, дори и Декстър да била „проклето ченге“.

— Тогава просто ми кажете името на проклетия град — изгуби търпение Декстър.

— Афтън в Кеймбриджшър.

Декстър отново се обърна към компютъра си и извика на екрана избирателните списъци на Ивбъри и Афтън. Екранът се местеше нагоре мъчително бавно. И тогава го видя: „Дръри, Е., резиденция «Буковете», Блайндманс Лейн, Афтън, Кеймбриджшър“.

— Господи!

Грабна ключовете си, скочи от мястото си и излезе тичешком от стаята. Вратата се затръшна зад гърба ѝ.

— Какво ѝ става? — попита Харисън.

— Месечен цикъл — беззвучно оформи с устни Дженсън.

Джон Андъруд, четирийсет и две годишен, лежи полумъртъв в брачното си ложе. Има хронично възпаление на плевралната мембрана на левия си бял дроб и силни болки. По-голямата част от дроба му е разкъсана, покрита е с язви и загнива отвътре. Развалата на един човек. Радиобудилникът му се е включил и той слуша съобщение за уличното движение, но е твърде изтощен, за да го изключи. Краката го болят от изпития алкохол, отровата прониква в костния му мозък и разяжда ставите му. Умът му се лута сред спомените и времето и търси нещо, за което да се хване. „Времето тече съвсем бавно, времето може да направи толкова много...“

Йоркшър. Септември 1981 година. Първият им празник заедно. По-скоро един дълъг уикенд. Три дни се скитаха в Дейлс. Беше студено и влажно. Обиколиха Ингълбърг, Уърнисайд и Пени Гент за един ден. След четирийсетте километра по неравния терен и изкачването на шестстотин метра с неудобни ботуши ставите му крещяха от болка, а краката му бяха покрити с мехури. Но беше фантастично. Чист въздух в дробовете му, безбрежната тишина на върха на Уърнисайд, приятелското махане с ръка на мотоциклетистите по лъкатушещите селски пътища, тежката сладникава миризма на добитък. Беше снимал Джулия до пункта на Английската картографска служба на върха на Ингълбърг — беше изплезила език. Последните десетина километра му се сториха убийствени. Тя беше по-лека и по-издръжлива от него и той трудно успяваше да върви в крачка с нея, макар краката му да бяха по-дълги. Болката направо го убиваше — само представата за топлата кръчма и за удобните канапета го тласкаше напред.

След като изкачиха последното възвишение в Рибълсдейл, Джулия предложи да изпеят някоя песен. Отначало той се засмя, но после бързо се присъедини към нея — нещо в красивите извивки на гласа ѝ внезапно го бе накарало тогава да пожелае да стане по-добър човек, за да се свърже с нея по всякакъв възможен начин. Не знаеше всички думи на „Грийнслийвс“, но следваше нея:

*Уви, моя любов, ти ме убиваш,
като ме отхвърляш тъй жестоко.*

Андъруд отвори очи. Беше се разплакал насън. Стана от леглото с усилие и с несигурна крачка се запъти към банята. Песента все още отекваше в главата му. Само че сега, когато беше махмурлия и болен, тя започна да го дразни. Особено ужасният и блудкав припев:

*Грийнслийвс беше моята радост,
Грийнслийвс беше моето блаженство.*

Щеше да ѝ позвъни още днес и да прогони мелодията от главата си.

Кроуън Фрейн действаше бавно и спокойно с Елизабет Дръри и резултатът го удовлетвори. Извади лявата очна ябълка внимателно и с изключителна прецизност. Опитът му с Харингтън се оказа от полза. С помощта на две от четирите си клампи издърпа назад клепача на лявото око на Дръри, докато извършваше операцията. Освен това този път използва по-малък и по-лек скалпел, с което избегна увреждането на самата очна ябълка.

Цели два часа работи съсредоточено, но усилието си струваше. В крайна сметка Микеланджело не е изрисувал купола на Сикстинската капела с валяк. Сега окото на Елизабет Дръри се бе сгушило удобно до това на Луси Харингтън върху копринената подплата на дървената кутия на Фрейн. Гледката го вълнуваше неимоверно. Тъканта на очната ябълка — също. Склерата беше еластична и твърда. Беше си представял, че окото ще бъде като стъкло — твърдо и чупливо. Подобно на неговото кончето, окото също бе съвършено оформена, напълно развита структура. Две трети от аргументите му вече бяха налице. Оставаше само логическата развръзка.

Старателно изми инструментите си в мивката на банята, преди да ги постави обратно в кутията. Провери дали всеки инструмент е на точното място. Не поемаше ли ненужни рискове? Мобилният телефон на Дръри звъня вече три пъти. Може би беше време да си върви. Не му се искаше да напуска къщата — тя беше прекрасна сцена за неговата поезия. Вкусът на Дръри беше безупречен — по стените имаше няколко старинни часовника и гравюри. За огромно свое удоволствие Фрейн забеляза дори репродукции на серия от анатомични рисунки на Леонардо да Винчи, окачени в помещението, което явно беше кабинетът на Дръри. Свали ги от стената и ги постави върху леглото на Дръри до инструментите и чука си. Щеше да се наложи да ходи до колата два пъти.

Портата беше отворена и Декстър плавно зави и влезе. Погледна към „Буковете“ през предното стъкло на колата си — постройката беше наистина внушителна. Тръгна по хрущящия под краката ѝ чакъл на алеята и спря до аудито с две спаднали гуми. Входната врата на къщата беше отворена, но не се забелязваха никакви признаци на живот. Дали да не повика подкрепление по радиостанцията? Реши да не го прави и се приближи към къщата.

— Ехо? — провикна се през входната врата. — Елизабет Дръри?

Тишина. Декстър се поколеба, после пристъпи вътре.

— Има ли някой? Полиция!

Сведе очи — по килима имаше кръв и дълга червена следа, която водеше нагоре по стълбите. Обзе я студен страх, след това вълнение. Вече наистина трябваше да повика подкрепление. Вдигна поглед към стълбите — трябваше да бъде съвсем сигурна. Това беше нейно откритие, заслугата трябваше да бъде само нейна. Освен това, бързо съобрази тя, възможно бе Дръри да е все още жива. „Инспектор Декстър“, харесваше ѝ как звучи. Пое си дълбоко въздух и се заизкачва по стълбите с разтуптяно сърце.

Кроуън Фрейн стоеше долепен до стената на къщата и се чудеше какво да предприеме. Беше сложил репродукциите в багажника на микробуса си. Съзнаваше, че трябва да се омиа — да изчезне и да остави полицайката да се възхищава на великолепната му поезия. Смая се, че толкова бързо са успели да направят връзката с Елизабет Дръри. Самият той бе открил тази жена доста трудно. Стасман явно си бе дала сметка, че става дума за предварително избран кръг от хора. Вероятно тази полицайка също заслужаваше да бъде част от него.

Опита се да разсъди ясно. Твърде опасно бе да се бави повече. Трябваше да си тръгне веднага. Малко вероятно бе тя да е забелязала колата му. Можеше да изчезне още преди да си е дала сметка какво става. Това му се стори разумно. Тъкмо се канеше да се качи в микробуса си, когато се сети, че е оставил чуковете си и, което бе още по-неприятно, хирургическите си инструменти върху леглото на Елизабет Дръри.

Тласкана от нервна възбуда, страх и любопитство, Декстър отвори вратата на спалнята на Елизабет Дръри. Кранчетата на ваната.

Чу шума от течаща вода и обзета от ужасното чувство за неизбежност, прекрачи кървавите петна на килима и отвори вратата на луксозната баня на Дръри.

Елизабет Дръри лежеше потопена наполовина във ваната, пълна с кървава вода. Декстър усети как стомахът ѝ се свива, но не повърна. Стоеше като парализирана, неспособна да помръдне. Жената беше напълно облечена, готова да тръгне на работа. Лявото ѝ око бе отстранено и празната ямка зееше към тавана. Водата беше тъмночервена като отвратителна гъста супа, а когато се приближи колебливо, Декстър видя раната от удара в тила на Дръри. Реверите на сакото на мъртвата жена бяха разкъсани. Дали се бе борила с нападателя си? Декстър потръпна при тази мисъл. Проследи мъртвия поглед на Дръри към тавана, където с отвратителни червени букви пишеше следното:

*Кръвта напълни цяла вана със сълзи
и от искрата ярка на живота я лиши.*

От топлата вода се надигаше пара и текстът вече се бе разтекъл. Извади бележника си от чантата и с трепереща ръка си записа думите. След това забеляза, че върху капака на тоалетната също има кръв. Декстър извади носната си кърпичка и внимателно затвори двете кранчета, като се стараеше да не заличава пръстовите отпечатьци, макар да знаеше, че едва ли ще намерят такива. След това със същата ръка вдигна капака на тоалетната.

Вътре имаше мъртва котка. Беше поставена седнала, а главата ѝ бе клюмнала на една страна. И двете ѝ очи бяха извадени. Между двете ѝ лапи и издутия корем беше пъхнато бяло картонче, на което с червени букви старателно бе написано следното:

*Отидеш ли си ти, душата на света,
останалото ще е само труп,
не ти, пленителна, не твоят дух,
а хората, червеи цял куп.*

Декстър съзнаваше, че вече трябва да потърси помощ. Първоначалното ѝ вълнение бе отстъпило място на мъчителен страх и на усещането, че е съвсем сама. Предпазливо прекрачи кървавите петна по пода на банята и се върна в спалнята. Едва тогава забеляза странната черна кутия върху леглото. И двата чука. Обзе я паника, но точно в този момент отстрани върху главата ѝ се стовари силен удар. Политна към стената на спалнята, почти изгубила съзнание. Успя да различи тъмния силует на мъж. Беше висок. Не можа да спре погледа си върху него, защото стаята се въртеше около нея. Знаеше, че не бива да пада. Последва втори удар, Декстър се строполи и удари главата си в рамката на вратата на банята. Мрак.

Фрейн коленичи и се надвеси над нея, сигурен, че жената няма да се надигне. Все пак тя дишаше и тихо стенеше. Отстрани на главата ѝ имаше дълбока рана. Отвори чантата ѝ и извади полицейската карта. Алисън Декстър, сержант. Отдел за криминални разследвания на Кеймбриджшър. Номер. Неясна снимка. Той се отдръпна.

— Алисън Декстър.

Името не му говореше нищо, беше невзрачно и безцветно. В него нямаше никаква поезия. Но въпреки това тя бе открила Дръри. Беше открила *него*. Кроуън Фрейн беше впечатлен. Пресегна се, вдигна левия ѝ клепах и се замисли. Зелени очи. Жалко. Въпреки това обаче може би *щеше* да успее да ѝ намери място във финалния екстаз на аргументите си. Дете в пещта. Идеята му допадна.

Главата ѝ пареше точно над очите. Паника. Дали щеше да я убие? Дали беше извадил окото ѝ? Не, моля те! Не очите! Опита се да види. Светлина, силуети, стаята, която се въртеше. Опита да се помръдне — нищо. Беше се надвесил над нея и говореше: „Вденаговденаговденаго...“. Безсмислици. Шум. Виж лицето му. Опитай да видиш лицето му. Той се движеше. Отиде си. „Тъпа крава, тъпа кра...“ — гласът на майка ѝ. Стаята се върти. Причернява ѝ. Гади ѝ се. „Хайде, Али, раздвижи се!“ Повдигна се отстрани на леглото и премигна, опита се да разгадае хаоса. Беше сама. Виждаше. Облекчение. Покатери се, опряна на леглото, и се изправи.

Чу шум от кола. Хрущенето на чакъл. Вденаговденаго. Започна да рови в чантата за мобилния си телефон. 999.

Телефонът на Хедър Стасман позвъни в десет и половина сутринта. Гласът я изпълни с ужас.

— Пиши. — Звучеше сухо, раздразнено, уморено.

— Кой се обажда?

— Знаеш кой. Не ми губи времето. Пиши. Това ще ти е за закуска.

— Казвай — взе писалката тя.

Кроуън Фрейн й продиктува куплета, който котката Мисти бе показала на Алисън Декстър:

*Отидеш ли си ти, душата на света,
останалото ще е само труп,
не ти, пленителна, не твоят дух,
а хората, червеи цял куп.*

Стасман го разпозна.

— От „Треска“ е.

— Правилно. Запитай се кога светът се превръща в труп.

— Не разбирам.

— Списъкът ти явно дава резултат — каза по-меко гласът.

— Списъкът ми ли?

— Списъкът, който си дала на полицията. Върши работа.

— Идеята за кръга посветени ли? Дадох им списък на хора, свързани с Дон.

— Да не си мислиш, че разбираш?

— Разбирам Дон. Нали затова се свърза с мен?

— Гледаш на нещата от съвсем тясно прозорче. Но ти работиш в двумерното пространство. Включваш контакта, без да знаеш нищо за електричеството. Чуваш ли музика, когато застанеш на прозорчето си? Чуваш ли откровенията, когато гледаш звездите и пируетите на планетите? Чуваш ли Harmoniae Mundorum?

— Обичам музиката, обаче не чувам музиката на планетите. Нима това не е просто една поетична идея? Романтично построение?

— Всички значения, които приписваме на неразбираемите за нас неща, са поетични построения, д-р Стасман. Музиката на планетите може да се докаже не по-зле от идеята, че всички сме възникнали вследствие на експлозията на един компресиран мегаатом. Поетичните построения са единственото нещо, по което се различаваме от хлебарките.

— Щом така твърдите.

— О, да, твърдя го — заяви Кроуън Фрейн. — Вие ще проумеете същността на моя замисъл. Когато светът се превърне в труп, вие ще разберете, д-р Стасман. А междувременно ви съветвам да позвъните на приятелите си в полицията и да обсъдите „Годишнина“ и „Треска“. Бъдете снизходителна към тях — умницата от екипа има ужасно главоболие.

Линията прекъсна. Хедър Стасман изтича до вратата и повика отегчения полицай, който стоеше на пост отпред.

Две минути по-късно някой позвъни на Джордж Гардинър от редакция „Новини“ на вестник „Ню Болдън Екоу“.

Андъруд летеше с висока скорост по Блайндманс Лейн към Афтън. Харисън му се бе обадил половин час преди това и му беше съобщил за Елизабет Дръри, а след това и за Декстър. Внезапно Андъруд изпита ужасен срам. И гняв.

— Декстър е ранена — рязко му съобщи Харисън. — Явно е хванала копелето в действие. Невероятен късмет е, че е жива.

Алеята пред „Буковете“ гъмжеше от хора. Имаше линейка, полицейски коли, там беше и автомобилът на Декстър. Самата тя седеше на задната седалка на линейката и притискаше голям памучен тампон отстрани към главата си. По бузите ѝ имаше засъхнала кръв. Освен това изглежда бе плакала. Андъруд се запъти право към нея.

— Къде бяхте, шефе? — попита тя едновременно раздражено и жално.

— Не бях добре. Ходих на лекар — излъга той. — Какво се случи, Декс? Добре ли си?

— Добре съм. — Замисли се за миг и добави: — Всъщност треперя като лист и имам най-ужасното главоболие, което можете да си представите.

— Получила е мозъчно сътресение — обясни му санитарят от линейката. — Трябва да я закараме в болницата за скенер.

— Видя ли го? — попита Андъруд.

Декстър поклати глава и се намръщи, когато болката отново я връхлетя.

— Всъщност не. Намерих Дръри в банята. Върнах се обратно в спалнята и тогава нещо ме удари. Строполих се. Той ме удари отново. Не видях лицето му. Стори ми се доста висок — сигурно около метър и осемдесет. Като че ли беше облечен с гащеризон, обаче не видях ясно лицето му, шефе. Няма да мога да го разпозная. Съжалявам.

— Не ставай глупава. Сега трябва да те откарат в болницата.

— Не, благодаря. — Декстър погледна към кръвта по пръстите си учудена и раздражена.

— Това е заповед.

— Никъде няма да ходя. Това е моят купон. — Избърса пръстите си и продължи: — На леглото имаше два чука, сър, и една черна кутия, нещо като малко куфарче. Сега ги няма никъде. Освен това на тавана видях още един куплет и го записах. — Тя му подаде бележника си. — Копелето е убило и котката й. Гледката горе не е от най-приятните.

— Взел ли е окото й?

— Да, лявото, както и в първия случай. Оставил е тялото във ваната. Спрях кранчетата точно преди да ме цапардоса.

— Невероятен късмет е, че си жива, Декс. Не биваше да идваш сама.

Тя не обърна внимание на укора му. От устата на Андъруд звучеше като похвала.

— Има и още нещо. Струва ми се, че той ми каза нещо.

— Какво?

— Може да ви се стори глупаво, но като че ли ми каза, че вдявам.

— Сигурна ли си?

— Така ми се стори. — Внезапно Декстър се присви напред и повърна на алеята. Цялото й тяло се олюляваше и Андъруд трябваше да я стисне здраво, за да не падне.

Взе бележника й и настани Декстър обратно на стъпенката на линейката. Тя изтри следите от повърнатото от лицето си. Той обгърна раменете й с ръка. След минута-две тя престана да трепери.

Звънна мобилният му телефон. Беше Хедър Стасман. Звучеше ужасно уплашена.

— Той ми се обади отново, Джон. Звучеше различно. Беше бесен.

— Не съм учуден. Сержант Декстър го е прекъснала по средата на сутрешното му занимание.

— Боже, Джон, прави ли се оказахме? За името?

— Д-р Елизабет Дръри.

— Господи! Мъртва ли е?

— Съвсем.

— Как е колежката ти?

— Добре е. — Той погледна към Декстър и добави: — Тя е стара кримка.

— Не знам какво да кажа.

— Няма нищо за казване. Списъкът ти ни доведе съвсем близо до него. При това по-бързо, отколкото е допускарал, ако се съди по случилото се тази сутрин.

— Аз какво да направя?

— Запиши всичко, което си спомняш от днешния ви разговор. Искам да дойдеш в Ню Болдън. Ще изпратя кола. Ще ми се да погледнеш куплета, който е написал на стената тук, и да ни кажеш какво знаеш за него. — Погледна в бележника на Декстър и добави: — Нещо за вана, пълна със сълзи.

— Знам го. Откъс от поема за истинската Елизабет Дръри. Момичето, за което ви казах.

— Добре. Ще пратя кола след около час.

Андъруд прекъсна връзката и погледна към Декстър. Изглеждаше съвсем дребничка и много смутена. Стори му се странно да я вижда как кърви — все едно я бе видял гола.

— Нашият човек се е обадил на Стасман преди няколко минути — каза той след известно мълчание.

— Има си навици — отбеляза Декстър.

— И точно затова ще го спипаме.

Искаше му се думите му да прозвучат окуражително, но вместо това прозвучаха празно. Андъруд вече бе изгубил вяра в почти всичко — дори в собствените си глупости.

— Добре ли сте, шефе? От известно време не сте на себе си — попита Декстър.

— Джулия ме напусна — внезапно отвърна той. — Избяга при друг. Не казвай на никого.

Сякаш направи признание за провала и за несигурността си. Така беше. Декстър кимна мълчаливо и се опита да измисли нещо насърчително. Андъруд обаче не й даде възможност. Изправи се и уморено пое към къщата, където го чакаха Лийч и екипът му от следователи.

Сузи Хънт ужасно мразеше да зарежда рафтовете. Работата на касата също беше досадна, но поне я вършеше седнала. Подреждането на консервни кутии с фасул и с малки наденички беше тежка работа, а махмурлукът ужасно я мъчеше. Потеше се под неудобната работна престилка, а главоболието ѝ като че ли се усилваше след всяка поставена на мястото ѝ консерва.

Сузи не си падаше много по философия, но в такива сутрини се питаше какво изобщо има смисъл. Как се бе озовала тук? Поредицата от събития не ѝ беше съвсем ясна. Времето ѝ бе изиграло лоша шега.

Беше на трийсет и шест години, не беше омъжена и нощем се чукаше със собственици на кръчми, а през деня подреждаше консерви с наденички. Може би такава бе съдбата ѝ. Може би това бе наказанието ѝ, задето се бе забавлявала твърде много и твърде отрано. Всичко започна от провала ѝ на матурата, цялата главоломна поредица от лош късмет. Защо да се явява на изпити, от които зависи животът ѝ, когато е само на шестнайсет години? Това е точно възрастта, когато човек е най-неспособен да се справи с тях. Когато си на шестнайсет, момчетата и кръчмите блещукат пред очите ти като лъскави коледни подаръци под елхата. Нима историята, физиката и икономиката могат да се мерят с тях? Сузи съзря рано — като Кейти — и винаги се бе радвала на популярност сред момчетата. Скучно ѝ беше да учи — тези безкрайни следобеди в задушните класни стаи, когато рееше поглед през прозореца. Сега съжаляваше. Училището беше досадно, но зареждането на рафтовете направо я убиваше.

— Добре ли си, Суз? — Зад гърба ѝ до една количка, натоварена с пакети тоалетна хартия, стоеше приятелката ѝ Мо. — Пристигна товарното животно.

— Значи си на тоалетната хартия? — каза Сузи.

— Точно така, скъпа. Скапана работа, обаче...

— ... Някой трябва да я върши. — Това беше стара шега помежду им. И двете се засмяха.

— Рано ли си станала, Суз? — попита Мо и изтри потта от челото си. Между предните ѝ зъби имаше редина, която сякаш се разширяваше още повече, когато се усмихнеше. Сузи беше виждала как веднъж Мо пъха между зъбите си зърно фасул — беше много смешна.

— Истински кошмар, скъпа. Днес едва се държа — отвърна Сузи и слезе от стълбата.

— О-о-о! Значи сме имали бурна нощ — скръсти ръце в шеговит укор.

— Останах до късно в кръчмата, нали знаеш — намигна ѝ Сузи. Мо знаеше всичко за Дебелия Пит.

— Старото кебапче пак ли извади изтърканите номера?

— Противна работа...

— Но все някой трябва да я върши.

Двете отново се засмяха.

— По-добре е, отколкото да си седя вкъщи сама.

— Не ме разбирай погрешно, скъпа. Просто ти завиждам.

— Недей, Мо. Имала съм и по-добри от него. Много подобри.

— А не е ли така с всички ни? Само че когато станеш на моята възраст, какво да е чукане е за предпочитане пред никакво. Така мисля аз. — Мо се засмя кресливо. Сузи също се разкиска, но изпита и известна тъга: Мо ѝ изглеждаше направо престаряла.

— Главата ми ще се пръсне — оплака се Сузи.

— Водка?

— Убиецът на Сузи.

— Пак си по-добре от мен. На мен циститът ми върти педерастки номера — замислено рече Мо. Сузи се усмихна. Мо наистина си я биваше — не бяха много хората, които можеха да я накарат да се засмее в четвъртък.

— Моята Кейти не се прибра цяла нощ. Малка мръсница!

— Трябва да я държиш по-изкъсо. Тя е в опасна възраст. Отпуснеш ли ги малко, качват ти се на главата.

— В днешно време децата узряват по-рано.

— Не по-бързо от нас, момиче. Няма прошка за липсата на уважение.

— Сигурно е така.

— Бъди благодарна, че поне не се тъпче с хапчета.

— Само да има късмет!

— По-добре да тръгвам. Онова малко леке Харап вече ми е вдигнал мерника: „Рафтовете трябва да се избършат, скъпа!“.

— Все някой трябва да го върши, Мо.

Мо бавно забута количката си към края на пътеката и се изгуби от погледа ѝ. Сузи я наблюдаваше с обич. Добрата стара Мо — винаги приятелски настроена, винаги готова да се посмее с теб, да се поразговорите. Скапан съпруг, тъп началник. Но това сякаш не я засягаше. Като милионите жени като нея, които си траят и си мълчат.

Сузи отново се зае с рафтовете. Кутии върху полиците, кутии върху полиците. Толкова много кутии — вакуумирани, безсмислени, излишни. Всичките застояваха на рафта — като самата нея. Консервени кутии, които се крият и никога не виждат светлината, кутии в мрака, загниващи отвътре, кутии с изтекъл срок на годност. Отвориш ли ги веднъж, свършено е с тях — точно както с нея. Понякога в сряда вечер дълбоко в нея проблясваше някаква искра, но с изключение на тези мигове, всичко тънеше в мрак — отзад, отпред, от всички страни. Извади мобилния си телефон от джоба на престилката и набра номера на Кейти. Звъня дълго, преди отново да се включи гласовата поща. Ядосано изключи телефона и погледна часовника си — още шест дълги часа. Само да се прибере, ще ѝ даде да се разбере на тази госпожичка.

Джулия Андъруд напъха в найлонови торби овъглените остатъци от дрехите си и ги изхвърли в кофата за смет в края на алеята за коли пред дома на Пол Хейър. Огледа улицата, но нямаше и следа от Джон или от колата му. Изпита облекчение и бързо се отправи обратно към къщата.

Изобщо не бе успяла да мигне. Случилото се предишната вечер я бе изплашило. Страхуваше се заради Джон, заради онова, което беше сторил, и заради онова, което можеше да стори. Срамуваше се, че му беше написала бележка, а не бе останала да се разберат лице в лице. Но нима ѝ бе оставил друг избор? Умишлено бе избягвал да говори с нея по телефона и не се бе прибирал у дома. Това беше толкова жалко. Как бе разбрал за Пол? Тази мисъл я тревожеше. Нямаха общи приятели. Дали Джон не ги бе видял заедно? Дали някой не му бе подхвърлил нещо? Измъчвана от тревожни опасения, съмнения и срам, Джулия лежа съвършено неподвижна часове наред и наблюдаваше как дигиталният дисплей отмерва отлитането на всяка минута. Усещаше, че Пол също е буден, но това не ѝ помагаше. Джулия все още не бе свикнала да спи до него — човек привиква с движенията и покоя на друг, със звуците и с безмълвието му. Беше прекарала дълга и мъчителна нощ.

Докато влизаше, чу Пол да говори по телефона в дневната. Реши да приготви чай и за двамата и отиде в кухнята. Засрамена си даде сметка, че не знае как Пол обича да пие чая си.

— Добри новини — провикна се той, след като затвори телефона.

— Какви? — попита Джулия, докато поставяше захарницата и една каничка мляко в подноса.

— Заминаваме — отвърна Пол. — Направих резервация.

— Каква резервация? — попита тя и седна до него.

— За едноседмична почивка в Норфък.

— В Норфък ли?

— Знам, не е Барбадос, но ще ни се отрази добре да се измъкнем за няколко дни. Едва ли ще ти се отрази добре да се суетиш около майка си.

— Ами Джон?

— Не смятах да го каня.

— Все някога ще трябва да говоря с него.

— Да върви по дяволите! Имаше възможност да разговаря разумно, но той предпочете да върти глупави номера. Да ме тормози, да пали куфари — това е жалко, Джулия. Честно казано, трябва да е благодарен, че не подадох жалба в полицията — адвокатът ми препоръча да го направя. Не трябва да изпитваш никаква вина към него. Сам е рошил да се държи като задник. Той губи — заключи Пол и целуна набърченото ѝ чело.

— Добре. — Идеята за малко спокойствие и морски въздух започваше да ѝ допада. — Къде ще ме заведеш?

— В Блейкъни. Северен Норфък. Само на час и половина път с кола. Има една вила точно на брега. На един приятел е. Ще ни я отстъпи за седмица. При това безплатно. Ходил съм там и друг път, страхотно е.

— Много мило от твоя страна, Пол. Идеята е страхотна. Благодаря ти — каза тя и го целуна силно и признателно по устните.

— Трябва да отскоча до офиса за около час, да се погрижа за някои неща и да им кажа какви са плановете ми. Ще се справиш ли?

— Разбира се. Може да се опитам да поспя.

— Хубава идея. Ще бъде страхотно, Джулия. Ще ни напомни защо търпим всички лоши неща. Точно за това става дума. Може би не си даваш сметка, но заслужаваш да се измъкнеш за малко, за да прочистиш мислите си.

— Знам, имаш право.

Той се изправи:

— Ще се върна след около час. Пригответи си багажа.

— Изобщо не съм го разопаковала. — Тя зарея поглед през големия прозорец към моравата отпред. — А останалите ми вещи станаха на пепел.

— Ще ти купим нови дрехи. Лесна работа.

След около пет минути Пол излезе и Джулия внезапно се почувства самотна и зависима. Каза си, че е съвсем естествено да се

чувства по този начин — наистина беше уязвима. Плаваше в непознати води. Къщата беше голяма и все още ѝ беше непозната. Стаите бяха просторни и без много мебели. На места се забелязваха следи от бившата съпруга на Пол — купичка със сушени цветя за аромат, връзка за завеси, готварски книги. Глупави дребни неща, които я караха да се чувства като натрапница.

— Заеми се с нещо — нареди си тя, — не спирай да се движиш.

Разопакова част от вещите си, но после отново прибра всичко в сака, защото не знаеше как ще реагира Пол, ако си присвои някое чекмедже или място в гардероба. Намери си някаква работа! Реши да си вземе душ. Топлата вода раздвижи мозъка ѝ и отми част от умората. Телефонът звънеше. Джулия се сепна изненадана — шумът я стресна. Беше домашният телефон на Пол. Остави го да звъни и остана под душа. Малко след това звъненето престана, но после започна отново. Може би беше Пол. Дали не е забравил нещо? Не помнеше ли номера на мобилния ѝ телефон? Излезе изпод душа и се загърна с една хавлия. Мобилният ѝ телефон беше изключен, може би наистина беше Пол. Приседна в края на леглото, а откритата ѝ кожа настръхна на студения въздух. Телефонът замлъкна. Когато започна да звъни за трети път, тя вдигна.

— Ало? — Опита се да звучи като гостенка, а не като господарката на дома.

— Как е майка ти? — попита Джон Андъруд с натезал от сарказъм глас. — Добре ли спа?

Сърцето на Джулия подскочи.

— Откъде имаш този номер?

— Обадох се на дружеството на анонимните тъпкачи на чужди съпруги.

— Ще затворя.

— Отново ще позвъня. Може дори да намина. Напоследък не излизам много.

— Какво искаш, Джон? — Омръзнало ѝ беше от игрички. — Какво целеше със снощното изпълнение?

— Осемнайсет години брак, превърнати в пепел. Ето какво.

— Не се опитвай да ме накараш да се почувствам виновна, Джон. Вината е колкото моя, толкова и твоя.

— Така ли? — Звучеше агресивно и заплашително. — Значи аз съм виновен, че яздиш този напудрен жиголо?

— Не ми говори по този начин, Джон. Нищо няма да постигнеш.

— Напротив. Чувствам се много по-добре. — Той започна да чете от писмото ѝ: — „Ще остана при майка си няколко седмици и така нататък... А, между другото, ако те интересува, срещнах друг“. Благодаря ти, че ме осведоми, Джулс, нямаше да се досетя. Никога не би ми хрумвало, че няма нищо необичайно в това да се прибираш в три посред нощ и да миришеш на секс. Концертите на Хайдн сигурно са голяма работа, мамка му! Не бих искал да те видя след Увертюра 1812.

Тя замълча, преди да му отговори: — Свърши ли? Срещнах друг, защото ти беше станал напълно безчувствен, мамка му. Напуснах те, защото мисълта ти изобщо не беше с мен, мамка му. И ти оставих бележка, защото те нямаше, за да поговорим, мамка му. Започваш ли да схващаш, Джон? Започва ли да ти се изяснява картинката, мамка му?

Мълчание.

Тя продължи:

— Ти си различен, Джон. Не си човекът, за когото се омъжих. Ти ме презираше заради онова, което представлявам. Презираш ме заради онова, което ти не си. Обвиняваш ме за неща, които не разбирам. Можеш да погубиш себе си, но няма да ти позволя да погубиш и мен. Отказвам да ти правя компания в ада, в който си решил да живееш през следващите двайсет години.

Джулия цялата трепереше. Не можеше да повярва, че е произнесла тези думи. Сърцето ѝ биеше учестено в гърдите. Беше ги изрекла! Най-сетне бе събрала смелост да ги каже след всичките тези години.

— И сега какво? — попита той по-спокойно.

Джулия бе изпълнена с увереност, сякаш от плещите ѝ бе паднало тежко бреме. Нямаше да се крие повече. Гордееше се с новооткритата вяра в себе си.

— Двамата с Пол заминаваме за една седмица. Огънят, който запали миналата вечер, ми помогна да се реша. И двамата нямаме сили да се справяме с Ню Болдън или с теб.

— Горкичките!

— Пол е бесен. Иска да подаде жалба срещу теб, Джон, но аз успях да го възпра.

— Трябва ли да съм ти благодарен за това?

— Не. Трябва да ме оставиш на мира. Защо ти е толкова трудно да го направиш? Обикновено не срещаш никакви проблеми в това отношение.

— Къде ще ходите? — попита Джон след дълго мълчание, като че ли най-накрая бе осъзнал чутото.

— Не е твоя работа, Джон.

— Разбира се, защо да ми пука. Ти си ми само съпруга.

— Учудена съм, че си спомняш.

— Чете ли вестниците? Знаеш ли какво ми е на главата в момента? Някакъв маниак вади очите на жени и им разбива черепите. Тази сутрин за малко не уби сержанта ми. Не мислиш ли, че заслужавам малко уважение, малко спокойствие?

— Това вече не е мой проблем, Джон — отвърна Джулия.

— Може да ти изпратя снимките. Знаеш ли, ще си разменим снимки — ти ще ми пратиш снимки от почивката си, а аз ще ти изпратя великолепни кадри от банята на Луси Харингтън. Това ще даде на теб и на приятеля ти малко храна за размисъл — отсече той и затвори.

Джулия също затвори слушалката и изтощена се отпусна на леглото. Още колко такива телефонни разговори трябваше да проведе, преди всичко да приключи? Изведнъж вилата в Норфък ѝ се стори най-прекрасната идея на света. Пол беше прав. Джон да върви по дяволите! Да вървят по дяволите лудостта и егоизмът му! Чувството за вина започна да отшумява. Телефонният разговор ѝ припомни причината да го напусне. Сега бе изпълнена с по-голяма решителност, отколкото когато и да било. Следващия път, когато се люби с Пол, щеше да се наслаждава на всеки миг и да му даде повече, отколкото му е давала досега. Щеше да крещи от удоволствие в мрака и да се надява, че Джон Андъруд чува всяка задъхана сричка.

Андъруд тресна служебния си телефон. В сърцето му пламтеше ярост, която разкривяваше мислите му. Щеше да им даде да разберат — на тази развратна кучка и на лъскавото ѝ приятелче! Бръкна в чекмеджето си и извади вече почти празната бутилка уиски. След една голяма глътка ръцете му спряха да треперят.

Планетата ще се катурне, защото наклонът на оста ѝ е твърде голям. Трепери като пумпал, потопен във вечна зима.

На прага се появи Декстър с бинтована глава, придружавана от Хедър Стасман. Андъруд пхна бутилката обратно в укритието ѝ и вдигна поглед. Дори успя да измайстори подобие на усмивка, когато им даде знак да влязат.

— Здравей, Хедър. — Надяваше се тя да не може да помирише дъха му.

— Джон. Как си? — Явно можеше.

— Имаше право за имената — каза инспекторът. — Декстър за малко да пристигне навреме при Елизабет Дръри.

— Но отидох навреме, за да ме пребие — нещастно вметна Декстър.

— Не се радвам особено, че съм била права. — Стасман изглеждаше съкрушена.

— След половин час ще има сбирка на следователския екип. Ще ни бъде от помощ, ако присъстваш и ти. Длъжен съм да те предупредя, че няма да е приятно. Ще има доклад от аутопсията на Дръри, неприятни снимки и някои други неща.

— Нали не сте от гнусливите, докторе? — попита Декстър.

— Не съм сигурна.

— Бих искал да присъстваш — каза Андъруд. — Може да се наложи да кажеш няколко думи за Дон. Сега сме убедени, че става дума за разследване на серийно убийство и ще привлечем повече внимание от страна на пресата. Предупреждавам те, че вестниците ще научат за теб и ще започнат да те преследват. Постарай се да не им казваш нищо.

— Разбирам.

Декстър пое нещата в свои ръце. Тя беше първият полицаи на местопрестъплението и изобщо не ѝ беше до излишни любезности.

— Намерих две отделни стихчета в стаята, където е била убита Елизабет Дръри. Едното беше написано на тавана: Кръвта напълни цяла вана със сълзи/ и от искрата на живота я лиши. — Декстър вдигна поглед към Стасман и попита: — За какво става дума?

— Това е откъс от „Първата годишнина“, творбата, с която Дон отбелязва първата година от смъртта на Елизабет Дръри. Както казах вчера на Джон, тя е била дъщеря на богат земевладелец на име Робърт Дръри, който е бил познат на сестрата на Дон. Елизабет Дръри починала петнайсетгодишна от неизвестна болест. Дон написал цикъла „Годишнини“ в памет на живота на Елизабет и с цел да се сближи със сър Робърт Дръри.

— Нещо друго? — рязко попита Декстър. Направо умираше от главоболие.

— От езикова гледна точка „Първата годишнина“ наистина предава нещата малко преувеличено. Дон възвеличава Дръри до статута на почти небесна сила. Описва я като есенцията на всичко хубаво в човека и твърди, че единствено присъствието на духа ѝ възпрепятства пълната поквара на света. Дон пише, че след смъртта ѝ светът се превръща в „труп“, лишен от форма и надежда. *Тя е мъртва, мъртва е: узнаеш ли това, /ще познаеш противното чудовище на този свят.* Когато убиецът ми се обади днес — продължи Стасман, — той ме попита кога светът се превръща в труп. Зададе ми въпроса два пъти.

— Не разбирам — каза Декстър. — Как така кога светът се превръща в труп? Искате да кажете, кога умира ли?

— Да. Разбирате ли, в творбата си Дон твърди, че след смъртта на Дръри светът не е способен да съхрани най-доброто от себе си. Той я възхвалява по следния начин: *Да, вече няма никакво съмнение: погина най-истинската красота в туй селение.*

— Искате да кажете, че поради смъртта на тази жена всичко останало в живота на Дон е изгубило стойността си? — попита Декстър.

— Внимавайте — каза Стасман, — не забравяйте, че Дон не се е познавал лично с Елизабет Дръри. Той няма лична емоционална връзка с умрялото момиче. В известен смисъл тя е средство за постигане на

определена цел. Той я възхвалява с възвишени слова и придава метафизично значение на смъртта ѝ, която според него ще окаже въздействие върху цялото човечество. Целта му е да направи впечатление на бащата на умрялото момиче с ума си и със своята високопарност.

— Схванах.

Въпреки главоболието, умът на Декстър щракаше на бързи обороти като автомобилен двигател, който работи на висока скорост и от който в същото време изтича масло. Може би болката ѝ помагаше. Гледката на тялото на Елизабет Дръри, наполовина потопено в пълна със собствената ѝ кръв вана, не напускаше съзнанието ѝ. „Средство за постигане на определена цел. Няма емоционална връзка с умрялото момиче — разсъждаваше Декстър. — А с кого тогава?“

— Кой е другият откъс, който сте намерили? — попита Стасман.

Декстър зачете на глас от бележника си:

— *Отидеш ли си ти, душата на света...*

— *... останалото ще е само труп,/не ти, пленителна, не твоят дух,/а хората, червеи цял куп* — довърши откъса Стасман вместо нея.

— Откъде знаете? — попита Декстър.

— Убиецът ми го прече по телефона тази сутрин — отвърна Стасман и потръпна при спомена. — Това е откъс от стихотворение, което се нарича „Треска“. Нося го със себе си. Съдържанието му е много сходно с това на „Годишнина“. И тук става дума за болна жена и се твърди, че смъртта ѝ ще лиши света от стойност.

Стасман им раздаде по един лист и прочете на глас:

*О, не умирай, понеже след това
жените ще възненавидя аз
и няма да те възхвалявам —
била си ти една от тях.*

*Но зная, ти не можеш да умреш,
светът след тебе ще погине,
отидеш ли си ти оттук,
той също ще се изпари със сетния ти дъх.*

*Отидеш ли си ти, душата на света,
останалото ще е само труп,
не ти, пленителна, не твоят дух,
а хората, червеи цял куп.*

*О, мъдреци измъчени, немеее —
кой ли огън ще изпепели света!
Безпомощни сте вий да проумеете,
че туй е треската на таз жена.*

*Но, не! Не може болката
да мъчи дълго тази чистота.
Поквара нужна е за огъня,
нуждае се и от храна.*

*Като следа от метеори по небето
ще прелети пламтящата стрела,
а хубостта и чистотата на детето,
ще бъдат неизменни в твърдта.*

*О, мисъл, прекалено дръзка,
да можех за безмерно кратък миг
аз теб да притежавам,
макар и не от век на век!*

— Същото е като „Първата годишнина“ — отбеляза Декстър. — Светът е труп, защото момичето е умряло.

Андъруд я наблюдаваше слисан от собствената си безумна и шеметно гибелна орбита.

— Този удар по главата ти явно има и добри страни — отбеляза той.

Стасман не обърна внимание на шегата и продължи:

— Има още две неща. Първо, Дон отново сравнява жената с небесни сили, както прави и с Елизабет Дръри в „Първата годишнина“. В предпоследния куплет говори за метеори — преходни явления, без последици в сравнение с нейната красота, която е неизменната небесна

твърд. Жената е чудо, неподвластно на времето, каквато е самата вселена. Според мен вашият убиец е донякъде изкушен от астрономията.

— Какво те кара да смяташ така? — попита Андъруд. Това беше нещо съвсем конкретно, а конкретните неща водеха до залавяне на престъпниците. Например Джулия.

— Много ренесансови автори се опитват да включат в творбите си научни идеи от своето време. Направените в астрономията и в другите науки открития имат сериозен религиозен отзвук и поради това правят времената още по-несигурни. Мъжът, който ми се обади тази сутрин ме попита дали чувам музиката на планетите.

— Какво? — Това беше нещо съвсем ново за Андъруд. Изминалата седмица беше пълна с изненади.

— Древните философи са смятали, че всяка планета издава различен шум в зависимост от отдалечеността си от Земята. Точно както дължината на струната на китарата определя височината на тона. Те вярвали, че музиката на планетите е най-красивият звук на света. Убиецът смята, че чува тази музика. Попита ме дали и аз я чувам.

— Чувате ли я? — попита Андъруд.

— Не, разбира се.

— А второто нещо? — обади се Декстър.

— Второто ли? — смръщи чело Стасман.

— Музиката на планетите е първото. Казахте, че има и още нещо.

— А, да — припомни си Стасман и отново погледна към листовете. — *О, мисъл, прекалено дръзка/да можех за безмерно кратък миг/аз теб да притежавам,/макар и не от век на век!* Това напомня ли ви за нещо?

— Всъщност не. — Андъруд имаше усещането, че се движи на сляпо сред поле от счупени стъкла. Навсякъде съзираше собственото си частично и разкривено отражение. Отвсякъде чуваше да му крещат: „Джулия спи с друг мъж! Джулия спи с друг мъж! Малкият Джони с малката пишка! Малкият самотен Джони!“. Тя не го заслужаваше. А може би двамата не се заслужаваха един друг?

— След убийството на Харингтън разговаряхме за едно друго стихотворение, помните ли? „Сбогуване: За сълзите“? — попита Стасман.

— Аз помня — отвърна Декстър, защото усети, че Андъруд не следи разговора.

— Говорихме за силата на рационалния ум. И за това, че човешката воля е способна на всичко, дори на метафизични прозрения. Тук се прокрадва същата идея — поетът твърди, че предпочита да властва над душата ѝ за час, отколкото да притежава всичко останало във вселената завинаги.

Андъруд чу тези думи. Идеята го грабна.

— Да обобщим какво се опитваме да извлечем — подкани я Декстър.

— Имената на жертвите са свързани с хора от творческото и лично обкръжение на Джон Дон. Убиецът е насочил вниманието си към концепцията за кръг от посветени, към публика от интелектуалци със сходна на неговата умствена нагласа — каза Стасман. — Стихотворенията засягат кръг от общи проблеми: силата на рационалния ум, възвеличаването на мъртви или на болни жени, значението на небесните сили и концепцията за микрокосмоса — все идеи или физически тела с гигантски размери, които се свиват и могат да се поберат в нещо съвсем малко в сравнение с тях.

— Например в око — тихо изрече Декстър.

Андъруд пусна Декстър и Стасман да влязат преди него в общата зала. Чуваше как останалите детективи се събират и долови гръмкия глас на Лийч, който се извисяваше над общата шумотевица.

Трябваше да прочисти главата си. *Джулия се чука с Пол Хейър. Двамата се готвят да заминат заедно.* Как щеше да спи през следващата седмица, като знае, че жена му прави секс с друг мъж? Трябваше да предприеме нещо. Непрекъснато го разяждаше ревнива и безсилна ярост. Полудяваше. *Трябва да направя нещо, да използвам рационалния ум. Да овладя нещата.*

— Готови сме, шефе — провикна се Харисън от залата.

— Идвам.

Андъруд събра документите и пое по коридора. Може би щеше да успее да направи нещо. Трябваше да вземе инициативата в свои ръце.

ТРЕТА ЧАСТ
СТРЕЛКАТА НА КОМПАСА

Обстановката беше напрегната. Стаята се пълнеше бързо, а новите снимки, окачени на таблото на Декстър, напомняха на всички за последиците от провалите. Дори Дженсън бе изгубила част от присъщата си жизнерадост, след като бе видяла снимките. Най-напред Луси Харингтън, а сега и Елизабет Дръри — вестниците щяха да разкъсат полицията на парчета. Отгоре щяха да им окажат силен натиск, а нечистотията винаги се разплисква надолу по хълма. Блед и задавян от пристъпи на кашлица, Андъруд влезе в стаята и кимна на Лийч, който събра бележките си и излезе напред. Хедър Стасман стоеше заедно с Декстър до стената отзад. Много мъжки погледи се стрелкаха към нея, но тя не им обръщаше внимание.

— Така — поде Андъруд, — всички знаете какво се случи тази сутрин. В девет часа бе намерена убита Елизабет Дръри, трийсет и седем годишна, водещ диетолог. Обстоятелствата около смъртта ѝ са същите като в случая с Луси Харингтън. Д-р Лийч ще ви каже повече. Трябва да насочим вниманието си към три неща: първо, как я е открил убиецът? Ние за малко изобщо да не успеем. Второ, как е влязъл в дома ѝ? Къщата има чисто нова алармена система, охранителни светлини и скрит бутон, а няма следи от влизане с взлом. Трето, има връзка между имената на жертвите. Убиецът явно е обзет от мания по отношение на поет на име Джон Дон. Преди четиристотин годни Джон Дон е познавал жени с имената Луси Харингтън и Елизабет Дръри. Д-р Стасман, която стои отзад, ни снабди със списък на хората от най-близкото обкръжение на Дон. Декстър използва списъка и за малко да залови убиеца тази сутрин. Д-р Стасман, искате ли да добавите нещо по отношение на имената?

Сърцето на Хедър Стасман подскочи, когато вниманието на всички присъстващи в залата се насочи към нея.

— Ами... Мога само да добавя, че убиецът е съсредоточил вниманието си върху идеята за кръг от посветени. По време на създаването на тези стихотворения преди около четиристотин години, те са били написани и са били четени на глас пред конкретна публика,

която е била в състояние да оцени и да се възхити на остроумието и на логиката на поезията. — Забеляза празните погледи и за миг ѝ се стори, че отново е на лекция в Уисконсин. — Не съм специалист по престъпленията, но смятам, че убиецът е избрал тези жени и мен, най-вероятно, като такава аудитория от познавачи. Той ни предлага изпълнението си, иска да оценим остроумието му.

— Остроумие ли? — сухо се обади Харисън. — Не виждам някой да се смее.

— Остроумието не е непременно свързано с хумор — обясни Стасман. — На латински, например, остроумие се означава със същата дума, която значи и сол — „sal“. Това е така, защото в Древен Рим остроумието е било свързано с остротата на мисълта, а солта има остър вкус, нали? По сходен начин, за аристократичната котерия от познавачи, пред които изпълнявали творбите си Дон и останалите поети метафизици, остроумието не е било свързано единствено с нещо смешно, а с дръзки и понякога дори шокиращи образи, които утвърждават дадена теза.

— Можете ли да ни дадете пример? — явно започваше да схваща Харисън.

— В едно стихотворение със заглавие „Сбогуване: За сълзите“ срещаме прочутото сравнение, с помощта, на което Джон Дон представя двамата влюбени като двойка компаси. Когато стрелката на единия компас се отклони, стрелката на другия веднага прави същото. В съзнанието на Дон това е символ на душата на влюбения, който търси своя партньор, когато двамата са разделени. — Стасман се огледа и остана доволна от драценето на моливите върху хартията. — Това е остроумие, разбирате ли?

Възцари се мълчание. Андъруд се опита да прогони Джулия от мислите си и отново се обърна към Лийч.

— Докторе, бихте ли ни представили предварителния доклад от огледа на местопрестъплението и от аутопсията на жертвата?

— Разбира се — отвърна Лийч и отвори бележника си. — Съдейки по кървавите следи, бих казал, че жертвата е убита долу и след това е била завлечена до банята. Лявото око е отстранено след настъпването на смъртта, както и в случая с Луси Харингтън, но този път операцията е извършена по-успешно. — Лийч погледна към Андъруд. — Става все по-добър.

Декстър потръпна при тези думи. На таблото можеше да виси нейната снимка. Лийч продължи:

— Смъртта е настъпила по-рано сутринта, някъде към осем часа. Жертвата се е обадила в офиса си в осем без двацет, а в стомаха ѝ намерихме остатъци от непреработени зърнени храни.

— Този начин на действие е различен, сър — изтъкна Дженсън пред Андъруд. — Харингтън беше убита през нощта.

— Алармата — обади се Декстър. — Сигурно я е изключила сутринта, преди да излезе за работа.

— Само дето не е тръгнала за работа — отвърна Лийч, — защото и двете гуми от едната страна са били съвсем спаднали. Вероятно е дело на убиеца.

— Може би ѝ е попречил да тръгне, а след това я е ударил, докато се е връщала към къщата — развиваше сцената в главата си Харисън.

— Извън къщата няма никакви следи от борба. Изглежда е била нападната вътре — отбеляза Лийч.

— Но защо ще пуска непознат в къщата си в осем часа сутринта? — попита Дженсън.

Лийч се замисли и отвърна:

— Ти какво щеше да направиш на нейно място, Дженсън? Жена, която живее сама, трябва да тръгне рано за работа, но установява, че и двете ѝ гуми са спукани.

— Сигурно щях да извикам такси — отвърна Дженсън. Мобилният ѝ телефон иззвъня силно и тя се засуети, за да го изключи.

Декстър я стрелна с изпепеляващ поглед. Изведнъж ѝ хрумна нещо:

— На стъклото имаше лепенка на някаква фирма за „Пътна помощ“.

— Проверете я — нареди Андъруд, но не успяваше да се съсредоточи. — Продължавайте, докторе.

— И в двата случая смъртта е предизвикана от няколко удара в тила. Бих допуснал, че е бил използван същият инструмент, както и при Луси Харингтън.

— Видях чуковете на леглото, преди да ме удари — каза Декстър. — Единият беше с разцеп, а другият беше по-тежък, може би зидарски чук.

— Ако е от онези зидари, масоните, никога няма да го хванем — заяви Харисън. Разнесе се смях.

След малко Декстър продължи:

— Върху леглото имаше и някаква кутия. Правоъгълна черна кожена кутия. Горедолу с такива размери — показа с ръце тя.

— Това е интересно — каза Лийч. — Отгоре пишеше ли нещо? Нещо като герб, например?

— Какво предполагате, докторе? — попита Андъруд.

— Трябва да държи някъде ножовете си. По главата на жената имаше леки нарязи — четири резки до лявата вежда. Мисля, че убиецът използва клампи, за да придържа окото отворено, да издърпа клепача и да го задържи в това положение. Според мен е успял отнякъде да се сдобие с комплект истински хирургически инструменти.

Същата идея бе хрумнала и на Декстър предишния ден. Скастри се наум, задето не бе тръгнала по следата.

— В Лондон има специализирани доставчици, но е рисковано да се купува от тях, защото човек трябва да удостовери, че е лекар, а и те водят всички продажби на отчет. — Лийч се замисли за миг. — Кутията изглеждаше ли старинна? — попита той Декстър.

— Може би. Не я разгледах добре. Какво имаш предвид?

— Просто си помислих, че съвременните клампи не биха разрязала кожата така — каза Лийч. — Нашият човек си пада по историята. Може да е пазарувал от антиквар.

Декстър кимна и си записа. Този път щеше да провери.

— Нещо друго? Оставил ли е следи, от които можем да извлечем ДНК проба? — неспокойно попита Андъруд.

Лийч помълча, преди да отговори на въпроса му. Не знаеше как точно да го каже.

— Има една добра, една лоша и една евентуално много лоша новина. Добрата новина е, че Дръри се е борила с него и под ноктите ѝ са останали малки късчета от кожата му. Водата във ваната не е успяла да отмие всичко. Разполагаме с достатъчно, за да сверим пробите, ако заловим този тип. Не знам дали доказателството ще издържи в съда, защото адвокатите могат да твърдят, че водата и кръвта на Дръри са замърсили пробата, но да не прибързваме. Лошата новина е, че никъде

няма отпечатъци от пръсти — освен от Дръри и от сержант Декстър, разбира се. През цялото време е бил с ръкавици.

Андъруд се замисли за миг и попита:

— А много лошата новина?

— Кръвната група на Елизабет Дръри е А. На сержант Декстър е нулева, положителна. На местопрестъпление то са открити проби от още две кръвни групи — АБ отрицателна и нулева отрицателна. Има следи по шията на Дръри и по пода на банята.

— По дяволите! — схвана Харисън. — Още двама души.

— Бих предположил, че това е кръв, останала по ръкавиците му. Знаем, че в даден момент е стиснал Дръри за гушата, защото от двете страни на трахеята ѝ открихме леки охлузвания. Не достатъчно силно, за да я удуши — отбеляза Лийч.

— А пода на банята? — попита Декстър.

Лийч се опита да даде обяснение:

— Ако е чакал на двора, вероятно е носил дебели ръкавици. След като се е заловил с окото на горката жена, е трябвало да прояви много по-голяма сръчност. Според мен тогава си е сложил хирургически ръкавици или обикновени гумени домакински ръкавици. И в този случай наличието на много кръвни проби на местопрестъплението може да подкопае тежестта на ДНК доказателствата в съда.

— Повече ме тревожи вероятността някъде да има още два трупа с изтръгнати очи — заяви Андъруд. — Някой да я обявен за изчезнал през последните два дни?

— Не помня подобно нещо, сър — отвърна Харисън. — Ще проверим.

— Поема повече от необходимите рискове — отбеляза Андъруд. — Защо го прави? Убил е двама, а вероятно дори четирима души за три дни. Твърде много са. Постарал се е да превърне местопрестъплението в дома на Луси Харингтън в истински ад за следователите. Намира къщата ѝ, убива я посред нощ и бяга през гората — никой не е чул или видял нищо. На практика няма никакъв риск. След това тази работа с имената. Никога нямаше да се досетим за тяхното значение без помощта на д-р Стасман, а убиецът се свързва с нея и я кара да ни обясни. Най-вероятно е знаел, че д-р Стасман ще успее да установи връзката между намереното в дома на Луси Харингтън стихотворение и името ѝ. Вероятно е допускал и това, че д-

р Стасман ще ни изготви списък с подобни имена. Поел е огромен риск и в резултат на това Декстър се е натъкнала на него. Убива Дръри рано сутринта, а тя би трябвало да отиде на работа — служителите й ще се зачудят къде е. Това е риск. Сутрин движението е по-оживено дори в Афтън, следователно и вероятността да го забележат, е по-голяма. Риск. Може да се е представил като шофьор на такси или като механик, за да успее да влезе в къщата. Риск. Явно е бил убеден, че трябва да убие Дръри точно днес.

Декстър следеше логиката на мисълта му.

— Освен това кръвта. В дома на Харингтън нямаше никакви ДНК улики. У Дръри намираме много — поне от три неидентифицирани източника. Защо допуска да се случи всичко това? Рискува да успеем да направим връзка. Колкото повече връзки правим, толкова по-уязвим става той и толкова по-вероятно е някой да е видял или да си спомни нещо.

— Но все пак е сложил Дръри във ваната, нали? — намеси се Харисън. — Опитал се е да унищожи веществените доказателства. Д-р Лийч твърди, че пробите от кожа под ноктите на жертвата може и да не свършат работа в съда. А това означава, че донякъде е постигнал целта си, както и при Луси Харингтън.

— *Кръвта напълни цяла вана със сълзи* — някак нелепо прозвуча американският акцент на Стасман. — И при двете убийства е оставил текст, свързан с водата. *Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо* беше другият откъс. Според мен слага телата в банята повече заради верността към поетическия образ, отколкото, с цел да унищожи уликите.

— Вярност към поетическия образ ли? — изви вежди до върха на челото си Харисън. — Моля ви се!

— Разбира се. Той вади очите на момичетата, нали така. А очите произвеждат сълзи. И в двата цитата става дума за наводнение, предизвикано от сълзи, заредено с много болка. Едно кончето трябва отначало да изглежда абсурдно, но след това да ни убеди в гениалността си, да ни накара да осъзнаем посоката на логиката му. Нали точно това правим в момента? Сглобяваме последователността на действията му, търсим причините за тях. Може би поема рискове, за да е сигурен, че ще разберем какво прави.

Стаята притихна, докато всички се опитваха да осмислят
значението на казаното. Андъруд схвана пръв:
— Времето го притиска.

Събранието приключи. Андъруд се върна в кабинета си. Декстър причака Харисън и Дженсън.

— Между другото, как върви работата по списъка с местните кражби с взлом? — попита тя.

— Сведохме го до осемнайсет възможности въз основа на възрастта, расовата принадлежност и вида на престъплението — показва й Харисън списъка с имената и адресите.

— Какви са тези имена най-отдолу?

Там се мъдреха пет фамилни имена, срещу които не бяха записани адреси.

— Те отговарят на възрастовите и на етническите изисквания и са местни жители, но провиненията са съвсем дребни. Получили са предупреждения в съда, но не са им били издадени присъди — обясни Дженсън.

— Хулиганство, нарушаване на обществения ред, кражби на коли — такива неща. Всъщност нито един от тях не е влизал с взлом в сгради — добави Харисън. — При следващия оглед на списъка най-вероятно ще ги изключим.

— Звучи разумно — съгласи се Декстър. — Започва да ми се струва, че тази работа с влизането с взлом е загуба на време. Като че ли този тип едва сега започва. Не вярвам да има предишни провинения. Няма смисъл да си създаваме допълнителна работа.

— След като съставим окончателния списък, ще проверим всеки от хората и ще видим дали имат алиби за девети през нощта и за тази сутрин. Но не възлагай големи надежди — каза Харисън.

Декстър кимна и тръгна да търси Андъруд. Стасман неловко се мотаеше в дъното на стаята и побърза да я последва. Дженсън седна пред компютъра си и извика на екрана списъка, върху който работеха двамата с Харисън. Стигна до края му и, както й бяха наредили, изтри имената на Дарън Бърджис, Андрю Хилс, Шейн Брайърс, Мартин Макмейхън и Кроуън Фрейн.

Андъруд не успя да скрие бутилката в чекмеджето си, преди да се появят Декстър и Стасман.

— Джон. О, извини ме! — каза Стасман. — Трябваше да почукам.

Изглеждаше смутена. Андъруд прокле глупостта и непохватността си.

— Не ставай глупава, боли ме зъб. Само уискито ми помага.

Извинението му беше изключително прозрачно и нелепо.

— Зъболекарят може би ще навреди по-малко на черния ти дроб — меко се усмихна Стасман. Самата тя нямаше нищо против едно питие. Снимките я бяха разстроили — изобщо не очакваше с нетърпение мига, когато по-късно ще угаси лампите.

— Шефе — прегазил неловката ситуация Декстър, все едно танк минаваше през ягодово поле. — Колата на д-р Стасман е отпред.

— Няма ли да имате повече нужда от мен, Джон? — попита Стасман.

Андъруд излезе пред бюрото и се ръкува с нея.

— Много ни помогна. Позвъни ни, ако нещо те тревожи или ако той отново ти се обади.

— Непременно.

— Напредваме, д-р Стасман — отбеляза Декстър.

— Или той напредва към нас. — Стасман явно се безпокоеше.

— И в двата случая ще го закопчам — заяви Андъруд, но думите му не прозвучаха особено убедително. Стасман кимна и излезе от кабинета. Декстър остана. — Ти какво мислиш, Декс? Смяташ ли, че започва да проявява немарливост?

— Възможно е. И аз мисля като теб — явно е бързал с убийството на Дръри.

— Но защо? Защо ще бърза? След като намерихме Харингтън, си казах, че сигурно ще минат седмици, преди да го направи отново — беше действал много предпазливо. Но ето че само два дни по-късно вече имаме два, а вероятно дори четири трупа. Да не говорим за скапаната поезия, с която ни залива.

— Може би сме затегнали обръча около него, сър. Може би започва да се плаши. Какво ще предприемем във връзка с другите две предполагаеми жертви?

— Всъщност не можем да направим нищо. Освен ако не ни съобщят, че някой е изчезнал. Може нашият човек да е участвал в сбиване или нещо подобно.

Андъруд усещаше болка в гърдите си и се размърда неловко. През главата му като искри от някакъв огромен огън прелитаха налудничави картини. Ставаше му все по-трудно да ги прогонва.

Декстър поизчака. Трябваше да му каже нещо. Затвори вратата зад гърба си.

— Сър, за онова, което ми споменахте по-рано. Пред къщата на Дръри. За съпругата си.

Андъруд отново се скри под черупката си като изплашена костенурка.

— Е и?

— Знам, че не е моя работа, но мога ли да ви помогна с нещо? Забелязах бутилката.

— Не знам какво да ти кажа, Декс. Това не е твоя грижа.

— С цялото ми уважение, сър, не е така — тихо настоя тя. — Ако се отразява на работата, става и моя грижа.

— И какво ще направиш? Ще докладваш, че съм се разделил с жена си? — Гласът му звучеше мрачно и отчаяно. Пламъчето в очите му бе угаснало.

— Не знам, но това, което правите, със сигурност няма да помогне. Снощи се налагаше да говоря с вас, а мобилният ви телефон беше изключен. Научих, че и Харисън не е успял да се свърже с вас тази сутрин.

— Какво искаш да кажеш, сержант?

— Искам да кажа, че съм претоварена. Пропускаме разни неща. Не можем да си позволим да сгафим сега. — Взря се в лицето му, за да открие някакво изражение, някакъв признак, че я разбира. Нищо. — Сър, винаги съм насреща, ако искате да поговорите с някого. Неведнъж са ме зарязвали. Толкова често са се подигравали с мен, че вече си питам дали на челото ми не пише „Кошче за боклук“.

Андъруд кимна.

— Разбрах, Алисън. Благодаря ти.

Почувства се ужасно засрамен. Отново. *Тази кучка Джулия. Как можа да ме докара дотук? Ще ѝ дам да се разбере, на нея и на музикалното ѝ приятелче.*

Декстър говореше нещо. Той се опита да се включи:

— ... За обирите с взлом. Свели са списъка до осемнайсет имена. Харисън и Дженсън ще ги проверят. Аз ще прегледам антикварните магазини и другите места, където може да се продават стари медицински инструменти. Колкото повече разсъждавам, толкова по-старовремско ми се струва всичко...

Малката Джулия Купър със смешната си прическа и с шините на зъбите... добричката Джулия с ангелския глас... Джулия Купър с размазан от сълзите грим, когато ѝ предложи брак... Как се смееше през сълзи и държеше лицето му в ръце... Джулия Андъруд с големите очи и млечнобялата булчинска рокля... Господин и госпожа Андъруд, които разрязват сватбената торта и танцуват първия си танц... Проклетата песен „На воля“... Джулия Андъруд, която прегръщаше любовника си в осветения от лампата вход... Джулия Андъруд, която се извиваше от удоволствие под тялото на друг мъж и пъшкаше животински... Джулия Хейър като домакиня на вечерята за приятелите на копелето... скъпа прическа и скъпи обеци... изпей ни нещо, Джулс... изпей ни нещо, мамка му...

— ... И още за Дръри. Какво е правила, къде е била. Все някак трябва да я е намерил. Сигурна съм, че използва информация, която е достъпна за всички, просто трябва да разберем как... — продължаваше да говори Декстър. Мислите на Андъруд отново отлетяха в друга посока.

Джулия Хейър кара децата си на училище... по-възрастна от другите майки, но също толкова красива... Кара голям и лъскав джип, какъвто подхожда на една майка... маха с ръка на другите жени... децата ѝ имат големи очи и красиви гласове като майка си, прелюбодейката...

— ... Съгласен ли сте, сър? — Декстър замълча. Инспекторът най-сетне я фокусира — наблюдаваше го съсредоточено.

Андъруд се прокашля и импровизира:

— Звучи ми добре, Декс. Заеми се.

— Благодаря, сър. А вие?

— Аз ли? — Замисли се за миг и като искра от огъня до него долетя една идея. — Аз ще се заема с Хейър. Помниш ли онзи тип, когото разпитахме с Харисън?

— Мислех, че оттам няма да излезе нищо.

— Вероятно, но може би си струва да проверим къде е бил миналата нощ. Алибито му за осми беше доста съмнително. — Андъруд се изправи, постара се да си придаде делови вид и се пресегна към сакото си. Знаеше, че всяко негово движение сякаш издава лъжата му.

— Звучи ми разумно. Взехте ли си мобилния, сър?

— Тук е — потупа той джоба на сакото си и излезе.

Декстър изчака за момент, за да се увери, че е тръгнал, заобиколи бюрото и извади бутилката с уиски от чекмеджето. Разви капачката и си сипа двойна доза в една пластмасова чашка. Беше великолепно на вкус — не ставаше за зъбобол, не ставаше за съсипани бракове, но беше прекрасно за мозъчно сътресение и за треска.

Следобед Сузи Хънт се прибра у дома малко след четири часа. Беше престанала да обръща внимание на умората и действаше като на автопилот: завърти ключа, свали си палтото, включи чайника, извади бисквити от кутията. В къщата нямаше и следа от Кейти. Сузи се отпусна тежко в любимото си кресло и набра номера на мобилния телефон на Кейти за десети път през последните шест часа. Никакъв отговор. Започваше да я обзема тревога. Все пак, каза си тя, Кейти е вече голямо момиче, не за пръв път не се прибира през нощта. В наше време човек трябва да дава свобода на младите, защото в противен случай стават потайни и започват да те мразят. Не искаше Кейти да се превръща в неин враг. И без друго нямаш много приятели. Чайникът се изключи. Сузи изстиска каквото можа от едно доста поизхабено пакетче чай и отново се отпусна в креслото. Звънна телефонът. Подсмихна се — сега щяха да започнат извиненията. Сузи ги бе чувала и преди, най-вече от собствената си уста.

— Ало?

— Майката на Кейти ли е? — нападателно попита женски глас.

Сузи усети как я обзема нерешителност.

— Обажда се Джун Райли, майката на Стиви. Той там ли е?

— Тук ли? Не. Не съм виждала нито него, нито Кейти, откакто излязоха снощи. Допуснах, че са преспали у вас.

— Само почакайте да ми падне в ръчичките този малък негодник! Трябваше да ми се обади.

Сузи се надигна в креслото:

— Почакайте... Смятате ли, че са добре?

На петнайсетина километра оттам небето вече притъмняваше и черните телца на птиците се бяха подредили едно до друго по телефонните жици, когато Джими Джарет минаваше с микробуса си по Блайндманс Лейн на излизане от Афтън. Беше в лошо настроение — бе станал в пет сутринта и трябваше да е приключил още преди час.

Забавиха го в една ферма близо до Ивбъри, за да поправи портата на един обор. Лесно подмени пантите, но колът на портата беше изгнил и се счупи, когато завинти за него новите панти. Наложиха се да го подмени, а това означаваше да шофира около двайсет и пет километра до дъскорезницата в покрайнините на Ню Болдън.

Оставаше му да свърши още нещо, преди да вдигне уморените си крака, но работата изглеждаше доста простичка — трябваше набързо да боядиса с хидро устойчива боя една ръждясала порта между две ниви. Бързо откри откъде се влиза и видя в далечината портата между двата имота. Знаеше, че не бива да отива дотам с колата, но наоколо не се виждаха животни и почвата му се стори твърда. Подкара надолу по склона и паркира близо до портата. Огледа я набързо и извади четките си от багажника. Недалеч, в подножието се чуваше веселото ромолене на поток. Джими започна да нанася боя върху най-ръждясалите части на портата. Звънна мобилният му телефон.

— Точно сега ли намери? — промърмори той и започна да рови в джобовете си за телефона. Най-накрая успя да го намери, но телефонът беше изключен. Звънеше нещо друго. Огледа се объркано наоколо. Дали някой не се криеше сред дърветата? Тръгна по посока на звъненето — към горичката, към потока. По пръстта се виждаха следи от автомобилни гуми. Джими ускори крачка, прескочи потока и погледна надолу по брега. Дъхът му спря.

Фиестата на Стиви Рейли се намираще на брега на канавката — предницата ѝ беше във водата, а задната ѝ част бе във въздуха. Джими не виждаше вътре да има хора. Мобилният телефон на Кейти Хънт спря да звъни.

— Мили боже! — възкликна Джими и се спусна бързо по насипа, като се хлъзгаше в калта и проклинаше, докато краката му не потънаха във водата. Беше останал без дъх. *Остаряваш, Джим.* — Има ли някой?

Наведе се и надникна през отворената врата на шофьора, като пъхна главата си в колата. Онова, което видя, щеше да го преследва цял живот.

Сузи Хънт ядосано тресна слушалката. Двете с Джун Райли бяха решили тя да продължи да звъни на мобилния телефон на Кейти до

шест часа. След това Джун щеше да започне да звъни по болниците, а Сузи щеше да се обади в полицията. Времето напредваше мъчително бавно, а тревогата на Сузи ставаше все по-силна. Гризеше ноктите си и изпуши нервно всичките десет цигари в пакета. В пет и половина звънна телефонът ѝ.

Криминалните следователи в управлението в Ню Болдън бяха претоварени — четирите убийства, извършени за една седмица, бяха поставили на изпитание и без друго ограничените им ресурси. След като научиха за двамата убити младежи, от областното управление в Хантингдън бяха призовани още следователи. Лийч стоеше на сред притъмняващото поле и размишляваше за жертвите — все млади и здрави хора, — убити само за броени дни, но не усещаше да се е приближил към убиеца. В пробите, взети от Дръри, имаше малко материал за ДНК тестове, но дори и това да им дадеше възможност за предварително сравнение, след като заловят убиеца, той целият потрепери, като си помисли какво би могъл да направи с тези доказателства в съда един добър адвокат защитник.

Лийч отстъпи назад, когато кранът започна да вдига фиестата на Стиви Райли от калното ѝ ложе. Веригата скърцаше и скрибуцаше, докато се бореше със съпротивлението на автомобила. Колата се повдигаше бавно и тромаво, докато най-сетне спря горе на брега. Лийч не за пръв път мрачно се замисли върху баналността на смъртта. *Съществуваме като необясними сложни същества, гребена на вълната на еволюцията, пропити от несигурност и копнежи, предубеждения и познания, обич и разочарования. Но въпреки това напускаме света в грозна и нехомогенна баналност. Жертви на катастрофи, инфаркти, рак или хипотермия, свързани с някоя машина в коридора на болницата или легнали сред счупените стъкла върху асфалта. Или пък жестоко изтръгнати от света като Кейти Хънт и Стиви Райли.* Беше сложил личните им вещи в две найлонови пликчета за веществени улики — портмоне с двайсет лири и фонокарта, портфейл с десет лири, няколко кредитни карти и два неизползвани презерватива, два мобилни телефона. Имаше ли нещо по-банално от това да строшиш нечий череп с чук?

Лийч имаше нужда от цигара. Видя сержант Декстър да се приближава към него откъм извадената кола. Лицето ѝ изглеждаше някак по-меко на светлината на халогенните лампи на следователите.

На ярката светлина в полицейското управление чертите ѝ сякаш бяха издялани от гранит. Даде си сметка, че само така му се струва. *По-скоро от мрамор*, разсъди той.

— Какво смятате, докторе? Нашият човек ли е? — попита Декстър и леко залитна по неравната земя.

— Почти сигурно е. Същите удари отзад в тила, на три километра от дома на Дръри, часът на смъртта е между десет вечерта и полунощ вчера. Няма видими признаци на оказана съпротива. Допускам, че ги е изненадал.

— А може би те са го изненадали?

— Твърде възможно е — кимна Лийч. — Очите и на двете жертви са непокътнати.

— Горките нещастници — погледна към колата Декстър. — Харисън е с родителите в управлението. Обичайната история — вече се обвиняват взаимно. Можем да извършим разпознаването, когато ви е удобно.

— Утре. Трябва да погледна и двете тела тази вечер, а след това ще ги почистим малко. Не можем да допуснем родителите да ги видят в това състояние.

— Разбрано. Направо не мога да повярвам, че това наистина се случва, докторе. Мислех, че районът е спокоен, а то е по-зле от Лондон.

Декстър изглеждаше уморена и се опита да скрие прозявката си.

— Денят беше дълъг — отбеляза Лийч, докато поставяше вещите на Кейти Хънт и на Стиви Райли в по-надеждна кутия за веществени доказателства. — Между другото, къде е шефът ти? Не се обиждай, ти си не по-малко способна от него, но не би ли трябвало и той да е тук? В крайна сметка той командва парада.

— По следите на един заподозрян е. — На Декстър ѝ се искаше да вярва в това. — Опитях да се свържа с него, но мобилният му телефон е изключен.

— Андъруд е труден човек. Истинска загадка в тялото на гигантски досадник.

— Невъзможен е — свали гарда и Декстър. — Боже, направо съм скапана. Имаш ли време за по едно питие?

Декстър осведоми Харисън по телефона и час по-късно си тръгна от местопрестъплението заедно с Лийч. Караха един след друг до покрайнините на Ню Болдън, където паркираха пред „Дъ плум ъф федърс“ и влязоха. Беше топло и уютно. Умората внезапно връхлетя Декстър.

— Двоен скок? — попита Лийч полуусмихнат.

— За начало...

Седяха в един тих ъгъл на облицованата с тъмно дърво кръчма, а огънят в камината топлеше краката им. Декстър забодде поглед в дъното на чашата си и примигна, за да прогони образа на кървавата очна ябълка, който я причакваше там.

— Откога се занимавате с това, докторе?

— С пиенето или с работата на д-р Франкенщайн? — ухили се Лийч. — Всъщност отговорът и на двата въпроса е приблизително един и същ — от около двацет години.

Декстър отпи голяма глътка от скоча си — усети питието направо в мозъка си. Фантастично!

— Виждали ли сте някога подобно нещо?

— Като това ли? Не. Според моя опит организацията на убиеца и посмъртните осакатявания са нещо уникално. — Вдигна поглед към поставеното в рамка удостоверение за качествата на някаква бира. — Все още нямаме никаква ясна представа защо прави всичко това. Според мен това е най-тревожното от всичко.

— Опитва се да пресъздаде тези стихотворения, нали? Да ни смае с остроумието си, според д-р Стасман.

— Добре, но защо е извадил очите на Харингтън и на Дръри, но не и на Хънт?

Декстър се замисли:

— Имената имат значение за него. Това са имена на хора от интелектуалното обкръжение на Дон, каквото и да е то. Любимата му публика, допускам.

— Само че с убийствата на Райли и на Хънт е нарушил модела. Тогава защо да не вземе и очите и всичко да приключи? Защо е трябвало да ги убие, а после още седем часа да се мотае в околността с риск да го забележат, само и само да убие Елизабет Дръри? Както отбеляза Андъруд, това е огромен риск.

— Според мен имената са от значение за него.

— А според мен има нещо повече. Харингтън и Дръри са били синеоки, а Райли и Хънт са имали кафяви очи.

— Стига, докторе! Нали не мислите, че този луд си пада по синеоки момичета? — горчиво се засмя Декстър. — Всъщност обаче защо пък той да е по-различен от останалите мъже по света?

— Опитвам се да кажа само, че серийните убийци имат строго специфични фантазии, според които действат. Ако сините очи са важен момент от фантазиите на убиеца, това е нещо специфично, което поне на пръв поглед няма нищо общо с поезията.

Декстър схвана мисълта му.

— В стиховете става дума за очи, но не за сини очи. Там се говори най-общо за сълзи и океани.

— Точно така. Но и при двете убийства, след които ни е оставил стихове, жертвите са със сини очи. Райли и Хънт имат кафяви очи и той не ги е докоснал.

— Какво се опитвате да кажете?

— По каква причина човек ще има предпочитания точно към сините очи, а не към кафявите или зелените?

— Може да е свързано с друг човек. С някакъв измислен от него женски образ.

— Проблемът е в това — поде Лийч и спря, за да отпие от уискито, донякъде и с цел да подчертае думите си, — че и в двата случая е взел лявото око. Ако човек си изгражда измислен образ — нали се сещаш, очи, които да те гледат с обич през дългите зимни вечери, — няма ли да вземе едно ляво и едно дясно око?

— На негово място бих взела и двете очи на Луси Харингтън — отвърна Декстър. — Цялата е била негова, без никаква опасност някой да го прекъсне.

— Именно, освен това тя е привлекателно момиче и има прекрасно тяло.

— Само че той не го е направил. — Декстър усети как започва да я обзема вълнение, когато нещата започнаха да се проясняват. — Изложил се е на двойно по-голяма опасност, за да вземе лявото око на Елизабет Дръри. А в този момент се е натъкнал на Райли и на Хънт, премахнал ги е и така още повече е увеличил риска.

— Въпреки това е продължил да се мотае наоколо още осем часа, за да получи каквото иска — подчерта Лийч. — Представи си

какво означава да стоиш близо до място, където току-що си убил двама души, в продължение на осем-девет часа. Трябва да имаш много силна воля. Явно това ляво око му е било наистина много необходимо.

Силна воля. Силата на рационалния ум. Декстър си спомни думите на Стасман и се намръщи:

— Но за какво са притрябвали някому две леви очи?

Лийч мудро се почеса по главата и каза:

— Ти си детективът.

Харисън беше бесен. Това беше най-ужасният ден през всичките му осем години служба в отдела за криминални разследвания. Три трупа, жадна за кръв местна и национална преса, бродещ на свобода сериен убиец, обезумели от скръб родители и никакви свестни улики. Двамата с Дженсън цели два часа утешаваха Сузи Хънт и Дънкан Райли, преди да се появят съветниците от Хантингдън. Спорове, сълзи, укори — два изгубени часа.

И с какво разполагаха след цяла седмица къртовска работа? Никакви веществени доказателства, някакъв микробус, африкански теменужки и списък от осемнайсет извършители на кражби с взлом, от който никой не очакваше да излезе нещо. Това му действаше ужасно обезсърчително. Както и фактът, че го командореше Декстър. Много му се искаше да й го начука. Щеше да го направи грубо, може би върху бюрото. Така щеше да й затвори устата. Щеше да я накара да врещи на глупавия си лондонски акцент.

Искаше му се всички полицайки да са като Дженсън. Беше забавна и нямаше нищо против малко забавления. Смяташе да отиде в апартамента й по-късно — леглото беше единично, но и без друго не смяташе да спи бог знае колко. Можеше да спи и на дивана.

Дженсън влезе в стаята ужасно вбесена.

— Тръгнаха ли си? — попита Харисън.

— Да, слава богу! — Тя си взе цигара от пакета на Харисън и я запали забързано. — Божичко, това беше ужасно! Майката на момичето каза, че двамата отишли да пийнат по нещо в Афтън. Позвъних тук-там. Собственикът на „Младия фермер“ каза, че са били там докъм девет.

— Родителите ще бъдат тук утре в десет за разпознаването — осведоми я Харисън. — Декстър ще се заеме с това. На мен ми писна да ги утешавам.

— А къде е тя всъщност? — попита Дженсън. — Не трябваше ли вече да се е върнала?

— Да, би трябвало. Сигурно още разчиства на местопрестъплението. Винаги отнема повече време, когато работи екипът от окръжното — различните екипи използват различни методи.

Дженсън се строполи на стола и разлисти огромната купчина листове пред себе си.

— Тази работа с теменужките си е чиста загуба на време.

— Разбира се. Декстър нямаше да те кара да се занимаваш с това, ако не беше празна работа, не си ли съгласна?

— Позвъних на всички местни цветарски магазини и в разсадника и никъде нямат от скапаната *Saintpaulia ionantha*. Явно не ѝ е сега сезонът.

— Нашият човек сигурно си ги отглежда сам. Приятно отморяващо хоби — заяви Харисън и се разсмя при тази мисъл.

— Утре ще започна да разпитвам онези от списъка с обирите. Писна ми да преправям списъка. Най-добре ще е да започнем да ги разпитваме — да проверим алибитата им и всичко останало. — Дженсън с наслада издуха синия цигарен дим.

— Това ще е поредната задънена улица. Помни ми думата, този тип не е крадец, той е хладнокръвен маниак. Няма да го хванем, ако не се издъни или ако не извадим късмет като Декстър тази сутрин.

— Може ли вече да си тръгваме. Бих пийнала една бира. Кръчмите затварят след час.

— Трябва да я изчакаме да се върне. — Харисън се замисли и отсече: — О, майната му. Шефът го няма. Ще те заведе в „Бейбикъм“. — Изправи се и си взе палтото. — А след това с огромно удоволствие ще те претърся за улики.

— Връщане на местопрестъплението, а? — усмихна се Дженсън. — Много си последователен. Може да се престоря, че си инспектор Андъруд.

— Аз пък може да се престоря, че ти си сержант Декстър.

— Не го прави. Не ми се ще да ти спадне.

— Не се тревожете за това, детектив.

— Падаш си по чиновете, а?

— Естествено.

Харисън ѝ отвори вратата. Дженсън мина покрай него, малко по-близо, отколкото се налагаше.

Сузи Хънт затвори входната врата на жилището си. Къщата беше празна и притихнала. Отпред полицейската кола потегли. Наблюдаваше през заскрежения прозорец как фаровете изчезват. Цялата трепереше, но вече не ѝ бяха останали сълзи. Малкото ѝ момиченце вече го нямаше. Нямаше го. А тя дори не бе успяла да се сбогува. Имаше чувството, че Кейти стои зад нея, вика, крещи за помощ. *Малката Кейти сама в огромната тъмна нощ — точно като майка си. И я вика, вика я. Беше толкова млада, толкова хубава.* Сузи Хънт се строполи върху протъркания си двоен диван, гадеше ѝ се. Опита да си представи, че е умряла.

Андъруд безстрастно изслуша съобщението на Декстър по гласовата си поща. Още два трупа, поредната бъркотия от неводещи наникъде улики. Вече почти не му пукаше. Късно следобед беше ходил в офиса на „Хейър Пропъртис“. Секретарката на Хейър му беше дала телефонния номер на Хейър в Норфък и Андъруд бе решил да не настоява за адреса — нямаше смисъл да осведомява Хейър, че идва. Кодът пред номера беше 01263 и Андъруд се обади на „Справки“, за да открие на кой район отговаря той. Блейкъни в Норфък — един час с кола по А11 и след това по А1065 до Холт.

Пътуването мина по-лесно, отколкото беше очаквал. Движението рано привечер не беше натоварено и той пристигна в Блейкъни в девет и нещо. Малкото средновековно пристанище беше притихнало, когато инспекторът влезе в градчето и спря на един паркинг до широкото устие на реката. От другата страна бяха солниците и светилището за онези, които обичаха да наблюдават птиците — Блейкъни Пойнт. *Беше красиво. Хубаво място да се размотаваш със съпругата на друг мъж и да я чукаш.*

До малкия кей имаше две-три ресторанчета. Все щеше да успее да намери щастливата двойка. Просто трябваше да се въоръжи с търпение. *Убиецът на Луси Харингтън и на Елизабет Дръри има търпение. Поема рискове, за да постигне каквото иска. Чака и съобразява, признателен на мрака.* Андъруд свали прозореца на колата си — соленият въздух беше студен и неприятен, но изостри сетивата му. *Аз съм ловецът. Ще ви намеря. Ще ви погубя.* Огладня от чистия въздух и се пресегна към чантата си за сандвич.

Времето течеше. Започна да го обзема раздражение. *Беше толкова унижително да седи в колата си на паркинга, но как иначе можеше да ги открие? Колата. Номерът на колата на Хейър все още стоеше в бележника му. Бръкна в джоба на якето си и намери нужната страница — синьо беемве, S245QXY. Блейкъни беше малко градче, в което имаше само три-четири ресторанта и една-две кръчми.*

Андъруд се огледа — наоколо бяха паркирани десетина коли и нито една от тях не беше на Хейър.

Тръгна покрай брега. От лявата му страна вълните се плискаха в яхтите. От един ресторант излезе весела двойка. Андъруд се почувства изложен на показ и вдигна яка, за да закрие лицето си. Селището беше добре поддържано, а най-представителната постройка в него беше един хотел в стил крал Джордж. Дали бяха отседнали тук? Най-вероятно. Андъруд намери телефонна кабина и позвъни на номера, който му беше дала секретарката на Хейър. Никой не вдигна. Значи едва ли беше хотел. Може би се бяха настанили при приятели на Хейър — това копеле — или пък си бяха взели бунгало. Последното му се стори по-вероятно — малко усамотение за приятните им занимания.

Мина половин час, а все още нямаше и следа от колата на Хейър. Може да са решили да си останат у дома. Все пак това беше първата нощ от сладното им пътуване. Сигурно просто не можеха да се владеят. *Сладката малка Джулия Купър, секс богинята.* Едва не се изсмя на глас при тази мисъл. От въздуха слузта в дроба му се разводняваше и Андъруд започваше да се чувства неприятно — леката болка в гърдите му заплашваше да се усили. Пресече една тясна павирана уличка и се запъти към старинната на вид кръчма „Джак Тар“. Едно бренди щеше да му помогне. Нали и лекарите използваша спирт, за да стерилизират инструментите си? *Инструменти. Скапели и окървавени форцепси. Извадени очи. Дали ги съхранява в спирт? Дали плуват и се полюшват в някакъв буркан като Мариновани яйца?*

Андъруд тъкмо се канеше да отвори черната дъбова порта на „Джак Тар“, когато по-нагоре по улицата зави едно беемве и паркира. Спря за миг невидим във входа на кръчмата. Дупка в нощта. Вратата на шофьора се отвори и навън излезе Пол Хейър. Стомахът на Андъруд болезнено се сви на топка, той се приведе и се промъкна по-близо по пресечката. Усети аромата на запържен лук. Хейър беше на двайсетина метра от него и стоеше до колата, сложил ръце върху хълбоците си. Музикален сноб. Дъхът на Андъруд секна, когато от другата врата излезе Джулия. Черната ѝ коса бе гладко вчесана назад и бе вързана на опашка.

Сигурно още не ти е казала всичките си тайни. Ще ги научиш. Всичките ѝ дребнички тайни. Миризмата и несигурността ѝ. Затвори

вратата на колата и се усмихна на Пол. Той заобиколи предния капак, приближи се до нея, хвана я за ръка и нежно я целуна по устните.

Андъруд кипеше от ярост. Искаше му се да бе взел със себе си чук. Щеше да връхлети върху този съвършен миг и да размаже темето на Пол Хейър, защото това беше прелюбодеецът, осквернил съпругата му. Вместо това обаче остана в мрака на пресечката и ги наблюдаваше как бавно крачат по паветата към малката главна улица. Джулия изглеждаше по-слаба. *След цялото това чукане сигурно е отслабнала с няколко килограма.* Беше облечена в рокля, която не беше виждал, и носеше неудобни за паветата обувки с високи токове. Разпозна обаче парфюма ѝ — *същият, същият. Издокарана като дама, а мирише на уличница.* Проследи ги от разстояние, докато влязоха през тясната входна врата на един ресторант за морски деликатеси.

Пол Хейър започваше да се отпуска. След като Ню Болдън остана зад гърба им, необичайното усамотение на къщата на приятеля му му се струваше като съвсем различен свят. Джулия видимо се бе отпуснала и изглеждаше прекрасно с роклята, която ѝ беше купил в Холт. Бръчките на тревогата все още браздяха челото ѝ, но Пол не се съмняваше, че ще се загладят след няколко дни на чист въздух и питателна храна. Напомни си, че е преживяла много. Знаеше, че ще ѝ е нужно време, за да свали старата кожа на вина и безпокойство. Беше готов да чака. Тя заслужаваше.

Една хубава вечеря щеше да им се отрази добре. „Стридите“ беше популярен местен ресторант, а Пол му беше голям почитател. Метрдотелът ги заведе на една маса до прозореца с изглед към делтата на реката и Пол поръча два джина с тоник.

— Тук е много красиво, Пол — вдъхна дълбоко Джулия. — Толкова е спокойно.

— Освен това менюто им е страхотно. Писията е фантастична, а омарите са размазващи. Ловят ги тук всяка сутрин.

— Не съм яла омар от десет години.

— Едно от най-големите удоволствия в живота. Веднъж в Ню Ингленд ядох огромен омар, който висеше от чинията, кълна се. Приличаше на извънземно. Всъщност ужасно се страхувах да не ми се нахвърли.

— Обаче сигурно е бил много вкусен.

— Невероятно.

— Бих искала да отида в Америка.

— Ще те заведа. Стига да оцелееш след една седмица, прекарана с мен в Норфък.

— Засега се справям добре. — Тя се пресегна и взе ръката му в своята. — От много време не съм ходила на почивка.

— От прекалено много време, Джулия. Но сега това е зад гърба ти. Да гледаме напред. Мисли оптимистично.

— Съгласна съм. — Джулия Купър щастливо се облегна на стола си и се почувства като замаяна ученичка. — Какво ще кажеш да пийнем вино?

— Ти избери.

— Аз съм безнадежден случай. Не познавам много вина. Ти си специалистът.

— Не ставай глупава. От днес вече си оптимистично настроената и самоуверена Джулия Купър. — Той кимна към листата с вината и каза: — Да видим на какво си способна.

Джулия прегледа списъка за нещо познато. На рибата подхождаше бяло вино, обаче кое? Бяха толкова много. Южноафриканско шардоне. Сигурен избор и освен това се произнасяше лесно.

— Шардоне „Пайн Форест“ — смело поръча тя и затвори менюто със замах.

— Великолепен избор, мадам — каза Пол с тона на впечатлен келнер. Джулия се усмихна, а когато им поднесоха двата джина, отново взе ръката му в своята.

Андъруд забърза към колата си разгневен, наранен и измъчван от ревност. Мина от задната страна на ресторанта и се отправи към паркинга по заобиколен път. Щеше да паркира по-близо до колата на Хейър и да ги проследи. *Ще карам на тъмно, с изключени фарове, невидим. Ще стоя на разстояние. Ще остана анонимен. И двамата са нащрек. Веднага ще ме познаят. Трябва да внимавам. Трябва да остана невидим, докато не съм готов за тях. Докато не съм готов да им се покажа: да им обясня какво са създали умен. Да им разкрия*

чудовището, в което съм се превърнал. Да ги накарам да проумеят. Да проумеят, мамка му.

Спря на ъгъла. Намираше се на паркинга. Беше задъхан и изпитваше силна болка, дробовете му сякаш щяха да се пръснат. Вече не изкашляше слуз, а дълги нишки кръв — топлината, натрупала се в гърлото му. Издърпа нишките в устата си с носната си кърпа. Вътрешностите му се разпадаха, разтваряха се в едно безформено кърваво нищо. Андъруд седна на една ниска стена, за да се съвземе, и изтри сълзите, които усещаше студени върху изложената си на вятъра кожа. *Кръвта напълни цяла вана със сълзи, спомни си той, да, сълзи, които замръзват заедно с кръвта. Едноокият поглед на Луси Харингтън, последният задъхан ужас на Елизабет Дръри, която се опитва да избяга, Джулия Купър, завързана за пречките на леглото с разширени от ужас очи.* Андъруд избърса лицето си — всяка студена сълза беше въплъщение на ужаса.

Задържа ръка върху сака с нещата, които беше донесъл със себе си. Беше спрял в един сервиз в Холт, за да купи най-необходимото — руло широка лепенка, няколко найлонови торби за отпадъци и един чук.

Отново изпита глад. Възпалението в дробовете изсмукваше физическите му сили, способността и желанието му да се бори. Вдигна поглед — на петдесетина метра имаше закусвалня за риба и пържени картопки. Поръча си пликче картопки и две мариновани яйца. Пет минути по-късно в тъмната си кола на лапа половин яйце и си представи, че е окоето на Луси Харингтън. Леко го завъртя в устата си и го проми със слюнката си. Усещаше вдлъбнатините с чувствителния връх на езика си, назъбената месеста част, където яйцето е било откъснато от ямката си.

Върна яйцето в пликчето и повтори процедурата с второто яйце, като този път си мислеше за Елизабет Дръри — елегантна дори когато бе потопена в собствената си кръв. Внимателно почисти яйцето и в един миг дори го пое цялото в уста. Пасваше съвършено. Изведнъж си помисли за влажните зелени очи на Джулия, докато се гърчи в екстаз под тялото на Пол Хейър. Андъруд силно ухапа яйцето. Представи си как зъбите му проникват през лещите на очите на Джулия, как отхапва мускулите. Наслади се на хрупкавата роговица и на студената водниста течност, който се разля по езика му като ликьор. Преглътна силно.

Пол Хейър и Джулия Купър не бяха в състояние да погълнат и десерт, затова си поръчаха само кафе. Към единайсет и половина ресторантът почти се опразни и Пол най-сетне схвана посланието на келнерите, които им мятаха странни погледи. Остави им щедър бакшиш, здрависа се с метрдотела и двамата с Джулия тръгнаха към колата, хванати за ръце. Беше пил доста повече от разрешеното, но знаеше, че в района няма много полицаи, а и освен това все още се владееше прекрасно. Беемвето запали веднага и Хейър предпазливо подкара мощната кола по тесния път, по който се излизаше от Блейкъни, и пое по скалите към Уелс. Беше толкова съсредоточен върху тъмния път пред себе си, че не забеляза мондеото на Джон Андъруд, което го следваше безшумно с изключени мощни фарове.

Хедър Стасман вечеря в столовата на колежа. Макар вероятността да бъде въввлечена в поредния жесток интелектуален спор с д-р Маккензи да не ѝ беше никак приятна, беше ѝ омръзнало да стои като затворник в жилището си. Освен това снимките на жертвите на убийствата в Ню Болдън я бяха разстроили — искаше ѝ се да бъде сред хора.

По стечение на съдбата Маккензи и кликата му я оставиха на спокойствие. Вероятно присъствието на униформения полицаи на вратата ги изнервяше — всеки имаше своите неприятни тайни. След вечеря Хедър Стасман се оттегли в топлатата всекидневна с чаша кафе и с вече разпокъсаното си томче „Песни и сонети“ на Джон Дон. Древната стая беше полупразна и тя признателно потъна в сигурността на едно кресло с висока облегалка пред камината. Икономът ѝ поднесе брендите, което беше поръчала на вечеря, и разбута горящите пънове в камината пред нея. Във високия стар каменен комин се разхвърчаха искри, просветвайки в ярко оранжево, преди да изчезнат завинаги.

Стасман се опита да подреди мислите си. Не беше лесно — наведе се напред в креслото и се постара да опрости онова, на чието усложняване бе отдала целия си живот.

Какви са основните теми в поезията на Дон?, запита се тя.

Любовта, сексът, религията, смъртта.

Поезията му отразява несигурността на времето. Опитва се да слее религията с науката. От значение е и хуманистичната слабост към класическата философия. Ето, убиецът на Харингтън и на Дръри я беше попитал за музиката на планетите. Дон бе един от малкото автори, които разработваха тази идея на основата на творбите на Аристотел и на Питагор.

Една цепеница изсъска и огнените езици припламнаха. Стасман се стресна. Огледа се наоколо. Бяха останали само професор Проктър и д-р Уъф — и двамата почти не бяха на себе си и очите им гледаха отнесено под полупритворените клепачи. Брендите имаше приятен

вкус и тя с наслада завъртя топлата течност в устата си. Все пак Кеймбридж имаше някои предимства.

И така, стиховете на Дон са по същество хибридни — те включват често противоречащи си една на друга идеи. Животът на самия поет също бе донякъде противоречив. Дон беше роден католик, потомък на мъченика сър Томас Мор, а бе станал прочут англиканец. В края на живота си бе протестантският председател на управляващото тяло на катедралата „Свети Павел“.

Стасман се запита дали убиецът е религиозен? Не бе цитирал нито една от силно религиозните творби на Дон. Но въпреки това религиозната несигурност бе от огромно значение за разбирането на избора от него поет. *Любопитно.*

Отново насочи вниманието си към книгата и прелисти до „Сбогуване: За сълзите“. Убиецът беше написал един стих от тази творба — „Не сбирай океани да ме удавят в твоето кълбо“ — на стената в дома на Луси Харингтън. Стасман потрепери при спомена за ужасната снимка на обезобразеното лице на Харингтън.

Основна тема на стихотворението е раздялата. Това е сбогуване — прощална поема. Кончето се основава на идеята за отражението. Лицето на всеки от влюбените се отразява в сълзите на другия. Сълзите на жената отразяват лицето на поета и обратно.

Стасман се намръщи, когато в съзнанието ѝ започна да се оформя една мисъл. Препрочете част от първия куплет:

*... като монети ги изсича твоят лик и твоя образ
кроят.*

Така създадени, добиват смисъл

и ти си

в бременната им утроба.

Плод са на дълбока скръб и знак за още по-дълбока...

Това беше симбиоза. Неговите сълзи добиваха смисъл чрез нейния лик. И обратно, неговият образ даваше смисъл на страданието ѝ.

„... ти си в бременната им утроба...“

Стасман си спомни, че и други писатели, съвременници на Дон, използват подобен образ: идеята, че човек изглежда като „бебе“ в очите на любимия не бе рожба на Дон. До този момент не бе разсъждавала задълбочено върху този образ, но значението му беше очевидно — човек се чувства емоционално уязвим и зависим, когато е влюбен, и изпитва нужда да му отговорят с безусловна обич точно като невръстно дете.

Пред кого разкриваме уязвимостта си? В чии очи винаги изглеждаме като деца? На родителите си, вероятно на бабите и дядовците си.

Стасман се загледа в златисточервените дълбини на брендите си и съзря там собственото си разкривено отражение. Спомни си за баща си, за това как бе удавил таланта си в бутилката с бренди и бе превърнал черния си дроб в тухла. „Да се опитваш да разгадаеш мислите на един поет е все едно да плетеш със спагети“, бе й казал той веднъж. Споменът извика усмивка на устните й. Толкова й липсваше. Тя винаги щеше да си остане бебе в неговите сълзи.

Мъртвото момиче е кончето на убиеца — шокиращият образ в сърцевината на неговите аргументи. Сами по себе си жертвите нямат друго значение.

— Ако тези жени не значат нищо за теб — прошепна Стасман в чашата си, — тогава с кого всъщност се сбогуваш? Кой придава смисъл на болката ти?

На второто местопрестъпление убиецът беше оставил откъси от две стихотворения: „Първата годишнина“ и „Треска“. Стасман разлисти книгата си.

И двете стихотворения са свързани с болни жени: едната от тях е Елизабет Дръри, а самоличността на жената от „Треска“ не е известна, но е възможно да е била съпругата на Дон. Дали убиецът е изгубил жена си? Или майка си? Дали не се опитва да се сбогува с нея? Дали убийствата не са някакво негово лично прощаване?

Стасман отгръщаше ту на „Треска“, ту на „Първата годишнина“.

И двете стихотворения намекваха, че светът ще изгуби смисъла си след смъртта на героинята. В „Треска“ Дон дори намекваше, че болестта на жената ще се превърне в Страшния съд за света, че огънят на треската й ще обхване в пламъците си цялото творение:

*О, мъдреци измъчени, що чудите се
кой ли огън ще изпепели света!
Безпомощни, сте вий да проумеете,
че туй е треската на таз жена.*

Същите апокалиптични препратки имаше и в „Сбогуване: За сълзите“, и в „Първата годишнина“. Значи все пак се долавяха някакви религиозни обертонове.

Кога светът се превръща в труп?

Този въпрос не преставаше да тормози Стасман. Убиецът ѝ го бе задал два пъти по телефона — явно беше важно за него. Предполагаше точно определен отговор. Хедър Стасман винаги успяваше по-добре да проумее структурните и интелектуалните страни на една поетическа творба, отколкото заложената в нея емоция. Съсредоточено присви очи. Винаги съветваше студентите си да прилагат прости принципи. Ако не разбирате някое стихотворение, придържайте се към онова, което знаете със сигурност, че представлява то, а не към онова, което си мислите, че може да е. Кой го е написал? За кого е предназначено? Колко куплета има? Колко стиха има във всеки куплет? Как са римувани? Езикът разговорен ли е, или е усложнен? Какви образи използва поетът? Коя е най-основната особеност на поезията?

Остроумието.

Дон е искал да заслепи аудиторията си със своето остроумие, да убеди слушателите в интелигентността си. Творбите му отправят интелектуално предизвикателство, което слушателите му биват поканени да приемат. Тя е неговата публика. Той предизвикваше нея.

Пропускаше нещо и това я дразнеше.

Свещите в дневната меко припламваха. Смътни сенки се извиваха и танцуваха по дъбовата ламперия, размазани и неясни като пещерни рисунки. Вятърът свиреше в комина, а огънят започна постепенно да гасне. Проктър и Уъф бяха отишли да си легнат. Хедър Стасман пресуши брeндитo си и реши да постъпи по същия начин.

Вилата „Уайтстоун“ се издигаше самотно върху една канара на около три километра от Блейкъни. Тесен и осеян с дупки път водеше от шосето до ръба на канарата, като пресичаше едно засято с моркови поле. Канарата стигаше чак до водата, а меката червеникава пръст по нея постъпателно се спускаше до чакълестия плаж на шейсетина метра по-надолу. Неравна и ронлива на места стръмна пътека водеше от полето до плажа. Мястото беше самотно и студено. Черните води на Северно море се вълнуваха заплашително, ширнали се отвъд квадратното очертание на вилата. В крайна сметка постройката щеше да се сгромоляса сред вълните долу, когато солената вода разяде почвата под нея. Засега обаче вилата беше сигурна — светлинките ѝ слабо проблясваха като четири горящи върха на цигари, които се опитват да осветят безкрая.

Андъруд чуваше грохота на вълните долу, свистенето на камъчетата — природните стихии безмилостно разтрошаваха камъка. Скалите постепенно се изглаждаха от досега с водата и от превратностите в природата и повърхността им ставаше безупречно гладка на допир. Андъруд опипа с пръсти едно камъче. Животът беше изтрил неговата собствена гладкост и го бе направил назъбен и грозен, беше го раздробил на ужасни отломки и ги бе пръснал по вятъра.

Почака двайсетина минути, докато светлините във вилата угаснат. След това се върна в колата си и взе инструментите си. Влагата в гърдите му бе временно изсъхнала — вече не кашляше слюз и кръв, но продължаваше да се чувства зле. Часовникът в колата му показваше 12:25. Затръшна вратата, пресече шосето и забързано пое по тясното пътче. Зад вилата имаше малка барака. Андъруд се спря там, за да успокои дишането си.

Смразяващ вятър, който миришеше на сол и имаше вкус на нечистотии, се понесе над водата и се блъсна отстрани във вилата. Андъруд се намръщи и се присви. Погледна към прозорците на горния етаж. Джулия беше там и се чукаше с Пол Хейър. Съпругата му се

чукаше с друг мъж. Леко проточи шия на вятъра и се опита да различи стенанията и пъшканията ѝ от шумовете на вятъра и на водата.

„О, любов моя, ти ме нарани!“ Найлоновата торба с инструментите му пърхаше обвинително на все по-яростния вятър. Ревящият въздух насмешливо му кресна: „... Той чука жена ти... на брега на морето... на брега на морето...“ Тя беше ей там, зад крехкото стъкло и пъстрите пердета. *Потта на Хейър по тялото ѝ, кожата на Хейър до нейната.* „Когато ме отхвърли толкова жестоко“, прошепна вятърът. Сега щеше да ѝ изпее нова песен. Щеше да я принуди да проумее.

Андъруд хукна към вратата на кухнята, приклепна и я натисна. Потта му сякаш замръзваше върху кожата. Щеше да е съвсем уместно да загине тук в тази гола и тъмна пустош, да замръзне на вратата, докато вътре потното тяло на жена му се блъска в потното и надигащото се към нея тяло на един непознат. Надникна през ключалката. Ключът беше вътре. Знаеше как да отвори вратата. „Луси Харингтън, известна плувкиня, с изтръгнато от ямката око“, пропя вятърът. Ключът падна на пода и Андъруд го издърпа под вратата. Изчака вятърът да поутихне за миг, след това бързо отключи и влезе вътре.

В кухнята се усещаше уханието на цветя и лек аромат на кафе. Андъруд се закова на място, в гърдите му изригна болка, по гърба му започнаха да се стичат ледени браздулици пот. Наостри уши, за да долови някакви признаци на движение в старата къща, която му отвърна с протяжно скърцане. Може би това беше звукът, който издаваха уморените кости на Джулия, които мъчително стенат, докато тя ги размества в греховността си. „Много хубави песни могат да се изсвирят на една стара цигулка — спомни си той. — Вдигни колене, миличка, вдигни колене!“. Огледа се, защото се уплаши, че блъскащото в гърдите му сърце ще го издаде.

Хубави нови тенджери и тигани висяха на стената в кухнята над голямата готварска печка, която сякаш никога не бе използвана. В средата на кухнята имаше голяма дъбова маса без нито една резка. Андъруд се усмихна, като си представи как скалата се срутва далеч под него. Представи си кухнята под водата — скъпите тигани се удрят в скалите, от печката изпълзват раци. Върху масата имаше огромен букет цветя — люляк, рози и орхидеи. Андъруд откъсна няколко

розови листенца и ги смачка между палеца и показалеца си. Почувства влажния аромат върху кожата си като кръв или като мехлем.

Пол Хейър заспа на мига. Сънува, че морето се промъква под вратата, нахлува в стаята и засмуква и двамата. Падаха. Не усещаха земя под краката си. Виждаше как вълните се протягат към него и крещят името му. Рязко отвори очи. Долу звънесе телефонът. Джулия се стресна и промърмори нещо, като се люшкеше между съня и бодърстването. Пол се измъкна от леглото в студената стая, наметна халата си и забързано слезе долу. В дневната нямаше килим и голите дъски бяха ледени под краката му. Телефонът спря да звъни, когато вдигна слушалката.

— По дяволите! — Той остави слушалката и почака телефонът да звъне отново. Не стана така. Хейър се ядоса и се обади на 1417, където електронен глас го осведоми от кой номер е дошло обаждането. Беше непознат за него номер на мобилен телефон. Натисна копчето за пренабиране на номера и почака да се осъществи връзката. За негово учудване пронизителният звън на телефон се разнесе точно зад гърба му. Пол Хейър се обърна слисан и се озова очи в очи с Джон Андъруд.

— Какво е това, по дяволите?

Той изпусна слушалката, когато силен удар размаза лицето му. Политна назад и се строполи върху дивана. Андъруд бързо скочи към него и цапардоса главата на Хейър с дървената дръжка на чука си. Хейър падна на пода целият в кръв. Андъруд задъхан се опитваше да си поеме въздух, разгорещен от успеха си. Смайването в очите на Хейър му достави истинска наслада. Напрегна се и помъкна хъхрещото тяло на Хейър към кухнята.

В полусън Джулия Андъруд чу някакви шумове, но мекото двойно легло отново я подмами да потъне в дълбок сън. Дори блъскащият в прозорците вятър и приглушеният рев на морето долу не я смущаваха. Всъщност ѝ въздействаха успокоително и почти хипнотично. Обърна се и започна да сънува музика.

Андъруд овърза здраво ръцете и краката на Хейър с въжета и го помъкна извън къщата. Злобният вятър дърпаше дрехите му, докато мъкнеше стенещия мъж към ръба на канарата. Бяха само двайсетина метра, но трябваше да положи огромни усилия — потта замръзваше по кожата му като вода върху стъкло. Болката дълбаеше в гърдите му и сякаш се изостряше с всеки изминал миг. Мислите му се пръснаха на всички посоки като пилци, погнати от лисица. Съсредоточи се.

Андъруд дръпна проснатото по очи тяло по-близо до ръба на канарата, докато главата на Хейър не надвисна с лице към пропастта. От раната на главата му бликаше кръв и капеше на тъмни капки в бездната. Андъруд усети как му се завива свят от страховитата височина, но яростта го накара да продължи. Сега плясъкът на водата по скалите му се струваше оглушителен. Сякаш вкусът на кръвта на Хейър беше накарал вълните да се разбеснеят от глад и те се протягаха нагоре към този прелъстител на чужди съпруги, молеха се да го повлекат със себе си и да разкъсат плътта от покварените му кости.

Андъруд се поколеба. Моментът беше настъпил. Трябваше да вземе решение. В негова власт бе да направи така, че тялото на Хейър да се разпадне на съставлящите го елементи, да го накара да се превърне във вода, желязо и въглерод, да се смеси с тинята и с рибешките изпражнения. Можеше да го разтвори във вълните.

Щеше да хвърли Хейър в морската вода и да го наблюдава как се издига с парата, щеше да се присмива на черните облаци и да се подиграва на мъжа, който е затворил там. А когато от небето завали дъжд, щеше да стои прехласнат и да усеща как капчиците на Пол Хейър се сипят върху езика му. Щеше да пие, докато целият се подуе, а след това щеше да изпикае копелето обратно в морето и завинаги да го зазида в този безконечен цикъл.

Лесно е.

Джулия беше в къщата, на топло и нищо неподозираща. Джулия Купър, малкото момиченце, което го караше да плаче. Джулия Андъруд, жената, която вече не го обичаше и се бе преродила като Джулия Хейър. Събличаше нежеланата си кожа насън. Андъруд се питаше как ли щеше да реагира тя на разпадането на тялото на любовника си. Как щеше да погледна на неговото разтваряне? Щеше ли да потръпва при студеното му докосване, когато плуваше в морето? Щеше ли да изкрещи страданието си към безбожните небеса, когато се

опиташе да задържи своя любовник мъченик, а той се изплъзнаше между пръстите ѝ? Щеше ли с наслада да пие дъждовната вода и завинаги да поеме в себе си този мъж? Щеше ли той да плува в слюнката ѝ и да се слива със сълзите ѝ?

Дали споменът за него щеше да бъде по-силен от действителността? Сърцето на Андъруд гореше в гърдите. Той се свлече на колене върху податливата земя, на края на силите си и несигурен как да постъпи.

Вече не познаваше сам себе си, не беше сигурен на какво е способен. Рационалният му ум беше като подплашено птиче, което се носеше над бучащ от гняв и отчаяние океан — неспособно да лети, и твърде уплашено, за да се гмурне. Срещу него яростно лумваха спомени, обострени от болката му, сливаха се и се гънеха, докато накрая започна да ги бърка с въображаеми картини. Брак без любов, брак без секс, брак без деца. Съществуваше, без да живее. Може би беше умрял през нощта, когато двамата с Джулия се бяха срещнали за пръв път, и оттогава съществуваше само в някакво чудовищно чистилище. Кръжеше сляпо и не можеше да изпълзи до светлината.

Къде се намираше сега? Сигурно на върха на планината, на една малка крачка, на един убийствен удар от рая. Дали вината и отчаянието му щяха да умрат заедно с Пол Хейър? Въпросът го учуди — изникна без предупреждение от някаква примитивна част на мозъка му, която все още не се бе научила да се заблуждава. Защо трябваше той да страда? Защо трябваше да му пука за скапания свещен съюз? Не беше направил нищо нередно.

Почти си повярва — тежестта на полуизмислените доказателства беше съкрушителна. После, след като истината постепенно си проправи път през измислиците и изопачеността, някъде далеч върху клокочещата повърхност на водата птичето се откъсна свободно и литна. За част от секундата Андъруд прозря отровната злост на лъжата и осъзна, че тя заразява всичко. Истината беше, че той се бе провалил пред нея, не бе отговорил на очакванията ѝ. Не бе успял да отвърне на любовта, която тя толкова щедро и искрено му бе предложила. Не провалът беше причината за чувството му за вина. Причината бе, че отказваше да поеме отговорност. Той беше ужас за самия себе си.

Внезапно Пол Хейър усети вкус на метал. На ръжда. Беше шумно и много, много студено. Нещо натискаше гърдите му. Нещо му пречеше да диша. Главата му щеше да се пръсне от болка, докато се опитваше да разбере къде се намира. Нещо топло го гъделичкаше в ъгълчето на устата. Кръв. Спомни си за Андъруд, който стоеше непосредствено зад гърба му във вилата. Безуспешно се опита да помръдне ръцете си, след това рязко отвори очи.

За миг си помисли, че е мъртъв и наднича през портите на ада. Върху скалите далеч долу с рев се разбиваха вълните. Падаше ли? Обзе го паника. Стисна очи и внезапно му се стори, че камъните и пенливата вода се втурват към него. Подготви се за ужасния сблъсък — гърдният му кош щеше всеки момент да се строши, органите му — да се разкъсат, мозъкът му — да се пръсне по скалите. Спартанците хвърляли най-хилавите си деца от върха на някоя скала. Неестествен подбор. Мислещите да умрат.

Ала болката така и не последва.

Кухненската врата се захлопна с трясък, от който цялата вила се разтресе. Джулия Андъруд се стресна и седна в леглото. Пол го нямаше. Леглото беше студено. Навън ли бе излязъл? Преметна крака извън леглото, кожата ѝ настръхна на студения въздух и тя се наметна с халата на Пол.

— Пол? — провикна се Джулия от стълбите, внезапно обзета от страх. В отговор старата къща само изтрака, когато нов порив на вятъра заплаши да я изтръгне от основите ѝ. Джулия изруга и се спусна надолу по стълбите. Дървеният под беше леден под босите ѝ нозе. Запали лампата в кухнята. Нямаше и следа от Пол.

Навън Андъруд видя светлината и избърса сълзите си, сякаш засрамен от сиянието. Забеляза, че Хейър помръдва. Беше жив и се бореше с въжетата. Това беше жалкото потомство на живота и на провала му. Нямаше да се избави от чувството си вина, ако хвърли детето от скалата. Просто за пореден път щеше да откаже да си признае.

Андъруд погледна отвъд водите право в окото на времето. Замисли се за един съвсем кратък миг, представи си как всяко чувство, действие и решение от живота му се свива до една наносекунда. Това би било идеално. Така не би имал време да се отегчи, да допуска грешки, да се окаже напълно откъснат. Времето обаче тече бавно и мъчително, удължава провалите и разочарованията, както колите забавят ход, за да огледат случилата се катастрофа. Животът е чистилице, пълна с болка вана, в която се опитваме да се пречистим от последствията от грешките си. Вината е мъчение за жалките духом.

Андъруд виждаше как Джулия наднича през прозореца на кухнята, как се напруга да види нещо в мрака. Спомни си как двамата заедно купиха първото си жилище през лятото на 1983 година. Предишният собственик беше вдовец. Беше близо седемдесетгодишен, изхабен от живота и самотата, с дълбоки бръчки, които скръбта бе издълбала по лицето му. Не беше в състояние да поддържа къщата. Джон Андъруд бе изпитал съжаление към стареца, бе усетил страданието и примирението му. Остана поразен от контраста със собственото си положение, от което тогава лъхаше толкова надежда. Старецът също го забеляза. Сега, осемнайсет години по-късно, Андъруд съзнаваше, че и той е останал сам и стои изправен пред бездната. Човек винаги има предостатъчно време да допусне грешка и да не може да се откопчи от нея.

— Какво става, по дяволите? — надвика бучащия вятър Хейър.
— Дръпни ме от ръба.

Единственият истински грях е да правиш агонията на другия още по-мъчителна. *Животът е агония, но споделена агония, вана от болка, в която се къпят двама. Кръвта напълни цяла вана със сълзи и от искрата на живота я лиши.* Вероятно агонията на гнева и на провала го бе лишила от „искрата“ на жестокостта му. Беше се преродил в пълна със сълзи вана и сега задъхан се стремеше към светлината.

Внезапно Андъруд се замисли за Елизабет Дръри, чието тяло лежеше в кървавата вода — мъртво, то отново се бе върнало в предродилното си състояние. До този момент не се бе замислял за това. Дръри и Харингтън бяха навлезли в смъртта, както бяха навлезли в живота. Само че, спомни си той, очите им ги нямаше. Две леви очи. Дали поставянето на телата във водата трябваше да означава, че са се преродили? Дали изтръгването на очите не беше някакъв ритуал, който

улесняваше трансформацията? За какво са му притрябвали на някого две леви очи?

— Чуй ме — задъхано изрече Хейър, — това е лудост. Погледни се. Виж какво правиш. Не съсипвай живота си.

Андъруд сведе поглед към Хейър, а след това — към черната съскаща маса от скали и вода. Болката в гърдите му все повече се изостряше. Стомахът му се сви от плашещото усещане за собствената му уязвимост. Усети пристъп на студена паника. Изведнъж мисълта да остане сам в мрака го изпълни с ужас. Хейър се опита да премести тялото си от ръба на скалата. Андъруд клекна на гърба му и вплете пръсти в косата му.

— Животът ми ли? — кресна той. — Кой живот имаш предвид? Ти нахлу в него и взе каквото искаше. Само това е останало, приятелю.

— Това няма да ти помогне — изрече задъхан Хейър под тежестта на Андъруд. — Тя ще те намрази.

— Четеш ли вестници?

— Какво?

— Четеш ли проклетите вестници?

— Какво общо има това?

— Цяла седмица преследвам някакъв маниак, който вади очите на разни жени.

— Жалко за... теб — изрече предизвикателно Хейър, докато въздухът напускаше дробовете му.

— Затова нямам време да я купувам с вечери и почивки.

— Майната ти.

— Дали да не извадя *твоето око*? — каза Андъруд и стисна лявото око на Хейър между палеца и показалеца си. — Такова нещо не можеш да си купиш, нали? Може би не е лоша идея да те разпоря, за да се видят всички тайни гадни неща, които се случват в главата ти.

— Ти си жалък. Ако искаше да ме убиеш, досега да си го направил. Джулия беше права за теб. — Главата на Хейър се пръскаше от болка, гадеше му се, а нощта тревожно фучеше около него. — Ти си просто един страхливец.

Андъруд обаче не го слушаше. Ужасно прозрение разряза мозъка му, както бръснач реже кожата. Опита се да проследи налудничавата му логика. *Защо са му потрябвали на някого две леви очи? Какво може да спечели, освен ако...*

Андъруд се изправи и гръдният кош на Хейър се повдигна, когато натискът отгоре му най-сетне престана. Отчаяно напълни с кислород изтерзаните си дробове. *Защо имаме по две неща от всичко? Два бъбрека, два дроба, две очи.* Андъруд наблюдаваше примигващите светлинки на един пътнически самолет, който пълзеше към него в нощта. Хрумването проникваше в мозъка му вследствие на някаква невероятна и ужасна осмоза.

Защо имаме по две от всяко нещо?

Той издърпа Хейър от ръба на скалата и го хвърли на пътеката към плажа, която започваше да се спуска стръмно надолу на десетина метра по-нататък.

За презастраховка. Ако единият бъбрек престане да функционира, ще ни остане другият. Дали убиецът не е едноок? Исусе, дали не се разхожда с едно изтръгнато око, пъхнато в празната си очна кухина? По какъв начин човек може да изгуби окото си? Може да е преживял автомобилна злополука. Може да е бил военен. Андъруд се опита да се съсредоточи и да прогони обзелата го лудост. Очите бяха мъртви и безполезни и най-вероятно бяха ужасно увредени. За какво можеха да послужат? Почти сигурно е, че убиецът е мъж. Ако мотивът му е подмяната, не би ли предпочел жертвите му да са мъже? Дали очите не бяха предназначени за някой друг?

Опита се да запази равновесие под напора на вятъра. Джулия имаше двама мъже. *Защо? Защото единият бе престанал да функционира и тя си бе намерила друг.* Внезапно се почувства безкрайно гневен и тъжен. В този миг половината от двойната спирала изчезна и остана само отчаянието. Може би в крайна сметка можеше да изкупи вината си, да надмогне всичко с цената на много болка. Може би заслужаваше този шанс.

— Обичаш ли я? — внезапно попита Андъруд.

— Разбира се — изстена Хейър.

— Кажй го.

— Обичам я.

— Кажй, че е истина.

— Истина е. И тя го знае. Ти също.

Тежестта леко се бе вдигнала. Бавно, сякаш се събуждаше от ужасен кошмар, Андъруд се обърна с гръб към Хейър и несигурно се

запъти към светлината.

Джулия не виждаше нищо, колкото и да се взираше към тъмния силует на скалата. Раздразнението ѝ, че не успява да намери Пол, бързо отстъпи място на дълбока тревога. Къщата бе изпълнена със странни звуци. Седна в едно кресло и плътно се уви с халата на Пол. *Къде в той?* Светна настолната лампа и усети как студеният въздух сграбчва глезените ѝ, когато се отвори вратата на кухнята. Джулия с облекчение скочи на крака, прекоси бързо студения под и се озова лице в лице със съпруга си. Той стоеше неподвижен в средата на кухнята — болен, пребледнял и с разбито сърце.

Андъруд се опита да подреди мислите си въпреки болката, която разяждаше вътрешностите му. Японските войници поставяли гладни плъхове върху коремите на военнопленниците от Алианса и след това ги похлупвали с празни консервени кутии. Животните избирали най-малкото съпротивление и започвали с гризане да си проправят път надолу. Точно такава болка изпитваше в този момент — все едно че гладни плъхове разкъсват плътта му и яростно се катерят един върху друг, обзети от неистово желание да избягат. Опита да си поеме въздух и се облегна на кухненската маса. *Кръвта във ваната означава прераждане. За какво могат да послужат две леви очи? Декстър сигурно щеше да знае. Алисън е умна. Али е звезда — умът ѝ е остър като вкуса на солта върху езика. Нали Стасман нарече това остроумие? На убиеца щеше да му хареса.*

Вътрешностите на Джулия се свиха на топка от страх и съжаление.

— Джон? — Той гледаше нея, през нея и отвъд нея. — Какво правиш, по дяволите?

Андъруд примигна, прогони обзелата го лудост и откри съпругата си в центъра на зрителното си поле.

— Здравей, Джулия.

— Къде е Пол?

Андъруд леко извърна глава към прозореца на кухнята.

— Излезе малко на чист въздух.

— Какво си направил? — вече истински уплашена попита Джулия. По ръцете му имаше кръв.

— Реших, че двамата имате нужда от малко пространство. —

Андъруд ѝ препречи пътя, когато тя се устреми към вратата на кухнята.

— Затова ви създадох.

— За бога, Джон!

— Няма да те нараня, Джулия.

— Ако си наранил него, никога няма да ти простя.

— И без друго няма да ми простиш. Така е по-лесно, нали? Така имаш причина да ме мразиш.

— Имам достатъчно такива причини.

— Мисля, че се чувстваш безпомощна, разочарована, измамена и всякакви такива щуротии. Но ти не ме *мразиш*, Джулия.

— Работя по въпроса, а и ти ми помагаш.

Тя се опита да се промъкне покрай него. Той стисна китката ѝ — силно, но без злоба. Зачуди се колко време ще успее да я задържи. Джулия беше силна, а той губеше сили. Сега плъховете бяха в главата му, дращеца и разкъсваха мозъка му.

— Помниш ли какво каза майка ти за мен, когато се сгодихме? — попита я той.

— Пусни ме, Джон.

— Каза, че някой ден ще разбия сърцето ти.

Андъруд мъчително се закашля и по свободната му ръка се стекоха тъмни струи кръв. Това като че ли го изненада. Вътрешната му развала започваше да се процежда към повърхността. Джулия го наблюдаваше ужасена.

— Ти си болен. Трябва ти помощ.

Андъруд преглътна топлата лепкава течност в гърлото си.

— Права ли беше, Джулия?

— За какво говориш?

— Права беше още от самото начало. Виждаше колко ме обичаш и знаеше, че аз не бих могъл да оправдая очакванията ти. Знаеше, че не мога да те обичам така безусловно, както ме обичаше ти. Виждаше, че нещо липсва. Знаеш ли, след време аз самият осъзнах, че тя има право. Просто не можех.

Джулия усети как очите ѝ започват да се пълнят със сълзи на безпомощност и отчаяние, изпъзели от дълбокия гроб, който зееше вътре в нея.

— Защо? Защо не можеше? Аз те обичах точно по този начин.

— Точно заради това.

— Не разбирам.

— Аз те излъгах. Джулия. Накарах те да повярваш, че съм човек, какъвто не бях. Накарах те да ме обикнеш. Не исках да те изгубя. Затова ти позволих да имаш човека, когото искаш, докато можах.

— Защо никога досега не си ми казвал това?

— Ако можеше да надникнеш в главата ми, щеше да разбереш. Там не е никак хубаво.

— Но защо?

Той я изгледа тъжно и безнадеждно.

— Не знам — отчаяно промълви. — Сигурно заради нещата, които съм виждал, заради нещата, за които мисля. Не би ти харесало да си сред тях. Затова те държах настрана. Не исках да те съсипвам с тях.

— Това е нелепо.

— Ако наистина ме познаваше, нямаше да ме обичаш.

— Би трябвало аз да реша това, не ти. Освен това аз те познавам по-добре от всеки друг.

— Освен от самия мен.

Заля я вълна от гняв. Обиждаше я твърдението му, че не го познава. Беше живяла с него двайсет години.

— Самият ти изобщо не се познаваш — рече тя с горчивина.

Андъруд пусна китката на Джулия и още в следващия миг усети, че му липсва допирът до учестения ѝ пулс. Съзнаваше, че тя си е тръгнала. Вече бе мъртва за него. Никога повече нямаше да я докосне. Седна. Усети как започва да пропада в мрака.

— Неподвижни, осакатени, преродени сред кръв и сълзи. На две от тях, на две жени, се е случило нещо ужасно. Можеш ли да познаеш какво?

— Не искам да знам.

— Извадил им е по едно око.

— Мили боже!

— И аз така си казах. Защо според теб някой ще направи подобно нещо? Мислиш ли, че ги събира? Смяташ ли, че ги слага в

буркани като мариновани яйца?

— За бога, Джон!

— И аз не смятам така — продължи Андъруд. — Ако го правеше, щеше да взема и двете очи — лявото и дясното. Запитай се за какво му е потрябвало на някого едно ляво око. Заповядай, Джулс — разплака се и Андъруд. — Добре дошла в главата ми. Искам да разбереш. — Изведнъж му се прииска да се наръга с нож и да изтръгне от гърдите измъчените си дробове.

— Опитвам се.

— И така — отново се закашля той. — Още веднъж. Какво ще стане, ако да речем, аз изтръгна окоето на твоя Пол, например? Нашият убиец си пада по поезията. Мисли художествено.

— Не знам — вдигна поглед тя, обзета от пълно отчаяние.

— Ще му трябва ново око, нали? — Андъруд постепенно рухваше, разпадаше се като спътник, който навлиза в атмосферата. — Мен ме нямаше до теб и ти ме замени. Същото е, нали?

— Не е.

— Според мен е.

— Не съм те заменила. Влюбих се в друг човек. Случва се.

— Да, случват се всякакви гадости.

— Каж ми къде е Пол.

Джулия се почувства по-уверена. Андъруд се разпадаше пред очите ѝ, но когато вълната на гнева ѝ започна да се отдръпва, на нейно място останаха мехурчета съжаление.

— Каж ми едно — обади се той. — Ако можеше отново да изживееш живота си в един кратък миг, в който да изпиташ всички чувства, всяка мисъл, какво щеше да си спомниш най-живо?

— Не знам.

— Каж ми. — По челото му проблеснаха капчици пот. Няколко се отрониха и нещастно се размазаха на пода. — Какво щеше да си спомниш?

Отново се опита да хване ръката ѝ, но тя бързо се отдръпна.

— Самотата — простичко отвърна Джулия.

Изведнъж в него се втренчи окоето на времето и Андъруд се почувства пронизан от този трагичен поглед.

— Аз също — борейки се да си поеме дъх каза той. — Кръвта напълни цяла вана със сълзи. Сега го разбирам.

— Съжалявам.

— Пол е на пътеката за плажа. Нараних го.

— Отивам да го доведа. Моля те, върви си.

— Добре.

Андъруд се разкашля силно, когато се изправи и в гърдите му отново се разпали огън. По-силен и по-горещ отпреди. Пръски кръв излязоха от устата му. Стисна се за сърцето, сякаш се опитваше да изтръгне агонията. Столът падна, когато той политна назад към стената, а стаята се завъртя шеметно пред очите му. Земята сякаш потъна под краката му.

Джон Андъруд рухна в самия себе си и тронаво се строполи на пода.

Беше два часа и четири минути. Изтощена и разтреперана Джулия позвъни на полицията в Норфък и повика линейка. След това ужасена от онова, което можеше да намери, излезе в мразовитата нощ, за да потърси Пол Хейър.

13 декември

Хедър Стасман лежеше будна в очакване на зората. И без друго не спеше добре, но тази нощ я нападнаха ужасни кошмари. Знаеше, че пред вратата на жилището ѝ има полицаи, но това не ѝ помогна особено. Всъщност шумоленето на вестника му и избръмчаването на полицейското радио от време на време на няколко пъти я бяха събуждали.

Тревожеше се за кариерата си не по-малко, отколкото за безопасността си. Дълго и мъчително се бе катерила по хлъзгавия прът на академичната йерархия. Не ѝ беше лесно да осигури финансиране за докторската си дисертация, изследванията по темата бяха още по-трудни. А да си наложи дисциплината, необходима за проучването на мъчносмилаемите тонове литературна критика и стари монографии беше Херкулесово усилие. Писането на книгата беше също толкова трудно, но поне ѝ бе помогнало да се освободи от оковите на страхопочитанието и задължителното уважение към авторитетите, с които бе принудена да се съобразява в докторската си дисертация.

Книгата ѝ „Реконструиране на Дон“ я бе направила известна, но бе затворила толкова врати, колкото бе отворила. Почти се бе превърнала в академичния еквивалент на развалена стока. Успешното приключване на специализацията в колежа „Саутуел“ беше от жизненоважно значение за възстановяване на благонадеждността ѝ. Това беше особено чувствителен проблем в Съединените щати, където интелектуалните среди се отличаваха с дълга памет и с чувствително его. Беше избягвала да пише рецензии за книги за британските вестници, макар да бе получила редица изгодни предложения, и вместо това се бе съсредоточила върху проучванията за следващата си статия за академичните издания. Но сега връзката ѝ с убийствата в Ню Болдън вече добиваше гласност в университета — в Кеймбридж лошите новини се разпространяваха като вируси. Щяха да се надпреварват да съсипят кариерата ѝ. Нямаше да я изберат за втори семестър в „Саутуел“ и щеше да се наложи да се върне в Уисконсин

при по-лоши обстоятелства, отколкото преди заминаването ѝ. И тогава Стасман се замисли за Луси Харингтън и за Елизабет Дръри и се почувства ужасно виновна, призля ѝ от егоизма ѝ.

Отиде в малката си кухня и си направи чаша кафе. Имаше леко главоболие, предизвикано от коняка и безсънието, затова съскането на чайника ѝ беше неприятно. Кофеинът я целуна приятно между очите и тя се върна в дневната в малко по-добро разположение на духа.

Навън все още беше тъмно. В края на ноември слънцето сякаш напълно изчезваше от Великобритания. Ниски облаци се скупчваха над Кеймбридж от изток и заплашваха да погълнат остриите кули на параклиса на Кинг Колидж. От отраженията на облаците река Кам щеше да потъмнее и да добие цвят на прегоряла меласа. В малките часове на нощта се бе разразила буря и от прозореца Стасман видя, че вятърът е навял листа и боклуци на моравата в двора. Дърветата в градината на колежа сигурно бяха оголели като скелети. Нещо я глождеше. Дали не пропускаше нещо?

Светна настолната лампа и се опусна тежко в креслото си.

За кратко се замисли за Андъруд. Беше интересен човек — учтив и възприемчив. Беше забелязала и интереса му към нея, беше усетила как я наблюдава, когато смяташе, че не гледа към него. Декстър също започваше да ѝ допада. Отначало рязкото ѝ държане я бе подразнило, но тя упорито я отрупваше с въпроси и правеше интелигентни връзки по отношение на поезията. Това ѝ поддържа ободряващо. Стасман си каза, че сигурно търканията им се дължат на факта, че твърде много си приличат. В крайна сметка и двете бяха аутсайдери в светове, над които доминираха мъжете. Стасман се запита коя от двете беше по-силно покровителствена и мачкана в собствената си кариера — трудно можеше да се прецени.

Под напора на вихъра стъклата на прозорците се раздрънчаха, отвън на стълбите също се разнесе воят на вятъра. Оставаха още четири, а може би пет месеца до пролетта — тази мисъл я потисна. Пет месеца, преди цветовете и слънцето отново да се върнат. Чувала бе, че Кеймбридж е красив през пролетта — жълтите цветове на нарцисите заливали градините на колежа. Ярки студени сутрини. Огряната от слънце река Кам. Завръщането на живота в мъртвата земя.

Кога светът се превръща в труп?

Стасман усети как косъмчетата на тила ѝ настръхват, когато въпросът внезапно я връхлетя. Хрумна ѝ нещо. Проблясък в някакво отдалечено кътче на паметта ѝ. Възможно ли бе?

Взе „Песни и сонети“ на Дон и нетърпеливо отгърна на двайсет и първа страница. „Вечерня в деня на света Лучия, най-краткия ден в годината“. Опита се да запази спокойствие. Дали догадката ѝ беше вярна?

Това бе творба за загубата, за преобразяването и за авторовия копнеж по унищожението. Интересът на Стасман обаче се разпали предимно заради заглавието и обстановката в творбата. Взе писалка и се зачете, като правеше бележки до всеки прочетен стих:

*Настана полунощ в деня на святата
Лучия, със само седем часа светлина.
И уморено слънцето изпраща
не истински лъчи, а тлееща искра.*

„Днес е денят на света Лучия и денят е дълъг едва седем часа“, записа Стасман в бележника си.

*Пресъхна еликсирът на Вселената,
земята глътката последна пресуши,
животът крее в ложе на смъртта
и всички покрай мен се смеят,
а аз съм тяхна епитафия.*

„Светът е обхванат от суша и е безжизнен, след като е изпил поддържащия живота му еликсир. Животът е съсухрен, мъртъв и погребан“, стържеше писалката на Стасман по листа.

*Мен погледнете, влюбени,
мен — бъдещия свят и бъдещата пролет.
Аз мъртъв съм, ала у мен*

*смъртта роди алхимия на любовта
и с туй изкуство от нищото създава всичко.*

„Аз съм всяка мъртва същина, чиято грозота любовта превръща в духовна чистота. Любовта, най-великата алхимия, извлече живителния еликсир от мен, въпреки че съм се превърнал в нищото“.

*Лишения и крехка празнота
разядоха ме, но отново бях създаден
от нищото — от смърт, тъма и пустота.*

„Унищожен от любовта, аз се преродих в неща, които са нищо — смърт, отсъствие, мрак“. Дали убиецът не се мислеше за алхимик? Стасман се ядоса, че това ѝ хрумваше едва сега.

*Всичко има живот и форма, и душа,
а аз, на любовта ретортата,
съм гробница на всяка живина.*

„Всички останали живи твари притежават форма и душа, но чрез ретортата на любовта...“ Стасман спря за миг. Какво точно беше реторта? Отвори речника си и потърси думата. Ето: съд, в който се е извършвала алхимическата реакция по превръщането на всички неща в злато.

Дали убиецът смяташе, че убитите жени са ретортата на собствената му алхимия? Дали те бяха съдовете, в които най-низките му мисли се превръщат в нещо чисто и ценно?

*Неведнъж потоп
извиквахме със сълзите си ти и аз
и той заливаше света. Неведнъж
във хаос се превръцахме,
замислехме ли се за нещо друго. И неведнъж*

раздялата отнемаше душите ни и ни превръщаше в трупове.

„Когато Дон и любимата му са мислели за нещо друго, а не един за друг, от сълзите им се е образувал потоп, в чиито води светът е загивал. Те са били като хаоса, предшествал появата на земята. Раздялата им е превръщала и двамата в мъртъвци“.

Стасман си отбеляза последната поява на образа на потоба, който залива света — същата идея се срещаше във всичките четири стихотворения, цитирани от убиеца.

*Тя мъртва е (тъй лъже словото)
и аз съм еликсира на първото небитие.*

„Дон прави разлика между «обикновеното небитие», т.е. простото отсъствие на нещо, и «първоначалното небитие», квинтесенцията, предшестваща раждането на света“.

*Да бях човек, щях да познавам
същността си... Но иска ми се
звяр да бях,
растение или пък камък, понеже
те знаят на чувствата зова.
Понеже ако сянка бях на туй небитие,
това ще означава — има тяло, има светлина.*

„Поетът описва йерархията на по-нисшите от човека същества — животни, растения и камъни и твърди, че дори те притежават способността да чувстват. Ако авторът се превърне в това обикновено небитие, той също ще се сдобие с тези качества“.

*Вам пожелавам светли дни,
защото готвя се за среща с нея,*

*за среща с празника на мрака.
Него навечерие ще нарека —
към полунощ са устремени деня, века.*

„Дон твърди, че се е превърнал в квинтесенцията на нищото — абсолютната празнота преди сътворението. Той няма да бъде обновен. Затова се готви за среща с любимата си на празника на света Лучия, най-дългата и най-тъмната нощ в годината“.

Кога светът се превръща в труп? Кога смъртта и скръбта изсмукват живота дори от почвата? Вече знаеше. Според Дон това ставаше в деня на света Лучия, най-дългата нощ в годината — нощта, в която той оплаква смъртта на съпругата си, починала по време на раждане. Замисълът на поемата, главното кончето и логиката на аргументите черпеха сила от деня, в който е било замислено произведението.

Времето.

Стасман погледна календара си — най-дългата нощ в годината беше през декември. Прокара пръсти по датите. Ето — 21 декември. Началото на зимата.

— Дотогава остават осем дни — каза тя на глас и уплаши сама себе си.

Замълча. 21 декември. Нещо не беше наред. Беше чела анализи на стихотворението, а датата не ѝ се струваше позната.

— По дяволите! — внезапно си спомни тя, проклинайки глупостта си, и обърна на последната страница на „Песни и сонети“. Намери бележката към „Вечерня в деня на света Лучия“:

„Бележка 2. Според Дон и съвременниците му денят на света Лучия бил първият ден на зимата и най-краткият ден в годината. Преди промяната на календара през 1752 година денят на света Лучия е бил на 13 декември, денят, когато Слънцето влиза в знака на Козирога“.

13 декември. Днес. Светът се превръща в труп в деня на света Лучия. Днес е денят на света Лучия.

Стасман усети как я пронизва гореща възбуда. Стана и взе от един висок рафт речника на Брюър. На страница 376 намери статията, която търсеше: „Света Лучия, покровителка на хората с очни заболявания“.

Стасман продължи да чете и всичко ѝ се изясни. Лучия от Сиракуза била благословена с прелестни очи. Тя обаче предпочела да ги изтръгне, за да възпре настойчив обожател, отколкото да престъпи клетвата си за целомъдрие. Като награда бог ѝ отредил място в рая.

Стасман се облегна на стола, нервно разтреперана. Беше сигурна, че убиецът на Елизабет Дръри и на Луси Харингтън ще сложи край на живота си.

Не беше буден, но беше в съзнание. Кръжеше в собствената си глава. Около него беше шумно. Говор на хора, подрънкване на метал, електронно бучене. Не можеше да отвори очи. Върху клепачите му имаше светлина. Беше в съзнание и размахваше ръце и крака. Гласове. Хора, които го натискаха надолу. Откъслечни спомени, които го измъчваха — вилата, ръбът на скалата, Луси Харингтън. Разпокъсани мисли и непоследователна логика. Къде се намираше?

Болка. Почувства болка. Поне не беше мъртъв. Главата му щеше да се пръсне. В гърдите си усещаше мъчително стягане. Забита в китката му игла изпрати тъпа болка по цялата дължина на ръката. Беше изтощен, плуваше близо до дъното на искрящ бял океан. Някакви същества го хапеха, изяждаха го отвътре. Толкова силна болка! Дали умираше? Размърда се от болката в ръката си. Инжекция. Бавно се отпусна, мислите му се лутаха, очи се взираха в него.

Не можеше да помръдне. Не можеше да вижда. Можеше да мирише. Усещаше различни миризми. Парфюм, сапун, антисептик. Дали плуваше в някаква вана? Дали се прераждаше в агония? Може би изобщо не бе живял, а от утробата беше мечтал за живота си. Може би грешките му бяха само колебливото мъждукане на ембрионалното въображение. Може би получаваше нов шанс да започне на чисто.

Съзнаваше, че това е абсурдна мисъл. Новият живот не би могъл да бъде толкова безжизнен. Всеки атом от тялото му сякаш бе изтормозен и замърсен.

Не можеше да отвори очи. Дали не бяха изтръгнати от ямките им? Не. Долавяше промени в сенките, проблясъци и притъмняване. Храна. Усещаше мирис на готвено — далечна, натрапчива миризма на мазно. И на кафе. Усещаше аромата на кафе.

Кафе в кухнята. Кафе и цветя — жълти и червени цветни петна. Шумният вятър, който блъскаше по прозорците. Тъмнина, насилие. Плачът на Джулия. Кръвта на Хейър по ръцете му. Уби ли го? Остави го на ръба на скалата. Джулия плачеше, красива въпреки

страданието. Линейка, хора, които тичат около него. Бръмченето на разни апарати.

Болница. Намираше се в болница. И Декстър. Декстър беше в опасност — трябваше да ѝ се обади. Трябваше да ѝ позвъни.

Нещо върху устата му. Не може да говори. Отново усеща болка. Мъчителна болка в гърдите, все едно режат парчета от вътрешностите му. Престанете. Престанете.

Раздвижване — хора тичат и кресят. Апаратът забръмчава по-силно. Умираще ли? Не се предавай. Бори се. Трябва да говориш с Алисън. Опасност.

Джон Андъруд промълви нещо под кислородната маска. Още една игла прободете кожата на ръката му. Мрак.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
НЕОБИЧАЙНИ ВРЪЗКИ

Февруари 1945 г.

Тотънхам, Лондон

Предвид ограничените им средства Роуз беше сервирала внушителна трапеза. Вайълит Фрейн дъвчеше третия си сандвич с краставица за тази сутрин и прокарваше зальците с глътки подсладен чай. Стаята беше приятна. Пестеливо обзаведена, без прекалено много украшения, които в други домове Вайълит намираше за ужасно безвкусни. След последното посещение на Вайълит Роуз беше купила две гравюри — и двете бяха портрети на композитори, Моцарт и Бах. Заемаха стратегическо положение над пианото. Може би Роуз намираше вдъхновение в черните им очи.

Елизабет най-сетне бе заспала в кошчето си, след като повече от час бе пискала и плакала. Понякога бебето ужасно изморяваше Вайълит и тя с благодарност прие идеята на сестра си да капнат съвсем малко бренди в млякото. Подейства като магия и Вайълит си каза наум, че ще трябва да опива Елизабет, когато реши да ѝ погажда номера в бъдеще.

Вайълит разгледа книгите на Роуз. Заемаха цяла стена, а сред тях имаше много първи издания и красиво подвързани сборници с поезия и драми. В сравнение с тази библиотека собствената ѝ сбирка в Болдън беше доста невзрачна. Попадна на едно издание на „Макбет“, прекрасно подвързано с черна кожа и надписано с изящни златни букви. Това беше любимата ѝ пиеса. Отново седна на стола си и много внимателно започна да разгръща страниците. Сепна се леко, когато Роуз се върна в стаята с един прясно изпечен кейк.

— Заповядай, Вайълит, знам, че ти е любимият. — Роуз постави кейка на малката масичка пред сестра си и отрязва две дебели парчета.

— Не биваше да си правиш труда, Роуз — почувства се виновна Вайълит. — Сигурно си изразходвала купоните си за цяла седмица заради мен.

— Глупости, винаги имам повече, отколкото ми е нужно. Нямам съпруг, с когото да го споделя. О, извинявай, Вай, не съобразих.

— Вече мина цяла година — отвърна Вайълит и с това темата приключи.

— Виждам, че хитрината подейства на госпожичката — отбеляза Роуз и погледна към заспалото бебе.

— Спи като къпана.

— А, намерила си едно от изданията на „Бърлингтън“ — кимна тя към книгата в ръцете на Вайълит.

— Много красива книга, Роуз. Къде откри всичко това?

— В книжарница „Форбс“ на Чаринг Крос Роуд. Имат прекрасни книги. При това на много разумни цени — каза тя и отпи от чая си. — Изкупили са всички издания на „Бърлингтън“, когато издателството фалира преди година-две. Там можеш да си купиш прекрасни книги на прекрасни цени. Вече никой не цени качествените издания. Мисля, че те създават атмосферата в стаята.

— Наистина е така, Роуз. Ужасно ти завиждам.

— Защо не минеш оттам, преди да се прибереш? Вземи автобуса от Севън Сисъърс Роуд. Ще ти отнеме не повече от половин час.

— Може да го направя. — Вайълит отново насочи вниманието си към книгата. — „Хамлет“ е истински шедьовър, обаче „Макбет“ е любимата ми трагедия. Езикът е поразително въздействащ — поясни тя и прочете на глас един откъс:

*Сякаш чувах
да вика нечий глас: „Недей спа!
Макбет закла съня“ — съня невинен,
съня, разплитащ, счепканата прежда на грижите...*

Роуз довърши цитата по памет:

*Съня успокоител,
съня балсам за морния ни дух,
основно наше блюдо, пръв хранител
на жизнения пир.*

Вайълит внимателно затвори книгата и се усмихна на сестра си.

— Само две учителки могат да се срещнат на обяд и да си рецитират Шекспир.

— Поне поставяме акцентите на правилните места.

— Човек трябва да различава ямба от хорей!

— Петостъпният ямб е градивният елемент на съвременната култура — засмя се Роуз. — Да ти звучи познато?

— Татко — усмихна се и Вайълит. — Винаги съм се възхищавала на усилията му да образова нас, момичетата.

— Сигурно имаш право. — Роуз замълча и каза: — Добре ли си, Вай? Дано не се сърдиш, че те питам, но понякога толкова се притеснявам за теб и детето, че съм не ме хваща.

— Добре сме. — Очите на Вайълит леко се навлажниха, но нямаше да заплаче, трябваше да бъде силна. Както винаги. — Имаме къщата, а парите не са проблем.

— Не това имах предвид.

— Знам какво имаше предвид.

— Да изгубиш близък човек по този начин. Сигурно е ужасно болезнено.

Вайълит мъчително преглътна. Сълзите напиха в очите ѝ, но тя сподави всички, освен една. Погледна сестра си право в очите.

— Разговорите за това няма да ми помогнат, Роуз. Трябва да се справя сама.

— Разбирам. Просто исках да знаеш, че не ми е безразлично и че можеш да говориш с мен, ако искаш — опита се да намери подходящите думи Роуз. — Чувствам се толкова безпомощна.

Внезапно Елизабет се разплака.

— Гладна е — каза Вайълит. — Ще ми подадеш ли шишето с млякото?

— Да капна ли още малко бренди?

— Не, но можеш да налееш на мен — пошегува се Вайълит, въпреки болката си.

— Ще наля и на двете ни — отвърна Роуз и отиде в кухнята за чаши.

Вайълит взе бебето на ръце и го прегърна. Елизабет имаше нейните очи — кръгли и сини. Ала когато се усмихваше, имаше усмивката на баща си. Вайълит нежно успокои бебето и погледна през

прозореца на дневната. Беше слънчев и топъл ден за февруари следобед. От другата страна на прозореца по Севън Систърс Роуд кипеше трескаво оживление — мъже с униформи, жени с бебета. Изведнъж Вайълит Фрейн се почувства съвсем малка и съвсем сама. „Стегни се — укори се мислено тя, когато отново се разплака. — Трябва да си силна. Нямах друг избор“.

Един час по-късно Роуз ги изпрати до автобусната спирка. Целунаха се за сбогом и си обещаха да се виждат по-често. Роуз пъкна на Вайълит една бутилка бренди, когато автобусът потегляше.

— За който има нужда — прошепна тя.

Кондукторът помогна на Вайълит да качи количката в автобуса. Първоначално възнамеряваше да слезе на Финсбъри Парк и да вземе метрото до Ливърпул стрийт през Кингс Крос. Мислите ѝ обаче полетяха към книжарницата, за която ѝ бе споменала Роуз. Вайълит си каза, че заслужава да си направи подарък, а и много обичаше книгите. Реши да отиде с автобуса чак до Уест Енд и след това да стигне пеша до Чаринг Крос Роуд.

Централната част на Лондон представляваше дружелюбен хаос. Вайълит Фрейн буташе бебешката количка срещу несекващ поток от хора. Няколко американски войници се усмихваха на продавачките в магазина „Улуърдс“. Един от тях долепи устни към стъклото. Двама забелязаха Вайълит, след това видяха и количката и бързо отместиха поглед. Почувства се засрамена от вниманието им.

Около нея се тълпяха странни лица и акценти. Имаше полицаи, облечени в гащеризони служители на „Противовъздушна отбрана“, хванати за ръце влюбени и деца. Много деца, които тичаха и викаха. Много от евакуираните деца се бяха върнали в столицата през предишните няколко месеца, след като опасността от въздушни нападения намаля. Всичко това приятно отвличаше вниманието на Вайълит, ала Лондон вече не ѝ допаднаше — в сравнение с Болдън ѝ се струваше мръсен и шумен.

Проправяйки си път през блъсканицата, тя зави по Чаринг Крос Роуд и си насочи на юг към площад „Лайчестър“. Тълпата постепенно оредя и тя закрачи покрай редица магазини за вещи втора употреба. Най-сетне намери книжарница „Форбс“. Имаше красива синя тента и

малка маса с книги отпред пред витрината. Прокара пръсти по някои от томовете. „Островът на съкровищата“, Оскар Уайлд, Томас Харди. Нито една от книгите не ѝ допадна особено, всъщност изглеждаха доста прокъсани. Вероятно излагането на открито ги бе повредило. Влезе вътре.

Звънчето над вратата издрънча, когато тя побутна количката по тясната пътека. Зад тезгяха стоеше млад мъж. Носеше строги очила с половин стъкла, а лицето му беше слабо и ъгловато. Известно време я наблюдава как с мъка си проправя път, след това изражението му омекна и той ѝ помогна да добута количката до средата на магазина.

— Ето така — каза той. — Тук е широко.

— Благодаря ви — отвърна Вайълит и огледа магазина. Гледката беше внушителна. Полица след полица нови и стари книги, някои красиво подвързани като книгите на Роуз, а други поовехтели и прашни от старост. В помещението миришеше на кожа. Вайълит изпита внезапна жажда за знание, която не я бе спохождала от известно време.

— Нещо конкретно ли търсите, госпожо? — попита продавачът. — Имаме специални цени за много от книгите.

— Сестра ми е купила от вас подвързани с кожа издания на Шекспир. Струва ми се, че са издадени от „Бърлингтън“.

— Разбира се. — Продавачът я поведе към задната част на магазина. — Купихме ги на едро, прекрасна колекция. „Бърлингтън“ издадоха цели серии такива книги. Английската класика: Шекспир, Дикенс, Харди и така нататък. За жалост са ни останали съвсем малко. Книгите се оказаха доста търсени.

Вайълит вдигна поглед към лавиците — имаше шест книги със същите красиви черни подвързии като „Макбет“ на Роузи. Прегледа заглавията: „Тит Андроник“ и „Зимна приказка“. Нито едно от двете произведения не ѝ харесваше. „Кметът на Кастърбридж“ и „Джоузеф Андрюс“. Вече имаше първото заглавие, а второто ненавиждаше. Последните две книги изглеждаха по-обещаващи: „Големи надежди“ и „Дон — Събрани съчинения“. Свали и двете от полицата, а продавачът пое обратно към мястото си.

И двете книги бяха в прекрасно състояние. Помириса кожата, преди да отвори всяка от тях и внимателно да разлисти страниците. „Големи надежди“ беше любимият ѝ роман, а Дон беше любимият ѝ

поет. Реши да купи и двете книги и подаде седемте шилинга и шест пенса за всяка с приятно чувство на задоволство. Продавачът старателно ги уви в хартия и ѝ пожела приятен ден, преди отново да се задълбочи в книгата, която четеше — „Идеалният съпруг“.

Вайълит се опита да се ориентира, след като излезе на светло. Наблизо беше подлезът на Ливърпул стрийт, но щеше да е много изморително да се катери и да слиза по стълбите с количката. Най-добре да вземе автобус. Зави надясно и се отправи към Тотънхам Корт Роуд, откъдето се надяваше да го хване. Най-сетне успя да намери нужната спирка и се нареди на опашката. Не след дълго ѝ доскуча, обърна се и се загледа във витрината на някакъв магазин. Беше антиквариат и погледът на Вайълит беше привлечен от един красив старинен часовник.

Механизмът беше изработен от „Фродшам“ на Грейсчърч стрийт, поставен бе в полирана до блясък махагонова кутия, инкрустирана с лъскав бронз, и имаше същите стрелки. Беше в отлично състояние. Предположи, че е бил изработен около 1820 година. Цената ѝ се стори разумна. Ако решеше да го купи, щеше да настоява да види и механизма, защото стрелките бяха спрели на шест и половина.

Експлозията се разнесе вдясно зад нея. Без предупреждение. Шумът беше оглушителен и внезапен, страховито дрънчене на метал. Последва мощна ударна вълна и когато Вайълит леко се извърна, обзета от паника, вълната я понесе към витрината на магазина, която се разтроши в лицето ѝ. Във въздуха се понесе облак от стъкълца. Отломки се забиха в краката и ръцете на Вайълит Фрейн, а един от тях жестоко се вряза в окото ѝ. Усети силна болка встрани в главата си. Легнала върху килим от развалини, тя вдигна ръка към лицето си и напипа остро парче стъкло, което стърчеше от лявото ѝ око. Усети топлата кръв по ръцете си. Чуваше писъците на хората и воя на сирените. Протегна опипом ръце за Елизабет. Количката се бе прекатурила на една страна и тя чу плача на детето си.

Преместиха я оттам след цял час. Занесоха я на носилка в болницата „Мидълсекс“ и я упоиха. Отстраниха лявото ѝ око на следващата сутрин, след като стана ясно, че не може да бъде спасено. Два дни по-късно Вайълит Фрейн бе преместена в очната клиника „Муърфийлдс“ на Сити Роуд. Тук очен лекар специалист почисти

очната ѝ кухня и поправи пропуските на извършената по спешност операция в „Мидълсек“.

Беше изгубила много кръв и беше изтощена и травмирана. Вайълит лежа в болницата цяла седмица полузаспала и полуупоена от морфина. Смътно си спомняше, че сестра ѝ бе плакала, и нечи думи, че Елизабет е добре. Роуз ѝ говореше за книги и ѝ четеше стихотворения — сонетите на Шекспир и на Дон. Разказваше ѝ за нападението на самолетите V-2. За това, че имало убити и че Вайълит имала късмет, задето е оживяла. Постепенно разсъдъкът ѝ се избистри и тя осъзна, че е осакатена.

Алисън Декстър шофираше шокирана към болницата на Ню Болдън. Груповият началник Чалмърс я бе повикал в кабинета си в седем и половина сутринта. В присъствието на офицер от Хантингдън, когото Декстър не познаваше, началникът я осведоми, че инспектор Андъруд е в болница и се възстановява след сърдечен удар. Освен това ѝ съобщи, че има „смекчаващи вината обстоятелства“ и че от този момент нататък Андъруд няма да ръководи разследването на убийствата в Ню Болдън. Тя щеше временно да отговаря за операцията, докато не бъде назначен нов инспектор от управлението в Хантингдън.

Декстър най-сетне успя да намери място за паркиране пред болницата, влезе в сградата и се насочи към отделение С6, където се възстановяваха прекаралите инфаркт. В асансьора беше горещо и задушно и Декстър усети как по тялото ѝ се стича вадичка пот. На рецепцията на шестия етаж сестрата я насочи по шумния коридор към едно оградено място в отдалечения му край. Джон Андъруд спеше, заобиколен от апарати, които измерваха пулса и кръвното му налягане. Декстър погледна показанията на електронните екранчета: пулсът му беше 68 удара в минута, а кръвното му беше 180 на 90. Беше високо. Приблужи се до леглото и седна. Андъруд се размърда, главата му леко помръдна и той отвори очи.

— Декс — сухо и сипкаво изграчи той.

— Само как сте се подредили, шефе — опита да се пошегува тя.
— На нищо не прилича!

— Бил съм и по-добре. — Клепачите му се притвориха от изтощение.

— Беше глупаво от ваша страна. Не ви е добре от седмици, а това е много време за...

— За човек на моята възраст ли?

Той се закашля и усети как го прорязва болка. Пулсът му скочи на 82 удара. Декстър неловко се размърда на мястото си.

— Да повикам ли сестрата? — попита тя.

— Не... не, добре съм.

В съзнанието му като облаци се скупчваха най-различни образи: морето, блъскащия в прозорците вятър, Джулия, която страхливо се отдръпва от него, Пол Хейър, овързан като пуйка. С мъка отвори очи и видя Декстър, когато облаците започнаха да се разнасят.

— Декс... чуй ме. — Преглътна събралия се в гърлото му секрет и от усилието захъхри. — Смятам, че те грози опасност... — Отчаяно се опита да си поеме дъх и за малко не изгуби съзнание. — Той не проявява... не проявява... Не е това.

Очите му се затвориха. Влезе една медицинска сестра и провери апаратите около Андъруд.

— Изтощен е — каза тя на Декстър с измъчена усмивка, изморена от нощното дежурство. — Не стойте дълго.

— Няма — отвърна Декстър, докато сестрата излизаше от стаята.

Андъруд се откопчи от кошмара, в който сънуваше, че потъва. От лекарствата ужасно му се спеше, имаше чувството, че крайниците му са пълни с вода. Съсредоточи се върху искрящите зелени очи на Декстър, които обхождаха лицето му: *може да ги вземе, да ги сложи на главата на Джулия и тя отново да стане красива.*

— Казахте, че не проявява, сър, но не разбирам какво — рязко прозвуча гласът ѝ. Акцентът ѝ беше грубоват като нрава ѝ. Той събра всичките си сили, за да ѝ отговори: *силата на волята.*

— Публиката... той не играе пред публиката..., а я образова, като използва Стасман. — Вече му се виеше свят, стаята отново започваше да се върти пред очите му. *Съсредоточи се.* — Ти ще го намериш... той ще те потърси.

— Тогава защо не ме уби, когато можеше? Защо ме пусна?

— Искал е да видиш онази Дръри... да разбереш... да се усъвършенстваш... Убил е двамата младежи, които са се натъкнали на него... а теб не... освен ако не си му била нужна за друго.

— Ще внимавам — увери го Декстър, но не беше съвсем убедена. Освен това очите ѝ бяха зелени, не сини. Веднъж ѝ бяха казали, че те са най-хубавото нещо у нея.

Само веднъж.

— А какво стана с онзи Хейър, когото отиде да провериш? Искаш ли да продължа по тази следа? — попита тя.

По лицето на Андъруд пробяга някаква сянка.

— Загуба на време. Зарежи го.

Очите му примижаха и се затвориха. Декстър се зачуди дали шефът ѝ ще оцелее. Надяваше се да е така.

Андъруд отново заговори — този път по-тихо, сякаш бълнуваше насън. Думите му отзвучаха, когато изпадна в безсъзнание. Очите на Декстър инстинктивно се стрелнаха към компютърния екран до леглото — пулсът му беше 65 удара в минута, а кръвното му беше 180 на 90. Беше добре. Андъруд дишаше тежко. Спеше. Декстър го наблюдава за кратко, след това си тръгна, без да се обръща.

Докато караше към полицейското управление на Ню Болдън, Декстър усети, че я болят и тялото, и душата. Сутрешното движение беше натоварено и пътуването я изпълваше с раздразнение. Наистина ли беше в опасност? Докосна раната отстрани на главата си, където я беше ударил убиецът. Ако искаше да я убие, вече да го е направил. Можеше дори да я вземе със себе си, каза си тя. Само да успееше да си спомни лицето му. Със сигурност беше висок, слаб, бял. Какво друго? Напрегна мозъка си за още подробности. Какво знаеха за него? Беше умен.

— Жалка работа! — удари волана с ръце Декстър и прокле ограниченията на собственото си въображение. Четири души бяха убити, а всичко, което ѝ хрумваше, бе, че убиецът е „умен“. Движението пред нея започна да се разпръсва и да оредява и тя силно натисна газта като отдушник на безсилието си. Най-много от всичко в момента я безпокоеше фактът, че сега тя ръководи разследването — макар и временно. Как щеше да се почувства, ако се появи нова жертва? Отговорността светеше в съзнанието ѝ болезнено ослепително като фаровете на челно летящ камион. Върху предното стъкло на колата ѝ започна да пръска дъжд. Замисли се за Елизабет Дръри. Как я беше открил убиецът? Декстър бе намерила Дръри с помощта на изрезка от вестник отпреди две години. Той със сигурност не беше чакал две години, за да я убие.

Тази мисъл я измъчваше, докато се изкачваше по стълбите към криминалния отдел. Двете жертви бяха споменати в материали във вестниците. Това беше единствената връзка между тях, освен имената. Трябваше да означава нещо. Дали убиецът нямаше достъп до база

данни като тази в централното полицейско управление в Хантингдън, която можеше да претърси стотици вестници за конкретни имена? Това бяха скъпи системи. Декстър знаеше, че ги има в някои банки и адвокатски кантори. Къде другаде?

Харисън я чакаше. Изглеждаше изморен.

— Утре от централното управление ще дойде инспектор Тарант. Прекъсват отпуската му.

Декстър внимателно затвори вратата към кабинета на Андъруд и прекоси общата зала.

— Какво става с Андъруд? — продължи Харисън. — Ще се оправи ли?

— Не знам. Не изглежда много добре. — Декстър спря пред снимките на Харингтън и на Дръри, закачени на таблото. *Образова ни. Защо ни образова?*

— Говори се, че снощи превъртял — прошепна Харисън в ухото на Декстър. — Скарал се с жена си и спукал от бой гаджето ѝ.

— Не говори глупости! — срязва го Декстър. — Получил е инфаркт.

— Просто ти казвам. — Харисън я поведе към един по-тих ъгъл на стаята. — Такъв е слухът в криминалния отдел на Норич. Дженсън има познат там.

— Не се и съмнявам — саркастично подметна Декстър.

— Той ѝ казал, че Андъруд бил арестуван до някаква затънтена вила на края на света и бил откаран в болницата. Според показанията на съпругата му Андъруд нахълтал с взлом, вързал гаджето ѝ, ударил го по главата и го зарязал върху някаква скала.

— Глупости!

— Сериозно ти казвам. А знаеш ли кой е гаджето?

— Нямам представа.

— Пол Хейър — донякъде тържествуващо обяви Харисън.

Декстър се замисли за мръсната диря, която бе оставил след себе си шефът ѝ.

— Хейър ли? Същият, който...

— Да, същият, когото Андъруд обяви за заподозрян уж заради някакво анонимно обаждане. Същият, когото двамата с него разпитвахме преди няколко дни за Луси Харингтън. Не разбираш ли? Той си е измислил всичко, Декс. Триха ми сол на главата в кабинета на

шефа. Тази сутрин този тип Хейър е подал оплакване срещу Андъруд. Ако оживее, инспекторът ще затъне до шия.

Декстър се отдръпна слисана. Почувства се предадена и гневна. Бяха пропилили ценно време за Хейър — да го разпитват, да проучват него и компанията му. Време, което можеха да оползотворят по-добре за друго. Може би Дръри и останалите щяха да са живи. И тогава си спомни за Андъруд, самотен и с разбито сърце, привързан към разни апарати. Прогони мисълта от съзнанието си.

— Ако това, което ми казваш, е вярно, с него е свършено — каза тя.

— Аве, инспектор Декстър! — възкликна Харисън с лека усмивка. — Ти ще бъдеш следващият император тук.

— Разкарай се — срязва го тя и се приближи към таблото. — Най-добре е да се залавяме за работа. Какво още съм пропуснала тази сутрин?

— Дженсън взе един униформен и тръгна да обикаля хората от списъка на кражбите с взлом. Засега са били при двама — единият има златно алиби и за двете ноци, а другият е на инвалиден стол.

— Прекрасно — горчиво отбеляза Декстър. — Знаех се, че този списък е чиста загуба на време.

— Тази сутрин ви търси онзи доктор — продължи Харисън.

— Лийч ли?

— Не, американката. Стасман.

— Пак ли й се е обаждал?

— Не. Каза, че трябва да говори с вас.

— Ще й се обадя. — Декстър препрочете имената на Елизабет Дръри и на Луси Харингтън за десети път. — Заеми се със списъка, който ни изготви Стасман. Трябва да издирим хора с такива имена, които живеят в околността. Преди се бяхме заели само с Елизабет Дръри, но сега ще трябва да издирим останалите.

Харисън се намръщи — това щеше да му отнеме цяла вечност, а и Дженсън я нямаше.

— Добре, ще опитам. Ще взема няколко униформи да ми помогнат. Това е ужасно бавна работа. Нещо друго?

— Накарай някого да издире в Интернет местните антиквари. И най-вече тези в Кеймбридж. Според Лийч нашият човек може да си е

купил старинни лекарски инструменти в стила на Джак Изкормвача. Може би си струва да проверим.

— Ще се заема — съгласи се Харисън. Това му се стори поинтересно, отколкото да преравя избирателните списъци. — А ти какво ще правиш?

— Ще отида в библиотеката.

— Защо?

— Андъруд смята, че убиецът се опитва да ни образова. Ще прегледам някои изследвания върху творчеството на Дон. Отговорът се крие някъде в стихотворенията му. Не можем непрекъснато да разчитаме на Стасман. Трябва да действаме умно.

— Докато си още тук... — поде Харисън и взе един лист от бюрото си, — може би ще поискаш да провериш това. Дръри е написала книга.

— За какво?

— За дебелите задници. Заглавието е „Тежестта на очакванията“. Секретарката ѝ ми каза — подаде ѝ той листа.

Библиотеката на Ню Болдън се намираше на десет минути път с кола от полицейския участък. Дъждът и натовареното движение направиха пътуването два пъти по-дълго. Декстър мълчаливо кипеше от гняв. Всичко ставаше толкова бавно. И в Лондон имаше проблеми с движението, но градът притежаваше и своите предимства. Ню Болдън все още й изглеждаше съвсем малко градче.

Реши да не се обажда на Стасман, докато не научи нещо повече за Дон. Не бе успяла да проумее половината от казаното от американката, а никак не обичаше някой да е по-умен от нея в разговор. Щеше да изненада Стасман с познанията си, когато й се обади. Разказът на Харисън за Андъруд я разстрои. Поведението на инспектора бе несъмнено странно, а и бе споделил с Декстър, че съпругата му си има любовник. Само дето Декстър не бе допускала, че Андъруд ще се възползва от положението си, за да се добере до Хейър и да го нападне. Не й се струваше вярно. А може би той *наистина* беше прекалил.

Библиотеката беше почти празна и приятно затоплена. Декстър си размени няколко неловки любезности с Дан, библиотекаря, с когото беше излизала няколко пъти. Учтиво отклони поканата му за вечеря и забързано пое към литературния отдел, към който я насочи той. Намери рафтовете с поезия и започна да търси свързани с Дон заглавия. Нищо. Спомни си, че по време на посещението си преди няколко дни беше видяла няколко свързани с него изследвания. Ядосана, мина покрай отдела за периодика и отново откри Дан.

— Дан, извинявай, че ти досаждам, но всички книги за Дон са изчезнали.

— Не е възможно да са изчезнали — изсумтя той. — Някои хора просто не ги връщат по местата им. Предимно студентите. Тук идват много студенти от колежа „Уестландс“. Немарливи сополанковци. Бас ловя, че книгите за Дон се търкалят в някоя читалня. Ето какво ти

предлагам — хвана я за ръка той и я поведе към компютърния терминал на библиотеката. Тя леко се отдръпна, защото се чувстваше неловко от докосването му. — Прегледай това, централната ни база данни. Ако книгите, които търсиш, са тук, компютърът ще го покаже. Ако са взети, ще разбереш кога трябва да бъдат върнати.

Декстър леко потръпна — дъхът на Дан миришеше на старо кафе и на застояло.

Той се надвеси над монитора и написа няколко команди. Екранът се промени. Дан се изправи:

— Ето, това е страницата за търсене. Просто напиши името на автора и ще разбереш.

— Благодаря ти, Дан.

— No problemo! — ухили се той и се запъти обратно към мястото си.

Декстър се отврати — „No problemo!“, никой вече не говореше така. А тя беше излизала с този тип, при това два пъти. Къде ѝ е бил умът? Замислено се почеса по главата и набра името на Дон на изрисуваната на екрана клавиатура. Появиха се няколко реда:

Резултати от търсенето: *Пет съвпадения*

Първо съвпадение

Автор: *Дон, Джон*

Заглавие: *Събрани съчинения*

Сигнатура: *604.111'282*

Година на издаване: *1946*

Вид: *Художествена литература*

Език: *Английски*

Бройки: *1*

Отдолу бяха изредени останалите книги. Маркира първото заглавие и натисна бутона за сведения вляво на екрана. След малко на монитора се появи следната информация:

Бройки: *1*

Бройката е в наличност в библиотеката.

Явно Дан имаше право. Повтори операцията с всяко от петте заглавия и всеки път получаваше същия отговор. Според компютъра всички книги на Дон бяха в библиотеката. *Или пък са били откраднати*, каза си тя. Декстър се огледа: читалните се намираха на горния етаж, до отдела за справочна литература. Качи се по централното стълбище и прекоси справочния отдел на път за читалните. Един мъж и една жена работеха в двата срещуположни ъгъла на помещението — и двамата вдигнаха поглед към нея, когато влезе. Усмихна се извинително и отново затвори вратата. Останалите читални бяха празни и нямаше никакви книги по масите. Изруга тихо и се върна при компютъра на долния етаж. Декстър не беше човек с академична настройка на ума и притихналото спокойствие в сградата я върна към спомена за неприятните училищни дни и задушните изпитни зали. Разкопча горното копче на блузата си и отново впери поглед в екрана.

Този път въведе търсене на „Дон“ не само като автор и получи дванайсет резултата. Прегледа изследванията върху творчеството на Дон, които според информацията би трябвало да са налични в библиотеката. Остана доволна — предпочиташе някой да ѝ обясни английската поезия на прост английски, отколкото сама да си блъска главата. Декстър тъкмо се канеше да стане и да тръгне да търси книгите от списъка, когато си спомни за забележката на Харисън за книгата на Дръри.

Разгъна листчето, което ѝ беше дал. „Тежестта на очакванията“ от Е. Дръри. Декстър изтри резултатите от предишното търсене от компютъра и отново извика вече добре познатата ѝ клавиатура на екрана. Избра „Търсене по автор“ и внимателно насочи мишката към буквата „Д“. Натисна бутона. След това я насочи към „Р“ и отново клигна. Процедурата беше много бавна. Екранът примижа и тя вдигна поглед към.

На екрана се бе появил надписът *Дръри, Елизабет Дж.*

Декстър се озадачи. Как бе станало? Да не би компютърът да четеше мислите ѝ? Замисли се за миг, след това изтри надписа от прозорчето. Отново натисна върху буквите „Д“ и „Р“ и в прозорчето пак се появи същият надпис. Декстър натисна „Избери“ и прочете резултатите от търсенето.

Резултати от търсенето: *Едно съвпадение*
Автор: *Дръри, Елизабет Дж.*
Заглавие: *Тежестта на очакванията: Пълнотата и самопреценката*
Сигнатура: 678.094'081
Година на издаване: 1992
Вид: *Научна литература*
Език: *Английски*
Бройки: 1

Декстър се опита да подреди връхлетелите я мисли. Дан се навърташе наблизко. Привлече погледа му и му махна да се приближи.

— Какво има? — попита той през жълтите си зъби.

— Искам да те попитам нещо — опита се да овладее възбудата си тя. — В момента търся по автор, нали така?

— Така.

— Значи първо изтривам всичко от прозорчето ето така... — Кликна с мишката и изтри текста от прозорчето.

— Добре.

— След това пиша името на автора, който ми трябва.

— Правилно.

— Ето, започвам: Д... Р...

Текстът *Дръри, Елизабет Дж.* отново се появи в прозорчето.

— Защо става така? — рязко попита Декстър. — Защо името се появява на екрана, макар да съм изписала само две букви? Сигурно много имена започват с тези букви.

— Направено е, за да се пести време — кимна Дан. — Такава е програмата. Когато напишеш Д и Р, програмата автоматично намира последното име с тези две букви, което е било търсено. В този случай е *Дръри*. Но ти търсиш книги от *Джон Дон*, нали?

— Да.

— Виж това. — Дан изтри текста от прозорчето и написа Д и О. В прозорчето веднага се появи името *Дон, Джон*. — Нали ти казах? Ти си последният човек, който е написал Д и Д в търсенето по автор и програмата автоматично показва последното търсене по тези букви. В

случай че човек се върне и иска да повтори търсенето. Просто пести време.

Декстър кимна, но не каза нищо.

— Нещо друго? — попита Дан.

Декстър бавно поклати глава.

— Не се тревожи, ще му хванеш цаката — добави той и се отдалечи.

Декстър не го слушаше. Усети как я обзема хладно вълнение и отново написа Д и Р.

Дръри, Елизабет Дж.

Правеше всичко възможно да подреди мислите си. *Системата автоматично показва последното извършено търсене по тези букви. Значи някой наскоро е търсел името Елизабет Дръри. Това е обществена база данни. Общодостъпна информация като статиите във вестниците. Дали убиецът е използвал този терминал? Всички книги на Дон са изчезнали. Може би той ги е взел. Умен е. Местен е. Не би искал името и адресът му да останат в картотеката на библиотеката. Убиецът е използвал тази библиотека. Докосвал се е до този компютър. Мамка му! Дали да не вземат клавиатурата или монитора! Мили боже! Мисли! Мисли! Сигурно по компютъра са останали хиляди частични отпечатъци. Ами ако някой от тях съвпадне с отпечатък от полицейските досиета за тежки престъпления или за влизания с взлом?*

Декстър незабавно се изправи и се приближи към Дан. Каза му да изключи компютъра и да не позволява на никого да го използва. Той се подчини и покри с калъфи монитора и клавиатурата. Външно спокойна, но цялата разтреперана от нервна възбуда, Декстър извади мобилния си телефон от чантата и се запъти към главния вход.

Натисна бутона за бързо набиране на полицейския участък и зачака някой да вдигне. Дъждът струеше по тентата над стъклените врати на библиотеката, а водата се стичаше на локвички отпред на тротоара. Реши да проведе разговора, преди да се втурне към колата си. Вдигна Харисън.

— Криминален отдел.

— Декстър е.

— Какво има, Алисън?

— Изпрати екип за снемане на отпечатъци в градската библиотека на Ню Болдън. Мисля, че убиецът е използвал компютъра тук, за да търси книги.

— Не говориш сериозно.

— Ще ти обясня по-късно. — Погледна с присвити очи към скупчените на небето облаци. — По клавиатурата има много отпечатъци, но все ще успеем да свалим нещо. Нашият човек може да има досие. Все пак е нещо.

— Ще изпратя хората на Лийч. Но може да се наложи да вземем компютъра в лабораторията.

— Направи каквото трябва.

— Връщаш ли се?

— Не. Ще остана тук, докато дойде екипът. Трябва да проведе няколко телефонни разговора.

Сега трябваше да намери номера на Стасман. Декстър започна да рови в чантата за бележника си. Нямаше го. Сигурно го е оставила в колата. Дъждът яростно се изливаше върху бетона, сякаш ѝ се зъбеше. Спомни си как като малка беше стояла пред Ъптън Парк и беше слушала рева и виковете на тълпата футболни запалнянковци вътре. Ако изтича до колата си, щеше да се намокри. Можеше да се обади на Стасман по-късно, в крайна сметка сега тя ръководеше разследването.

— О, по дяволите! — промърмори тя и хукна към колата. Паркингът се намираще зад библиотеката и Декстър се опита да се прислони до сградата, за да се предпази от пороя, но без особен успех. Намокри се почти веднага и усети как водата се стича по гърба ѝ. Мразеше това чувство. Цялата се разтреперваше от него.

Мондеото ѝ беше паркирано под един бряст на петдесетина метра от бариерата на входа, притиснато между една стара фиеста и бял микробус. Опита се да отключи предната врата. Видя бележника си на предната седалка и прокле глупостта си. Сега със сигурност щеше да пипне грип — само това ѝ липсваше. Най-сетне успя да отвори вратата, наведе се вътре и пресегна над ръчната спирачка към бележника.

Кроуън Фрейн се появи иззад белия микробус. Време беше. Хвана вратата на шофьорското място на колата на Декстър и силно я блъсна върху краката ѝ. Наполовина пъхнала тялото си в колата, Декстър се просна по очи върху седалката. Болката в краката ѝ беше

ужасна и тя усети как я обзема паника. Опита да се измъкне от автомобила, но вратата отново се стовари върху краката ѝ. Изкрещя за помощ — имаше чувството, че десният ѝ крак е счупен. Освен това кървеше — усещаше топлата струйка кръв върху студената си кожа. *Трябва да изляза... трябва да изляза.* Кроуън Фрейн бързо се вмъкна в колата. Декстър усети тежестта му върху гърба си — натискаше я много силно и тя имаше чувството, че гръбнакът ѝ ще се прекърши. Отново извика за помощ, но той притисна лицето ѝ към тапицерията на седалката. Не можеше да помръдне. Напрегна се, за да посрещне удара, който знаеше, че ще последва.

— Настъпва най-дългата нощ в годината — тихо каза Кроуън Фрейн.

С последни сили Декстър изви глава настрани и за пръв път погледна убиецът на Луси Харингтън и на Елизабет Дръри в лицето.

— Изрод... — задъхано изрече тя. — Ще те убия!

Кроуън Фрейн стисна шията ѝ още по-здраво.

— Аз съм всички мъртви неща. — Натисна лицето на Декстър към седалката и нанесе два силни удара странично в главата ѝ. Знаеше, че черепът е най-крехък на слепоочията и затова я удари точно там. След това излезе от колата и се огледа. Паркингът беше празен. Никой не искаше да излиза на този дъжд. Отвори задните врати на микробуса си и помъкна безчувственото тяло на Декстър покрай колата ѝ. С мъка го метна вътре, след това се пхна в микробуса и затръшна вратите зад гърба си.

Надвеси се над нея. Декстър тихо стенеше, а от раната на крака ѝ течеше кръв, която се стичаше на пода. Фрейн бръкна в кутията с инструментите си и извади оттам широка лепенка. Запуши устата ѝ и върза ръцете и краката ѝ. След това я обърна настрани и сви коленете ѝ към брадичката. Преметна през шията ѝ въже и здраво върза краищата му за глезените и за китките ѝ. Тя беше ченге и Фрейн не възнамеряваше да рискува.

Докосна раната на крака ѝ. Кръвта беше топла. Вдигна ръката си към светлината и загледа как течността оформя капка и увисва във въздуха. Фрейн се замисли за милионите мъртвци, събрани в този миниатюрен червен сталактит. Точно както цялата материя се бе появила след взривяването на една безкрайно малка частица, спомените и добрините на хиляди поколения се бяха слели и

разтворили в кръвта на Декстър. Той щеше да ги свърже със собствената си кръв в едно безкрайно умножаване, в едно прелестно мултиплициране на разумната им природа. Фрейн намести надвисналата капка над устата си, видя как тя набъбва и след това усети как капва върху сухия му език.

Наслади се на металическия ѝ вкус в устата си. Усети силни тръпки, когато погълна добрината в себе си, както правеше златният дъжд, любимото му растение.

След като се увери, че Декстър е напълно обездвижена, Фрейн се премести на предната седалка на микробуса и излезе на задния ход. Оказа се много по-лесно да проследи Декстър, отколкото бе очаквал. Беше си записал модела и номера на колата ѝ пред дома на Елизабет Дръри след първата им среща. Натовареното движение не позволяваше на Декстър да кара бързо и той без всякакви проблеми бе успял да я проследи от участъка до болницата, обратно до участъка и след това до библиотеката.

Фрейн зави с белия си ескорт на колелото пред библиотеката и се запъти към източната част на града. У дома.

Хедър Стасман беше ядосана и ужасно изплашена. Минаваше девет, а все още никой не ѝ се бе обадил. Тази сутрин вече три пъти бе звънила в полицейския участък в Ню Болдън, но не бе успяла да говори нито с Андъруд, нито с Декстър. Беше съвсем сигурна, че е открила нещо важно. Че е намерила отговор на въпроса на убиеца кога светът се превръща в труп?

Днес е най-дългата нощ в годината, помисли си тя. Сега светът е труп. Днес е денят на света Лучия. Някой ще умре на този ден. Може би убиецът. А може би аз.

Дали не полудяваше? Може би самото ѝ идване в Англия беше лудост. До този момент Хедър Стасман никога не се бе страхувала истински — изпитваше известно напрежение около научните си публикации, но то не можеше да се сравни с напрежението в този момент! Беше взела едно малко ножче от кухнята и го бе пхнала в джоба на жилетката си като предпазна мярка. Стискаше го с дясната си ръка. Усещаше студената стомана. Под възглавницата ѝ имаше друг нож, но това не ѝ вдъхваше спокойствие. Нито пък бодрят полицай Доусън, който седеше и четеше вестник пред вратата на жилището ѝ. В Съединените щати полицаите носеха оръжие.

Отвън се разнесе звънът на часовника на колежа — беше девет и половина. Щеше да им даде един час, а след това ще им позвъни отново.

Февруари 1967 г.

Ню Болдън

Елизабет Фрейн почина по време на раждане. Имаше слабо сърце, което не издържа на родилните болки. Никой не знаеше за заболяването и лекарите се оказаха неподготвени. Според един от тях беше истинско чудо, че са успели да спасят бебето. Елизабет не беше омъжена и пазеше в тайна самоличността на бащата.

Погребаха я веднага и съвсем простичко. Неприятен дъжд се лееше над гробището в Ню Болдън и чакълът около гроба хвърчеше под силните струи. Върху ковчега се сипеха капки, които се сливаха и се разтичаха настрани като струйки сълзи пред погледа на Вайълит. Изкопът зееше пред нея. Искаше ѝ се земята да погълне нея вместо дъщеря ѝ. Всичко приключи за броени минути. Присъстваха две приятелки на Елизабет от библиотеката. Вайълит не ги покани у дома след погребението.

Взе невръстния си внук от съседите и го внесе в къщата. Беше едро бебе — роди се четири килограма и половина, а сега бе наддал още. Мърмореше, докато тя го хранеше. Как щеше да се справи? Беше се борила двама и две години и отново се намираше там, откъдето бе тръгнала — държеше в прегръдките си едно бебе и се чудеше какво да прави. За двама и две години не бе постигнала никакъв напредък. Бог имаше странно чувство за хумор и непрекъснато трупаше страдания върху плещите ѝ. Погледна към бебето и си каза, че то не е по-жалко, по-безпомощно и уязвимо от самата нея — една водна молекула в огромната и лишена от посока вълна на прилива. Прогони тази мисъл.

Мъчително се питаше дали не трябва да осинови детето. Беше на средна възраст, нямаше сили да започва наново. Вече три пъти бе преминавала през огромни страдания — когато забременя с Елизабет, когато загина Артър и когато изгуби окото си. И всеки път бе успявала да намери сили да продължи да се бори.

Бебето се разплака и тя леко го погали по челцето. След смъртта на Артър бе решила, че бог не съществува, но логичната ѝ мисъл на

учителка скоро я бе разубедила. Ако нямаше бог, целият живот би бил безсмислен — животът и смъртта на Артър също щяха да се окажат лишени от смисъл. Би трябвало и в това да намери смисъл, каза си тя, и сведе поглед към внука си. Може би не е била подложена на достатъчно изпитания. Може би това бе поредното изпитание на волята и на вярата ѝ. Щеше да се пребори и този път. Щеше да се опълчи на божията воля.

Замисли се за мъртвата си дъщеря. Нямаше как да помоли за прошка, нямаше как да се сбогува. Бяха се разделили. Вайълит се бе омъжила преди девет години и това се оказа не лошо решение — продиктувано бе по-скоро от необходимостта и от взаимното удобство, отколкото от любовта. Елизабет ненавиждаше новия си баща, грубостта му, миризмата на алкохол, която се носеше след него в къщата, гневните му изблици и меланхолията му, благия нрав, който се редуваше с проявите на грубост. Седмица, след като навърши осемнайсет години, Елизабет напусна дома си и започна работа в библиотеката в Ню Болдън. Вайълит усети внезапен прилив на вина и самота. Елизабет си бе отишла.

Вайълит отнесе бебето в кухнята и го положи в кошчето. Чуваше как съпругът ѝ хърка в хола. Представи си пръснатите вестници и хаоса от храна и мръсни чинии. По време на войната Бил Гауърс беше работил в търговския флот. Беше се запознала с него по време на църковна служба в памет на загиналите. Сприятелиха се и започнаха да излизат да пийнат по нещо. Бил беше работил на конвоите в Атлантическия океан по време на войната точно като Артър. Вайълит седеше мълчаливо и слушаше, докато Бил се наливаше с уиски и ѝ разказваше спомените си: за нападения от подводници, за черното небе над океана, осеяно с ярки звезди, за бури и вълни, които се разбиват на палубата, сякаш са пратени от божия гняв, за изгорели или изгубени кораби, за приятели със смешни прякори, за страха и за решителността.

Години по-късно, когато лежеше в мрака на брака си с Бил, тя си даде сметка, че разказите му са я карали да се чувства по-близо до Артър и са ѝ дали възможност да проникне в един въображаем свят, където да потърси единствения мъж, когото бе обичала истински. Когато най-сетне си даде сметка, че Артър го няма зад спомените на

Бил, разказите му се превърнаха в истински ужас за нея и тя наказва новия си съпруг с непонятна за него студенина.

Име. Бебето трябваше да получи име. Мисълта я връхлетя съвсем неочаквано. Това беше първата ѝ грижа. Седна на твърдия кухненски стол и се замисли, побутвайки кошчето. Първо се спря на „Артър“, но Бил нямаше да позволи. Беше чувал някои неща за него, нямаше смисъл да настройва съпруга си против бебето.

Вайълит се замисли върху имената на някои английски крале: Ричард, Хенри, Джордж. Бяха възможен избор, но никое не ѝ допаднаше особено. И тогава ѝ хрумна нещо — фамилното име на Артър беше Кроуън, Ейбъл Сийман Артър Кроуън. Никога не бе споменавала на Бил за това. Малко се тревожеше, да не би да се окаже, че Бил е познавал лично съпруга ѝ — не ѝ се искаше той да нахълтва в съкровения ѝ свят. Бебето носеше кръвта на Артър, затова беше справедливо да използва неговото име. Кроуън Фрейн — името ѝ допадна. То я сливаше с Артър.

След смъртта ѝ Кроуън Фрейн щеше да бъде единственото доказателство, че щастието ѝ с Артър е означавало нещо и че изобщо е съществувало. Реши, че Кроуън е целта, смисълът, скрит в нещастията ѝ. Реши да се отдаде на детето с цялото си сърце и душа. Неговият успех щеше да е нейното отмъщение към злата вселена.

Криминалният следовател на Ню Болдън Марти Фаръл се приближи към регистратурата на библиотеката и попита къде може да намери сержант Декстър. Носеше обичайния полицейски комплект за снемане на отпечатъци, а от дъждобрана му на пода се стичаше вода. Младата библиотекарка го изгледа с празен поглед, но след това си спомни:

— А, идвате заради компютъра.

— Точно така. Тук ли е сержант Декстър?

— Най-добре попитайте Дан — той се занимаваше с нея.

Дан стоеше на пост до покритата клавиатура и до монитора. Фаръл кимна и се приближи към него.

— Аз съм Марти Фаръл от полицията в Ню Болдън — представи се той и показа картата си на Дан. — Разбрах, че вие сте действали със сержанта.

— С Алисън. Да, само че нямам представа къде изчезна тя. Нареди ми да изключи компютъра и да го покрия. Това говори ли ви нещо?

— Може би.

Беше се събрала малка група от любопитни зрители. Фаръл се огледа за Декстър. *Къде е, по дяволите? Безполезна фуста. Сигурно си оправя проклетия грим.* Не можеше да работи в такива условия. Освен това вътре беше ужасно горещо. Той взе светкавично решение.

— Трябва да закарам компютъра в управлението.

— Като веществено доказателство ли? — учуди се Дан. — Някакво престъпление ли е било извършено?

Без да го удостои с внимание. Фаръл попита:

— Сградата има ли заден вход? Нещо като вход за доставки.

— Разбира се. Влиза се откъм паркинга.

— Добре. Не искам компютърът да се намокри, а навън вали ужасен дъжд. Ще изключим машината и след това ще опаковаме всяка част поотделно. След това ще ги отнесем до задния вход и ще натоварим торбите в микробуса ми. Ясно?

— No problemo.

Фаръл се наведе и отвори кутията с принадлежностите си. Извади четири големи найлонови торби и ги сложи на масата до компютъра.

— Сержант Декстър каза ли кога ще се върне?

— Не, просто хукна навън с мобилния си телефон преди около четирийсет минути. Не съм я виждал оттогава. Но тя си е такава, нали? Искам да кажа, импулсивна е.

Фаръл не отговори на въпроса му и подаде на Дан един формуляр.

— Това ще ви послужи като разписка. Аз ще попълня горната част, но трябва да го подпишете, преди да си тръгна. Ще се свържем с вас, когато приключим с компютъра.

— Трябва да повикаме старши библиотекарят. Аз нямам право да подписвам официални документи — отвърна Дан.

Фаръл въздъхна дълбоко и насочи вниманието си към компютъра. Отне му петнайсет минути да опакова основните части — екрана, клавиатурата и кутията. Пъхна в пликосе мишката и пътечката. Дан му помогна да пренесе торбите до задната част на сградата и Фаръл хукна към колата си под дъжда, който се лееше върху паркинга. Докато караше на заден към изхода, забеляза колата на Декстър, паркирана до задната стена на библиотеката. Шофьорската врата беше отворена.

Фаръл бързо напъха торбите в контейнерите, които се затваряха херметично, след това притича до колата. Наистина беше на Декстър. Синьо мондео, Т69МРФ. Помнеше номера на колата ѝ, защото буквите съвпадаха със собствените му инициали: Мартин Питър Фаръл. Надникна през вратата откъм шофьорското място, след това се огледа наоколо. Никъде не видя Декстър.

— Много е разсеяна! — промърмори си той и тъкмо се канеше да затвори вратата, когато забеляза кръвта върху седалката и по вътрешната страна на вратата.

Юни 1978 г.

Той беше интелигентно дете, схващаше много бързо. Имаше усет към езика и беше музикален — дарби, които Вайълит знаеше, че е наследил от семейство Фрейн. Имаше великолепна тъмна коса, която ставаше особено лъскава, след като се разреши, и пламенни очи, които винаги търсеха връзки и обяснения. Бележките на Кроуън в училище бяха хубави, но някои учители се притесняваха, защото затвореният му характер бе станал причина останалите деца да го избягват. Това не тревожеше Вайълит. Внукът ѝ беше умен и здрав, преливаше от идеи и четеше дори нощем, когато Бил Гауърс гледаше телевизия и пиеше, докато не го обори сънят. Тя и Кроуън четяха Шекспир и изпълняваха един пред друг различни роли.

Кроуън харесваше монолога за „седемте възрасти“ от „Както ви харесва“ и особено частта за „кърмаче, което плаче и повръща в скута на дойката“. Кроуън изплюваше думите с такава злостна яснота, че Вайълит не успяваше да сдържи усмивката си. Научи го да свири на пианото, което беше наследила от Роуз, и постепенно го запозна със сборката от книги на сестра си. Той беше твърде малък, за да се наслади на Дикенс и на Харди, затова пътешествията му в „Никълъс Никълби“ и „Загадъчната Джуд“ никога не траеха повече от няколко прочетени глави. Момчето обаче обичаше ритъма и багрите на поезията — римите правеха поезията по-лесна за запомняне. „Съвети на стария опосум към котките“ беше любимата му книга, въпреки че Вайълит внимателно, но настойчиво го тласкаше към Уърдсуърт и Дон.

Дон го завладя. Езикът често го объркваше, но простиците образи, залегнали в основата на някои от стихотворенията, много му допадаха. Извикваше образа в съзнанието си и след това възстановяваше езика. Вайълит разбра това и умишлено избираше стихотворения с някое ярко кончето, за да помогне на внука си да ги схване по-бързо. Кроуън харесваше най-много „Бълхата“. Простите и цветни образи се запечатаха дълбоко в съзнанието му и той заплепен

слушаше обясненията на Вайълит за произведението. „Поетът се сърди на любимата си, защото тя не иска да го целуне. Затова той ѝ посочва една бълха и ѝ казва, че след като ѝ позволява да я ухапе, на него трябва поне да му позволи да я целуне“. Кроуън се разкикоти и се дръпна, когато Вайълит стисна устни и се опита да го целуне.

*Виж таз бълха, виж и това,
което ми отказваш! Тя мен ухапа,
след туй ухапа теб самата
и сега кръвта ни смесена е в нея.*

Вайълит премлясна силно няколко пъти, за да подсили въздействието.

— Значи бълхата смуче кръв? — попита Кроуън.

— Да. Това е храната ѝ.

— Като чипса?

— Да, като чипса. Разбираш ли, тъй като бълхата е ухапала и двамата, сега тя ги носи в себе си.

— Като бебе.

Вайълит не за пръв път се учудваше от възприемчивостта на внука си. Умът му бързо правеше връзки и откриваше значението на думите и на идеите.

— Точно така — тихо отвърна тя. — Дон казва на момичето, че ако смачка бълхата и я убие, всъщност ще убие и тримата: „Ти искаш мене да погубиш, но не извършвай този грях един не, трима да убиеш“.

На вратата на кухнята се появи Бил Гауърс.

— Ще го направиш педи — изхълца той и отвори хладилника.

— Да не си посмял да говориш така пред него! — напрегна се Вайълит.

— Какво означава педи? — попита Кроуън Фрейн.

— Кокона! Теменужка! Къде е скапаното сирене? — Гауърс прерови хладилника и най-сетне успя да намери сиренето чедар. Отрязва си дебела филия и я намаза с маргарин.

— Теменужката е цвете, нали, бабо? — объркано попита Кроуън.

— Точно така, миличък. Едно мъничко цвете — отвърна Вайълит и метна изпепеляващ поглед към Гауърс, който добави резен сирене към дебелията порязаница.

— Да бе! Цвете! — насмешливо изсумтя той. — Точно така! Малки цветчета! Имахме колкото щещ такива във флота, ама не миришеха никак приятно. — Обърна се и се блъсна в Кроуън. — Махни се от пътя ми, мамка му, само ми се пречкаш.

— Да не си посмял да го пипнеш, пиан козел такъв — изръмжа Вайълит, — защото бог ми е свидетел, ще те...

— Какво? — кресна Гауърс. — Какво ще направиш? Претърпявал съм корабокрушение. Оставал съм насред Атлантика посред нощ с изгорени ръце. Едва ли можеш да ме уплашиш с нещо.

— Просто се махни. — Вайълит изпитваше студена ярост към този човек. — Остави ни на мира.

Гауърс показа ръцете си на Фрейн. Момчето и преди беше виждало раните от изгарянията, но все още се разтреперваше при вида им.

— Виждаш ли, женчо? Адолф Хитлер ми стори това, ама не можа да ме уплаши. Та тя ли ще успее!

Гауърс се върна в хола и затръшна вратата зад гърба си. Вайълит потръпна, като го чу да увеличава звука на телевизора.

— Не плачи, бабо — успокои я Кроуън Фрейн и се запита защо сълзите й текат само от едното око.

— Добре съм, миличък — избърса сълзите си тя и преглътна болката си. — Така. Докъде бяхме стигнали?

— До втория куплет — с готовност й подсказа Кроуън и сведе поглед към сборника със стихотворения, красиво подвързан с черна кожа. — Той тъкмо й каза да не убива бълхата.

— Благодаря. Хайде да привършим с този куплет. — Вайълит продължи да обяснява стихотворението на Кроуън, но той вече я слушаше с половин ухо. Обмисляше убийството на Бил Гауърс.

Същата нощ Кроуън Фрейн сънува, че се намира в тялото на бълха и плува в различна кръв. Женската кръв миришеше на теменужки, а мъжката кръв миришеше на уиски и на мръсни крака. Кръвта го заля и влезе в гърлото му. Блъскаше с ръце по корема на

бълхата, затворен между черни лъскави стени. Беше като бебе, което плува в кръв. Но не можеше да се роди, защото нямаше майка. Почувства как някаква голяма сила вдига бълхата във въздуха. Кръвта и течността се ливнаха към него и той усети как главата му се удря в лигавицата на корема на насекомото. Някой мачкаше бълхата и той не можеше да диша. Тялото на бълхата се спуска и той усети силен натиск. *Каква жестокост — да обагриш нокти в невинна кръв!* Смачкаха го, изгуби формата си. Сега бе само капка кръв във въздуха. Без миризма.

След като напусна търговския флот, Бил Гауърс работи на гарата в Болдън, докато не беше разрушена и след това отново построена като Ню Болдън Паркуей през 1965 година. Гауърс продължаваше да обича релсите и всяка сутрин предприемаше дълги разходки край тях до семафора на Южен Болдън. Харесваше му да разговаря с инженерите и често спираше за чаша чай и кифла при стрелочника Албърт Фолкс. Кроуън Фрейн неведнъж го питаше дали не може да се разходи с него, но той все му отказваше. Затова Кроуън го следеше. Спотайваше се в леглото, докато не чуеше входната врата да се затръшва. След това бързо се обличаше и тръгваше след стареца.

Пътят беше близо шест километра и половина и отнемаше на Гауърс повече от три часа, като се включи и спирането за чай. Кроуън вървеше на стотина метра след него — знаеше, че Гауърс недовижда и че едва ли ще го забележи от такова разстояние. Минаваха покрай старите общински земи, след това покрай гробището и поемаха по релсите. Кроуън обичаше релсите — устремното движение на влаковете, хрущенето на гранитния шист под краката си. Наблюдаваше тромавия и мъчителен ход на Гауърс и се питаше какво ще стане, ако блъсне стареца под някой влак. Дали ще отлети във въздуха, или ще бъде засмукан отдолу и накълцан на парчета?

Беше ясна и слънчева юнска сутрин, но Кроуън Фрейн предпочиташе сигурността на мрака. През деня се чувстваше твърде забележим. Изостана още повече и често изгубваше стареца от поглед, когато релсовият път извиваше покрай общинските земи. Кроуън не се притесняваше. По листата имаше роса, която приличаше на перли, а

може би на сълзи: *Обвелян от въздишки и пленен от сълзи, аз идвам тук да дия пролетта.* Харесваше „Градината Туикнъм“ на Дон. Кроуън нежно прокара ръка по мокрите листа и усети как студената вода се изпарява при допира с кожата му. Взе един завой на пътя и се озова лице с лице срещу Бил Гауърс.

— Какво правиш, малък негоднико? — изръмжа Гауърс.

— Нищо.

— Следиш ме. Ще ти съдера задника от бой — кресна той и сърдито размаха бастуна си към Кроуън. — Не можеш ли да ме оставиш на мира? Не обърка ли вече достатъчно живота ми?

— Връщам се у дома.

Кроуън се обърна и се отдалечи. Гауърс замахна към крака му с пръчката си. Кроуън Фрейн усети остра болка, когато се строполи върху грапавата настилка.

— Мога да те убия, женчо, и никой няма да разбере. Мога да го направя. Ще те намерят на парчета. Един крак в Болдън, една ръка в Ивбъри и малката ти противна глава на Ливърпул стрийт.

— Ще кажа на баба какво ми наговори — опита да се изправи Кроуън. — Ти си смахнат женчо!

— Кажи й — изръмжа той. — Може и нея да убия. Така ще се отърва и от двама ви и най-сетне ще имам спокойствие. Ще ви зароя в гробището до майка ти — хубаво ще е да се събере цялото семейство, нали? А сега изчезвай оттук и ако още веднъж те хвана да ме следиш, ще ти счупя главата! Ясно?

Кроуън Фрейн тромаво се изправи. Коляното ужасно го болеше. Лицето му беше почервеняло от детинска ярост, докато се отдалечаваше, накуцвайки. Не се обърна, когато сълзите започнаха да се стичат по лицето му, а Гауърс кресна подире му:

— Давай, реви, женчо! Ето докъде те е докарала!

Кроуън Фрейн с мъка пое по пътеката, която се виеше успоредно на релсите. Покрай него със сърдито тракане прелетя товарен влак и той се дръпна уплашено. Замисли се за майка си. Знаеше, че няма майка, че майка му е починала при раждането му. Дълбоко в себе си винаги се бе надявал, че това е лъжа и че някой ден тя ще се върне при него. Но Гауърс му каза, че тя е в гробището и че е под земята. Значи нямаше да дойде при него. Пътеката се виеше през гробището. Фрейн спря и погледна към безредно пръснатите сиви и черни надгробни

камъни, малките статуи и белия военен мемориал. Майка му беше там. Беше някъде там. Защо не му бяха казали досега? Реши какво да направи и се прехвърли през една пролука в живия плет.

Отне му почти час да намери надгробната плоча. Надписите на много от надгробните камъни бяха избелели с времето и бяха отмити от дъжда, затова се разчитаха трудно. Надгробната плоча на Елизабет Фрейн беше черна със златни букви. Гробът беше чист и добре поддържан, за разлика от обраслите гробове около него. Значи това беше мястото. Тя беше тук. Криеше се под пръстта и под цветята. Беше отишла да търси Господ. Поток от мисли почти зашемети Кроуън Фрейн — безсилие, самота, разочарование. Беше му дала живот, а след това го бе изоставила. По-добре да го беше убила, но да бе останала жива. Беше го оставила сам. Мразеше я.

Вайълит приготви яйца и пържени картофи за обяд. Това беше любимото ястие на Кроуън Фрейн, но днес направо му се повдигаше от храната. Яйцето му приличаше на бебе — дали белтъкът не беше мозъкът, а жълтъкът — тялото? Бебе без майка. Като него. Догади му се и той бутна чинията.

Гауърс се хранеше шумно и лакомо и наблюдаваше момчето. Кроуън не беше казал на Вайълит нито дума за сутрешната разправия. Баба му спеше до късно в събота и все още не беше станала, когато той се върна. Коляното го болеше.

— Следобед ще поседя в градината — каза Вайълит. — Денят е прекрасен.

— Добре. Надбягването е в два — отвърна Гауърс, дъвчейки. — Вземи и женчото с теб. Искам да остана на спокойствие.

— Искаш ли, Кроуън? — попита го Вайълит, без да обръща вниманието на злобните думи на съпруга си. — Можем да порисуваме.

Кроуън кимна безмълвно, без да вдига поглед. Гауърс се подсмихна и отново се зачете в спортните новини.

В два часа навън вече беше станало много горещо. Градината беше потънала в светлина и багри. Вайълит беше изнесла една малка маса и бе приготвила материалите за рисуване. Във въздуха се усещаше плътният аромат на орлови нокти и на люляк. Кроуън наблюдаваше как пчелите прелитат от цвят на цвят.

— Бабо, пчелите носят ли храна на цветята?

— Не — усмихна се Вайълит. — Обратното е. Пчелите пият нектар от цветята. Взимат прашец от едно цвете и го носят на друго. Така цветята се размножават.

— А как се хранят?

— Извличат хранителни вещества и сила от почвата и използват слънчевата светлина.

Кроуън Фрейн замълча. „Сила от почвата“ — знаеше какво означават тези думи.

Двамата започнаха да рисуват златният дъжд в дъното на градината. Вайълит не виждаше добре надалеч, затова рисуваше по-скоро по памет. Усети, че Кроуън е необичайно мълчалив, но се възпря и не го попита за причината. Понякога беше по-добре да го оставиш на мира. Погледна към рисунката му.

— Много хубаво, миличък, но не се старай да нарисуваш всяко листо и всяка клонка. Това може да те подлуди. Мисли за светлината, за формите, които образува, когато се процежда между листата и клоните. Светлина и сянка, простота.

— Добре.

Кроуън Фрейн почти не я слушаше. Мислеше си колко много мъртви неща са дали силата си на дървото — сигурно бяха хиляди. Някой ден щеше да ги нарисува всичките — ръце и крака на хора, преплетени в клоните, цветя и растения, извити и засмукани в листата, оплетени в корените тела на мъртви животни, издълбаното в кората уморено лице на Бил Гауърс. „Аз съм всяка мъртва същина“, каза дървото. Кроуън Фрейн кимна. Разбираше това.

Вайълит спря да рисува. Болеше я главата.

— Кроуън, миличък, ще ми донесеш ли очилата от спалнята? В чекмеджето на скрина са. Третото отдолу.

Кроуън се върна в къщата. Влезе през кухненската врата, а не през френския прозорец. Не искаше да безпокои Гауърс. От телевизора се носеше развълнуван коментар на конните надбягвания и той чуваше

как Гауърс крещи и насърчава фаворитите си. Кроуън изкачи тесните стълби и влезе в стаята на Вайълит. Вътре беше хладно и тъмно. Нямаше килим и двете единични легла стъпваха направо върху дъските. Радко бе влизал в тази стая.

Скринът се намираше в другия край на стаята до красиво оправеното легло, което знаеше, че е на баба му. Върху тоалетната масичка прилежно бяха подредени скъпи на вид книги. Прокара пръст, докато минаваше покрай тях: Шекспир, Харди, Дикенс, Кийтс, Уърдсуърт, Остин, Бронте. Тези имена му ставаха все по-познати и всяко от тях събуждаше в съзнанието му образи, герои, истории и рими.

Когато стигна до целта си, Кроуън коленичи мъчително и отвори третото чекмедже отдолу. Съдържанието му беше старателно подредено — дневник, албум със снимки, листове за писма и пликкове, кальфче за очила и една малка дървена кутийка. Докосна кутийката с пръст — усети прелестната ѝ гладка повърхност, докато проследяваше жилките на дървото. На капака имаше надпис „В. Фрейн“.

Обзе го любопитство. Изправи се и вдигна капака. Отвътре го посрещна празният поглед на три стъклени очи. Видя отражението на лицето си в сините им роговици и в черните им зеници. Кроуън Фрейн стъписан се отдръпна и изпусна кутийката. Тя шумно се удари в ръба на скрина две от очите паднаха на пода и веднага се счупиха върху дъските. След това кутийката с трясък се стовари долу. Кроуън колебливо коленичи и я обърна. Последното око се бе счупило на три в кутийката, а назъбените парчета лежаха върху пурпурната подплата. Окото зловещо му се блещеше. Кроуън Фрейн повърна.

Зад него се разнесе смях. На вратата стоеше Гауърс.

— Сега вече загази, тъпо малко копеле! — Той се извърна и се провикна по стълбите: — Вайълит! Вайълит! Ела да видиш какво направи женчото.

Фрейн целият трепереше. Нямаше никаква представа какво се бе случило. Усещаше, че е нахлул в тайнствено и много съкровено пространство. По пода лежаха пръснати стъклени парченца. Вайълит се появи на вратата и закри устата си с ръка.

— Виж! — победоносно кресна Гауърс. — Малкото копеле ти счупи очите! Довърши започнатото от Хитлер. Нацистите ти взеха само едното око, а той — и трите!

Вайълит го избута и вдигна Кроуън Фрейн от пода. Накара го да седне на леглото, коленичи и започна да събира по-едрите парчета стъкло. Не каза нито дума. Срамуваше се, все едно я бяха хванали в огромна лъжа.

— Сигурно го е направил нарочно — ликуваше Гауърс. — Отмъстително и противно същество. Какво ще правиш сега? Той потърка злорадо брадичката си. Беше отбелязал голяма точка в своя полза. — Ще трябва да носиш тъмни очила като Рей Чарлс.

Фрейн скочи от леглото, нахвърли се върху Гауърс и стовари детския си юмрук в челюстта на стареца.

— Млъкни, по дяволите! Млъкни! — крещеше той. — Ще те убия!

Изненадващото и устремно нападение запрати Гауърс към стената. Той бързо възстанови равновесието си и силно цапардоса Кроуън по брадичката. Момчето политна назад и удари главата си в скрина. Потече кръв. Гауърс го вдигна и го стисна за гушата.

— Мислиш се за голям мъж, така ли? Хайде давай! Ще те убия, кълна се! Може дори да ти извадя окото, за да замени очите, които счупи. Да видим дали ще ти хареса, а?

Вайълит избута Гауърс. Кроуън падна по гръб в леглото.

— Махни се, Бил — твърдо му нареди тя. — Върви си и ни остави на мира. — Приведе се по-близо до него и прошепна: — И ако веднъж посегнеш на детето, ще те довърша. Разбра ли?

Гауърс я гледаше невярващо.

— Той ме нападна, не видя ли? Не му тече чак толкова кръв. Само се защитавах. Аз съм стар човек.

— А той е дете. Би трябвало да си по-умен. Махни се.

Гауърс изръмжа и се обърна. Вайълит седна на леглото до Кроуън и го прегърна. Целият трепереше, разтърсван от ридания. По тила му стичаше струйка топла кръв. Момчето кимаше безмълвно, докато тя му обясняваше: за войната, за взрива, за стъклото, за окото си. Но всъщност Кроуън Фрейн не я слушаше.

Внезапно се бе озовал на една безлюдна планета. За пръв път стъпваше там. По пясъка се виждаха следите само от собствените му стъпки.

Пясъкът в черен и планините имат очи: скалите говорят, когато небето им отвърне.

Реши да поостане там известно време.

Марти Фаръл изкачи тичешком стълбите на полицейския участък на Ню Болдън и едва дишаше, докато стигне до третия етаж. Харисън го чакаше пред кабинета на Андъруд.

— Какво беше това за Декстър? — попита той.

— Колата й беше пред библиотеката, но не можах да намеря нея. — Фаръл спря, за да си поеме дъх: — Библиотекарката ми каза, че е излязла навън и не се е върнала. Вратата на колата й беше отворена и на седалката имаше кръв.

— По дяволите!

— И аз така си помислих. Екип от следователи и двама униформени обработват колата и снемат показания. — Фаръл погледна Харисън в очите. — Мислиш ли, че той я е отвлякъл?

— Надявам се да не е, но тя и преди успя да се добере до него. Може отново да го е намерила. — Харисън започваше да изпитва потискащо примирение. — Звънихме на мобилния й телефон, но не вдига.

— Сигурно сме се разминали за броени минути — каза Фаръл.

Харисън се замисли за миг.

— Марти, тя искаше да снемем отпечатъците от този компютър. Трябва да го направим възможно най-бързо, мамка му!

— Компютърът е в лабораторията.

— Добре. Обади ми се, ако намерите съвпадение на отпечатъци с някой, за когото имаме досие. Няма значение за какво престъпление. Това може да се окаже единственият ни шанс да го намерим.

— И Декстър — добави Фаръл.

— Да, и Декстър.

— Сигурно ще има много отпечатъци. Ще отнеме време.

— Започнете с клавишите, които най-вероятно е използвал. Ако е търсил книги на Джон Дон или на Елизабет Дръри, най-вероятно е написал техните имена.

— Разбрано. Само че сигурно много хора са използвали клавиатурата след него.

— Така е, но някои от буквите не се използват често, например Ъ и Ж. Може да извадим късмет.

— Добре, ще ти се обадя. — Фаръл бутна двойната врата и се запъти към лабораторията.

За миг Харисън се почувства като парализиран и не знаеше какво да предприеме. Ами ако Декстър вече беше мъртва? Прогони тази мисъл. Убиецът можеше да ѝ пръсне мозъка още в дома на Дръри, но не го беше сторил. Може би му трябваше жива. Само че за какво? Една секретарка надзърна от вратата на стаята и забеляза Харисън.

— Сър?

— Какво има? — извърна се той към нея.

— Американката пак се обажда. Доста е изнервена.

Харисън се върна в залата и вдигна телефона. Стасман беше на втора линия.

— Доктор Стасман? Сержант Харисън е на телефона.

— Какво става там? — Стасман беше бясна. — Звъня за четвърти път тази сутрин, а никой не отговаря на обажданията ми.

Харисън отдалечи слушалката от ухото си.

— Сержант Декстър се канеше да ви се обади, но е... неразположена.

— Виж какво, приятелче, имам информация за убиеца ви, която може да се окаже много важна. Да ти я предам ли, или да пусна обява във вестника?

Харисън заобиколи бюрото и взе една писалка:

— Казвайте.

Стасман си пое дълбоко дъх:

— Добре... Когато говорих с него за последен път, той ме попита дали знам кога светът се превръща в труп. Зададе ми въпроса два пъти, затова си помислих, че е важно да открия отговора.

— Продължавайте. — Харисън не разбираше до какво би могло да доведе това, но вече беше съвсем отчаян.

— Отговорът е днес. 13 декември. Има предвид едно стихотворение на Дон, което се казва „Вечерня в деня на света Лучия“. Няма да ви досаждам с подробностите, но денят на света Лучия има най-дългата нощ през годината. По времето на Дон това е бил 13 декември, т.е. днес.

— За какво става дума в стихотворението?

— За скръбта по смъртта на любим човек. Става дума за самоубийство — каза Стасман.

— Смятате, че той ще се самоубие, така ли?

— Да, според мен го обмисля. Загубил е близък човек, вероятно майка или сестра. А може би дъщеря.

Харисън си водеше записки и се опитваше да проумее думите на д-р Стасман и да направи връзка с изчезването на Декстър.

— Къде е инспектор Андъруд? — попита Стасман.

— Той е болен, докторе. — Харисън не виждаше смисъл да я лъже. — Получи сърдечен удар. Сержант Декстър изчезна. Подозираме, че убиецът я е отвлякъл.

— Мили боже! — промълви Стасман.

Харисън остави писалката и каза:

— Доктор Стасман, ако това копеле направи опит да се свърже с вас, веднага ми се обадете. Ако сте права за датата, нямаме много време.

— Разбрано — уплашено каза Стасман.

— Все още ви пази полицията, нали? — попита той.

— Да.

— В безопасност сте. Този тип действия методично и предпазливо. Няма да дойде и да нахълта през вратата ви.

— Надявам се да имате право.

— Ако се сещате за още нещо...

— Ще се обадя най-напред на вас.

Харисън затвори телефона и огледа стаята. Вътре цареше истински хаос от дейност и клюки: звъняха телефони, които никой не вдигаше, навсякъде бяха пръснати листове. Вдигна поглед към забодените на табло снимки на Луси Харингтън и на Елизабет Дръри и се замисли за Алисън Декстър.

ПЕТА ЧАСТ
ДЕЦАТА В ПЕЩТА

Септември 1995 г.

Все още беше в плен на вълнението. Кроуън Фрейн стоеше в една непозната къща, която мракът обгръщаше от всички страни и на която вдъхваше сили, и изпитваше странното усещане, че мястото му е тук. Харесваха му непознатите миризми и украси, непознатите мебели, приливът на сила и контролът над всичко. Понякога вземаше в ръка разни неща, които можеха да се окажат ценни, когато мигът най-сетне настъпи. През повечето време обаче само стоеше, мастурбираше и поглъщаше мрака.

Освен това упражнението му беше полезно. Действаше в най-различни къщи. Знаеше, че натрупването на опит и на познания ще се окаже безценно, когато настъпи моментът да осъществи замисъла си. Това щеше да е петата къща. Беше голяма постройка в Едуардов стил — отчасти клиника, отчасти ветеринарна хирургия. Имаше алармена система — трябваше да внимава. В хирургията би могло да има полезно за него оборудване и дори лекарства. До задната част на сградата се стигаше само по една тясна уличка. Беше ужасно тясна и това му създаваше неприятно усещане.

Охранителната светлина го накара да се почувства още по-зле. Неволно я задейства, когато влезе в уличката. Застина и зачака да угасне. Зад къщата нямаше други лампи и Фрейн се придвижи бързо. Извади от джоба си един спрей и написа на стената „Педал“. В Ню Болдън е по-добре да те мислят за хулиган, отколкото за крадец. Проследи по стената кабела, хранящ алармената инсталация. Преряза го с ножчето си. Алармата не се задейства. Фрейн се залови със задната врата.

Алармената система имаше таен бутон, който я свързваше директно с полицейското управление в Ню Болдън. Една полицейска кола, която се намираще на по-малко от километър от мястото получи сигнала почти на секундата. Веднага локализираха хирургията като

евентуален източник на сигнала. Фрейн все още не беше успял да се справи с ключалката на задната врата, когато чу стъпки и видя фенерчето по уличката. Не можеше да избяга. Метна чантата с инструментите си през най-близката ограда, пое си дълбоко въздух и хукна в мрака към двамата полицаи, които се задаваха по уличката, като пръскаше със спрея в очите им. Единият от тях падна, покосен от парещата болка, но другият улови Фрейн и го метна на земята. Сборичкаха се и Фрейн почти успя да избяга, когато очите на другия полицаи се оправиха и той силно го ритна в корема, като извади въздуха от дробовете му. Фрейн остана без дъх, когато двамата го обърнаха по корем и извиха ръцете му зад гърба. Белезниците бяха много стегнати и се врязаха в кожата му. Единият полицаи го нарече „смадлива отрепка“.

Фрейн даде адреса на временното си жилище в Ню Болдън и заяви, че няма живи роднини. Нямаше никакво желание още веднъж да разбие сърцето на Вайълит. През ноември 1995 година беше обвинен и съден за обир. Служебният му защитник твърдеше, че Фрейн е безработен и не е целял да се облагодетелства и че хулиганската му проява се дължи просто на объркване и на отчаяние. Това беше пълна глупост, разбира се, но свърши работа, Фрейн беше осъден да заплати на ветеринарната клиника глоба в размер на петстотин лири и не получи дори условна присъда. Съдията му препоръча да се срещне със социален работник.

Фрейн не си направи труда.

Вайълит Фрейн изобщо не научи за проблемите на внука си. Той ревниво пазеше тайната си, сам плати глобата и унищожаваше всички местни вестници, които попадаха в пощенската кутия на Вайълит. Предпазните мерки бяха абсолютно ненужни, защото зрението на Вайълит Фрейн дотолкова се беше влошило, че тя не беше в състояние да чете вестниците без лупа, а рядко си даваше труда да го прави. За огромно задоволство на Фрейн, Бил Гауърс беше починал от рак на черния дроб предишната Коледа. Фрейн имаше планове за противния старец. Възнамеряваше да му инжектира концентриран разтвор на

сярна киселина в корема, ако Вайълит умреше преди съпруга си. Вече нямаше нужда. Природата му бе отредила много по-мъчително и продължително страдание и сега Бил Гауърс беше просто поредната грапавина по кората на любимото дърво на Фрейн.

Фрейн беше успял да се спаси от затвора, но на известна цена. Сега имаше криминално досие. Когато започнеше да осъществява грандиозния си замисъл, трябваше да бъде изключително внимателен — щеше да има очи, които да го следят. Грешките щяха да му струват много скъпо. Нужно бе внимателно планиране, а натрупаният опит щеше да му бъде от полза. Времето зависеше от случая. Щеше да разбере, когато настъпи подходящият момент. А дотогава беше готов да чака и да се подготвя.

И да мечтае.

Декстър внезапно дойде в съзнание. Рецепторите ѝ за болка изпращаха парещи послания към мозъка. Лежеше на една страна в пълен мрак. Цялото тяло я болеше. Опита да помръдне, но нещо пристегна гърлото ѝ. Къде се намираше? Не виждаше нищо. Дали бе изтръгнал очите ѝ? Беше ли я ослепил? Не. Очите ѝ смъдяха от праха. Опита се да запази спокойствие и застави тялото си да се отпусне. Ръцете и краката ѝ бяха вързани, а около шията ѝ имаше въже. Устата ѝ беше запушена с лепенка. Отново се опита да помръдне и примката пак започна да я души. Схвана посланието и остана напълно неподвижна.

Мисли логично. Опита се да се отърси от мисълта за неудобното положение на тялото си и да се съсредоточи върху мястото, където се намираше. Подът беше студен и тя се досети, че сигурно е бетон. Овен това беше пращен и очите ѝ започваха да сълзят. Дали той я наблюдаваше? Дали стоеше в мрака и се взираше в нея? Отчаяно се опита да различи някакви силуети и се послуша за издайнически шумове като нечие дишане. Нищо. Съвсем ясно си представяше лицето му. Слабо и кокалесто — добре очертани скули и чорлава тъмна коса. Беше блед, сякаш гневните му очи бяха изсмукали живеца и цвета от кожата му. Приличаше на привидение.

Къде се намираше? Циментов под. Пълна тишина. Може би в склад? Или в гараж? Едва ли. В стаята не миришеше на машини или на машинно масло. Миришеше на стари книги — стари и прашни. Не усещаше никакво течение. Беше ѝ запушил устата, значи се боеше, че някой може да чуе виковете ѝ. Кой знае защо това ѝ подейства успокоително. Сигурно наблизо имаше хора. Някъде над себе си, в далечината, чу как една кола пали и бавно ускорява.

Може би се намираше в дома му. На някоя улица. Ако беше в къща, сигурно я беше затворил в мазето или в някаква барака. Реши, че е първото. Декстър усещаше, че таванът над главата ѝ е нисък — стаята беше тясна и задушна.

Андъруд беше прав — по някаква причина тя бе нужна на убиеца жива. Какво каза инспекторът? Той не правеше изпълнение, той ги образоваше. Защо беше решил да образова нея? Мозъкът ѝ търсеше обяснения. Беше го намерила в дома на Елизабет Дръри, беше го изненадала. Не каза ли Стасман, че поетите метафизици ценят неочакваните обрати като проява на остроумие? Вероятно убиецът ценеше интелигентността ѝ или потока на съзнанието, който ѝ беше помогнал да го открие толкова бързо. Това означаваше ли, че няма да я убие? Едва ли.

Въжетата около китките ѝ не бяха толкова стегнати, колкото тези около глезените ѝ и Декстър постепенно започна да раздвижва китките си, за да ги разхлаби допълнително, въжетото около шията ѝ се стегна, но тя не се отказа. Беше нужно време, но беше сигурна, че в крайна сметка ще успее да освободи ръцете си. Освен това ближеше с езика вътрешната страна на лепенката върху устата си. Вкусът беше отвратителен, но лепенката постепенно се охлаби, след като тя намокри лепилото със слюнката си. Усилието ѝ костваше много и през трийсетина секунди се налагаше да спира, за да си поеме дъх.

Беше сигурна, че е сама в стаята. Защо я беше оставил? Преди малко потегли една кола. Дали не беше убиецът? Ако е така, къде беше отишъл? Колко време ѝ оставаше? *Съсредоточи се, Алисън.* Отново се залови с въжетата около китките си.

Телефонът на Хедър Стасман звънна в три следобед. Пронизителният звън отекна в напрегнатата тишина като експлозията на ръчна граната. Предусети лоши новини.

— Ало?

— Кога светът се превръща в труп? — попита Кроуън Фрейн.

Гласът я смрази до мозъка на костите ѝ.

— Днес — отвърна тя.

Погледна през прозореца към стария вътрешен двор. Инстинктивно усещаше, че той е наблизо — косъмчетата на тила ѝ внезапно настръхнаха. Нямаше жива душа. Повечето студенти бяха на лекции.

— Защо?

— Тринайсети декември е денят на света Лучия, най-дългата нощ в годината.

Мълчание. Фрейн явно обмисляше думите ѝ, най-сетне се разнесе гласът му — сух и дрезгав.

— Гледаш ли през прозореца?

Тя замръзна от ужас.

— Защо?

Кроуън Фрейн си пое дълбоко дъх — сякаш вълна се разля по ситни сухи камъчета.

— Виждаш ли колко жадна и съсухрена е земята под ложето?

Стасман се досети за препратката към стихотворението. Хипократ бе казал, че умиращият се сгущва в долния край на леглото. Дон беше използвал този образ в стихотворението си за деня на света Лучия. Отново погледна към четвъртития вътрешен двор. Там нямаше никого — не би могъл да я вижда.

— Предполагам, че ти си всички мъртви неща? — отвърна тя след миг.

— Ти също.

— Искаш да ме уплашиш ли? — опита се тя да прикрие треперещия си глас.

— Не, да ти помогна. Вслушай се в мъртвите в себе си. Знаем го само ние с теб. Те ще ти помогнат да прогледнеш. Ще те научат на състрадание.

— Какво искаш?

Последва поредното мълчание. Стасман се зачуди какво ли прави той — може би се докосва.

— Какво има? — додаде тя. — Не се ли сецаш за нищо страшно, което да кажеш?

— Познаваш ли сержант Алисън Декстър? — тихо попита той.

Стасман се поколеба и отвърна:

— Да.

— Алисън Декстър има къса кестенява коса и зелени очи, които блестят като очите на котка. За един кратък миг кръвта ѝ е сладка като захар, после става ръждива.

— При теб ли е?

— Да.

— Искам да говоря с нея.

— Не мога да го допусна.

— Жива ли е? Нарани ли я?

— Сержант Декстър притежава способността да прави необикновени връзки между нещата — каза Кроуън Фрейн. — Сигурен съм, че го прави дори в този момент. Не умее да прави много други неща.

— Чуй ме. — Стасман неистово се опитваше да измисли какво да каже. — Убийството на полицай е тежко престъпление. Ако си мислиш, че сега си загазил, почакай да видиш какво ще стане, след като я убиеш. Ще те разкъсат на парчета. Без процес, без съдебни заседатели. Ще те разпънат на кръст. Всеки полицай в страната ще иска главата ти.

— С твоя помощ сержант Декстър няма да пострада.

— С моя помощ ли?

— Искам да дойдеш на военния мемориал на гробището в Ню Болдън.

— Защо?

— Ще ти обясня, когато пристигнеш.

— Няма да стане, хитрецо.

— Алисън Декстър има красиви зелени очи, ужасно интелигентни. Освен това ръцете ѝ са невероятно нежни за един полицаи.

— Не ме заплашвай.

— Ако не дойдеш на военния мемориал в пет часа днес, ще вържа сержант Декстър и ще ѝ кажа, че си отказала да ѝ помогнеш. Разбира се, възможно е да припадне от болка — сигурно доста ще я боли, докато изтръгвам клепачите ѝ. От друга страна, сержант Декстър според мен притежава изключително силен характер. Може да остане в съзнание известно време. Може дори да има невероятната привилегия да види собственото си изтръгнато око.

— Ти наистина имаш болен мозък.

— След това ще изпратя окото ѝ на някой национален всекидневник — вероятно на някой сензационен таблоид — с обяснение, че действията ми са били вдъхновени от твоя радикален труд „Реконструиране на Дон“ — почти както „Бийтълс“ са вдъхновили Чарлс Менсън — и че ти си имала възможност да спасиш сержант Декстър, но си отказала. Не съм сигурен как ще реагира университетът, но славата ти със сигурност ще ни надживее. Ако ме арестуват вследствие на действията ти, ще накарам адвокатата си да изпрати един предварително изготвен пакет със сходно съдържание, пак до някой известен таблоид. Ефектът ще бъде същият.

Стасман се оказа притисната в ъгъла. Ако Фрейн наистина изпълнеше закана си, с нея беше свършено.

— Откъде да съм сигурна, че няма да ме нараниш? — попита тя. — Би било истинска лудост да платя с живота си за живота на Декстър.

Щеше да го разиграва известно време, а след това да се обади на полицията.

— Няма да се наложи. Ако вярваш на познанията си, ако си уверена в работата си, ако си сигурна в аргументите, които толкова умно излагаш в книгата си, тогава нищо няма да ти се случи.

— Това не е особено важно.

— Ако се свържеш с полицията, ще науча. Ако някой дойде с теб или те проследи до военния мемориал, ще разбере. В дома си имам огромен буркан с концентрирана сярна киселина. Ако се опиташ да ме измамиш, ще извадя окото на сержант Декстър и след това с пипета ще сипя киселина в очната кухня. После ще заляя с киселина лицето ѝ,

ръцете ѝ, гърдите ѝ и един бог знае още какво. Предполагам, че в крайна сметка сърцето ѝ няма да издържи на болката, но кой знае след колко време ще стане това?

— Ако дойда, ти ще ме убиеш, нали? — напълно объркана попита Стасман.

— И без друго, след като приключи с Алисън, на всяка цена ще дойда при теб. Разбираш ли?

— Разбирам.

— Това е шансът ти да живееш. Ако се опиташ да ме измамиш, ще ти покажа всяка мъртва твар, която пълзи у теб, сее изпращанията си зад очите ти и плува в кръвта ти. Ще отделя много време и ще ми достави огромно удоволствие да ти покажа. След като тръгнеш от колежа днес, знай, че те наблюдавам на всяка крачка. Ще разбере, ако ми въртиш номера, и обещавам, че ще подложат теб и сержант Декстър на невъобразими страдания.

— Схванах.

— Отново бях създаден от нищото — от смърт, тъма и пустота — каза Кроуън Фрейн.

Връзката внезапно прекъсна и Стасман затвори телефона. Ръката ѝ се поколеба над слушалката. Знаеше, че трябва да се обади на полицията. Ами ако убиецът беше наблизо? Ако беше полицай? Тръпки я побиха от тази мисъл — пред вратата ѝ имаше полицай. *Ако някой те придружава или те следва до военния мемориал, ще знам*, така ѝ беше казал. Това означава, че сигурно вече беше в Кеймбридж, освен ако не се опитваше да я спласи, за да я накара да му се подчини.

Каза, че смята да я посети. Това беше шансът ѝ да живее. Едно обаждане в полицията криеше огромен риск. Със сигурност щеше да убие Алисън и да изпрати името на Стасман в жълтата преса. Не можеше да допусне да се случи това. Хедър Стасман беше градила научната си репутация с огромни усилия. Беше дълъг и мъчителен процес, направляван единствено от инстинктивното ѝ желание да успее като съомга, която плува срещу течението в буйна мътна река. Това беше смисълът на живота ѝ. Закъде беше без репутацията си? Сигурно щеше да се върне в Уисконсин, но след това какво? Щеше да остане без работа и, което беше още по-лошо, името ѝ щеше да бъде опетнено.

Ако си сигурна в аргументите си, няма да пострадаш. Само че какво друго му оставаше да каже? Стасман се замисли. Отново се сети за „Вечерня в деня на света Лучия“. Убиецът пак си бе послужил с цитат от стихотворението, преди да затвори: *Отново бях създаден от нищото — от смърт, тъма и пустота.* Беше обсебен от мисълта за разрухата, за самоунищожението, за нищото. Ако, както подозираше доскоро Стасман, той възнамеряваше да се самоубие, вероятно тя би могла да го подтикне да го стори. Седна на бюрото си и написа на една бланка на колежа: „Убиецът на Харингтън и Дръри ми се обади и поиска да се срещнем днес в пет часа в гробището на Ню Болдън до военния мемориал. Сержант Декстър е при него — заплашва да я убие, ако не отида. Смятам, че той възнамерява да се самоубие“.

Старателно сгъна бележката, пхна я в плика, залепи го и го адресира до сержант Харисън, Криминален отдел, Ню Болдън. В горния край на плика написа и телефонния номер на управлението. Не беше бог знае какъв план, но все пак беше нещо. Стасман отвори вратата на жилището си и се усмихна на униформения полицаи.

— Ще оставя това писмо при портиера — каза тя. — След това отивам в библиотеката на колежа за час-два. Ще бъда в безопасност. На територията на колежа е и наоколо ще има много студенти.

— Трябва да ви придружавам навсякъде, доктор Стасман. — Полицай Джарвис беше млад и много внимаваше да не сбърка.

— Наистина няма нужда. Не се обиждайте, но няма да мога да работя, ако седите до мен. Не предпочитате ли да останете тук? Искам да кажа, в случай че той се обади или се появи. Едва ли ще ме нападне в библиотеката пред очите на всички в колежа.

— Сигурно няма. Добре, д-р Стасман, но моля ви, не напускайте територията на колежа, без да ме предупредите. Искате ли да ви придружа до портиера?

— Много сте мил, но няма нужда. Ще оставя стаята отключена. Направете си чай. — Тя дари полицай Джарвис с най-ослепителната си усмивка и той се разтопи като нагрятото масло.

Стасман бързо се запъти към портиерната. Беше ужасно студено. В квадратния двор се носеха снежинки като сажди от далечен огън. Наскоро обновеното фоайе имаше парно, затова когато пристъпи прага, отвсякъде я обгърна топлина. Джонсън, главният портиер, заканваше някакви ключове на таблото.

— Джонсън, може ли да ви помоля за една огромна услуга?

— Нали затова съм тук, д-р Стасман — каза той и остави връзката ключове на плота.

Тя му подаде плика. Той заинтересовано прочете името и адреса.

— Трябва да изляза от колежа за няколко часа по една работа, свързана с полицията. Сигурна съм, че сте чули слуховете.

— Всяка дума.

— Добре. В такъв случай съзнавате колко е важно. — Тя погледна Джонсън право в очите с възможно най-строгия си поглед. — Чуйте ме добре. Ако не ви се обадя до шест часа следобед, искам да позвъните на сержант Харисън на номера, който съм написала на плика, и да му прочетете съдържанието на писмото.

— Искате да го отворя ли?

— Очевидно. Въпросът е на живот и смърт, господин Джонсън. В противен случай не бих ви безпокоила.

Главният портиер кимна и внимателно постави плика във вътрешния джоб на сакото си.

— Ами младият полицаи пред стаята ви?

— Той е вътре. Ние... очакваме да се обади убиецът.

— Добре, д-р Стасман. — Портиерът потупа джоба си и й намигна. — Ще чакам да се обадите.

— Благодаря, господин Джонсън. Знаех, че мога да разчитам на вас.

— Винаги, госпожо.

Тя му кимна и излезе навън. В пещта.

Марти Фаръл снимаше отпечатъците от компютъра в Ню Болдън вече почти четири часа. Процесът беше бавен и мъчителен. Върху машината имаше десетки отпечатъци. Започна от клавиатурата, като внимателно посипваше и разнасяше с четката черния немагнитен прах върху повърхността, за да изпъкнат мазните пръстови отпечатъци. Избърса праха. След това с помощта на специална камера засне отпечатъците. Всичко това му отне време, а той знаеше, че сега времето е важен фактор. Имаше някакви неясни отпечатъци, които не можеха да се открият с помощта на праха. За тях използва малък лазер, под който потта от отпечатъците сияеше в тайнствено жълто. Снима и тях.

Проблемът беше не толкова в намирането на отпечатъците, колкото в отделянето им един от друг. Компютърът в библиотеката се използваше от много хора, много пръсти се бяха докосвали до клавиатурата. Отпечатъците бяха размазани и напластени един върху друг на много клавиши, върху мишката те бяха толкова размазани, че на практика бе невъзможно да бъдат отделени един от друг. Въпреки това Марти Фаръл не се отказваше и към четири и половина беше свалил и заснел седемнайсет относително запазени частични и цели отпечатъци.

Знаеше, че опитът да идентифицира всеки от тях поотделно щеше да му отнеме часове, затова реши да се вслуша в предложението на Харисън от сутринта. На един лист Фаръл си написа:

ЕЛИЗАБЕТ ДРЪРИ
ДЖОН ДОН

След това свери буквите в двете имена с мястото, на което беше открил различните отпечатъци. Това му помогна да степенува задачите си по важност. Щеше да насочи вниманието си към по-рядко срещащите се букви от двете имена. Реши да започне с Ж, Б, Р, З и Ъ.

Беше свалил общо девет отпечатъка от тези букви. Може би щеше да успее да осигури съпадението от шестнайсет точки, което се изискваше за съда, но на този етап това не беше необходимо. На този етап имаше нужда просто от едно име. От пробив.

Марти Фаръл сканира и въведе в компютъра си пръстовите отпечатъци, които бе свалил от клавишите с тези букви, избърса потта от челото си и започна да търси евентуални съпадения в полицейските регистри с един спираловиден отпечатък, който бе свалил от клавиша с буквата Ж. Стрелката на часовника неумолимо се придвижваше към пет часа.

Декември 1999 г.

Последното нещо, което направи Вайълит Фрейн, беше да целуне внука си по челото. След това се отпусна назад и въздъхна умерено за последен път — побелялата ѝ коса бе разпиляна по възглавницата на болничното ѝ легло. След това издъхна. Кроуън Фрейн я наблюдаваше внимателно. Беше се надявал да види как духът напуска тялото ѝ с последното дихание. Само че не видя нищо, а усети само как ръката ѝ, стиснала неговата, се отпуска. Остана сам, напълно изгубил смисъл. Нищо, лишено от форма и от посока.

Приведе се напред и отметна косата на баба си от лицето ѝ. До леглото ѝ бяха растенията и цветята, които ѝ беше донесъл. Кроуън Фрейн откъсна няколко венчелистчета от африканските теменужки и ги разпиля върху възглавницата. Пресегна се, взе скъпата ѝ книга със стихотворения на Дон и я отвори на страницата, която тя бе избрала за този момент. Приглушено, на фона на бръмченето на апаратите и на шума в отделението Кроуън Фрейн зачете откъса от „Екстаз“:

*Върху възглавето на този бряг
разцъфнал и напъпил,
до теб аз бях полегнал
сред дълъг теменужен бяг.*

*Преплели здраво пръсти,
слепени с пролетния клей,
от нашите очи туй, що сияй,
на двойната си струна ги намести.*

Усети, че просто не е в състояние да чете нататък. В очите му напиреха сълзи, които той се опита да възпре и преглътна мъчително острата болка, както винаги бе правил. Беше я разочаровал в смъртта ѝ, както бе правил и докато беше жива. Тя беше познанието — ангелът,

който бе движил неговия физически и мисловен свят. Тя беше дала на планетите тяхната необикновена и красива музика, тя бе дарила с поезия най-мрачните и най-безумните му пориви и бе свързала мислите му със своите с една двойна струна. Вайълит Фрейн бе създавала алхимията в душата му и сега Фрейн съзираше божественото в тленното, музиката в страховития безкрай на пространството и времето, тържеството в скверността, сливането на противоположностите. Остроумието в ужаса.

Подобно на милиарди нажежени магнити мислите му диреха връзките между нещата. Някои от тях бяха необикновени и плашещи като страховити хищници, които плуваха в допамина и серотонина, свързващи нервите и рецепторите му. Чудовища, които се спотайваха между клетките му и между електрическите импулси на мислите му. Ами ако бяха духовете? *Както кръвта ни се опитва да зачене духове... финия възел, който ни прави хора*, пишеше Дон. Духовете живееха в кръвта на хората и направляваха нарежданията, които мозъкът изпращаше до тялото. Ами ако чудовищата, тези мерзки творения на времето и еволюцията, уродливи и зловни, бяха онова, което свързваше ума с тялото му?

Тази мисъл разряза като скалпел материята на мозъка му. Можеше ли да поведе тези чудовища в нейна възхвала? Можеше ли да използва тяхната алхимия, за да превърне баналното и грозотата на живота ѝ в красотата, която тя заслужаваше в смъртта си? Когато беше счупил стъклените очи, той бе извадил на показ страданието ѝ. Беше изтръгнал чудовищата, които живееха в кръвта ѝ, и ги беше запратил на повърхността. Тя беше напоила душата му с красота, а в замяна той бе извадил на показ грозотата ѝ. Презираше се заради това. Щеше да ѝ се отплати.

Кроуън Фрейн целуна ръката на мъртвата си баба и обеща да ѝ върне красотата.

— Вие сте много болен, господин Андъруд — каза д-р Бароци, след като прочете картона на инспектора. — Имате късмет, че сте още жив.

— Знам. — Все още му се виеше свят от изтощение. Усети прилива на свеж въздух в стаята.

— Преживяхте лек сърдечен удар. Показателите ви вече са стабилни.

— Благодаря ви.

— Имате сериозно възпаление на плевралната мембрана на левия си дроб, а това е поставило под огромно напрежение сърдечносъдовата ви система. Отдавна ли имате това възпаление?

— Отдавна. — Гърлото на Андъруд беше пресъхнало и го болеше. Трудно му беше да говори.

— От шест месеца?

— Повече.

— От година?

— Вероятно.

— Левият ви дроб е развалина — поклати глава д-р Бароци. — Честно казано, за нищо не става. Чакали сте твърде дълго. На вашата възраст човек трябва да се грижи за здравето си. Заради немарливостта си сте поставили сърцето си под огромно напрежение. Все едно да дръпнете щифта на ръчна граната, да я сложите в джоба си и след това да започнете да подскочате — каза Бароци и се усмихна на собственото си красноречие.

— Разбирам.

— Даваме ви силни антибиотици. Те ще атакуват възпалението в дробовете, но известно време ще се чувствате изморен. Сърцето ви е слабо и усилието от борбата с инфекцията ще ви се отрази.

Мислите на Андъруд се рееха. Усещаше как изтощението пълзи по вените му, както водата прониква в попивателната хартия.

— Ще дойда да ви видя отново утре — каза Бароци и отново закачи картон на леглото на Андъруд. — Оставих няколко вестника

отстрани до леглото ви, ако ви се прииска да почетете.

Андъруд се унесе за няколко минути. Сънува родителите си — сега някак по-близки, отколкото му бяха приживе. 28 септември 1988 г. и 3 март 1989 г. Бяха починали шест месеца един след друг. Стресна се и се събуди. Дали щеше да убие Пол Хейър. Щеше ли да го бутне от ръба на скалата и да гледа как тялото му се размазва върху скалите долу?

Убиецът на Луси Харингтън и на Елизабет Дръри му се присмиваше и дърпаше конците на подсъзнанието му.

До леглото си видя малка купчина вестници: „Индипендънт“, „Дейли Мейл“ и „Ню Болдън Екоу“. Протегна ръка към местния вестник. Броят беше от предишната седмица. От първата страница го гледаше усмихнатото лице на Луси Харингтън. „Местно момиче печели златото“ гласеше възторженото заглавие.

Убиецът е местен, каза си Андъруд. Прочел е статията. Тя го е изненадала и е предизвикала действията му. Защо? Заради името. Убиецът харесва Джон Дон. Луси Харингтън е била сред приближените на Дон. Видял е името и тогава му е хрумнало всичко. Защо обаче точно сега? Андъруд си спомни, че серийните убийци изграждат и видоизменят фантазиите си с течение на времето. Луси Харингтън не е била причината, тя е била само поводът. Нещо в цялата история е задвижило фантазиите му. Извадило е на преден план необходимостта да обяснява и да ни образова.

Опита се да прочете статията, която през изминалата седмица вече беше чел десетина пъти в участъка. Зрението обаче му изневери и той отново се унесе — лекарствата ближеха съзнанието му като вълните на самотен бряг. Андъруд сънува, че крачи заедно с родителите си по един покрит със ситни камъчета морски бряг. Хвърляше камъчета в морето и наблюдаваше как бръснат водните талази. Нито едно не потъна във водата. Отскачаха от гребените на вълните, докато не изчезнеха в далечината, отвъд хоризонта. Погледна към камъчето, което стискаше в дланта си. Беше око.

Декстър лежеше полузаспала от кърваво изтощение. Беше успяла леко да разхлаби въжетата, но на огромна цена. Китките ѝ болезнено кървяха, а свободата изглеждаше само мираж. От часове тънеше в мрак. Никой не бе дошъл да я потърси. Нима убиецът я бе изоставил в мазето на някоя необитаема къща, за да изгние и да умре от глад в тъмното? Мисълта я изпълни с ужас. Един удар по главата щеше бързо да сложи край на всичко. Предпочиташе това. Беше смела, винаги е била смела. Ала самотният и безмълвен плач в мрака я ужасяваше до смърт. Това беше ужасът от очакването да се родиш.

Хедър Стасман взе такси от колежа „Саутуел“ до гарата в Кеймбридж, след това се качи на местния влак за Ню Болдън. Беше сама.

Кроуън Фрейн наблюдаваше как Стасман се качва на влака и след това потегли с висока скорост, но без да нарушава ограниченията, към гарата в Ню Болдън. Пристигна пет минути преди влака ѝ. Стасман слезе в напълно непознатия ѝ Ню Болдън и веднага се качи в едно такси. Фрейн я проследи на разстояние, през две коли. Знаеше, че тя ще го очаква. Като че ли не я следваха други коли. Може би тя щеше да се справи. Осмели се да си помечтае за това.

След като се увери, че тя се е запътила към гробището, Кроуън Фрейн натисна газта и изпревари таксито. Знаеше по-пряк път и намери усамотено място, където паркира микробуса си. Беше проследил Стасман от Кеймбридж, а това означаваше, че не беше проверил гробището. Възнамеряваше да го направи сега.

Стасман слезе от таксито пред главния вход на гробището. Потрепери от сухия студ в сгъстяващия се мрак. Шофьорът ѝ беше казал, че военният мемориал се намира в средата на гробището, на две минути път пеша от пътя. Червените фарове на таксито просветнаха за миг, когато шофьорът натисна спирачките, преди да завие по Стейшън Роуд и да се изгуби от погледа ѝ. Остана сама. Усети студената стомана на ножа в джоба на палтото си и премина през портата от ковано желязо на гробището на Ню Болдън.

Една пътека, от двете страни, на която имаше лампи с формата на старинни фенери, водеше към центъра на гробището. Стасман пое с отривиста стъпка по смътната жълтеникава следа, а чакълът скърцаше под обувките ѝ. Пътят сякаш се виеше до безкрай в мрака — навсякъде около себе си виждаше черните силуети на надгробните плочи, които сякаш се накланяха към нея и хвърляха причудливи сенки върху нашепващата трева — ангели и издялани от камък цветя, отворени библии и кръстове. Вятърът безмълвно се промъкваше между оголените дървета и студения камък. Огледа се пред и зад себе си. Не

видя никого. Настръхна от страх и от студения въздух. Той беше някъде тук и се движеше редом до нея като сянка в тъканта на мрака. Чувстваше се окъпана в светлина като праведна душа в рая.

Изведнъж пред нея изникна военният мемориал. Сърцето на Стасман беше учестено в гърдите ѝ. Щеше да му даде пет минути. Недалеч се разнесе протяжното тракане на влак. Застана с гръб към студения мраморен блок и усети как гравирани имена на мъртвите се притискат към гърба ѝ. Беше проява на неуважение, но поне беше сигурна, че никой няма да се промъкне зад гърба ѝ. Той щеше да се приближи към нея отпред или отстрани и тя щеше да разполага с няколко секунди, за да извади ножа от джоба си.

Съзнаваше, че сигурно е изгубила разсъдъка си. Идването ѝ на това място беше ужасна грешка. Погледна часовника си — пет и петнайсет. Джонсън щеше да се обади на полицията след четирийсет и пет минути, ако тя не му позвъни. Сега това ѝ се стори ужасно дълго време. За четирийсет и пет минути можеше да се озове на двайсет и пет — трийсет километра оттук. Какво ще прави, ако той се появи? Не беше обмислила никаква стратегия, освен самозащита. Стасман подозираше, че убиецът може да е решил да сложи край на живота си, и се надяваше да си послужи с това, ако започнат да разговарят — и дори да го насърчи.

— Добър вечер, д-р Стасман.

Гласът се разнесе точно пред нея. От мрака. Хедър Стасман се сепна ужасена и стисна дръжката на ножа в джоба си. Опита се да различи някакво лице или силует и леко издърпа ножа, в случай че той я нападне.

— Кой е там? — попита тя. Въпросът ѝ прозвуча жалко, пискливо и пронизително в ширналата се пустота на гробището.

— Струва ми се, че знаеш — отвърна гласът.

— Как да те наричам?

— Никак.

Очите ѝ започваха да свикват с мрака. Стори ѝ се, че успява да различи някаква фигура непосредствено пред себе си в сенките. Беше умен. Беше избрал мястото внимателно и преднамерено. Лампите, които осветяваха нея и военния мемориал, криеха него и пътеката.

— Сама съм — каза тя.

— Така изглежда — каза Кроуън Фрейн. — На кого казахте? Не е на полицията.

— На никого не съм казала къде съм. Оставих обаче един запечатан плик в колежа. Там са написани подробностите около срещата ни. Ще го отворят, ако не позвъня в следващия половин час.

— Много изобретателно — каза Кроуън Фрейн и излезе от сенките на пътеката. Вече го виждаше — висок и слаб, само силует. Дупка в мрака.

— Къде е сержант Декстър?

— В безопасност е. — Той не помръдна.

— Искам да я видя.

— Ще я видите.

Хедър Стасман потрепери. Мъжът беше смразяващо спокоен.

— Искам да дойдете с мен.

— Къде?

— Има един гроб на двайсетина метра оттук. Искам да го видите.

— Защо?

— Важно е. Елате на пътеката и ме последвайте. Моля ви.

— Вие ще ме убиете.

— Ако не се подчините, със сигурност ще го направя.

Стасман се отдалечи от военния мемориал и пое по покритата с чакъл алея. Сега убиецът се намираше на не повече от два метра от нея. Различаваше лицето му по-ясно — слабо и изпито, с дълбоки бръчки, издълбани от печал. Очите му й се сториха черни — сякаш изобщо ги нямаше. Направи й знак да тръгне. Той остана няколко крачки по-назад. Дясната ръка на Стасман остана в джоба й.

— Ще се опитам да позная — обади се Кроуън Фрейн зад гърба й. — Отвертка или нож за сирене от колежа „Саутуел“.

Тя тихо изруга. Сякаш чу усмивката му.

— Нож за месо и ако си играеш с мен, ще го забия в онази ти работа.

— Няма да се наложи. Завийте наляво.

Тя се подчини. От дясната й страна имаше група ниски надгробни камъни. Повървяха десетина метра и след това чу как Фрейн слиза от чакълестата пътека. Стасман спря и се огледа. Той стоеше, вперил поглед в един гроб. *Значи си изгубил някого и сега*

искаш да се присъединиш към него, помисли си Стасман. Как можеше тя да се възползва от този факт? Пристъпи към него.

— Някой твой близък ли е? — попита тихо.

— Тя е аз. Прониква във всяка моя дума и действие, във всяка молекула на тялото ми. Точно както дървото засмуква мъртвите в сока и в листата си, в жълтото и в бялото на цветовете си — по същия начин тя е част от мен. Виж разцъфналата ѝ красота — протегна той ръце към небето.

— Коя е тя?

Кроуън Фрейн ѝ даде знак да се приближи. Стасман се подчини и се обърна към надписа на надгробната плоча, Фрейн го освети с фенерче. Тя тихо прочете на глас: „Вайълит Фрейн 1908–1999, обичана майка и баба. След кратък сън очи отваряме за вечността и вече няма смърт. Смърт, ти ще умреш!“.

Фрейн стоеше напълно неподвижен, докато Стасман четеше. Тя замълча и се извърна към него. Беше съвсем близо, опасно близо.

— Това е откъс от „Свещени сонети“. „Смърт, не се възгордявай, защото силна и могъща си според едни...“

— Ала в действителност не си такава — довърши Кроуън Фрейн.

— На прага ли беше?

Фрейн пренебрегна въпроса и вдигна очи към небето. Звездите примигнаха и му пропяха. Той отпусна ръката си с фенерчето и светлината се премести към съседния надгробен камък. Стасман прочете наум: „Елизабет Фрейн, 1944-1967“.

— Това майка ти ли е?

— Тя ми помогна. Тя успя да създаде тази алхимия.

Фрейн коленичи пред гроба на Вайълит и взе шепа пръст. Изправи се, сложи я в устата си и се обърна към Стасман. Тя инстинктивно направи крачка назад. Докато Кроуън Фрейн дъвчеше, от устата му се сипеше пръст.

— Аристотел е смятал, че и камъните, и растенията, и животните, и хората имат души. Нали така, д-р Стасман? Аз изсмуквам душите им от земята. Тези цветя — изтръгна той една туфа от пръстта — са наситени с цвета и с духа на баба ми. Нейната сила придава на простото им клетъчно делене и на химическите процеси в тях удивителна музика. — Фрейн откъсна листата и венчелистчетата и лакомо ги задъвка. — На този ден преди една година баба ми почина

под същото това небе, под същите тези звезди. Духът ѝ бе погълнат от нежната каденца на Harmoniae Mundorum — същите тонове и ритъм, които чуваме сега тук. — Той вдигна ръце към огромния небесен оркестър, сякаш дирижираше страховитата и необикновена музика — музиката на времето, на раздялата и на сътворението, която се врязваше в безкрая като триъгълник и се превръщаше в нагорещен до бяло връх в мозъка му. — Но въпреки това тя остава непълна, отвратителна.

Стасман го наблюдаваше и се питаше дали да не избяга, докато вниманието му бе увиснало като въдица в тъмните езера на въображението му. Знаеше, че той ще я хване. Освен това се чувстваше съвсем изгубена в това непознато място. Той се обърна с гръб към нея.

— Животът е грозен, д-р Стасман. Баба ми обожаваше красотата, но самата тя бе възплъщение на грозотата. Аз съм се родил в грозота — грозотата на загубата и агонията. Целият ми живот премина в грозота, но въпреки това аз се съизмервам с най-висшата красота и остроумие.

Внезапно ръката му извърши светкавично движение, с което запрати пръст и ситен чакъл в лицето на Стасман. Тя политна назад, вдигна ръце към лицето си и се опита да махне драскащата и мръсна болка в очите си.

— Усещате ли соления вкус на остроумието ми, д-р Стасман? — попита той и започна да пристъпва към нея. — Печете ли се на огъня на един неподозирани гений? Парят ли очите ви, сякаш са зърнали лицето на бога?

Стасман падна по гръб върху един надгробен камък и само след миг Кроуън Фрейн се озова до нея. Затисна с крак шията ѝ, бързо извади ножа от джоба ѝ и го захвърли в невидимата далечина. Тя се извиваше и риташе, но той я вдигна и я помъкна към гроба на Вайълит Фрейн, обърна я и натисна лицето ѝ в пръстта. Стасман изпадна в паника, когато болката прониза очите ѝ, и неистово се опита да си поеме дъх.

— Поемете една щедра и голяма хапка, д-р Стасман. Дайте възможност на разтворилите се в природните елементи мъртви да пропълзят по езика ви и да напоят съзнанието ви с багри и с музика. — Притисна лицето ѝ още по-силно към пръстта. Калта започна да прониква в устата ѝ. Догади ѝ се, когато стигна до гърлото ѝ. — Това е вкусът на смъртта, д-р Стасман. Насладете му се. В грозотата му има

трансцендентална красота. Земята е обогатена. *Аз мъртъв съм, ала у мен/ смъртта създава алхимия на любовта/ и с туй изкуство/ от нищото създава всичко.* — Фрейн вдигна лицето на Стасман от калта. Тя кашляше и се давеше. — Тази нощ, д-р Стасман, ще довършим възхода на баба ми към красотата. Ще се превърнем в горящата почва на остроумието. Чрез алхимията на нашите умове, напяващите гласове на мъртвите, които събираме в едно и усиляме, ние ще изковем ангели в пещта и ще се въздигнем към безкрая като носен от вятъра дим.

Кроуън Фрейн удари дясното слепоочие на Хедър Стасман с дръжката на фенерчето си. След това я удари още веднъж.

Харисън се обади на Марти Фаръл в шест и петнайсет вечерта. Току-що самият той беше получил обаждане от портиера на колежа „Саутуел“ и бе научил, че Хедър Стасман се е срещнала с убиеца преди един час. В гробището веднага бе изпратена полицейска кола, но не бяха намерили нищо.

Фаръл вдигна телефона на четвъртото позвъняване.

— Лабораторията.

— Марти, обажда се Харисън.

— Още нищо. Засега единственият ясен отпечатък е от десния показалец на Декстър.

— Мамка му. Изглежда той е отвлякъл още някого.

— Кого? — изстена Марти.

— Стасман, преподавателката.

— Господи! — Марти вече беше изтощен, а напрежението току-що се бе покачило допълнително.

— Едва ли трябва да ти казвам, че се очертава дълга нощ, Марти. Може би ти си единственият ни шанс да намерим тази откачалка.

Фаръл свали очилата си и разтри носа си.

— Започнах от по-рядко използваните букви в двете имена, които ти ми даде. Прегледах Ж, З, И, Д, Р и Б, но единственото съвпадение с нашите досиета е с отпечатъците на Декстър. Сега ще се заема с И, Л и Ъ. Дотук ми отне шест часа. Повечето отпечатъци са частични и се застъпват с други. Компютърът на практика не може да сравни размазани частични отпечатъци с нашите бази данни. Ако трябва да разширя изследването и да проверя всеки отпечатък по клавиатурата, ще отиде цялата нощ. Че и повече.

— Може да се окаже твърде късно, Марти.

— Тогава най-добре да се залавям за работа.

— Обади ми се, когато се добереш до нещо — каза Харисън и затвори.

Марти Фаръл въздъхна и се опита да прочисти главата си. Започваше да си мисли, че цялото начинание е напълно безсмислено.

Не беше като да търсиш игла в купа сено, а по-скоро като да търсиш една конкретна игла сред хиляди други. Мисълта да посипе с прах и да анализира всеки отделен клавиш, му се стори ужасно потискаща. Трябваше да има начин да съкрати процедурата. Погълна останалото в чашата кафе и съсредоточено сбърчи вежди.

Н, Л и Ъ. Беше свалил пет частични отпечатъка от тези клавиши. Компютърът щеше да ги обработи за два или три часа. Дали не можеше да ги подреди по важност? Замисли се за компютърната програма, която използваше библиотеката. Знаеше, че в основни линии това е програма за търсене. Много приличаше на програмата, с която самият той търсеше във файловете на централния терминал на областното полицейско управление. Как действаше тя? Много лесно. Просто пишеш името на търсения човек и натискаш „Въведи“. Отбеляза си, че трябва да посипе с прах и този клавиш на клавиатурата от библиотеката. Не му се струваше многообещаващо, защото всички го натискаха и сигурно щеше да има десетки отпечатъци, при това размазани до неузнаваемост.

Тогава какво? Шпацията. Собствените имена и фамилиите на всяко име се отделяха със запетая. Само че и тук се изправи пред същия проблем. Всеки потребител щеше да е докосвал този клавиш точно със същата цел. Внезапно в съзнанието на Марти Фаръл започна да се оформя една мисъл. Затвори очи и прокле собствената си глупост.

Основната дума, по която се търсеше, беше фамилното име. Първо се пишеше фамилното име, след това запетая и едва тогава малкото име. Всъщност в много програми дори не се налагаше човек да пише малкото име, защото програмата предоставяше списък според фамилиите и малките имена и човек просто избираше от него нужното.

Марти отново прегледа буквите, които вече беше проверил. Ж, З, И, Д, Р и Б. Отпечатъците на Декстър се бяха появили на Д и Р, но не и на И. Какво означаваше това? Декстър беше написала първите две букви от „Дръри“ и компютърът беше заредил от паметта вече въведеното от убиеца име на Дръри. Декстър не е трябвало да изписва цялото фамилно име на жената. Но на убиеца му се е наложило. По клавиша И имаше много размазани отпечатъци, от които бяха запазени съвсем малки части, затова той не бе успял да свали от тях нищо съществено.

Н, Л и Ъ. Замисли се за секунда. Убиецът би трябвало да е изписал името на Дръри изцяло. Така че трябваше да е натиснал клавиша Ъ. Ъ беше рядко използвана буква. Марти извика на екрана на компютъра си частичния отпечатък, който бе успял да свали от този клавиш. Беше съвсем малка част — една трета от нормалния отпечатък. Най-вероятно от десния показалец — класическа спирала. Реши да опита. Маркира отпечатъка и го пусна за търсене на съвпадения. Системата започна да преравя файловете. Това беше най-досадната част от процеса и отнемаше най-много време.

Марти стана, излезе от лабораторията и отиде в тоалетната. Наплиска лицето си със студена вода. Ядосваше се на самия себе си. Беше изгубил толкова много време и усилия не за буквите, за които трябва. Трябваше да се досети, че най-голяма вероятност се криеше в буквите от фамилните имена на Дон и Дръри. Избърса лицето си с една хартиена кърпа и отиде до кафемашината. Кафето почти винаги беше ужасно, но той имаше нужда да се подкрепи. Избра капучино с допълнително захар и се върна в лабораторията.

В средата на екрана му се бе появило светлосиньо прозорче. Марти внимателно остави кафето си. В прозорчето пишеше: Резултат от търсенето: Едно съвпадение. Опита се да овладее вълнението си и кликна върху прозорчето. След секунда на екрана се появи текст:

Съвпадение по единайсет точки: 68.75% процента
вероятност

Зареждане на данните.

Моля, изчакайте.

Марти Фаръл забарабани с пръсти по повърхността на бюрото си. Файлът се зареди след минута. Записа си данните, които се появиха на екрана:

Име: *Фрейн, Кроуън*

Дата на раждане: *11 февруари 1967 г.*

Адрес: *Апартамент Б, Бюфорд Хаус, квартал
Рейвънсуд, Ню Болдън NM68QJ*

Арест: 5 септември 1995 г., Ветеринарна клиника
„Бриърли“ по подозрение за влизане с взлом.

Полицаи, извършили ареста: Удс и Хилгейт

Обвинение: Нанасяне на щети и съпротива при
арест, 17 ноември 1995 г., Окръжен съд

Марти Фаръл вдигна телефона и набра номера на следователите. Разполагаше с име и с адрес. *Влизане с взлом.* Думите изпратиха ледени тръпки по гръбнака му. Марти си позволи да се усмихне, когато снимката на Кроуън Фрейн бавно се появи на екрана.

Декстър се сепна от шумовете отгоре — тропот, стъпки и затръшване на врата. Напрегнато се взря в мрака. Още стъпки, след това се отвори врата. В стаята нахлу сноп ослепителна светлина. Декстър неистово задърпа вървите на китките си и въжето около шията ѝ се стегна. Той беше тук. Това бе краят. Щеше да умре. Очите ѝ бързо привикнаха към светлината и тя се огледа наоколо. Беше мазе, пълно с книги. Навсякъде имаше книги. Приличаше на склад под библиотека. В средата на стаята имаше тежка и стара дървена маса и три стола около нея.

От върха на стълбите в лицето ѝ светна фенерче. Светлината я заслепи и пред очите ѝ заплуваха жълти петна. Светлината угасна. Тя здраво стисна очи. На стълбите имаше две фигури. Алисън Декстър отново се напрегна, когато въжето започна да я души. Вече не беше сама.

— Сержант Декстър. — Мъжки глас, неговият глас. — Струва ми се, че познавате д-р Стасман.

Декстър вече виждаше по-ясно, след като очите ѝ привикнаха със светлината. Убиецът беше накарал Хедър Стасман да седне на единия стол до масата и тъкмо завързваше ръцете ѝ зад гърба. На главата ѝ беше нахлузена черна найлонова торба. След като я върза за стола, Фрейн развърза торбата и я свали от главата ѝ. Главата на Стасман пияно се люшна на една страна. Тя се намираше почти в несвяст и си мърмореше нещо. Доволен, че Стасман е обезвредена, Кроуън Фрейн бързо заобиколи масата и вдигна Алисън Декстър от земята.

— Извинявай, че те оставих сама, но както виждаш, този следобед бях много зает.

Декстър го изруга под лепенката и се задави, когато въжето пристегна шията ѝ. Фрейн я сложи на стола срещу Стасман и разхлаби въжето около шията ѝ. След това излезе и затръшна вратата зад гърба си.

Стаята потъна в мрак. Декстър седеше до масата, объркана и уплашена, и слушаше тихите стенания на Хедър Стасман. Отново се

зае с китките си. Болката беше много силна и ръфаше плътта ѝ като гладно и гневно животно. Застави се да продължи, тласкана от мисълта какво ще стори на лицето на насилника си, след като успее да се освободи. Когато болката стана почти непоносима, тя се замисли какво би могъл да направи *той* на *нейното* лице, ако не успее да се освободи.

Той се върна след пет минути. Стаята отново се окъпа в светлина. Кроуън Фрейн пристъпи вътре и заслиза тромаво по дървените стълби, понесъл железен варел. Приличаше на голяма туба с бензин. Декстър го наблюдава как я оставя до една купчина книги и се връща в къщата. Когато се появи отново, Фрейн носеше голям месингов свещник, който приличаше на малко желязно дърво с осемте си къси свещи. Постави го на масата между Стасман и Декстър и запали свещите. Мъждукащите им пламъчета осветиха лицето на Стасман и Декстър видя, че то кърви. Кроуън Фрейн седна на масата и постави пред себе си черната кожена кутийка със старинните медицински инструменти.

Чертите на противното му мършаво лице се извиха в ужасяващо подобие на усмивка, когато погледна към Декстър.

— А сега — каза той и плесна с ръце, — да започваме.

Полицейските коли преминаха с бясна скорост през центъра на Ню Болдън — един вихър от въртящи се сини лампи и сирени. Харисън беше в първата кола. Придружаваха го общо десет полицаи. Искаше му се с него да има специалисти по огнестрелно оръжие, но нямаше време да вика екип от Хантингдън. Харисън се надяваше да изненадат Кроуън Фрейн.

Квартал Рейвънсуд беше неприятна част, застроена с общински жилища, в северните покрайнини на града. Петнайсет минути бяха нужни на колите, за да се промъкнат през вечерното движение. Когато приближиха от юг към квартала, сирените и лампите бяха изключени. Бюфорд Хаус беше продълговата четириъгълна постройка в центъра на квартала. Харисън нареди на колите да паркират така, че да не се виждат от Бюфорд Хаус, и екипът му пробяга последните стотина метра. Моментът на изненада беше от изключително значение.

Апартамент Б се намиреше на първия етаж. Вътре не светеше. Харисън нареди на двама полицаи да чакат в основата на стълбището, а други двама изпрати пред асансьорите. Останалите поведе по вмиряното на изпразнения стълбище към вратата на апартамент Б. Баркър, един набит униформен сержант, пристъпи напред с тежък чук в ръка и по знак на Харисън разби вратата.

Всички се струпаха вътре и осветиха помещението с фенерчета. В апартамента миришеше на застояло. Щом вдъхна противния въздух, Харисън разбра, че Фрейн не е тук. Това беше миризмата на запуснатост и изоставеност. Веднага я разпозна. Напомни му за миризмата в къщите на старите хора, които измираха от измръзване и се разлагаха в собствените си легла. Полицаяте отвориха с ритници вратите към двете спални и към кухнята. В дневната нямаше почти никакви мебели. Никакви книги и украшения. Нямаше и телевизор.

Харисън седна на едно прокъсано кафяво кресло и се загледа в полицаята пред себе си. Имаше осем стъкленици, старателно подредени в права линия. Освети ги с фенерчето си. Във всяка имаше две или повече очи. Бяха различни по цвят и големина и варираха от малки

жълтеникави топчета, които според Харисън бяха взети от котки, до големи нащърбени очи на кучета и овце.

— Упражнението затвърждава уменията — промърмори на себе си Харисън.

Сержант Баркър светна лампата в дневната и се стъписа, когато съзря редицата плуващи в течност очи.

— Майчице мила! — възкликна той. — Няма го тук, шефе. Няма и следа от него.

— Проверете чекмеджетата и бюфетите и приберете всичко в пликчета — нареди Харисън. — Ако намерите пликове или документи с някакъв друг адрес, веднага ми съобщете. — Безсилието силно го шамароса през лицето и той стовари юмрука си върху прашната ръкохватка на креслото. — Проклятие!

Замисли се за Декстър и за Хедър Стасман. Вече бяха мъртви, със сигурност.

Отделението почти се бе изпразнило, с изключение на дежурната медицинска сестра и на санитаря, който тихо си бърбеше с нея. Андъруд се бе събудил преди десетина минути, когато отсервираха с тракане последните подноси от вечерята. Не беше ял, но не беше и гладен. Всъщност толкова му се гадеше, че имаше чувството, че никога повече няма да сложи зальк в устата си.

Взе броя на „Ню Болдън Екоу“, който лежеше върху шкафчето до леглото му. Малко беше ядосан, че само Декстър беше дошла да го посети. След това си спомни, че просто няма други близки, освен Декстър. След като Пол Хейър и Джулия се възстановят, сигурно щеше да има много посетители — адвокати, шефа си, полицията от Норич. Опита се да подреди откъслечните и налудничави спомени в съзнанието си. Беше мъчително да се движи сред тях.

Луси Харингтън го гледаше обвинително от първата страница на вестника. Спомни си зейналата дупка на лицето ѝ, съсипаната ѝ хубост. Тя беше силна и успяла спортистка, убита без всякаква причина. Семейството ѝ, което я бе подкрепяло и насърчавало през целия ѝ живот, беше съсипано. А сега щяха да скърбят заради нелепата ѝ смърт. Андъруд почти ѝ завиждаше. Кой щеше да скърби за него? Носеше се по вълните на океан от несигурност и се блъскаше в острите ръбове на собствената си личност. *Хората около нас ни определят и ни сглобяват. Когато тях ги няма, ние оставаме сами и трябва да разпорим тъканта на личността си, сякаш това е единственият начин да изпълним с нещо тишината.*

Вниманието на Андъруд отново се насочи към вестника. Не беше в състояние отново да чете за постиженията на Луси Харингтън. Разгърна страниците бавно и почти без всякакъв интерес. Повечето статии бяха пълни с отегчителни местни новини за нападения над стари жени и за лауреати на конкурси за домашни любимци. Не ги прочете. Дали убиецът си беше дал труда да прочете и останалите материали във вестника?

Броят беше от 1 декември, само седмица преди убийството на Луси Харингтън. Убиецът се беше обадил на автора на статията, Джордж Гардинър, сутринта след убийството. Бе прочел вестника и бе открил нещо неочаквано — изпълнено със значение име. *Провидение, катализатор*, каза си Андъруд. Ако откриването на Луси Харингтън беше неочаквано, дали убиецът не беше търсил нещо друго? Какво може да търси човек в един местен вестник? Какво би търсил един местен жител в местния вестник?

Себе си, може би. Или някой познат или близък. *Хората около нас ни определят и ни сглобяват, отново си каза Андъруд. Когато те ни изоставят, ние се разпадаме. Убиецът цени остроумието на странните асоциации. Той е свързал Луси Харингтън с нещо друго, което е търсел. Андъруд погледна към дъжда, който барабанеше по прозореца, и се замисли за Джулия и за родителите си. Когато те ни изоставят, ние се разпадаме.*

— Мили боже! — прошепна той. Обърна на седемнайсета страница на вестника, където се печатаха съобщенията за сватби, раждания и погребения. Уморените му очи бързо прегледаха страницата. Изключи обявите за раждане и сватби и се съсредоточи върху некролозите. Първите два не му се сториха вероятни — бяха написани в суховатия стил, характерен за средната класа, все едно просто се обявяваха промени в актьорския състав на аматьорско театрално представление. Третият некролог обаче привлече вниманието му: *Вайълит Фрейн, починала на 13 декември 1999 г., обичана майка и баба. В памет на жената, която бе символ на безукорната красота и на вечната хармония.*

Андъруд знаеше, че е успял да го спипа. Разпозна посвещението. Беше от „Първата годишнина“ на Дон, стихотворението, което убиецът беше написал на тавана на банята на Елизабет Дръри. Тази жена, каквато и да му беше — майка, баба, — беше починала една година преди датата на този брой на вестника. Значи това беше. Убиецът отбелязваше първата годишнина от смъртта ѝ, когато съвсем случайно красивите очи на Луси Харингтън са хвърлили искрица светлина в тъмата на скръбта му.

Андъруд взе мобилния си телефон и набра номера на криминалния отдел. Вдигна някаква жена.

— Декстър?

— Не — уморено отговори гласът. — Дженсън е.

— Дженсън, обажда се инспектор Андъруд.

— Здравейте, сър. — Звучеше учудена. — Как сте?

— Чуй ме, Дженсън. Мисля, че знам името на убиеца. Или поне фамилието му име. Няма да ти обяснявам всички подробности, но кажи на Декстър, че името му е Фрейн. Ф-Р-Е-Й-Н.

— И ние смятаме така, сър. Свалихме отпечатъците на някой си Кроуън Фрейн от компютъра на библиотеката в Ню Болдън. Преди двайсетина минути Харисън тръгна за жилището му с цял екип. Само че там няма никой. Според Харисън от известно време то не е обитавано. Опитвам се да изровя още информация за Фрейн. Работа, роднини и други такива.

— Потърси на Вайълит Фрейн. Мисля, че е майка му или баба му. Починала е преди година, но ми се струва, че е живяла в града. — Андъруд замълча за миг. — Не каза ли, че Харисън е отишъл да търси убиеца? Къде е Декстър?

Дженсън захапа устната си. *Той не знаеше... А и откъде да знае?* Пое си дълбоко въздух и накратко разказа на инспектора за отвличането на Декстър, за срещата на д-р Стасман с убиеца и за последвалото ѝ изчезване и как самата тя, Дженсън, цяла сутрин обикаляла по разни къщи и пропуснала всичко това. Към края на разказа ѝ Андъруд вече не я слушаше. Знаеше, че Декстър и Стасман са мъртви.

Дженсън се подразни, че Андъруд ѝ затвори телефона, но насочи вниманието си към поставената ѝ задача и написа името на Вайълит Фрейн за търсене в избирателните списъци. Базата данни беше отпреди две години, така че ако жената беше починала преди дванайсет месеца, все още щеше да е в списъците. Откри я за броени минути: Вайълит Фрейн, Уилоу Роуд, номер 12, Хостед, Ню Болдън. Дженсън позвъни на мобилния телефон на Харисън на излизане от отдела.

Свещите хвърляха меки сенки върху лицето на Кроуън Фрейн, докато той рецитираше по памет. Очите на Хедър Стасман вече бяха отворени и изпълненият ѝ със страх и очакване поглед беше прикован върху Декстър. Сержантът наблюдаваше Фрейн и се опитваше да разхлаби въжетата около китките си, докато той говореше, Фрейн рецитираше „Вечерня в чест на деня на света Лучия, най-краткия ден в годината“. Сухият му дрезгав глас ту се издигаше, ту се снишаваше като лодка върху морските води, докато изговаряше думите на последния куплет:

*Но аз съм нищо. Слънцето не ще да зърна,
но вие влюбени, за вас се то стреми
към знака днес на Козирого
и иска с нова страст да ви дари.*

Пламъците на свещта се наклониха и леко се разискриха, когато до тях достигна дъхът на Кроуън Фрейн. Декстър огледа стаята. Навсякъде имаше купчини книги — някои бяха стари и скъпи, а други направо се разпадаха. Напрягна се да подреди парченцата от пъзела. Какво се опитваше да постигне той?

*Вам пожелавам светли дни,
защото готвя се за среща с нея,
за среща с празника на мрака.
Него навечерие ще нарека —
към полунощ са устремени деня, века.*

Фрейн спря за миг, след това извърна лицето си към Хедър Стасман, която го гледаше с широко отворени очи и запушена уста.

Той отвори кутийката с медицинските си инструменти и се загледа в редицата лъскави скалпели и ножици. Ръката му закръжи над кутията като ястреб и избра един от по-тежките наглед скалпели. Изправи се и се приближи към Хедър Стасман.

— Доктор Стасман, сега ще ви сваля лепенката. Ако извикате или дори се опитате да го сторите, ще пъкна това в лявото око на сержант Декстър. Разбрахте ли ме?

Ужасена и разтреперана, Хедър Стасман кимна утвърдително. С рязко движение Фрейн свали лепенката от устата ѝ и се върна на стола си.

— Е, доктор Стасман, преподавател по английски в Кеймбридж, кажете ми какво знаете за „Вечерня в чест на деня на света Лучия, най-краткия ден в годината“.

Стасман се намръщи. От челото в очите ѝ капеше пот. Мигна, за да я отстрани.

— Мога ли да кажа нещо, което вие вече не знаете?

— Повече ме интересува какво вие не знаете — отвърна Кроуън Фрейн, постави скалпела обратно в леглото му и нежно прокара пръст по другите инструменти.

Стасман пое дълбоко дъх и поде:

— Това е стихотворение за тежката загуба. След деня на света Лучия е следвала най-дългата и тъмна нощ в годината. — Погледна към Декстър и каза: — 13 декември. Днес.

Стасман замълча. Какво искаше да чуе той от нея? Реши да се придържа към простотата и да приложи собствения си критичен модел, сведен до най-основното.

— Стихотворението е посветено на съпругата на поета, Ан, починала по време на раждане. Има пет куплета, всеки от които има по девет стиха. Схемата на римуване е съвсем стандартна. Римата в края на всеки куплет е умишлена. — Осмели се да погледне към Фрейн, който ѝ кимна насърчаващо. — Целта е да се подсили чувството на отчаяние. Римите са тежки и тромави.

— А какво ще кажете за кончетото? — Фрейн извади друго острие от кутията и го вдигна към светлината.

— Дон твърди, че чрез смъртта на жената той се е превърнал в квинтесенция на нищото. Празнотата, погълната цялото творение. Пълна пустота. Твърди, че дори камъните и скалите имат душа.

— Аристотел — усмихна се Фрейн на Декстър.

— Да, идеята е на Аристотел. — Стасман заговори по-охотно, а Фрейн се изправи и започна да обикаля около масата. — След това той решава да се слее с мъртвата жена, копнее за унищожение, иска да се превърне в нищо през най-дългата и тъмна нощ в годината.

Фрейн заобиколи масата и застана до Декстър със скалпел в ръка. Стасман отчаяно се опитваше да се сети какво още да каже.

— Това е интересен теологичен проблем, разгледан и от Тома Аквински, и от Августин Блажени — дали човек може да копнее да се превърне в нищо. Ако това да бъде нищо е за предпочитане пред сегашното му състояние, значи то със сигурност трябва да е нещо. Според мен...

Фрейн я прекъсна по средата на изречението:

— Човек внезапно може да поиска да стане нищо, защото това би могло да го избави от нещастията, което преживява в момента. — Завъртя очи, приличаше на акула, която се кани да се хвърли върху жертвата си, докато се опитваше да си припомни остатъка от цитата. — Само че не може да го постигне умишлено, защото това, което човек иска, трябва да е по-хубаво от онова, което притежава в момента. А каквото е по-добро, не е нищо. — Пресегна се и срязва лепенката на устата на Декстър. — „Проповедите“ на Дон, нали?

— Да — каза Хедър Стасман.

Декстър пое въздух с пресъхналата си уста.

— Чуй ме — обърна се тя към Кроуън Фрейн. — Това е лудост. Пусни ни. Има хора, които могат да ти помогнат. Ще го уредя.

Фрейн любопитно сбърчи вежди:

— Значи смятате, че имам нужда от помощ, така ли, сержант? Да не мислите, че съм чудовище? Или някой ненормалния като скитниците, които пият газ за запалки по автобусните спирки и смятат, че ще полетят?

— Не съм казала това. — Тя се опита да намери неутрални думи: — Не смятам, че си луд, но наистина мисля, че имаш нужда от помощ.

Декстър продължи неистово да разхлабва въжетата около китките си. Трябва да остане жива само още няколко минути!

— Мнението ти е много интересно, Алисън — отдалечи се от нея Фрейн. — Ти притежаваш способността да правиш необичайни връзки между хората. Каква е същността на това според теб?

— Не разбирам въпроса — отвърна Декстър. *Карай го да говори...*

— Тогава ще го задам по друг начин. Според теб какво е пропуснала д-р Стасман в анализа си на стихотворението?

— Не съм специалист — отговори Декстър. — Не разбирам поезията.

— Обаче разбираш хората. — Фрейн вдигна от пода руло с черно широко тиксо. Откъсна дълго парче и го залепи върху устата на Стасман. — Ще ти помогна. Стихотворението е човешката реакция към сполетялата го тежка загуба, към загубата на дъщеря му и на съпругата му. Д-р Стасман много ясно обясни структурата на творбата и средствата, с които поетът се опитва да постигне целта си. Дори ни представи кратко описание на теологичните спорове, свързани с желанието на човека да се унищожи. — Той прокара лявата си ръка по лицето на Стасман, почувства гладките ѝ изпъкнали скули, еластичното съвършенство на очите ѝ. — Какво липсва?

Декстър прозря накъде я тласка той.

— Тя не говори за болката. За чувствата на човека.

— Точно така! — Фрейн изглеждаше доволен, когато отметна косата от лицето на Стасман. — Думата е „съпреживяване“. Това е концепция, която, убеден съм, д-р Стасман прекрасно разбира, но се страхува да приложи. Знаете ли, сержант, съпреживяването е литературен термин. Трагедията е безсмислена, ако човек не съпреживява с протагониста.

— Не разбирам.

— Ако страданието му не предизвиква жалост от страна на публиката, което се дължи на състрадание към отчаянието му, неговото спасение е също толкова безсмислено, колкото и страданието му. Д-р Стасман е литературен електротехник. Тя разбира от езиковите вериги и похвати. В много отношения подходът ѝ е оригинален. Но ако човек не притежава честността и смелостта да се отдаде на собствените си страдания, нима може да разбере болката на другите? Абаносовата кула на д-р Стасман е в главата ѝ. Поезията не е математика, Алисън — тя се ражда от душевните терзания. Ако не е така, не представлява нищо, колкото и красиво да е построена.

— А ти състрадаваше ли на Луси Харингтън и на Елизабет Дръри? — гневно попита Декстър въпреки страха си. — Или на

момчето и момичето, които си пребил до смърт и си бутнал в потока?

— Не — отвърна Кроуън Фрейн, — но състрадавам на теб, Алисън. Ти си умна и заради това си самотна също като мен. — Той дръпна назад стола на Стасман, за да може да застане пред нея. — Състрадавам и на вас, д-р Стасман. Затова ще помогна и на двете ви. Ще ви покажа, че красотата може да се роди от грозотата, а след като се сдобиете с красота, и двете ще се превърнете в ангели.

С лявата си ръка Кроуън Фрейн хвана шията на Хедър Стасман. С дясната си ръка той издълба думата „ЖАЛ“ на челото ѝ. Стасман беззвучно пищеше под лепенката, докато кръвта се стичаше по лицето ѝ. Кроуън Фрейн отстъпи назад, за да се наслади на работата си.

— Сега си красива, Хедър — щастливо каза той. — Съвършена си. Жалостта трябва да предизвиква болка.

Той изтри скалпела в панталона си и го върна на мястото му в кутията.

— Противно копеле! — кресна му Декстър. — Що за извратен тип си ти?

Кроуън Фрейн вдигна пръст пред устата си, за да я накара да замълчи. Приблужи се до една библиотека и взе оттам малка дървена кутийка. Постави я на масата между Декстър и ридаещата Стасман.

— Познайте какво има вътре? — попита той и отвори кутията.

Срещу Декстър се облециха двете окървавени очи. Имаше чувството, че ще повърне. Луси Харингтън и Елизабет Дръри я гледаха гневно.

— Какво ще кажеш, Алисън Декстър? — попита Кроуън Фрейн. — Не е ли красива?

— Кой? Виждам само сътворената от теб кървава гадост.

— По-близо си до истината, отколкото смяташ, Алисън. Както казах, ти притежаваш способността да правиш необичайни връзки. Понякога го правиш дори без да съзнаваш. Дон би казал, че си природно остроумна. Спомни си, че красотата се ражда от грозотата. Успехът се ражда от неуспеха.

— Учим се от грешките си, така ли? — озъби му се Декстър. — Само на това ли си способен? Не ми се струва особено остроумно, а по-скоро като огромно скапано клише. — Успя да се възпре — в кутийката все още имаше едно празно място.

— Аз съм роден от грозота, сержант Декстър. Нежелан и необичан. Майка ми е загинала при нещастен случай, все едно е премазана от автобус. Роден съм в смъртта. Пропит съм с грозота на атомно ниво, но баба ми създаде красотата в душата ми. Тя беше истински алхимик, а доктор Стасман е електротехник. Баба ми отрази мрака и го превърна в светлина, създаде музика от белия шум, извлече поезия от гласовете на милиарди мъртъвци, които крещяха в главата ми.

— Това какво общо има с нас? — кресна му Декстър. Усещаше, че събитията започват да набират скорост. Разплатата приближаваше.

— Всичко. Знаете ли, тя криеше грозотата си, мрака на своето време и на живота си. Държеше болката си в една дървена кутийка до леглото си. Аз я открих. Малката вселена от болка и усещания, която тя бе побрала в тази кутийка, в три стъклени очи. Колко крехка и нетрайна е красотата! Аз извадих ужаса ѝ на показ пред света. И това я съсипа. То отне благата ѝ красота и тя изпита отвращение към самата себе си. Видя се през моите очи и най-сетне осъзна собствената си грозота.

Стасман стенеше от болка, а лицето ѝ се бе превърнало в кървава пелена. Декстър почти бе успяла да освободи ръцете си. Сега просто ѝ трябваше сгоден случай, Фрейн се приближи към основата на стълбите и претърколи бидона с бензин към средата на стаята.

— Затова реших да стана алхимик, сержант Декстър. Реших да премахна грозотата, която съм създал, суровата материя, ако щете, и да я превърна в красота.

— Ще смениш очите ѝ? — попита Декстър, за да печели време.

— Създавам поезия, Декстър. Отивам отвъд физиката и религията и запущвам празнините в лъскавата паяжина на човешкото самопознание. Хайде д-р Стасман да ни помогне, след като вече си почина. — Фрейн дръпна лепенката от устата на Стасман и тя изстена от болка. — Докторе, кои са основните особености на едно метафизично произведение? Ако не успеете да ми отговорите, ще трябва да се заема с очите на сержант Декстър.

Стасман се опита да преодолее болката, да прогони агонията.

— Интелектуална прецизност, сексуални или религиозни образи, кончето... изпълнение.

Само това успя да каже. Главата на Стасман клюмна напред и върху масата се посипаха тъмни капки кръв.

— Може да се каже, сержант Декстър, че последната седмица беше моето сбогуване. Трябва да признаете, че беше почти като поезия. Прецизното превръщане на грозотата в красота, смелата и кървава образност, океаните от сълзи, изплакани от незрящи очи. Отначало замисълът ми ви обърка, нали? Нима не натрупахте познания и разбиране, когато постепенно започнахте да го разкривате чрез Харингтън и Дръри? Нима изпълнението ми не завладя вниманието на избраната публика? Не ви ли заслепи с остроумието и изобретателността ми? Създаването на красота от грозотата. Красотата на Вайълит Фрейн, преродена от кръвта и унищожението, които някога са ѝ я отнели. Това е алхимия, Алисън. Това е същината на човешката борба с невежеството.

— И какво ще правиш сега? — попита Декстър. — Как ще свърши твоето стихотворение? Предполагам, че ще ми извадиш окото и ще ми смачкаш главата. Само че това никак не ми прилича на поезия. Прилича ми повече на животинското невежество, от което твърдиш, че човек се опитва да се избави.

— Защо според теб се свързах с д-р Стасман? Защо избрах жени с толкова специфични имена? Искях всички вие да разберете, Алисън. Реших да ви образовам. Да образовам себе си и кръга от своите приближени. Да ви направя достойни. Четеш ли Библията, Алисън?

— Не.

— Дон се е интересувал от Книгата на пророк Данаил. Написаното по стените в домовете на убитите? Това не ти ли напомня на надписа на стената в двореца на Навуходоносор, който предсказва гибелта на Израел?

— Не. На мен ми напомня за един маниак с огромно скапано его. Фрейн се усмихна и се обърна към Стасман.

— Сигурен съм, че горкичката доктор Стасман познава книгата на Данаил. Кажете ми, д-р Стасман... — Той силно разтърси главата ѝ, докато тя отвори очи. — Седрах, Месах и Авденаго?

Декстър се сепна. Спомни си за първата си среща с Фрейн: „Вденаговденаговденаго...“ *Авденаго*. Не беше сънувала.

— Какво? — попита Стасман и примигна под започналата да се съсирва над очите ѝ кръв.

— Вече сме достойни, нали? Нали направих всички нас достойни? Извърших алхимията, вие се научихте да състрадавате, а умът на Алисън е пълен с необичайни връзки. Тримата заедно сме същината на метафизиката. — Фрейн отвъртя капачката на варела и издекламира: *Печал и жалост злобата убиват, презрението гордо сълзите възпира.*

Стасман чу как думите се извисяват над болката ѝ. Това бяха първите редове на „Сатира на религията“. Какво означаваха? Какво беше намислил той? Опита се да разсъждава за загубата му, за лудостта му, да се постави в ада, който гореше в главата на Кроуън Фрейн. *Седрах, Месах, Авденаго.*

— Трябва да се махнем отгук — дрезгаво се провикна Стасман към Декстър.

— Работя по въпроса. — Декстър вече беше освободила едната си ръка.

— Всички ще умрем.

— Не и ако зависи от мен.

— Седрах, Месах и Авденаго. В своята „Сатира на религията“ Дон ги нарича децата в пещта. Използва ги като художествен образ.

— Каква пещ? За какво говорите? — раздражено попита Декстър.

— В Книга на пророк Данаил Седрах, Месах и Авденаго са хвърлени в горяща пещ, за да се изпита вярата им в Бога. Господ спасил живота им, защото били вярващи и достойни. — Раните на Стасман започваха да засъхват и коричката болезнено се напукваше, докато тя говореше. — Той смята, че ние с вас сме най-достойните.

Декстър наблюдаваше ужасена как Кроуън Фрейн прекатурва варела с бензин и той се разлива на пода. След това го вдигна и изля съдържанието му върху купчините книги, върху масата и най-накрая върху себе си. Върна се на мястото си и извади от джоба си запалка. Постави я на масата и взе от кутийката две зловеци на вид клампи. Декстър дръпна въжето, което привързваше дясната ѝ ръка към дървения стол. Трябваше ѝ още време. *Трябва да говоря с него.*

— И сега какво? — попита тя. — Да изгориш къщата няма нищо общо с поезията.

Навсякъде миришеше на бензин. Стаята беше същинска граната. Усещаше се миризмата на смъртта.

— Замисълът на кончетото почти се разкри, сержант Декстър. Всички ние научихме много от целия процес. Вие бяхте достойна публика, а аз бях достоен поет. Нима не заслужаваме да се превърнем в ангели?

С тези думи Кроуън Фрейн защита с двете клампи кожата над лявата си вежда. След това щракна запалката и я хвърли върху най-близката купчина книги, която мигновено се запали. Горещата вълна се блъсна в Декстър. Разполагаше с броени секунди да се измъкнат, преди цялата стая да лумне в пламъци. Кроуън Фрейн нададе пронизителен писък, когато вряза скалпела в мускулите на лявото си око.

Декстър изпадна в паника. Лепилото на лепенката се размекваше върху ръцете ѝ и изгаряше кожата ѝ. Направи последно усилие и освободи и двете си ръце. Стълбището гореше и Декстър започваше да се задушавя. Дръпна лепенката около глезените си. Пламъците вече ближеха стената. Разляха се по пода като синьо-жълт прилив и засмукаха краката на масата. Кроуън Фрейн хвърли скалпела върху нея и извади от кутийката един метален форцепс. Декстър се постара да не гледа, когато металните щипки задълбаха в окото му и той започна да дърпа.

Най-сетне беше свободна. Изтича от другата страна на масата и отчаяно задърпа въжетата, с които беше вързана Стасман. Огънят пърлеше краката и глезените ѝ, а чорапите се стапяха върху краката ѝ. Кроуън Фрейн отново изкрещя, когато огънят обхвана гърдите и гърба му. С последно страховито усилие той изтръгна лявото си око от ямката и го пусна на масата в локва тъмна кръв.

— Нима това не е триумфът на волята, сержант Декстър? — извика той.

Огънят вече бумтеше. Трябваше възможно най-бързо да стигне до стълбището. Декстър светкавично се пресегна през масата, грабна един скалпел от кутийката на Фрейн и разряза лепенката около глезените на Стасман. Тя най-сетне се свлече и Декстър помъкна тялото на Стасман към стълбите.

— Виж, Алисън! — крещеше Фрейн през пламъците. — Любовта създаде нова алхимия. Сътворих красота от грозотата. Тя отново е красива.

Пламъците обхванаха тялото на Кроуън Фрейн, който вдигна нагоре полираната дървена кутийка с пурпурна подплата, в която се

намираха трите очи.

Със сетни сили Декстър издърпа Стасман по горящото стълбище. Щом стигна горе, тя завъртя топката на вратата и бутна силно. Беше заключено. За пръв път тази нощ Алисън Декстър извика за помощ.

Дженсън чу виковете и усети миризмата на пушек, която се носеше от къщата. В предната градина имаше голяма каменна урна. Грабна я, изпъшка под тежестта ѝ, и я запрати към прозореца на дневната на Вайълит Фрейн. Счупеното стъкло раздра кожата ѝ, докато се промъкваше вътре. Пред къщата спряха три полицейски коли.

— Сержант Декстър? — извика тя в завесата от пушек. — Доктор Стасман?

В отговор чу приглушен вик.

Дженсън се втурна в коридора и отвори входната врата. Видя Харисън да тича по алеята и се върна вътре, като сляпо си проправяше път през пушека по посока на виковете. След няколко секунди откри вратата на мазето. Бравата беше нажежена до червено. Вратата беше заключена. Отчаяно се огледа наоколо за ключа. Харисън вече бе до нея.

— Ще трябва да я разбием — извика тя.

— Добре. На три.

— Вие, вътре, дръпнете се!

Двамата заедно блъснаха вратата и тя падна навътре, когато прогнилата рамка поддаде. Веднага ги блъсна вълната от пушек и непоносимата топлина. Дженсън се приведе, разкашля се и невидящо протегна ръце в пушека. След миг напипа нечие тяло.

ШЕСТА ЧАСТ
СТЪКЛОТО И ВОДАТА

Два месеца по-късно

Беемвето на Пол Хейър спря пред къщата. Пролетното слънце беше ярко и силно. Все още се виждаше луната, която бавно избледняваше на утринното небе. Очите го заболяха от светлината. Свали сенника пред седалката си и се обърна към Джулия.

— Сигурна ли си, че искаш да го направиш?

— Сигурна съм.

— Не ми се иска да оставаш сама с него.

— Всичко ще бъде наред. Той е преживял инфаркт, Пол. Не мисля, че ще ме нападне.

Хейър поклати глава. Все още имаше белези.

— У теб ли е мобилният ти телефон?

— В джоба на самото ми е — увери го Джулия и потупа меката материя на новата си дреха.

— Ако се опита да ти направи нещо или ако видиш, че започва да си изпуска нервите, просто натисни бутона за бързо набиране на моя номер. Няма нужда да говориш. Ще дойда веднага след позвъняването ти.

— Нищо няма да ми се случи. — Тя се поколеба и попита: — Нали ще останеш тук?

— В края на улицата.

Джулия отвори вратата на колата и излезе навън. Къщата изглеждаше занемарена и сякаш изнемогваше, а градината беше обрасла с бурени. Вдъхна дълбоко студения въздух и пое по алеята, докато Пол бавно потегляше зад гърба ѝ. Натисна звънеца на вратата. Не звънна. Почука. Вратата се отвори почти веднага.

Джон Андъруд беше облечен със сако и вратовръзка. Беше гладко избръснат, а върху връзката му беше капнала паста за зъби. Усмихна се на Джулия и я покани вътре. Беше почистено с прахосмукачка съвсем скоро. Джулия усети миризмата на полир за мебели.

— Почистил си — отбеляза тя на влизане в дневната.

— Сега започвам. Прибрах се преди седмица.

— Градината е...

— Тя е на второ място в списъка.

Джулия седна на някогашното си любимо кресло. Изглеждаше необикновено красива на слънчевата светлина, която струеше отстрани на лицето ѝ. Андъруд си спомни как бе стояла пред огъня двайсетина години преди това. Прогони мисълта от главата си.

— Чай? — попита той.

— Не, благодаря. Как се чувстваш?

— По-добре. Възстанових се поне на седемдесет и пет процента.

— Предписаха ли ти лекарства за сърцето?

— О, да — отвърна той и направи неопределен жест към шишенцата с хапчета в бюфета. — Две от зелените на закуска и на вечеря — те са за сърцето. Едно жълто и едно синьо всяка сутрин — те са за дробовете. Явно действат, само че урината ми е добила странен цвят — осмели се да се усмихне той.

Джулия се вгледа в него.

— А ти, Джон, ти как си?

Той замълча. Да ѝ каже ли за кошмарите, за пристъпите на паника и за депресията, които го връхлитаха като бури в Северно море? Какъв смисъл имаше? Беше твърде изтощен, за да се опитва да я впечатли. Играта беше приключила. Беше изгубил.

— Веднъж седмично се срещам с Джак Харви — простичко каза той. — Помниш ли го? Той е психолог в полицията в Хантингдън.

— Смъртно. — Всъщност не си го спомняше.

— Дисциплинарната комисия настоя да ходя при него. Опитват се да не шумят много около такива злепоставящи полицията случаи. Аз... — запъна се той в търсене на точните думи. — Аз искам да благодаря на теб и на Пол, задето не сте повдигнали обвинения. Това ми помогна. Много ми помогна.

Изричането на тези думи беше болезнено за него. Почувства как гневът леко се надига в гърлото му, но този път премина бързо. Като дим, разнесен от вятъра.

— Решението беше на Пол — рязко каза тя.

Андъруд се усмихна. Знаеше, че е било малко по-сложно.

— Все пак благодаря.

— Ще се върнеш ли на работа?

— Зависи. — Андъруд проследи с поглед едно врабче, което се стрелна пред прозореца. — Отстранен съм от длъжност за шест месеца. Нареккоха го отпуск по болест. През юни ще ме подложат на пълен психологически преглед, въз основа на който ще решат дали съм готов да се върна на работа. Съмнявам се, че ще ме вземат в криминалния. Може би ще ме сложат на огневата линия.

Джулия леко се усмихна. Джон беше някъде там вътре. Под това набръчкано и изморено лице, под хлътналите и измъчени очи просветна искрата на човека, когото познаваше.

— Джон, ще бъде най-добре да приключим с това. — Тя отвори чантата си и извади оттам лист хартия. Подаде му го. — Това е името и адресът на адвокатата ми. Следващата седмица ще ти изпрати писмо за къщата, за ипотеката и така нататък. Въпрос на документи е — за да сме сигурни, че е постигнато съгласие, че всичко е уговорено и двамата с теб сме осведомени.

— Разбирам.

— Разгледа ли други жилища? — колебливо попита тя, защото не знаеше каква ще бъде реакцията му.

— Разгледах няколко апартамента по обяви във вестниците. Цените тук са скочили до небето, откакто построиха магистралата до Лондон. — Той се опита да прикрие загрижеността си. През следващите няколко месеца нямаше да му бъде никак лесно.

— Съжалявам, Джон, наистина. Но така е най-добре.

— И аз това си повтарям. — Очите му леко се навлажниха. — Трябва да боли, за да се получи, нали?

Джулия кимна. Беше разстроена, но нямаше да плаче. Достатъчно бе плакала.

— Понякога трябва да се променим, за да продължим напред — каза тя. — Вече трябва да тръгвам. Пол ме чака отпред.

Андъруд леко сбърчи чело. Все още не се беше примирил с Пол Хейър. О, любов моя, ти ме нарани, когато ме отхвърли толкова жестоко. Внезапно си даде сметка, че песента вече не го вбесяваше. Това не беше неговият глас.

— Добре, не бива да го караме да чака — отривисто каза той.

Изпрати я до входната врата. За пръв път забеляза косата ѝ. Беше по-къса и по-добре сресана, отколкото я помнеше. Отиваше ѝ. Тя отвори вратата и се обърна към него.

Джулия Андъруд се наведе и целуна Джон Андъруд по бузата за последен път. Той затвори очи за миг и потъна в спомени. След това си припомни нещо.

— О, имам нещо за теб. — Прокашля се, за да прогони сълзите, и бързо се отправи към кухнята. Върна се с една книга в малка книжна кесия и ѝ я подаде. — Реших, че сигурно ще ти хареса. Не я отваряй сега.

— Джон, аз...

— Просто я вземи, моля те. Аз... замълча той. — Това означава много за мен.

Джулия Андъруд взе книгата и напусна живота, който се бе превърнал в мъчение за нея. Не се обърна назад дори когато вратата се затвори зад гърба ѝ. Пол се приближи с колата и паркира встрани от къщата.

— Как мина? — попита той, когато тя се качи.

— Добре — отвърна Джулия. — Стори ми се малко по-добре.

— Разгледах някои от къщите на улицата. Кварталът е хубав. Може да получите четвърт милион за къщата, ако той я постегне малко.

Джулия изгледа студено Пол, но не каза нищо. За пръв път изпита съмнения и тревожни опасения. Спряха на една бензиностанция и Пол излезе, за да зареди. Докато го нямаше, Джулия се отдалечи на няколко крачки, отвори кесията и извади книгата. Беше сборник с поезия: „Песни и сонети“ на Джон Дон. Една от страниците някъде в средата на книгата беше отбелязана с листче. Тя отвори книгата и се зачете:

Разсъмване

*Не се разбуждай, мила, спри
светлината от своите очи.
Разпуква се не утро, а сърцето,
от раздяла и тъга обзето.
Остани, бъди ми радост,
не моя смърт, а младост.*

Джулия не прочете втория куплет. Затвори книгата и забързано пое към отворената врата на колата на Хейър.

Хедър Стасман лежеше със съвсем леки оплаквания в отделение С5 на градската болница в Ню Болдън. Тя мразеше болниците — миризмата, шума, навлизането в личното пространство. „Адът това са другите“, беше писал Жан-Пол Сартр. Тя знаеше точно какво е имал предвид.

Последните осем седмици бяха изпълнени с много болка. Осем седмици на мехлеми и смяна на превръзки. Най-лошото нещо бяха изгарянията по краката ѝ. Огънят беше проникнал през панталоните ѝ, докато Декстър неистово се бе опитвала да я измъкне от ада, в който се беше превърнало мазето на Кроуън Фрейн. Белезите на челото ѝ бяха ужасни, но се оправяха. Само веднъж бе погледнала „жалостта“ в очите. Щеше да бъде нужно доста време, болка и присаждане на кожа, преди да се изправи пред съжалението от страна на другите.

— Говори ли с Джон Андъруд? — попита Стасман.

— От няколко седмици не съм. Сега си има други проблеми — с равен глас каза Алисън Декстър, опитвайки се да скрие вината си. — Той не е добре.

— Трябва да отидеш да го видиш.

— Може би. Трябва да му се обадя.

— По-добре ли се чувстваш?

— Нужно е време, нали? — сви рамене Декстър.

— Кошмари?

— Понякога — сковано призна Декстър.

— Нищо чудно.

— Вече по-рядко, откакто заровиха господин Фрейн. — Декстър се поколеба и каза: — Е, поне каквото беше останало от него.

— Едва ли е било много.

— Не ти трябва да знаеш.

Възцари се кратко мълчание. И двете жени съзнаваха, че се бяха разминали на косъм от съдбата на своя мъчител. Декстър се изкашля неловко. Стасман я наблюдаваше внимателно.

— Знаеш ли, Алисън, отношенията ни не започнаха добре...

— Забрави за това — безстрастно отвърна Декстър.

— Държах се студено с теб.

— Свикнала съм.

— Аз също. И точно затова не трябваше да го допускам.

— Вече е минало. — Суровите зелени очи на Декстър проследиха минаващата количка с подносите за храна. Медицинската сестра имаше къса червена коса. Декстър отмести поглед.

— Разполагах с много време за мислене, докато лежах тук — каза Стасман.

— Опасно е да мислиш.

Стасман не се усмихна. Болеше я, когато се усмихваше.

— Хора като теб и мен... — внимателно каза тя и спря, за да потърси точните думи. Декстър се размърда на мястото си. Усещаше какво ще последва. — Няма причина да се държим пренебрежително една към друга. Не е логично. Ние се борим за едно и също нещо, но по различен начин.

— И какво е то?

— Уважение.

— Продължавай.

— Движат ни еднакви мотиви. Качествата, които ценим най-много у себе си, ни дразнят у другите.

Декстър кимна, внезапно засрамена от себе си.

— Изглеждаш изморена. Трябва да вървя.

— Мислиш ли често за това? — неочаквано полита Стасман.

— Опитвам се да не мисля, но като че ли е неизбежно. Необходимо е, нали?

— Предполагам. — Раните по главата на Стасман отново засмъдяха и тя намести неудобната превръзка. — Знаеш ли, в „Божествена комедия“ след като излезе от Ада, Данте отива в Чистилището. Един ангел изписва на челото му седем пъти буквата „Р“. Първата буква на латинската дума за грях, *Peccatum*.

— Седемте смъртни греха, нали?

— Да. След всеки грях, който изкупва Данте, от челото му изчезва по една буква, докато накрая не отива в рая. — Стасман зарея поглед към ясното небе отвъд зацапания болничен прозорец. — Мисля, че трябва да извървя още дълъг път.

— Странно е... какви неща ме тревожат сега. — Декстър замълча, преди да продължи: — Сега, след като всичко приключи, имам време да го премисля отново. Защо изгори всички книги? Мислех, че обича книгите.

— И аз си мислех за същото — каза Стасман. — Той непрекъснато говореше за всички мъртъвци, които живеят у него... за това, че мъртвите му говорят. Може би е смятал, че те му говорят чрез книгите. Книгите са просто записани на хартия мисли. Може би е смятал, че като изгори книгите, ще извърши някаква алхимическа реакция с тях. Нали разбираш — идеите в книгите се превръщат в пламъци и пушек, самият той се превръща в пламъци и пушек, ти и аз се превръщаме в пламъци и пушек. Всички ставаме един огромен красив огън от идеи.

— Мътните да го вземат!

— Във „Въздухът и ангелите“ Дон пише, че ангелите стават физически осезаеми, точно както въздухът кондензира в облаци или в мъгла.

— Той каза, че ние ще станем ангели.

— „Сетне като ангел с лик и криле/ от въздух, с одеяние от чистота/ потъвам в сферата на любовта...“ — Стасман леко се усмихна на Декстър. — Може би е смятал, че сме достойни да се превърнем в ангели заедно с него, с лица и с криле от дим. Един димен екстаз на ангели и идеи, познание и ценност.

— Казано така, не звучи толкова ужасно. Само че идеята не ти изглежда толкова привлекателна, докато задникът ти се пържи в някакво мазе.

Стасман въздъхна уморено:

— Поетите метафизици се опитват да запълнят празнотите между признатата наука, религията и логиката. Ренесансът е бил време на огромна несигурност и интелектуални сблъсъци. Дон и колегите му се заели с несигурността и непоследователностите, които в творчеството им кристализирали като нов вид изразност.

— Необичайни връзки — промълви Алисън.

— Точно така. Да се вгледаме в конкретния случай. Според закона на Нютон за запазване на енергията нищо никога не се унищожава, а само променя формата си. Не е особено трудно да се стигне до извода, че идеите и спомените също не умират. Може би

господин Фрейн е смятал, че огънят ще превърне идеите, затворени е книгите, идеите и способностите, които двете с теб притежаваме, и собствения му интелект в нещо единно, красиво и сложно.

— Това е лудост.

— Алисън, католическата църква вярва, че нафората и чашата вино се превръщат в тялото и в кръвта на Исус. Схващането на Фрейн поне се основава на логиката.

— Ще гориш в ада, ако говориш така.

— Едва ли. Нека те попитам нещо. Андъруд каза, че убийците имат фантазии, които преживяват наистина, когато извършват убийствата.

— При някои е така. Предполагам, че нашият човек Фрейн попада в тази категория. Наричат се мотивирани от видения убийци. Те мечтаят, планират и развиват една фантазия, която постепенно се засилва и усъвършенства, докато не тласне към действие.

— Поетите също планират и фантазират, Алисън. Дон е прекрасен пример за това. Той замисля и изгражда един логически аргумент, след това въображението му ражда някакъв образ, който представя и разгръща този аргумент, и поетът изпълнява творбата си, за да удовлетвори и да образува една подобрена аудитория.

— Точно като Кроуън Фрейн — каза Декстър.

— Освен това и нашето време е изпълнено с несигурност, Алисън. Според Дон „новата философия поставя всичко под въпрос“. Накратко, това е парадоксът на съвременния свят. Науката успя да разруши вярата ни в установената религия, без да създаде нищо на нейно място. Отвсякъде ни залива информация, а ние гладуваме за познание. Живеем в свободно общество, но свободата ни зависи от сили, които изобщо не я ценят. Може би Кроуън Фрейн е прозрял част от тази несигурност и несъстоятелност и е сметнал, че може да изкове от това нова изразност.

— Хайде да говорим за нещо друго — помоли Декстър.

Декстър остана още половин час и макар Стасман да беше изтощена, компанията ѝ беше приятна. Колежът ѝ беше отпуснал един семестър академичен отпуск, за да се възстанови. Питаше се как ли възприемат Маккензи и кликата му новата ѝ популярност. Сигурно я чакаха безброй неприятни шеги, които щяха да бъдат последвани от почти единодушно решение за прекратяване на стипендията ѝ.

Стасман не очакваше с нетърпение първата нощ, която щеше да прекара сама в стаята си, или първото иззвъняване на телефона. Може би изобщо нямаше да ѝ е лесно да остане в Кеймбридж. Изведнъж ширналите се поля и спокойствието на Уисконсин вече не ѝ се струваха толкова скучни, колкото преди.

Майка ѝ възнамеряваше да дойде при нея и двете да предприемат пътуване из Европа. Слава богу, че имаше семейството си. Трудно ѝ беше да живее откъсната от него. За миг се замисли за Кроуън Фрейн, който се опитваше да върне на баба си отнетата ѝ красота. Хедър Стасман почувства внезапен прилив на чувства. Може би на жалост.

Инспектор Алисън Декстър излезе от фоайето на болницата и спря за миг под лъчите на студеното слънце. Чувстваше се невероятно празна. Би трябвало да бъде красива, трябваше поне да изпитва облекчение. За миг застина неподвижно. Вятърът съскаше и люлееше клоните на фиданките, посадени околоръст на паркинга пред болницата. Съвсем неочаквано си спомни един въпрос, който преди много години ѝ бяха задали в колежа: „Ако едно дърво падне в гората, издава ли звук, ако няма кой да го чуе?“. Прогони мисълта от съзнанието си.

Амбицията ѝ бе помогнала да стигне дотук. Амбицията ѝ бе спечелила уважението на околните. Уважението бе довело до повишението ѝ. Беше станала инспектор, беше постигнала мечтата си. Защо тогава се чувстваше толкова куха отвътре? Така вцепенена от преживяното?

Декстър прекоси празния паркинг, търсейки отговора. Ако паднеше, нямаше да се чуе никакъв звук.

Тя беше сама.

Градината вече бе избуяла. Мъртвите не можеха да бъдат удържани.

Любимото дърво на Вайълит Фрейн, златният дъжд, бе отрупано с красиви жълти цветове. Те пърхаха и танцуваха на слънце под благосклонното небе.

Преплетените корени се разделяха и се протягаха към гъсто населената почва, разбутваха камъните, пиеха вода и хранителни вещества и попиваха силата на елементите, които подхранваха слепия устрем на дървото към небето. Кислород, вода, въглероден двуокис — соли, захари и спомени.

Караха около центъра на града. В събота сутрин в Ню Болдън се появяваше непроницаемо гъста тълпа от хора, които обикаляха магазините. Декстър знаеше това и зави с мондеото си по околоръстното шосе като някаква пощуряла комета, която обикаля около слънцето. Непрекъснато говореше — тишината я напрягаше. Говореше, а Джон Андъруд я слушаше. Декстър разказваше за Кроуън Фрейн, за начина, по който беше направила връзките и се бе добрала до компютъра в библиотеката и как само няколко секунди я бяха делили от съдбата на печена наденичка — или на ангел.

Андъруд я слушаше с половин ухо. Вниманието му непрекъснато бягаше в други посоки. На моменти беше погълнат от подробностите в разказа на Декстър, на моменти бродеше из долините на Йоркшър заедно с Джулия, а понякога се озоваваше в най-тъмната дупка, която съзнанието му можеше да издълбае. Предното стъкло на колата отразяваше яркото слънце, когато Декстър зави по околоръстния път и пое към гробището. Съзнанието му беше препълнено от образи.

Да вземем чаша вода. Това е символика, която никой не разбира, защото никой няма способността да я разбере. Но ако човек примижжи, ако свие зрителното си поле, започва да възприема чашата като нещо отделно. Кучето ще види само една дупка. Взemi чашата и излей водата. Молекулите ѝ никога няма да се смесят със стъклото, но някои ще останат залепени за него: плътни капчици, които висят като залепени за дъното на кораб рачета.

Защо някои капки се задържат като спомените, а други падат? Цялата материя се е появила след взрива на една-единствена частичка материя. Всички атоми в тялото ни, в земята, по която стъпваме, в газовите гиганти на милиарди светлинни години, в кометите и в нагорещените до червено ядра на планетите някога са били слети в едно цяло. Може би атомите във водата разпознават атомите в стъклото, с които някога са били свързани и от които някога са били откъснати. Може би просто не искат отново да се разделят.

Андъруд не искаше раздялата.

Декстър паркира на входа на гробището и двамата излязоха.

— Наистина ли нямате нищо против, сър? — попита тя.

Андъруд поклати глава:

— Не, денят е прекрасен. Малко раздвижване ще ми се отрази добре. — Той остави мобилния си телефон на предната седалка и затвори вратата на колата. — Само че не разбирам защо искаш да направим това.

Декстър тръгна до него по-бавно от обикновено.

— Искам да съм напълно сигурна, че копелето е под земята.

Това беше само наполовина вярно. Освен това искаше да уплаши Андъруд и да го накара да се погрижи за себе си. Надяваше се, че суровата безвъзвратност на надгробните камъни ще помогне.

Докато вървяха, над главите им прехвърчаха птици и разсичаха небето. То не кървеше, както можеше да се очаква.

— Свраки ли са? — попита Андъруд.

— Мен не ме питайте — засмя се Декстър. — Познанията ми за птиците започват от гълъбите на площад „Графалгар“ и свършват с коледната пуйка.

— Кога са погребали тялото?

— Преди три седмици — отвърна Декстър. — Само че вече не беше точно тяло.

— Представям си.

— Той извади собственото си око. — Все още настръхваше при спомена за това. — Каза: „Нима това не е триумфът на волята?“.

— Представи си каква воля е нужна, за да изтръгнеш собственото си око.

— Явно сте доста впечатлен.

— По-скоро ужасен.

— А представете си какво е да си бил там.

— Справи се чудесно, Декс — леко се усмихна Андъруд. — След няколко години ще станеш главен инспектор. Ти си сила, на която никой не може да устои.

— Ами вие?

— Предполагам, че може да ме понижат до сержант. Ако не ме затворят в някоя лудница.

— Да не мислим за най-лошия възможен сценарий. Вие се чувствате по-добре, нали?

— Не знам. В момента се чувствам направо смазан. Сякаш всяка грешка, ужас и лош спомен ме връхлитат едновременно.

— Осланяйте се на волята, сър. Трябва да се оправите. Трябва да имате желание да се борите.

Андъруд мрачно се засмя:

— Да се боря ли? Защо? За какво?

— За себе си.

— Не съм сигурен, че усилието си струва.

— Струва си.

Андъруд я погледна, но Декстър беше вперила поглед право напред. Започваше да му се ядосва. Слуховете бяха стигнали и до нея — че Андъруд не може да се владее, че взема антидепресанти и че посещава полицейския психиатър в Хантингдън, но за пръв път видя доказателството за това с очите си. Тревогата ѝ за него обаче надделя над раздразнението.

— Религиозен ли сте, сър?

— Вече не е нужно да ме наричаш „сър“.

— Религиозен ли сте?

— Не съм масон, ако питаш за това.

Шегата му остана неоценена.

— Знаете за какво питам — тихо настоя тя.

— Не, не съм религиозен. Не вярвам в бога, не вярвам в рай. Вярвам, че това — посочи той неопределено наоколо — е точно такава гадост, каквато изглежда и на пръв поглед.

— Значи точно затова трябва да оцелеете — простичко каза Декстър. — Защото няма смисъл да умираш.

Надгробният камък на Кроуън Фрейн беше простичък: черни букви върху гранит. „К. А. Фрейн 1967-2000“. Нямаше друг надпис.

— Кой плати за надгробната плоча? — подозрително попита Андъруд.

— Някакъв далечен роднина, братовчед, струва ми се.

— Не е бог знае каква епитафия — отбеляза Андъруд, загледан в сивия камък.

— Не беше и кой знае какъв човек.

— Така е. Значи според д-р Стасман той се е опитал да напише поезия и преобрази грозотата в красота.

— Нещо такова. Шантава работа.

Той бе превърнал Джулия в грозота. Тя имаше красиво тяло и красива душа, а той я бе направил невзрачна и изпълнена със страх. Шантава работа. По някакъв начин Пол Хейър бе успял да преобрази грозотата в красота. Андъруд знаеше, че се бе превърнал в чудовище — полуживо и полунормално. Умът му подскачаше като топче на ластик и описваше безумно невъзможна траектория, преди отново да застине неподвижно. Мислите ти нямат никаква стойност. Не позволявай да ти се размине. Върви право в затвора. Не вземай тези двеста лири. Шантава работа. Шантава работа.

— Виж това, шефе — направи му знак да се приближи Декстър. Беше коленичила до един надгробен камък на няколко метра по-нататък. Беше обикновен сив мрамор, върху който с черни букви пишеше: „Уилям Ерик Гауърс 1917–1994. Почивай в мир“. Под гравирания надпис със спрей беше написана някаква пошлост.

— Гауърс е бил женен за Вайълит Фрейн — каза тя. — Не е бог знае каква епитафия, нали?

— Съмнявам се, че надписът със спрея е нейно дело — усмихна се Андъруд.

Постояха няколко минути, след това бавно се запътиха към колата. Не си размениха нито дума.

Внезапно Андъруд изпита тревога. Ами ако Декстър беше права? Ако наистина е така? Ако не съществува нищо друго? Каква щеше да бъде неговата епитафия? Покрай тях мина млада жена с букет цветя. Погледна ги с благи, тъжни очи.

Слънцето светеше изключително силно. Андъруд се опита да подреди мислите си.

Животът е като въже на въжеиграч, от двете страни, на което има единствено мрак — мрак отзад и мрак отдолу.

Той беше отрязал голяма част от въжето под себе си. Може би Декстър имаше право. Може би си струваше единствено да успееш да се задържиш на въжето. Мракът го привличаше, истински балсам след ослепителната светлина на действителността. Понякога му се искаше да се откаже, да потъне в спокойствието на небитието. Но може би

духът му беше като водата в чашата. Може би просто не можеше да се пусне. Изведнъж Андъруд се почувства несигурен и уплашен.

— *Трябва да оцелееш!* — каза свраката.

Декстър отключи колата и двамата влязоха вътре. Андъруд вдигна мобилния си телефон от седалката, преди тежко да се отпусне върху нея.

— Гладна съм. Искаш ли да обядваме някъде?

Той се замисли за миг и изтика мрака настрани. Трябваше да вземе хапчетата си за сърце с някаква храна.

— Би било чудесно.

— Нещо пържено?

— За мен не е полезно.

— За мен също. Какво ще кажеш за бъркани яйца? — попита Декстър.

— Става.

Декстър движеше енергично скоростния лост, докато приближаваха към центъра на града. Зад полицейския участък имаше една непретенциозна закусвалня. Бъркани яйца в компанията на Алисън — простотата на това събитие беше почти съкрушителна.

Андъруд погледна екранчето на телефона си и видя, че има едно пропуснато обаждане. Натисна копчето и видя името на човека, който го бе търсил. Джулия.

Трябва да оцелееш.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.